

projekt z dnia 29.09.2022 r.

## USTAWA

z dnia ..... 2022 r.

### **o aktywności zawodowej<sup>1), 2)</sup>**

#### DZIAŁ I

#### **Przepisy ogólne**

**Art. 1.** 1. Ustawa określa zadania państwa w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy.

---

<sup>1)</sup> Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywy:

- 1) dyrektywę Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (Dz. Urz. WE L 180 z 19.07.2000, str. 22; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 20, t. 1, str. 23);
- 2) dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz. Urz. WE L 303 z 02.12.2000, str. 16; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 79);
- 3) dyrektywę 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich zmieniającą rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającą dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz. Urz. UE L 158 z 30.04.2004, str. 77; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 46);
- 4) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz. Urz. L 132 z 21.05.2016, str. 21);
- 5) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/54/WE z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006, str. 23);
- 6) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pracy tymczasowej (Dz. Urz. UE L 327 z 5.12.2008, str. 9);
- 7) dyrektywę Rady 2009/50/WE z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (Dz. Urz. UE L 155 z 18.06.2009, str. 17);
- 8) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz. Urz. UE L 337 z 20.12.2011, str. 9);
- 9) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/98/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim (Dz. Urz. UE L 343 z 23.12.2011, str. 1);

- 
- 10)dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 375);
  - 11)dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/54/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków ułatwiających korzystanie z praw przyznanych pracownikom w kontekście swobodnego przepływu pracowników (Dz. Urz. UE L 128 z 30.04.2014, str. 8);
  - 12)dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (Dz. Urz. UE L 157 z 27.05.2014, str. 1).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

<sup>2)</sup> Niniejszą ustawą:

- 1) zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r.– Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, ustawę z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, ustawę z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, ustawę z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych, ustawę z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy, ustawę z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, ustawę z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, ustawę z dnia 23 listopada 2002r. o restrukturyzacji zobowiązań koncesyjnych operatorów stacjonarnych publicznych sieci telefonicznych, ustawę z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, ustawę z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych, ustawę z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych, ustawę z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o postępowaniu kompensacyjnym w podmiotach o szczególnym znaczeniu dla polskiego przemysłu stoczniowego, ustawę z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, ustawę z dnia 19 czerwca 2009 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę, ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, ustawę z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania, ustawę z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, ustawę z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu, ustawę z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawę z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, ustawę z dnia 9 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, ustawę z dnia z dnia 11 września 2019 r. o pracy na statkach rybackich, ustawę z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ustawę z dnia z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;
- 2) uchyla się ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

2. Zadania państwa w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy są realizowane w celu:

- 1) pełnego i produktywnego zatrudnienia;
- 2) zrównoważonego rozwoju zasobów ludzkich;
- 3) wzmacniania integracji i solidarności społecznej;
- 4) zwiększania mobilności na rynku pracy.

3. Ustawa ma zastosowanie do:

- 1) obywateli polskich poszukujących i podejmujących zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz pracę za granicą u pracodawców zagranicznych;
- 2) cudzoziemców poszukujących i podejmujących zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej,
  - b) obywateli państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej,
  - c) obywateli państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi,
  - d) obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b i d Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 29 z 31.01.2020, str. 7), oraz członków ich rodzin, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. e i lit. f tej umowy,
  - e) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt stały,
  - f) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
  - g) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy,
  - h) którym udzielono ochrony uzupełniającej w Rzeczypospolitej Polskiej,
  - i) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany,
  - j) korzystających w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej, będących stronami postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej, którzy posiadają

- zaświadczenie wydane na podstawie art. 35 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1264 i 1383),
- k) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127, art. 151 ust. 1 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.<sup>3)</sup>),
  - l) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 144, art. 159 ust. 1, art. 160, art. 161, art. 176, art. 186 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 lub art. 187 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
  - m) posiadających zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 ust. 1 albo 1a, albo art. 126 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, albo wizę wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - n) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej wizę wydaną w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 5a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 185a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, albo przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach ruchu bezwizowego w związku z wnioskiem wpisanym do ewidencji wniosków, o której mowa w art. 285 ust. 1 pkt 1,
  - o) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej wizę wydaną w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 23 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 3) cudzoziemców towarzyszących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemcowi, o którym mowa w pkt 2 lit. a–c, jako członkowie rodziny w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wyjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697);
- 4) cudzoziemców – członków rodzin cudzoziemców, o których mowa w pkt 2 lit. g–j;
- 5) cudzoziemców – członków rodzin obywateli polskich, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo po złożeniu wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na

---

<sup>3)</sup>Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 91, 583, 830, 835, 1383 i 1561.

pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub na podstawie umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, jeżeli bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej posiadali zezwolenie na pobyt czasowy.

**Art. 2.** Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) bezrobotnym – oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 lub pkt 2 lit. a–k lub m lub osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 3 lub 5 niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych w formie zaocznej lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły, nieuczącą się w branżowej szkole II stopnia lub szkole policealnej w formie stacjonarnej lub dziennej, nieuczącą się w szkole wyższej w formie studiów stacjonarnych, niemającą stałego źródła dochodu zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy, jeżeli:
  - a) ukończyła 18 lat, albo jest absolwentem szkoły branżowej i nie ukończyła 18 lat,
  - b) nie ukończyła 60 lat – kobieta lub 65 lat – mężczyzna,
  - c) nie jest wpisana do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jako prowadząca działalność gospodarczą, albo
  - d) zgłosiła do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia nadal trwa, albo
  - e) we wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej określiła dzień podjęcia działalności gospodarczej i nie upłynął jeszcze okres do, określonego we wniosku o wpis, dnia podjęcia tej działalności,
  - f) nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego,
  - g) nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

- h) nie jest członkiem zarządu, prokurentem, członkiem rady nadzorczej lub likwidatorem spółki kapitałowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467 i 1488),
  - i) nie jest wspólnikiem spółki jawnej, partnerem lub członkiem zarządu w spółce partnerskiej, komplementariuszem w spółce komandytowej, komplementariuszem lub członkiem rady nadzorczej w spółce komandytowo – akcyjnej, prokurentem lub likwidatorem spółki osobowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych,
  - j) nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczeń społecznych, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
  - k) nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia lub obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w szczególności w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronną umowę międzynarodową o zabezpieczeniu społecznym;
  - l) nie prowadzi działalności gospodarczej w innym państwie na podstawie zgłoszenia do rejestru lub bez takiego zgłoszenia jeżeli prawo danego państwa takiego zgłoszenia nie wymaga;
- 2) bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych – oznacza to bezrobotnego nieposiadającego świadectwa ukończenia szkoły o charakterze zawodowym potwierdzającego posiadanie kwalifikacji zawodowych lub dyplomu ukończenia szkoły o charakterze zawodowym, świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie, dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, certyfikatu kwalifikacji zawodowej, dyplomu zawodowego, świadectwa czeladniczego lub dyplomu ukończenia studiów wyższych;
- 3) członku rodziny – oznacza to:
- a) osobę pozostającą z obywatelem polskim lub cudzoziemcem, w związku małżeńskim uznawanym przez prawo Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) zstępnego, osobę przysposobioną lub przyjętą na wychowanie, obywatela polskiego lub cudzoziemca, w wieku do 21 lat lub pozostającego na jego utrzymaniu;
- 4) długotrwale bezrobotnym – oznacza to bezrobotnego zarejestrowanego łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu;

- 5) dodatku aktywizacyjnym – oznacza to kwotę wypłaconą osobie, która będąc bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, podjęła samodzielnie zatrudnienie, inną pracę zarobkową albo rozpoczęła działalność gospodarczą;
- 6) doświadczeniu zawodowym – oznacza to doświadczenie uzyskane w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia działalności gospodarczej lub odbywania stażu;
- 7) EURES – oznacza to europejską sieć służb zatrudnienia państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, realizującą działania obejmujące w szczególności pośrednictwo pracy wraz z doradztwem w zakresie mobilności na rynku pracy;
- 8) innej pracy zarobkowej – oznacza to wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenia, albo innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, umowy o dzieło lub umowy o pomocy przy zbiorach, o której mowa art. 91a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2022 r. poz. 933 i 1155), lub w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych;
- 9) instytucji szkoleniowej – oznacza to publiczny i niepubliczny podmiot prowadzący na podstawie odrębnych przepisów edukację pozaszkolną;
- 10) jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej – oznacza to jednostki organizacyjne pomocy społecznej, o których mowa w art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66 i 1079), a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818);
- 11) klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy – oznacza to wykaz grup zawodów oraz zawodów i specjalności występujących na rynku pracy, ustrukturalizowany zgodnie z zasadami przyjętymi przez Międzynarodową Organizację Pracy i Europejski Urząd Statystyczny Eurostat;
- 12) minimalnym wynagrodzeniu za pracę – oznacza to kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników przysługującą za pracę w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy ogłaszaną na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207);

- 13) ofercie pracy – oznacza to co najmniej jedno wolne miejsce zatrudnienia lub inną pracę zarobkową;
- 14) opiekunie osoby niepełnosprawnej oznacza to:
  - a) matkę lub ojca,
  - b) opiekuna faktycznego dziecka, przez którego rozumie się osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka,
  - c) rodzinę zastępczą spokrewnioną w rozumieniu art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2022 r. poz. 447 i 1700),
  - d) małżonka,
  - e) inną osobę, na której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności  
– opiekującą się: dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, lub osobą niepełnosprawną ze znacznym stopniem niepełnosprawności;
- 15) osobie niezarejestrowanej – oznacza to osobę, która nie jest zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy;
- 16) osobie samotnie wychowującej dzieci – oznacza to jednego z rodziców albo opiekuna prawnego, wychowującego co najmniej jedno dziecko, będącego panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwódką, rozwodnikiem albo osobą, w stosunku do której orzeczono separację w rozumieniu odrębnych przepisów, lub osobą pozostającą w związku małżeńskim, jeżeli jej mąż został pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności; jeżeli ten rodzic lub opiekun w roku podatkowym samotnie wychowuje dzieci:
  - a) małoletnie,
  - b) bez względu na ich wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
  - c) do ukończenia 25. roku życia uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, przepisach o szkolnictwie wyższym i nauce lub w przepisach



regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie;

- 17) osobie zależnej – oznacza to osobę wymagającą ze względu na stan zdrowia lub wiek stałej opieki, połączoną więzami rodzinnymi lub powinowactwem z osobą objętą formą pomocy określoną w ustawie, lub pozostającą z nią we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 18) partnerstwie transgranicznym EURES – oznacza to działania sieci EURES w regionach przygranicznych Rzeczypospolitej Polskiej, realizowane przez służby zatrudnienia oraz inne podmioty z państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, uprawnione do realizacji działań sieci EURES;
- 19) poszukującym pracy – oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3, która poszukuje zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy określonej w ustawie, zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy;
- 20) powracającym z zagranicy – oznacza to osobę, która jest obywatelem polskim, niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, niemającą stałego źródła dochodu, spełniającą warunki określone w pkt 1 lit. a–i, i która w okresie ostatnich 24 miesięcy, zamieszkiwała co najmniej 12 miesięcy za granicą;
- 21) pozarolniczej działalności – oznacza to pozarolniczą działalność w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 22) pracodawcy – oznacza to jednostkę organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osobę fizyczną, jeżeli zatrudniają one co najmniej jednego pracownika;
- 23) pracach interwencyjnych – oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie bezrobotnych;
- 24) pracy niesubsydiowanej – oznacza to zatrudnienie, wykonywanie innej pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej, bez dofinansowania ze środków Funduszu Pracy;
- 25) programach specjalnych – oznacza to działania mające na celu wspieranie aktywizacji zawodowej, podjęcia i utrzymania zatrudnienia przez wykorzystanie specyficznych elementów wspierających zatrudnienie, samodzielnie lub w połączeniu z formami pomocy określonymi w ustawie;
- 26) programach finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy – oznacza to działania mające na celu wspieranie aktywizacji zawodowej, podjęcie i utrzymanie zatrudnienia przez wykorzystanie form pomocy określonych w ustawie, finansowane lub dofinansowane

z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy;

- 27) projekcie EFS – oznacza to projekt obejmujący formy pomocy określone w ustawie, finansowany z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego lub Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, realizowany przez powiatowy urząd pracy, prefinansowany z kwot środków (limitów) Funduszu Pracy na finansowanie form pomocy ustalonych przez ministra właściwego do spraw pracy;
- 28) projekcie pilotażowym – oznacza to przedsięwzięcie polegające na wdrażaniu nowych metod, narzędzi i sposobów aktywizacji zawodowej i wsparcia zatrudnienia w celu przygotowywania nowych rozwiązań o charakterze systemowym finansowane z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy;
- 29) przeciętnym wynagrodzeniu – oznacza to przeciętne wynagrodzenie w poprzednim kwartale, od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504 i 1504);
- 30) przedsiębiorcy – oznacza to przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24, 974 i 1570);
- 31) przychodach – oznacza to przychody z innego tytułu niż zatrudnienie, inna praca zarobkowa, działalność gospodarcza, zasiłek dla bezrobotnych lub inne świadczenie wypłacane z Funduszu Pracy, podlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 32) przyczynach dotyczących pracodawcy – oznacza to:
  - a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nietyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nietyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 i 1700), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,

- b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
  - c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy,
  - d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 1 i 1<sup>1</sup> ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- 33) robotach publicznych – oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty, gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, spółdzielnie socjalne podmioty ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz.U. poz. 1812 ), a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółdzielni socjalnych, spółek wodnych i ich związków;
- 34) składkach na ubezpieczenia społeczne – oznacza to składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, finansowane z własnych środków płatnika tych składek;
- 35) specyficznych elementach wspierających zatrudnienie – oznacza to, zakupione z Funduszu Pracy, środki trwałe, towary, materiały lub usługi niebędące formami pomocy określonymi w ustawie, przeznaczone bezpośrednio dla uczestnika programu specjalnego, niezbędne do uzyskania lub utrzymania przez niego zatrudnienia;
- 36) starości – oznacza to starostę powiatu lub prezydenta miasta na prawach powiatu, sprawującego zwierzchnictwo nad powiatowym urzędem pracy;
- 37) stałym źródle dochodu – oznacza to:
- a) nabycie prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej,
  - b) pobieranie po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego,

- świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- c) nabycie prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanego przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
  - d) uzyskiwanie przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,
  - e) uzyskiwanie miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub rachunkach członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej,
  - f) pobieranie, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego,
  - g) pobieranie, na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna,
  - h) pobieranie renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 38) stażu – oznacza to nabywanie przez bezrobotnego wiedzy i umiejętności przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą;
- 39) szkoleniu – oznacza to pozaszkolne zajęcia mające na celu nabycie wiedzy i umiejętności, potrzebnych do wykonywania pracy;
- 40) wskaźniku efektywności zatrudnieniowej podstawowych form pomocy – oznacza to udział procentowy liczby osób, które w trakcie lub nie później niż w okresie 180 dni od dnia zakończenia realizacji podstawowych form pomocy w roku budżetowym

wykonywały pracę niesubsydiowaną przez co najmniej 90 dni, w stosunku do liczby osób, które w danym roku zakończyły realizację tych form pomocy;

- 41) wskaźniku efektywności kosztowej podstawowych form pomocy – oznacza to stosunek kwoty wydatków Funduszu Pracy poniesionych przez samorządy powiatowe na finansowanie podstawowych form pomocy do liczby osób, które w trakcie lub nie później niż w okresie 180 dni od dnia zakończenia realizacji podstawowych form pomocy w roku budżetowym wykonywały pracę niesubsydiowaną przez co najmniej 90 dni;
- 42) zatrudnieniu – oznacza to wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą.

**Art. 3.** 1. Publiczne służby zatrudnienia i Ochotnicze Hufce Pracy, zwane dalej „OHP”, stosują zasady równego traktowania w dostępie i korzystaniu z form pomocy określonych w ustawie.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, nie mogą dyskryminować ze względu na płeć, wiek, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, orientację seksualną, przekonania polityczne, przynależność związkową lub do organizacji pracodawców.

3. Do postępowań o naruszenie zasady równego traktowania stosuje się przepisy ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. z 2020 r. poz. 2156).

**Art. 4.** 1. Dostęp do form pomocy świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia i OHP dla osób, o których mowa w art. 1 ust. 3, a także pracodawców, jest dobrowolny.

2. Formy pomocy określone w ustawie są świadczone przez publiczne służby zatrudnienia nieodpłatnie.

## DZIAŁ II

### **Polityka rynku pracy i dialog społeczny**

**Art. 5.** 1. Zadania państwa w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy są realizowane przez publiczne służby zatrudnienia, agencje zatrudnienia, OHP oraz inne instytucje określone w ustawie lub którym minister właściwy do spraw pracy powierzy ich realizację.

2. Agencjami zatrudnienia są podmioty wpisane do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, świadczące usługi w zakresie pośrednictwa pracy, pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, poradnictwa zawodowego.

**Art. 6.** Realizacja przez władze publiczne zadań państwa w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach działalności Rady Rynku Pracy, a także wojewódzkich rad rynku pracy i powiatowych rad rynku pracy, zwanych dalej „radami rynku pracy”.

**Art. 7. 1.** Rada Rynku Pracy jest organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw pracy w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy.

2. Wojewódzkie rady rynku pracy są organami opiniodawczo-doradczymi marszałka województwa w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy.

3. Powiatowe rady rynku pracy są organami opiniodawczo-doradczymi starosty w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy.

**Art. 8. 1.** Do zakresu działania Rady Rynku Pracy należy w szczególności:

- 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do produktywnego zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich, wzmocnienia integracji i solidarności społecznej oraz zwiększania mobilności na rynku pracy;
- 2) opiniowanie rocznych sprawozdań z działalności Funduszu Pracy, a także ocena racjonalności gospodarki środkami tego funduszu;
- 3) realizację zadań, o których mowa w art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 7);
- 4) opiniowanie projektów ustaw dotyczących aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy;
- 5) opiniowanie przedłożonych przez ministra właściwego do spraw pracy priorytetów wydatkowania środków KFS, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 lit. b.

2. Do zakresu działania wojewódzkich rad rynku pracy należy w szczególności:

- 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do produktywnego zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich, wzmocnienia integracji i solidarności społecznej oraz zwiększania mobilności na rynku pracy;
- 2) ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy w województwie;

- 3) opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla powiatowych urzędów pracy danego województwa na finansowanie form pomocy i kosztów funkcjonowania oraz opiniowanie opracowanych przez wojewódzkie urzędy pracy propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy na realizację projektów EFS i sprawozdań z ich wykorzystania;
- 4) składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w województwie;
- 5) ocenianie okresowych sprawozdań z działalności wojewódzkich urzędów pracy oraz przedstawianie Radzie Rynku Pracy okresowych sprawozdań z działań wojewódzkich rad rynku pracy;
- 6) opiniowanie wniosków o odwołanie dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy, zwanego dalej „dyrektorem WUP”;
- 7) coroczne opiniowanie wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 337;
- 8) opiniowanie priorytetów wydatkowania środków KFS, o których mowa w art. 31 pkt 2 lit. b.

3. Do zakresu działania powiatowych rad rynku pracy stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2 pkt 1 i 2 oraz 4–7, z zastrzeżeniem przekazywania okresowych sprawozdań wojewódzkim radom rynku pracy.

4. Do zakresu działania powiatowych rad rynku pracy należy także opiniowanie priorytetów wydatkowania środków KFS, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 18 lit. b.

**Art. 9.** W przypadku gdy powiatowy urząd pracy, zwany dalej „PUP”, realizuje zadania z zakresu aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy na obszarze przekraczającym granice powiatu, tworzy się jedną powiatową radę rynku pracy, która jest powoływana przez starostę sprawującego zwierzchnictwo nad PUP w porozumieniu ze starostą powiatu dotującego w rozumieniu art. 41 ust. 2.

**Art. 10. 1.** W skład Rady Rynku Pracy wchodzi:

- 1) osoby powoływane przez ministra właściwego do spraw pracy spośród przedstawicieli wszystkich organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z 2020 r. poz. 568 i 2157 oraz z 2021 r. poz. 2445);

- 2) jeden przedstawiciel Rady Działalności Pożytku Publicznego;
- 3) jeden przedstawiciel Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w art. 47 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej
- 4) jeden przedstawiciel Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, reprezentujący stronę samorządową.

2. W skład wojewódzkiej rady rynku pracy wchodzi:

- 1) osoby powoływane przez marszałka województwa z każdej spośród działających na terenie województwa wojewódzkich struktur organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego;
- 2) jeden przedstawiciel wojewódzkiej rady działalności pożytku publicznego;
- 3) jeden przedstawiciel Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w art. 55 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;
- 4) jeden przedstawiciel społeczno-zawodowych organizacji rolników;
- 5) jeden przedstawiciel związków zawodowych rolników indywidualnych;
- 6) jeden przedstawiciel izb rolniczych;
- 7) trzech radnych sejmiku województwa;
- 8) jeden przedstawiciel wojewody.

3. W skład powiatowej rady rynku pracy wchodzi:

- 1) osoby powoływane przez starostę z każdej spośród działających na terenie powiatu terenowych struktur organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego;
- 2) jeden przedstawiciel powiatowej rady działalności pożytku publicznego;
- 3) jeden przedstawiciel ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 36 ustawy z 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, prowadzącego działalność na terenie powiatu;
- 4) jeden przedstawiciel społeczno-zawodowych organizacji rolników;
- 5) jeden przedstawiciel związków zawodowych rolników indywidualnych;
- 6) jeden przedstawiciel izb rolniczych;
- 7) trzech radnych rady powiatu;
- 8) jeden przedstawiciel wojewody.



4. Minister właściwy do spraw pracy, marszałek województwa i starosta mogą powołać w skład rad rynku pracy trzech przedstawicieli nauki lub organów jednostek samorządu terytorialnego, o szczególnej wiedzy z zakresu rynku pracy i autorytecie w obszarze działania tej rady.

5. Minister właściwy do spraw pracy, marszałek województwa i starosta mogą zapraszać do udziału w posiedzeniach rad rynku pracy przedstawicieli organów, organizacji i instytucji niereprezentowanych w radach rynku pracy, bez prawa udziału w podejmowaniu rozstrzygnięć.

**Art. 11.** Kadencja rad rynku pracy trwa 4 lata.

**Art. 12.** 1. Przewodniczącym Rady Rynku Pracy jest minister właściwy do spraw pracy.

2. Przewodniczącą wojewódzkiej rady rynku pracy oraz przewodniczącą powiatowej rady rynku pracy są wybierani rotacyjnie zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy składu rady rynku pracy, spośród członków rady rynku pracy.

3. Okresy przewodniczenia w radzie rynku pracy na okres kadencji wojewódzkiej i powiatowe rady rynku pracy określają w regulaminie pracy, uchwalanym przez rady rynku pracy.

**Art. 13.** 1. Członków rad rynku pracy, o których mowa w art. 10 ust. 1–4, powołuje się spośród kandydatów zgłoszonych przez organy i organizacje, o których mowa w tych przepisach, zgodnie z następującym trybem:

- 1) minister właściwy do spraw pracy, marszałek województwa i starosta w formie pisemnej występuje do organów i organizacji, o zgłoszenie kandydata do rad rynku pracy w terminie 15 dni roboczych od dnia otrzymania zaproszenia do zgłaszania kandydata;
- 2) do zgłoszenia kandydata organy i organizacje załączają opisy kariery zawodowej tego kandydata oraz informacje potwierdzające jego osiągnięcia i doświadczenia w zakresie rynku pracy.

2. Minister właściwy do spraw pracy, marszałek województwa i starosta informują organy i organizacje, o których mowa w ust. 1, w terminie 30 dni roboczych od dnia zakończenia przyjmowania zgłoszeń, o powołaniu kandydatów na członków rad rynku pracy.

3. Członek rady rynku pracy może zostać odwołany:

- 1) na wniosek organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady;

- 2) z inicjatywy odpowiednio ministra właściwego do spraw pracy, marszałka województwa lub starosty, po zasięgnięciu opinii organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady.

**Art. 14.** 1. Pracodawca jest zwalnia pracownika od pracy w celu wzięcia udziału w posiedzeniach rady rynku pracy. Za czas zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia ustalonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.

2. Na wniosek członków rad rynku pracy zamieszkałych poza miejscowością, w której odbywają się obrady rady, koszty ich przejazdów są refundowane z Funduszu Pracy odpowiednio przez ministra właściwego do spraw pracy, dyrektora WUP i dyrektora PUP, w wysokości i na zasadach określonych dla podróży krajowej w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

3. Ze środków Funduszu Pracy mogą być finansowane koszty szkoleń członków rad rynku pracy z zakresu rynku pracy. Maksymalny koszt ponoszony na szkolenie na jednego członka rady rynku pracy w roku budżetowym, nie może przekroczyć 100% przeciętnego wynagrodzenia.

**Art. 15.** 1. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, organizację i tryb działania rad rynku pracy oraz tryb finansowania kosztów szkoleń członków rad, mając na względzie zapewnienie efektywnego dialogu społecznego.

2. Marszałek lub starosta określi w regulaminie pracy organizację i tryb działania organu opiniodawczo-doradczego odpowiednio do zasięgu terytorialnego tego organu mając na względzie zapewnienie efektywnego dialogu społecznego.

### DZIAŁ III

#### **Publiczne służby zatrudnienia**

##### Rozdział 1

#### **Przepisy ogólne**

**Art. 16.** Publiczne służby zatrudnienia składają się z organów zatrudnienia wraz z urzędem obsługującym ministra właściwego do spraw pracy oraz urzędami wojewódzkimi,

wojewódzkimi urzędami pracy i powiatowymi urzędami pracy, realizującymi zadania określone ustawą.

**Art. 17.** Organami publicznych służb zatrudnienia są:

- 1) minister właściwy do spraw pracy;
- 2) wojewodowie;
- 3) marszałkowie województw;
- 4) starostowie.

**Art. 18.** 1. Marszałek województwa powołuje i odwołuje dyrektora WUP.

2. Stanowisko dyrektora WUP może zajmować osoba:

- 1) będąca obywatelem polskim;
- 2) korzystająca z pełni praw publicznych;
- 3) która nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) wobec której nie orzeczono prawomocnie zakazu zajmowania stanowisk kierowniczych w urzędach organów władzy publicznej lub pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi;
- 5) posiadająca wyższe wykształcenie;
- 6) mająca co najmniej 3 letni staż na stanowisku kierowniczym;
- 7) ciesząca się nieposzlakowaną opinią.

3. Zastępców dyrektora WUP powołuje i odwołuje dyrektor WUP.

4. Do zastępców dyrektora WUP przepis ust. 2 stosuje się.

**Art. 19.** 1. Starosta powołuje i odwołuje dyrektora PUP.

2. Zastępców dyrektora PUP powołuje i odwołuje dyrektor PUP.

3. Do dyrektora PUP oraz zastępców dyrektora PUP przepisy art. 18 ust. 2 stosuje się.

**Art. 20.** 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego realizuje zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności przez:

- 1) pełnienie funkcji instytucji łącznikowej;
- 2) prowadzenie punktu kontaktowego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów

zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1<sup>4)</sup>), służącego do wymiany danych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może przetwarzać dane osobowe, jeżeli jest to niezbędne do:

- 1) pełnienia funkcji instytucji łącznikowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w tym do realizacji praw lub obowiązków wynikających z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego;
- 2) prowadzenia punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

**Art. 21.** Publiczne służby zatrudnienia współpracują z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

**Art. 22.** Dzień 27 stycznia ustanawia się Dniem Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia.

**Art. 23.** 1. Nazwa „Powiatowy Urząd Pracy” przysługuje PUP.

2. Nazwa „Wojewódzki Urząd Pracy” przysługuje WUP.

3. Znak graficzny publicznych służb zatrudnienia przysługuje wyłącznie publicznym służbom zatrudnienia.

4. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wzór znaku graficznego publicznych służb zatrudnienia, mając na uwadze tradycje publicznych służb zatrudnienia.

## Rozdział 2

### Zadania ministra właściwego do spraw pracy

**Art. 24.** 1. Minister właściwy do spraw pracy realizuje zadania w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy przez:

- 1) koordynację działań publicznych służb zatrudnienia, w szczególności:
  - a) realizowanie zadań wynikających z funkcji dysponenta Funduszu Pracy,
  - b) realizowanie zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym, zwanym dalej „KFS”, o którym mowa w art. 119 ust. 1, w szczególności ustalanie planu

---

<sup>4)</sup> Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 344 z 29.12.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 338 z 22.12.2010, str. 35, Dz. Urz. UE L 149 z 8.6.2012, str. 4, Dz. Urz. UE L 349 z 19.12.2012, str. 45, Dz. Urz. UE L 158 z 10.6.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 346 z 20.12.2013, str. 27, Dz. Urz. UE L 76 z 22.03.2017, str. 13.

- wydatkowania środków oraz nie więcej niż cztery priorytety wydatkowania środków KFS na dany rok po zasięgnięciu opinii Rady Rynku Pracy,
- c) tworzenie, rekomendowanie i upowszechnianie narzędzi, metod i zasobów informacyjnych na potrzeby pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego lub innych form pomocy określonych w ustawie, w tym prowadzenie i udostępnianie internetowych baz danych z zakresu rynku pracy, w szczególności dotyczących ofert pracy i agencji zatrudnienia,
  - d) opracowanie i monitorowanie realizacji Planu Rozwoju Publicznych Służb Zatrudnienia,
  - e) prowadzenie badań i analiz rynku pracy oraz realizacji form pomocy określonych w ustawie i upowszechnianie ich wyników, w tym prowadzenie corocznej analizy wskaźników efektywności zatrudnieniowej i kosztowej podstawowych form pomocy,
  - f) spraw związanych z badaniami rynku pracy prowadzonymi przez ministra właściwego do spraw pracy ujętymi w programie badań statystycznych statystyki publicznej oraz prowadzenie badań, ewaluacji polityk rynku pracy i analiz rynku pracy, a także zlecenie testowania metodologii i prowadzenia badań w oparciu o jednolitą metodologię wojewódzkim urzędom pracy,
  - g) reprezentowanie publicznych służb zatrudnienia wobec publicznych służb zatrudnienia innych państw,
  - h) zapewnianie jednolitości stosowania prawa, w szczególności przez udzielanie wyjaśnień dotyczących stosowania przepisów ustawy,
  - i) inicjowanie, powierzanie realizacji lub realizowanie i koordynowanie projektów pilotażowych,
  - j) promocję KFS i badanie wyników pomocy udzielonej ze środków KFS;
- 2) planowanie i realizowanie we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego zadań wynikających z programów operacyjnych finansowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego lub Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w zakresie należącym do kompetencji ministra właściwego do spraw pracy;

- 3) realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w tym:
  - a) koordynowanie sieci EURES na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, udzielanie akredytacji do prowadzenia pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, zwanej dalej „akredytacją”, oraz realizacja innych zadań wynikających z udziału w tej sieci,
  - b) monitorowanie, analizę i wspieranie równego traktowania osób, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b, korzystających z prawa do swobodnego przepływu pracowników, oraz członków ich rodzin w zakresie, o którym mowa w art. 1 – 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 141 z 27.05.2011, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 107 z 13.04.2016, str. 1), w szczególności:
    - zlecenie niezależnych sondaży i analiz oraz publikowanie niezależnych sprawozdań i zaleceń na temat nieuzasadnionych ograniczeń i przeszkód w zakresie prawa do swobodnego przepływu pracowników i ich dyskryminacji,
    - inicjowanie i monitorowanie działań mających na celu przeciwdziałanie nieuzasadnionym ograniczeniom i przeszkodom w zakresie prawa do swobodnego przepływu pracowników oraz ich dyskryminacji,
    - publikowanie informacji o przepisach dotyczących swobodnego przepływu pracowników i ich stosowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
    - pełnienie funkcji punktu kontaktowego dla odpowiadających mu punktów kontaktowych w innych państwach członkowskich w celu współpracy i wymiany informacji w sprawach swobodnego przepływu pracowników;
- 4) inicjowanie i zawieranie umów międzynarodowych i innych porozumień z partnerami zagranicznymi w obszarze migracji zarobkowych między Rzeczpospolitą Polską a państwami innymi niż wymienione w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c oraz realizacja zadań wynikających z tych umów i porozumień;
- 5) ustalanie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy;
- 6) upowszechnianie informacji o agencjach zatrudnienia;
- 7) wprowadzanie i rozwijanie w publicznych służbach zatrudnienia systemów teleinformatycznych i serwisów internetowych zapewniających spójny system obsługi rynku pracy;

8) określanie zadań administracji publicznej w zakresie utrzymania i rozwoju systemu teleinformatycznego w publicznych służbach zatrudnienia, przekazywanie środków na finansowanie oraz sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu teleinformatycznego.

2. Ustalając plan wydatkowania środków, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, minister właściwy do spraw pracy bierze pod uwagę liczbę pracujących ogółem w kraju i w każdym z województw w roku poprzedzającym rok dla którego przygotowany jest plan oraz kwotę przeznaczoną na działania KFS w roku, na który przygotowany jest plan.

3. Plan Rozwoju Publicznych Służb Zatrudnienia określa:

- 1) priorytety polityki zatrudnienia;
- 2) wartości docelowe dla ilościowych i jakościowych wskaźników realizacji przez publiczne służby zatrudnienia polityk rynku pracy, w tym wskaźników efektywności podstawowych form pomocy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. f;
- 3) zakres danych przekazywanych przez WUP i PUP na temat realizacji wskaźników, o których mowa w pkt 2.

4. Plan Rozwoju Publicznych Służb Zatrudnienia jest opracowywany, po konsultacjach z Radą Rynku Pracy, na okres 3 lat i podawany do wiadomości na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw pracy.

5. Minister właściwy do spraw pracy sporządza sprawozdanie z realizacji Planu Rozwoju Publicznych Służb Zatrudnienia za dany rok w terminie do 31 marca roku kolejnego.

6. Publiczne służby zatrudnienia używają oprogramowania, które jest zgodne z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw pracy w przepisach wydanych na podstawie ust. 7.

7. Minister właściwy do spraw pracy, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób postępowania w zakresie ogłaszania opisu minimalnych wymagań dla systemu teleinformatycznego lub oprogramowania stosowanego w publicznych służbach zatrudnienia zawierającego strukturę, wymaganą minimalną funkcjonalność, wymagania standaryzujące w zakresie bezpieczeństwa, wydajności i rozwoju systemu oraz zakres komunikacji między elementami struktury systemu, w tym zestawienie struktur dokumentów elektronicznych, formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących, o których mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r.

o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070 oraz z 2022 r. poz. 1087),

- 2) sposób postępowania w zakresie stwierdzania zgodności oprogramowania z opisem minimalnych wymagań oraz ogłaszania terminu dostosowania oprogramowania,
- 3) sposób postępowania w zakresie ogłaszania opisu wymagań określających minimalny zakres informacji o rynku pracy udostępnianej przez publiczne służby zatrudnienia oraz standardów obowiązujących w zakresie prezentacji tej informacji na stronach internetowych publicznych służb zatrudnienia

– mając na uwadze zapewnienie spójności systemów teleinformatycznych stosowanych w publicznych służbach zatrudnienia, w szczególności w zakresie jednorodności zakresu i rodzaju danych, która umożliwi ich scalanie w zbiór centralny, a także zachowanie zgodności z minimalnymi wymaganiami i sposobem stwierdzania zgodności oprogramowania, określonymi na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

**Art. 25.** Minister właściwy do spraw pracy pełni funkcję koordynatora publicznych służb zatrudnienia.

**Art. 26.** 1. W sytuacji kryzysowej minister właściwy do spraw pracy może wydawać dyrektorom WUP oraz dyrektorom PUP polecenia w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy.

2. Polecenia, o których mowa w ust. 1, są wydawane w drodze decyzji administracyjnej i podlegają natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia i nie wymagają uzasadnienia.

3. Polecenia, o których mowa w ust. 1, mogą być uchylane lub zmieniane, jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Ich uchylenie lub zmiana nie wymaga zgody stron.

4. Polecenia, o których mowa w ust. 1, nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej.

**Art. 27.** Minister właściwy do spraw pracy publikuje corocznie na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra:

- 1) katalog podstawowych form pomocy finansowanych z Funduszu Pracy, dla których w kolejnym roku będą określone wskaźniki, o których mowa w pkt 2 lit. b i c;



- 2) informację, uzyskaną na podstawie badań statystycznych prowadzonych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, o:
  - a) wydatkach Funduszu Pracy poniesionych w poprzednim roku na finansowanie przez samorządy powiatowe podstawowych form pomocy,
  - b) wartości średniej wskaźnika efektywności zatrudnieniowej form pomocy, uzyskanej w skali kraju przez PUP za rok poprzedni, dla podstawowych form pomocy, o których mowa w pkt 1,
  - c) wartości średniej wskaźnika efektywności kosztowej form pomocy, uzyskanej w skali kraju przez PUP za rok poprzedni, dla podstawowych form pomocy, o których mowa w pkt 1;
- 3) inne opracowania przedstawiające efekty działań urzędów pracy w aktualnej sytuacji na rynku pracy;
- 4) informację o wysokości wskaźnika procentowego przyjętego do ustalenia na dany rok budżetowy wysokości środków Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów wynagrodzeń zasadniczych oraz składek na ubezpieczenia społeczne od wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń zasadniczych pracowników PUP, o których mowa w art. 278 ust. 1;
- 5) informację o:
  - a) wysokości wskaźnika procentowego przyjętego do ustalenia na dany rok budżetowy wysokości środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie zadań w ramach KFS,
  - b) planie wydatkowania środków KFS na dany rok budżetowy,
  - c) priorytetach wydatkowania środków KFS, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 lit. b – do dnia 30 września każdego roku.

**Art. 28. 1.** Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy jest narzędziem stosowanym w szczególności do:

- 1) prowadzenia badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy;
- 2) rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy, pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego;
- 3) organizowania form pomocy określonych w ustawie.

2. Wnioskodawcą o wprowadzenie zmian do klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy mogą być urzędy obsługujące ministrów, urzędy centralne, stowarzyszenia zawodowe, partnerzy społeczni oraz inne podmioty prowadzące

zorganizowaną działalność w obszarze gospodarki, rynku pracy, edukacji, merytorycznie właściwe dla danego zawodu lub specjalności.

3. Minister właściwy do spraw pracy, po zasięgnięciu opinii Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, określa, w drodze obwieszczenia :

- 1) klasyfikację zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy,
- 2) zakres danych niezbędnych do wnioskowania o wprowadzenie zmian w klasyfikacji zawodów i specjalności

– mając na względzie potrzeby badań statystycznych i form pomocy określonych w ustawie świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia.

4. Minister właściwy do spraw pracy opracowuje tabele powiązań klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z Międzynarodowym Standardem Klasyfikacji Zawodów ISCO, w szczególności dla celów badań statystycznych i publikuje je na stronie internetowej publicznych służb zatrudnienia.

### Rozdział 3

#### **Zadania w zakresie aktywności zawodowej realizowane w województwie w tym funkcjonowanie WUP**

**Art. 29.** 1. Do zadań wojewody w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy należy sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań wykonywanych przez marszałka województwa, starostę, dyrektora WUP, dyrektora PUP, agencje zatrudnienia oraz inne podmioty realizujące zadania wynikające z ustawy, zwane dalej „jednostkami kontrolowanymi”, w szczególności w zakresie:

- 1) świadczenia przez urzędy pracy form pomocy;
- 2) realizowania przez podmioty, którym udzielono akredytacji, zobowiązań wynikających z ustawy oraz umowy akredytacyjnej;
- 3) przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy, w tym KFS;
- 4) kontroli realizacji zadań wynikających z ustawy, wykonywanych przez samorząd terytorialny lub inne podmioty;
- 5) kontroli agencji zatrudnienia w zakresie realizacji usług, o których mowa w art. 304 ust. 1.

2. Do zadań wojewody należy również:

- 1) organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników urzędu wojewódzkiego oraz wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy;

- 2) realizacja zadań organu wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym w sprawach dotyczących statusu bezrobotnego i świadczeń z tytułu bezrobocia.

**Art. 30.** W postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej:

- 1) organem właściwym jest starosta;
- 2) organem wyższego stopnia jest wojewoda.

**Art. 31.** Do zadań samorządu województwa w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy należy:

- 1) określanie i koordynowanie regionalnej polityki w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy w ramach strategii rozwoju województwa;
- 2) realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności:
  - a) dokonywanie podziału środków KFS na poszczególne powiatowe urzędy pracy,
  - b) umożliwienie określenia w terminie do dnia 31 października każdego roku listy obejmującej nie więcej niż trzy priorytety wydatkowania KFS właściwe dla danego województwa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy,
  - c) publikowanie na stronach internetowych WUP listy priorytetów wydatkowania na dany rok przyjętych dla danego województwa oraz priorytetów określonych w art. 24 ust. 1 pkt 1 lit b oraz art. 37 ust. 1 pkt 18 lit. b,
  - d) koordynacja wydatkowania środków KFS na terenie województwa,
  - e) wsparcie powiatowych urzędów pracy w realizacji zadań związanych z wydatkowaniem środków KFS,
  - f) promocja KFS i badanie wyników pomocy udzielonej ze środków KFS;
- 3) prowadzenie badań i analiz rynku pracy oraz dotyczących realizacji form pomocy i upowszechnianie ich wyników, w tym prowadzenie badania zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz badania zapotrzebowania na zawody, kwalifikacje i umiejętności – w celu poprawy efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia;
- 4) prowadzenie sprawozdawczości z realizowanych zadań, w tym w zakresie badań ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej oraz realizowanie i koordynowanie na poziomie województwa spraw związanych z gromadzeniem danych, prowadzeniem badań, ewaluacji polityk rynku pracy i analiz rynku pracy, w tym

- na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy w oparciu o jednolitą metodologię lub testujące metodologie;
- 5) współdziałanie z wojewódzką radą rynku pracy w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich;
  - 6) programowanie i wykonywanie zadań finansowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego lub Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w tym:
    - a) wykonywanie zadań wynikających z programów, o których mowa w przepisach o Narodowym Planie Rozwoju, przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju przepisach o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 lub przepisach o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027,
    - b) inicjowanie i realizowanie analiz wykorzystywanych w szczególności w działaniach realizowanych przez urzędy pracy;
  - 7) dokonywanie podziału kwot środków Funduszu Pracy między powiatowe urzędy pracy na finansowanie:
    - a) form pomocy w województwie,
    - b) kosztów związanych z obsługą osób i instytucji, na rzecz których realizowane są zadania określone w ustawie, zwanych dalej „kosztami funkcjonowania”;
  - 8) koordynowanie na terenie województwa realizacji przez powiatowe urzędy pracy programów finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy;
  - 9) inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych;
  - 10) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących pracodawcy;
  - 11) realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności:
    - a) pełnienie funkcji instytucji właściwej oraz innych instytucji określonych przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, z wyłączeniem instytucji łącznikowej, wymienionej w art. 20 ust. 1 pkt 1,

- b) wydawanie decyzji w sprawach wymienionych w art. 34;
- 12) realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w szczególności:
- a) realizację działań sieci EURES na terenie województwa, w tym koordynowanie realizacji tych działań przez PUP, we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami powiatowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES,
  - b) realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES, na terenie działania tych partnerstw;
- 13) inicjowanie i zawieranie, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, porozumień z partnerami zagranicznymi, na poziomie regionalnym, w obszarze migracji zarobkowych między Rzeczpospolitą Polską a państwami innymi niż wymienione w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c oraz realizacja zadań wynikających z tych porozumień oraz z umów i porozumień, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 4;
- 14) realizowanie, we współpracy z samorządami powiatowymi, zadań w zakresie pośrednictwa pracy o zasięgu ponad powiatowym;
- 15) koordynowanie poradnictwa zawodowego w PUP na terenie województwa;
- 16) realizowanie poradnictwa zawodowego oraz działań o charakterze metodyczno-szkoleniowym w zakresie poradnictwa zawodowego;
- 17) opracowywanie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa;
- 18) współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie:
- a) opracowywania, gromadzenia i aktualizowania informacji zawodowych o charakterze ogólnokrajowym,
  - b) tworzenia i upowszechniania narzędzi, metod i zasobów informacyjnych na potrzeby pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego lub innych form pomocy określonych w ustawie,
  - c) organizacji szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy;
- 19) współpraca ze szkołami podstawowymi, ponadpodstawowymi i wyższymi w zakresie realizacji poradnictwa zawodowego;
- 20) prowadzenie działań informacyjnych na temat rozwoju umiejętności i wsparcia skierowanego do osób poniżej 30. roku życia;

- 21) współpraca na terenie województwa z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, staży, w szczególności:
  - a) wspieranie metodyczne działań powiatowych urzędów pracy w zakresie organizacji szkoleń i staży,
  - b) popularyzowanie idei uczenia się przez całe życie i upowszechnianie dobrych praktyk w tym zakresie,
  - c) prowadzenie działań informacyjnych na temat rozwoju umiejętności i wsparcia skierowanego do osób poniżej 30. roku życia;
- 22) organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy;
- 23) coroczne określanie i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, w terminie do dnia 30 kwietnia, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 28 ust. 1, oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.<sup>5)</sup>), wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 338 ust. 1, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na zawody na rynku pracy określonego w szczególności w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy ogłoszonej w obwieszczeniu, o którym mowa w art. 46b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 24) współdziałanie z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy;
- 25) współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy i innymi organami publicznych służb zatrudnienia w zakresie prowadzenia zbiorów danych;
- 26) udzielanie informacji o zakresie form pomocy określonej w ustawie
- 27) inicjowanie programów regionalnych i ich realizowanie, w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy;
- 28) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu dotarcie z informacją o możliwościach skorzystania z form pomocy określonych w ustawie, do osób niezarejestrowanych jako bezrobotne lub poszukujące pracy.

---

<sup>5)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700 i 1730.

**Art. 32.** 1. Zadania, o których mowa w art. 31, są zadaniami własnymi samorządu województwa wykonywanymi przez WUP będący jednostką organizacyjną samorządu województwa.

2. Zadania, o których mowa w art. 31 pkt 1–3, 5–6, 8–10 oraz pkt 11 lit. a, w imieniu samorządu województwa wykonuje dyrektor WUP.

3. Marszałek województwa może, w formie pisemnej, upoważnić dyrektora WUP lub na jego wniosek innych pracowników tego urzędu do załatwiania w imieniu marszałka województwa spraw, w tym wydawania decyzji i postanowień w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym.

4. W zakresie zadań wynikających z realizacji projektów EFS w imieniu marszałka województwa zadania wykonuje dyrektor WUP.

5. Umowy dotyczące wydatkowania środków Funduszu Pracy zawiera dyrektor WUP w imieniu samorządu województwa.

6. Zadania określone w art. 31 pkt 15–20, dla bezrobotnych, poszukujących pracy oraz osób niezarejestrowanych w PUP, realizuje centrum kariery zawodowej, będące komórką organizacyjną WUP.

**Art. 33.** 1. W sprawach, o których mowa w art. 31 pkt 11 lit. b, organem właściwym jest marszałek województwa.

2. W sprawach, o których mowa w art. 31 pkt 11 lit. b, organem wyższego stopnia jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

3. Właściwość miejscowa marszałka województwa nie ulega zmianie w przypadku zmiany przez bezrobotnego miejsca zamieszkania przed zakończeniem postępowania administracyjnego dotyczącego spraw, o których mowa w art. 31 pkt 11 lit. b, i niezarejestrowania się przez niego w PUP właściwym dla nowego miejsca zamieszkania.

**Art. 34.** 1. W sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, marszałek województwa rozstrzyga, w drodze decyzji, z zastrzeżeniem art. 217, o przyznaniu albo odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, zwanego dalej „zasiłkiem”, jeżeli okres ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełniony przez bezrobotnego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, lub państwie,

z którym Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronną umowę międzynarodową o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, ma lub mógłby mieć wpływ na nabycie albo ustalenie wysokości zasiłku.

2. W sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, marszałek województwa stwierdza zachowanie prawa do zasiłku nabytego w Rzeczypospolitej Polskiej przez bezrobotnego udającego się do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa określonego w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, w drodze wydania dokumentu, określonego w przepisach prawa Unii Europejskiej.

3. W sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, marszałek województwa rozstrzyga, w drodze decyzji, o odmowie stwierdzenia zachowania prawa do zasiłku nabytego w Rzeczypospolitej Polskiej przez bezrobotnego udającego się do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa określonego w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c.

4. Marszałek województwa rozstrzyga, w drodze decyzji, w innych sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, jeżeli podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowi przepis prawa Unii Europejskiej lub przepis dwustronnej umowy międzynarodowej o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.

5. W sprawach, o których mowa w ust. 1–4 nie stosuje się przepisów art. 37 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052 oraz z 2022 r. poz. 1301 i 1855) nie stosuje się.

**Art. 35.** Samorząd województwa wymienia dane w zakresie świadczeń dla bezrobotnych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, za pośrednictwem punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2.



**Art. 36.** Sejmik województwa co najmniej raz w roku dokonuje oceny sytuacji na rynku pracy i realizacji zadań wynikających z ustawy.

#### Rozdział 4

### **Zadania w zakresie aktywności zawodowej realizowane w powiecie, w tym funkcjonowanie PUP**

**Art. 37. 1.** Do zadań samorządu powiatu w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy należy:

- 1) pozyskiwanie i realizowanie ofert pracy;
- 2) rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy;
- 3) organizowanie i finansowanie form pomocy określonych w ustawie, w szczególności pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, szkoleń, staży oraz prac interwencyjnych i robót publicznych;
- 4) kontrola prawidłowości realizowanych form pomocy określonych w ustawie;
- 5) realizacja zadań określonych w ustawie w ramach powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- 6) udzielanie informacji o zakresie form pomocy określonej w ustawie i możliwości ich zastosowania;
- 7) prowadzenie sprawozdawczości z realizowanych zadań, w tym w zakresie badań ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej oraz we współpracy z wojewódzkimi urzędami pracy, prowadzenie badań i analiz dotyczących rynku pracy i ewaluacji polityk rynku pracy;
- 8) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących pracodawcy;
- 9) współdziałanie z powiatowymi radami rynku pracy w zakresie rynku pracy oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy;
- 10) współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, informacji dotyczących form pomocy określonych w ustawie oraz realizacji wobec długotrwale bezrobotnych działań wynikających z porozumienia o współpracy, o którym mowa w art. 194 oraz w zakresie zatrudnienia socjalnego na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym;

- 11) współpraca z wojewódzkimi urzędami pracy, w tym w zakresie świadczenia form pomocy określonych w ustawie;
- 12) współpraca ze szkołami podstawowymi, ponadpodstawowymi i wyższymi w zakresie realizacji poradnictwa zawodowego, w tym promowania kształcenia przez całe życie oraz działań informacyjnych dotyczących wsparcia skierowanego do osób poniżej 30. roku życia;
- 13) wydawanie decyzji o:
  - a) uznaniu danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego,
  - b) przyznawaniu i wypłacie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia,
  - c) odmowie uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego,
  - d) odmowie uznania za poszukującego pracy oraz utracie statusu poszukującego pracy,
  - e) przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu lub wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, stypendium i innych finansowanych z Funduszu Pracy świadczeń niewynikających z zawartych umów,
  - f) obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium lub innych nienależnie pobranych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy,
  - g) odroczenia terminu spłaty, rozłożenia na raty lub umorzenia części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy, należności z tytułu zwrotu jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy, o których mowa w art. 241 ust. 1, albo odmowie rozłożenia na raty lub umorzenia;
- 14) realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w tym realizowanie decyzji, o których mowa w art. 34 a także wypłaty zasiłków zachowanych zgodnie z art. 34 ust. 2;
- 15) realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w szczególności:
  - a) realizowanie działań sieci EURES na terenie powiatu we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami województw oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES,

- b) realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES na terenie działania tych partnerstw;
- 16) realizowanie zadań wynikających z umów międzynarodowych i innych porozumień z partnerami zagranicznym w obszarze migracji zarobkowych, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 4;
- 17) organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników powiatowych urzędów pracy;
- 18) realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności:
  - a) określanie szacunkowego zapotrzebowania na środki KFS na terenie powiatu,
  - b) umożliwienie zgłoszenia do WUP w terminie do dnia 31 października każdego roku nie więcej niż jednego priorytetu wydatkowania KFS właściwego dla danego powiatu, po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy,
  - c) ogłaszanie naborów wniosków o finansowanie kształcenia ustawicznego i ocena wniosków,
  - d) zawieranie umów na realizację kształcenia ustawicznego finansowanego z KFS,
  - e) kontrola i rozliczanie finansowe zawartych umów,
  - f) promocja KFS i badanie wyników pomocy udzielonej ze środków KFS, we współpracy z wojewódzkim urzędem pracy;
- 19) opracowywanie i realizowanie programów finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy;
- 20) współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy i innymi organami publicznych służb zatrudnienia w zakresie prowadzenia zbiorów danych;
- 21) inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych;
- 22) realizowanie programów regionalnych na podstawie porozumienia zawartego z wojewódzkim urzędem pracy;
- 23) realizowanie kampanii informacyjnych i promujących działania wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy oraz działań na rzecz docierania do osób niezarejestrowanych;
- 24) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu dotarcie z informacją o możliwościach skorzystania z form pomocy określonych w ustawie do osób niezarejestrowanych jako bezrobotne lub poszukujące pracy;
- 25) realizowanie projektów w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy, wynikających z programów operacyjnych finansowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego lub programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Funduszu Pracy;

26) zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzanie sprawozdawczości i przekazywanie jej ministrowi właściwemu do spraw pracy oraz marszałkowi województwa w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

2. Decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego oraz decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku dla bezrobotnych nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Zadania, o których mowa w ust. 1, są realizowane zgodnie z Planem Rozwoju Publicznych Służb Zatrudnienia.

**Art. 38.** 1. Zadania, o których mowa w art. 37, są zadaniami własnymi samorządu powiatu wykonywanymi przez PUP wchodzące w skład powiatowej administracji zespolonej.

2. Starosta może, w formie pisemnej, upoważnić dyrektora PUP lub na jego wniosek innych pracowników tego urzędu, do załatwiania w imieniu starosty spraw, w tym do wydawania decyzji, postanowień oraz zaświadczeń w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym.

3. Umowy dotyczące wydatkowania środków Funduszu Pracy zawiera dyrektor PUP w imieniu samorządu powiatu.

**Art. 39.** 1. W ramach powiatowych urzędów pracy we współpracy z samorządem gminnym mogą być tworzone i prowadzone lokalne punkty informacyjno-konsultacyjne, będące komórkami organizacyjnymi PUP zlokalizowanymi poza główną siedzibą PUP, które na terenie gminy realizują zadania na rzecz bezrobotnych, poszukujących pracy i osób niezarejestrowanych oraz pracodawców, w szczególności udzielają informacji o możliwościach i zakresie form pomocy określonej w ustawie.

2. W powiatowych urzędach pracy mogą być tworzone wyspecjalizowane punkty wspierania na rynku pracy cudzoziemców, którzy posiadają status bezrobotnego lub poszukującego pracy.

3. W powiatowych urzędach pracy są tworzone miejsca aktywizacji zawodowej, w których są realizowane zadania w zakresie form pomocy określonych w ustawie.

**Art. 40.** Utworzenie, likwidacja lub zmiana obszaru działania PUP wymaga zgody ministra właściwego do spraw pracy.

**Art. 41.** 1. PUP realizujący zadania, o których mowa w art. 37, obejmujący obszarem swojego działania kilka powiatów, jest współfinansowany z budżetów tych powiatów.

2. Powiat, którego jednostką organizacyjną jest PUP, o którym mowa w ust. 1, zwany dalej „powiatem prowadzącym”, otrzymuje dotacje celowe na wydatki bieżące z budżetów innych powiatów, których zadania realizuje, zwanych dalej „powiatami dotującymi”.

3. Powiaty dotujące oraz powiat prowadzący zawierają dwustronne porozumienia określające wysokość, terminy i zasady przekazywania dotacji celowej na współfinansowanie kosztów funkcjonowania PUP.

4. W przypadku nie zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 3, wysokość roszczenia przysługującego powiatowi prowadzącemu jest ustalana jako udział w całości poniesionych kosztów, w tym inwestycji i zakupów inwestycyjnych, równy ilorazowi liczby mieszkańców z terenu powiatu dotującego do łącznej liczby mieszkańców z całego obszaru działania powiatowego urzędu pracy według stanu na koniec roku poprzedzającego rok budżetowy, w którym koszty zostały poniesione.

#### DZIAŁ IV

##### **Konta indywidualne w Systemie teleinformatycznym**

**Art. 42.** 1. Osoba fizyczna zamierzająca dokonać rejestracji jako bezrobotny lub poszukujący pracy oraz ubiegać się o formę pomocy określonej w ustawie lub korzystająca z tej pomocy zakłada w systemie teleinformatycznym konto indywidualne.

2. Konto indywidualne zakłada również pracodawca, przedsiębiorca, agencja zatrudnienia lub inny podmiot zamierzający ubiegać się o formy pomocy określonej w ustawie lub korzystający z takiej pomocy.

3. W przypadku niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1, konto indywidualne zakłada starosta.

4. Minister właściwy do spraw pracy prowadzi i udostępnia system teleinformatyczny, o którym mowa w ust.1.

5. Zakładając konto indywidualne podaje się następujące dane:

- 1) imię (imiona ) nazwisko, nazwę lub firmę;
- 2) adres zamieszkania albo siedziby;
- 3) numer PESEL a w przypadku jego braku - rodzaj, numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość – w przypadku osoby fizycznej;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP) – w przypadku podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą;
- 5) adres poczty elektronicznej.

6. Uwierzytelnienie osób korzystających z systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, następuje zgodnie z metodami wymienionymi w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070 oraz z 2022 r. poz. 1087).

7. Przekazywanie dokumentów w tym decyzji, wniosków, zaświadczeń, informacji w postaci elektronicznej oraz wgląd w aktualną sytuację osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 1 lub 2, w zakresie złożonych wniosków, przyznanej pomocy, pobieranych świadczeń oraz korespondencji z urzędem pracy następuje w systemie teleinformatycznym o którym mowa w ust. 1.

8. Dokumenty, które są doręczane do urzędu pracy w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1. opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym.

**Art. 43.** 1. Minister właściwy do spraw pracy jest administratorem danych osobowych przetwarzanych w systemie teleinformatycznym o którym mowa w ust. 1.

2. Minister właściwy do spraw pracy przetwarza dane osobowe w Systemie kont w celach określonych w ustawie oraz zanonimizowane dane dla celów statystycznych.

## DZIAŁ V

### Rejestr centralny

**Art. 44.** 1. Minister właściwy do spraw pracy prowadzi w systemie teleinformatycznym centralny rejestr danych osobowych osób fizycznych ubiegających się o pomoc określoną w ustawie lub korzystających z tej pomocy oraz innych osób, zwany dalej „rejestrem centralnym”.

2. Minister właściwy do spraw pracy przetwarza w rejestrze centralnym dane osobowe osób fizycznych w celu realizacji przez publiczne służby zatrudnienia zadań ustawowych, w tym weryfikacji uprawnień i danych, rejestracji i ustalania statusu, zapewnienia pomocy określonej w ustawie, wydawania decyzji w zakresie statusu i świadczeń, prowadzenia postępowań kontrolnych, realizacji obowiązków sprawozdawczych i obowiązków w zakresie statystyki publicznej oraz określania planów dalszych działań.

3. W rejestrze centralnym minister właściwy do spraw pracy przetwarza dane osobowe:

1) bezrobotnych korzystających z form pomocy określonej w ustawie udzielanej przez publiczne służby zatrudnienia lub podmioty realizujące pomoc w imieniu

publicznych służb zatrudnienia, w tym pozyskane od agencji zatrudnienia w ramach realizacji zadań, o których mowa w art. 193;

- 2) poszukujących pracy korzystających z form pomocy określonej w ustawie udzielanej przez publiczne służby zatrudnienia lub podmioty realizujące pomoc w imieniu publicznych służb zatrudnienia;
- 3) osób niezarejestrowanych korzystających z form pomocy określonej w ustawie udzielanej przez publiczne służby zatrudnienia lub podmioty realizujące pomoc w imieniu publicznych służb zatrudnienia;
- 4) cudzoziemców zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) poręczycieli pomocy określonej w ustawie;
- 6) przedsiębiorców;
- 7) innych podmiotów korzystających z form pomocy określonej w ustawie;
- 8) zamierzających powierzyć lub powierzających wykonywanie pracy;
- 9) będących podmiotami powierzającymi wykonywanie pracy cudzoziemcowi;
- 10) osób ubezpieczonych;
- 11) płatników składek;
- 12) pracowników publicznych służb zatrudnienia;
- 13) pracowników Ochotniczych Hufców Pracy, korzystających z systemów informatycznych i narzędzi udostępnianych przez ministra właściwego do spraw pracy;
- 14) pracowników lub innych osób:
  - a) upoważnionych do reprezentowania podmiotów ubiegających się o akredytację lub pracowników podmiotów, którym udzielono akredytacji,
  - b) upoważnionych do reprezentowania podmiotów ubiegających się o wpis do rejestru agencji zatrudnienia,
  - c) wskazanych przez organizatorów stażu na opiekunów stażysty;
- 15) osób upoważnionych do reprezentowania podmiotów ubiegających się o pomoc określoną w ustawie lub korzystających z tej pomocy.

4. W rejestrze centralnym są przetwarzane następujące kategorie danych osobowych bezrobotnych:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) obywatelstwo albo obywatelstwa;

- 3) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) imiona rodziców;
- 5) data i miejsce urodzenia;
- 6) nazwisko rodowe;
- 7) płeć;
- 8) stan cywilny;
- 9) informacje o sytuacji rodzinnej obejmujące:
  - a) dane osobowe małżonka: imię (imiona) i nazwisko, numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz informacja o jego pozostawaniu albo niepozostawaniu w rejestrze bezrobotnych i poszukujących pracy,
  - b) dane osobowe każdego dziecka pozostającego na utrzymaniu obejmujące imię (imiona) i nazwisko, numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, datę i miejsce urodzenia,
  - c) w przypadku opiekuna osób niepełnosprawnych opiekującego się osobą niepełnosprawną ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – dane osobowe każdej osoby niepełnosprawnej lub każdego dziecka obejmujące imię (imiona) i nazwisko, numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,
  - d) dane osobowe osoby lub osób zależnych obejmujące dla każdej osoby: imię (imiona) i nazwisko, numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 10) adres zameldowania na pobyt stały lub czasowy oraz adres do korespondencji;
- 11) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu lub inne dane kontaktowe, o ile je posiadają;
- 12) informacje dotyczące wykształcenia, zawodu, kwalifikacji, szkoleń, zainteresowania podjęciem szkolenia i zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;



- 13) informacje dotyczące rodzaju i stopnia niepełnosprawności oraz przeciwwskazań do wykonywania zawodu, jeżeli ich dotyczą;
- 14) dane dotyczące doświadczenia zawodowego;
- 15) informacje niezbędne do ustalenia statusu lub udzielenia formy pomocy określonej w ustawie;
- 16) informacje dotyczące:
  - a) oddalenia od rynku pracy – oznaczającego informacje o umiejętnościach, czasie pozostawania bez pracy, miejscu zamieszkania pod względem oddalenia od potencjalnych miejsc pracy i dostępności do nowoczesnych form komunikowania się z PUP i pracodawcami oraz
  - b) gotowości do podjęcia pracy – oznaczającej informacje o zaangażowaniu w samodzielne poszukiwanie pracy, gotowości do dostosowania się do wymagań rynku pracy, dyspozycyjności, powodach skłaniających do podjęcia pracy, powodach rejestracji w PUP, dotychczasowej oraz aktualnej gotowości do współpracy z PUP, innymi publicznymi służbami zatrudnienia lub pracodawcami;
- 17) informacje o pomocy udzielonej na podstawie ustawy, jej przyjęciu albo odmowie jej przyjęcia;
- 18) informacje o pomocy udzielonej przez:
  - a) jednostki organizacyjne pomocy społecznej, obejmujące realizowane na rzecz bezrobotnego świadczenia z form pomocy społecznej, informację o działaniach podejmowanych w ramach kontraktu socjalnego lub projektów socjalnych – w zakresie niezbędnym do realizacji celów wynikających z ustawy, przekazywane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,
  - b) jednostki obsługujące świadczenia rodzinne, obejmujące specjalny zasiłek opiekuńczy lub świadczenie pielęgnacyjne przyznawane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych oraz zasiłek dla opiekuna, o którym mowa w przepisach o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów – w celu ustalenia statusu bezrobotnego, uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych lub uprawnień do skorzystania z form pomocy określonych w ustawie przekazywane przez ministra właściwego do spraw rodziny,
  - c) ośrodki pomocy społecznej w związku z realizacją działań, o których mowa w art. 195,

- d) agencje zatrudnienia w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 193,
  - e) podmioty realizujące działania z zakresu reintegracji społecznej osób długotrwale bezrobotnych, o których mowa w art. 196,
  - f) podmioty realizujące programy specjalne, o których mowa w art. 206;
- 19) informacje o gotowości do wyrażenia zgody albo jej braku na:
- a) udział w badaniach rynku pracy prowadzonych przez publiczne służby zatrudnienia, organy administracji rządowej, samorządowej lub na ich zlecenie,
  - b) przetwarzanie danych osobowych wraz z ich zakresem na podstawie przepisów Unii Europejskiej o sieci EURES;
- 20) informacje udostępniane przez:
- a) Państwową Inspekcję Pracy w zakresie określonym w art. 64 pkt 3 i art. 72 ust. 1 ustawy z dnia .... o zatrudnianiu cudzoziemców lub w przepisach o Państwowej Inspekcji Pracy,
  - b) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zakresie określonym w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych,
  - c) Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w zakresie określonym w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 21) informacje na temat wsparcia uzyskanego w ramach funduszy europejskich, pozyskane w celu ich udostępnienia WUP i PUP z systemów teleinformatycznych wspierających realizację programów operacyjnych realizowanych w ramach funduszy europejskich, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- 22) informacje o byciu dłużnikiem alimentacyjnym w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jeżeli ich dotyczą.
5. W rejestrze centralnym są przetwarzane, w przypadku:
- 1) poszukujących pracy – kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1–14, 15 i 17–19;
  - 2) osób niezarejestrowanych korzystających z form pomocy określonej w ustawie – kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1–11, 15, 17 i 19, a w przypadku osób biorących udział w kształceniu ustawicznym finansowanym ze środków KFS – kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1–11, 14, 15, 17 i pkt 19 lit. a;
  - 3) poręczycieli pomocy określonej w ustawie - kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 3 i 10;

- 4) cudzoziemców, zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – dane, o których mowa w art. 9 ust. 1, art. 45 i 60 ust. 1 ustawy z dnia ... o zatrudnianiu cudzoziemców, oraz:
  - a) nazwę, serię, numer, datę wydania i datę ważności dokumentu podróży,
  - b) państwo poprzedniego lub dotychczasowego pobytu,
  - c) dane dotyczące podstawy prawnej pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (rodzaj, numer, nazwę organu wydającego, datę wydania i ważności dokumentu),
  - d) datę wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub państw obszaru Schengen;
- 5) przedsiębiorców – kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1–11, 15, 17 i pkt 19 lit. a, oraz nazwa podmiotu i:
  - a) numer identyfikacji podatkowej NIP,
  - b) numer identyfikacyjny REGON,
  - c) adres prowadzenia działalności gospodarczej,
  - d) adres strony internetowej, o ile posiada,
  - e) informacje określone w art. 308, w przypadku gdy przedsiębiorca jest agencją zatrudnienia,
  - f) informacje dotyczące prowadzonej działalności szkoleniowej, w przypadku gdy przedsiębiorca jest instytucją szkoleniową w rozumieniu ustawy,
  - g) powiadomienia okręgowego inspektora pracy o stwierdzonych przypadkach naruszenia przepisów ustawy, w tym warunków prowadzenia agencji zatrudnienia,
  - h) dane określone w art. 50 ust. 14a–16 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, 1079, 115, 1265 i 1933),
  - i) informacje o pomocy udzielanej przez publiczne służby zatrudnienia,
  - j) dane dotyczące doświadczenia zawodowego, w przypadku przedsiębiorców biorących udział w kształceniu ustawicznym finansowanym ze środków KFS,
  - k) informacje udostępnione przez Państwową Inspekcję Pracy w zakresie określonym w art. 64 pkt 3,
  - l) informacje o osobach upoważnionych do reprezentowania przedsiębiorcy, obejmujące kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 3, oraz pełnioną funkcję i adres do doręczeń,

- m) informacje udostępnione przez organy Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie określonym w art. 64 pkt 1;
- 6) innych podmiotów korzystających z form pomocy określonej w ustawie – kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1–11, 15, 17 i pkt 19 lit. a, oraz:
- a) numer identyfikacji podatkowej NIP, o ile go posiada,
  - b) numer identyfikacyjny REGON, o ile go posiada,
  - c) adres prowadzenia działalności,
  - d) adres strony internetowej, o ile ją posiada,
  - e) powiadomienia okręgowego inspektora pracy o stwierdzonych przypadkach naruszenia przepisów ustawy, w tym warunków prowadzenia agencji zatrudnienia,
  - f) dane określone w art. 50 ust. 14a–16 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
  - g) informacje o pomocy udzielanej przez publiczne służby zatrudnienia,
  - h) dane dotyczące doświadczenia zawodowego, w przypadku osób biorących udział w kształceniu ustawicznym finansowanym ze środków KFS;
- 7) osób fizycznych zamierzających powierzyć lub powierzających wykonywanie pracy – kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1–11, 15 i pkt 19 lit. a, oraz:
- a) numer identyfikacji podatkowej NIP, o ile go posiadają,
  - b) numer identyfikacyjny REGON, o ile go posiadają,
  - c) adres strony internetowej, o ile je posiadają,
  - d) powiadomienia okręgowego inspektora pracy o stwierdzonych przypadkach naruszenia przepisów ustawy, w tym warunków prowadzenia agencji zatrudnienia,
  - e) dane określone w art. 50 ust. 14a–16 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
  - f) informacje o pomocy udzielanej przez publiczne służby zatrudnienia,
  - g) informacje udostępnione przez Państwową Inspekcję Pracy w zakresie określonym w art. 64 pkt 3,
  - h) informacje udostępnione przez organy Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie określonym w art. 64 pkt 1;
- 8) osób fizycznych będących podmiotami powierzającymi wykonywanie pracy cudzoziemcowi – dane, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 3 i 11 oraz:
- a) adres siedziby lub miejsce zamieszkania,

- b) nazwę rejestru właściwego do prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej i numer, pod którym jest zarejestrowany podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi,
  - c) numer identyfikacji podatkowej NIP, o ile posiada,
  - d) numer identyfikacyjny REGON, o ile posiada,
  - d) liczbę osób wykonujących pracę na rzecz podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, w tym osób zatrudnionych przez ten podmiot,
  - e) symbol PKD i opis działalności podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi związanej z pracą cudzoziemca,
  - f) formę prawną prowadzonej działalności,
  - g) imię i nazwisko osoby upoważnionej do reprezentowania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi oraz dane dotyczące dokumentu tożsamości tej osoby,
  - h) informacje o ukaraniu za popełnienie czynu z art. 189a, art. 218–222 lub art. 225 § 2, art. 270–275 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 poz. 1138, 1726 i 1855) lub czynu z art. 74 ust. 1 i 3–11 ustawy z dnia o zatrudnianiu cudzoziemców,
  - i) powiadomienia okręgowego inspektora pracy o stwierdzonych przypadkach naruszenia przepisów ustawy, w tym warunków prowadzenia agencji zatrudnienia i warunków legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców,
  - j) dane określone w art. 50 ust. 14a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
  - k) informacje o pomocy udzielanej przez publiczne służby zatrudnienia,
  - l) informacje udostępnione przez organy Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie określonym w art. 64 pkt 1;
- 9) osób ubezpieczonych – dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, udostępniane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych lub dane o ubezpieczonych oraz emerytach i rencistach udostępniane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zgodnie z przepisami o ubezpieczeniu społecznym rolników, w zakresie określonym w tych przepisach;
- 10) płatników składek – dane zgromadzone na koncie płatnika składek, udostępniane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń

społecznych lub dane płatnika składek udostępniane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zgodnie z przepisami o ubezpieczeniu społecznym rolników, w zakresie określonym w tych przepisach;

- 11) pracowników publicznych służb zatrudnienia – kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1, oraz:
  - a) miejsce pracy i dane teleadresowe wykorzystywane do użytku służbowego,
  - b) nazwa i opis zajmowanego stanowiska,
  - c) ukończone szkolenia, a w przypadku szkoleń inicjowanych przez pracodawcę lub finansowanych albo współfinansowanych ze środków Funduszu Pracy obejmujące numer PESEL lub data i miejsce urodzenia, koszt szkolenia oraz źródło finansowania,
  - d) dane identyfikacyjne i uwierzytelniające pracownika;
- 12) pracowników Ochotniczych Hufców Pracy korzystających z systemów informatycznych i narzędzi udostępnianych przez ministra właściwego do spraw pracy - kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1, oraz:
  - a) miejsce pracy i dane teleadresowe wykorzystywane do użytku służbowego,
  - b) nazwa i opis zajmowanego stanowiska,
  - c) ukończone szkolenia z zakresu korzystania z systemów informatycznych i narzędzi udostępnianych przez ministra właściwego do spraw pracy,
  - d) dane identyfikacyjne i uwierzytelniające pracownika;
- 13) pracowników lub innych osób upoważnionych do reprezentowania podmiotów ubiegających się o akredytację lub pracowników podmiotów, którym udzielono akredytacji – kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1, oraz:
  - a) miejsce pracy i dane teleadresowe wykorzystywane do użytku służbowego,
  - b) nazwa zajmowanego stanowiska,
  - c) dane identyfikacyjne i uwierzytelniające pracownika;
- 14) pracowników lub innych osób upoważnionych do reprezentowania podmiotów ubiegających się o wpis do rejestru agencji zatrudnienia lub agencji zatrudnienia – kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1–3 i 11, oraz:
  - a) pełniona funkcja,
  - b) adres do korespondencji;

- 15) pracowników lub innych osób wskazanych przez organizatorów stażu na opiekunów stażysty – kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 11, 12 i 14, oraz stanowisko pracy lub pełniona funkcja;
- 16) osób upoważnionych do reprezentowania podmiotów ubiegających się o pomoc określoną w ustawie lub korzystających z tej pomocy – kategorie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 11, oraz:
  - a) nazwa reprezentowanego podmiotu,
  - b) pełniona funkcja,
  - c) adres do korespondencji.

6. Dane osobowe przetwarzane przez publiczne służby zatrudnienia w rejestrze centralnym podlegają zabezpieczeniom polegającym co najmniej na pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy.

7. Dane osobowe, o których mowa w ust. 6, są przetwarzane w rejestrze centralnym przez okres 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zakończono udzielanie pomocy.

8. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 7, zostanie wytoczone powództwo lub zostanie wszczęte postępowanie, w którym przetwarzane dane osobowe stanowią dowód, okres przetwarzania, o którym mowa w ust. 7, przedłuża się do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania.

**Art. 45.** 1. Rejestr centralny jest zbiorem danych pozyskiwanych:

- 1) z rejestrów danych wojewódzkich urzędów pracy;
- 2) z rejestrów danych powiatowych urzędów pracy;
- 3) z rejestru podmiotów akredytowanych;
- 4) od osób fizycznych ubiegających się, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw pracy, o pomoc określoną w ustawie świadczoną przez wojewódzkie urzędy pracy i powiatowe urzędy pracy.

2. WUP przekazuje do rejestru centralnego kategorie danych, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1–3, 6–8, 10 i 12, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 i 5.

3. PUP przekazuje do rejestru centralnego kategorie danych, o których mowa w art. 44 ust. 3, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 i ust. 5 pkt 1–11.

**Art. 46.** 1. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań przez publiczne służby zatrudnienia oraz ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego ministrowi

właściwemu do spraw pracy udostępniane są następujące kategorie danych, w tym danych osobowych, w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań, przetwarzane przez:

- 1) ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego – dane osób fizycznych, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1, 2, 7, 10 i 11, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 1–6, 8–12, 14, 15 i pkt 18 lit. a;
- 2) ministra właściwego do spraw rodziny – dane osób fizycznych, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1, 2, 10 i 11, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 1–6, 8–11, 15, pkt 18 lit. b i pkt 22;
- 3) Zakład Ubezpieczeń Społecznych – dane określone w art. 50 ust. 14–16a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 4) Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – dane osób fizycznych w zakresie określonym w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 5) Państwową Inspekcję Pracy – informacje przekazywane przez Państwową Inspekcję Pracy w zakresie określonym w przepisach o Państwowej Inspekcji Pracy;
- 6) ministra właściwego do spraw rozwoju – dane osób fizycznych, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1–3 w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 1, 3 i 21;
- 7) organy Krajowej Administracji Skarbowej – dane osób fizycznych, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 6, 8 i 9 w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 1 i 3 i art. 44 ust. 5 pkt 5 lit. a, b oraz m, pkt 7 lit. h i pkt 8 lit. l;
- 8) ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – dane osób fizycznych, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1- 4, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 1-6, 12;
- 9) ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki – dane osób fizycznych, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1-4 w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 1-6, 12.
- 10) Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości – dane, o których mowa w art. 6aa ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości;
- 11) ministra sprawiedliwości – dane osób prawnych oraz osób fizycznych uprawnionych do ich reprezentacji, prokurentów lub pełnomocników, o których mowa w art. 44 ust 3 pkt 6 – 9, 14 i 15, w zakresie danych zawartych w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- 12) ministra właściwego do spraw gospodarki – dane osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz ich przedstawicieli ustawowych, o ile są wymagani, o których mowa w art. 44 ust 3 pkt 6- 9, 14i 15, z Centralnej Ewidencji i Informacji



o Działalności Gospodarczej, niezbędne do weryfikacji warunku, o którym mowa w art. 121 ust. 1;

- 13) ministra właściwego do spraw informatyzacji – dane osób fizycznych, o których mowa w art. 44 ust. 3, zawarte w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności; niezbędne do weryfikacji warunków, o których mowa w 119 ust. 4 i art. 120 ust. 1–2.

2. Spełnienie zabezpieczeń, o których mowa w art. 44 ust. 6, zapewniają w przypadku pracowników:

- 1) urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy – minister właściwy do spraw pracy;
- 2) wojewódzkiego urzędu pracy – dyrektor wojewódzkiego urzędu pracy;
- 3) powiatowego urzędu pracy – dyrektor powiatowego urzędu pracy;
- 4) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i jednostek obsługujących świadczenia rodzinne, o których mowa w ust. 5 pkt 4 i 5 – administratorzy danych właściwi dla tych jednostek.

4. Dane z rejestru centralnego mogą być udostępniane w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne innym podmiotom realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów.

5. Minister właściwy do spraw pracy udostępnia:

- 1) wojewodzie w celu realizacji jego zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w ustawie, dane, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1–12 i 14–15, w zakresie określonym w art. 44 ust. 2 i ust. 5 pkt 1–11 i 13–15;
- 2) wojewódzkim urzędом pracy, a także ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego w celu realizacji ich zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w ustawie, dane z rejestru centralnego, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1–3, 6–8, 10 i 12, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 i 5;
- 3) powiatowym urzędом pracy w celu realizacji ich zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w ustawie, dane z rejestru centralnego, o których mowa w art. 44 ust. 3, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 i art. 44 ust. 5 pkt 1–11, oraz dane osób fizycznych, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 4, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 1, 3, 10, 11 i 15;

- 4) jednostkom organizacyjnym pomocy społecznej w celu realizacji ich zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w odrębnych przepisach, dane z rejestru centralnego, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1, 2, 7, 10 i 11, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 1–6, 8–12, 14, 15 i 17;
- 5) jednostkom świadczącym pomoc na podstawie przepisów o:
  - a) świadczeniach rodzinnych,
  - b) świadczenia z Funduszu alimentacyjnego  
– w celu realizacji ich zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w odrębnych przepisach, dane o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 1–3 i 5 i 17;
- 6) jednostkom świadczącym pomoc na podstawie przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w celu realizacji ich zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w odrębnych przepisach, dane o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1, 2, 10 i 11, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 13 i 5, 8-11, 14,15 i pkt 22;
- 7) powiatowym i wojewódzkim zespołom do spraw orzekania o niepełnosprawności, w celu realizacji ich zadań określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym weryfikacji danych dotyczących osób, które złożyły wniosek o ustalenie niepełnosprawności albo o ustalenie stopnia niepełnosprawności dane o których mowa w art. 44 ust. 4 pkt 1–3, 12, 15, 18 lit. c oraz d, w zakresie dotyczącym osób, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1–3;
- 8) Państwowej Inspekcji Pracy, w celu realizacji zadań określonych przepisach o Państwowej Inspekcji Pracy, dane o których mowa w:
  - a) art. 44 ust. 3 pkt 1 i 2, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 1–3, 5, 8–11, 14 i 17,
  - b) art. 44 ust. 3 pkt 4, w zakresie określonym w art. 44 ust. 5 pkt 4,
  - c) art. 44 ust. 3 pkt 5 w zakresie określonym w art. 44 ust. 5 pkt 5,
  - d) art. 44 ust. 3 pkt 6, w zakresie określonym w art. 44 ust. 5 pkt 6,
  - e) art. 44 ust. 3 pkt 8, w zakresie określonym w art. 44 ust. 5 pkt 7,
  - f) art. 44 ust. 3 pkt 9, w zakresie określonym w art. 44 ust. 5 pkt 8;
- 9) Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w celu prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu ubezpieczenia społecznego rolników oraz ubezpieczenia zdrowotnego w związku z zawieraniem przez cudzoziemców umów

o pomocy przy zbiorach, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, dane dotyczące osób, o których mowa w:

- a) art. 44 ust. 3 pkt 4, w zakresie określonym w art. 44 ust. 5 pkt 4,
- b) art. 44 ust. 3 pkt 9, w zakresie określonym w art. 44 ust. 5 pkt 8.

6. Dane, o których mowa w ust. 5, są udostępniane nieodpłatnie w drodze ich wymiany między systemem teleinformatycznym oraz:

- 1) systemem teleinformatycznym, w którym prowadzony jest rejestr ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 2) systemem teleinformatycznym, o którym mowa w art. 6d ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558, 1700 i 1812);
- 3) systemem teleinformatycznym wykorzystywanym przez Państwową Inspekcję Pracy;
- 4) systemem teleinformatycznym wykorzystywanym przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- 5) systemem teleinformatycznym wykorzystywanym przez Główny Urząd Statystyczny.

7. Dane, o których mowa w ust. 5 pkt 2, w zakresie określonym w art. 44 ust. 4 pkt 21, są udostępniane nieodpłatnie w drodze ich wymiany między systemami teleinformatycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

8. Dane, o których mowa w art. 46 ust. 5 pkt 1–8, są udostępniane na wniosek dotyczący określonej osoby fizycznej, złożony z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych.

9. Przepisy art. 46 ust. 5 pkt 1–9 stosuje się wobec podmiotów w nich wymienionych, które spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) posiadają możliwość identyfikacji osoby uzyskującej informacje oraz zakresu, daty i celu ich uzyskania;
- 2) posiadają zabezpieczenia uniemożliwiające wykorzystanie informacji niezgodnie z celem ich uzyskania;
- 3) zapewniają, że dostęp do danych osobowych jest nadzorowany i rejestrowany zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

10. Minister właściwy do spraw pracy w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych:

- 1) określa – na podstawie oceny ryzyka powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – sektory działalności na poziomie sekcji, zgodnie z Polską

Klasyfikacją Działalności (PKD), o szczególnym natężeniu powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 2) przygotowuje – na podstawie informacji przekazanych przez Straż Graniczną i Państwową Inspekcję Pracy – i przekazuje Komisji Europejskiej:
  - a) co roku, do dnia 30 czerwca – informacje o liczbie przeprowadzonych w poprzednim roku kontroli w zakresie powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz procentowym udziale podmiotów powierzających wykonywanie pracy tym cudzoziemcom w każdym sektorze, o którym mowa w pkt 1,
  - b) co trzy lata – sprawozdania z realizacji ustawy określającej skutki powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

11. Ministrowie właściwi do spraw odpowiednio: budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, finansów publicznych, gospodarki, szkolnictwa wyższego i nauki, rolnictwa, rozwoju regionalnego, rybołówstwa, transportu, turystyki, zabezpieczenia społecznego, spraw zagranicznych oraz zdrowia są obowiązani do współpracy z ministrami, o których mowa w ust. 10, przy ocenie ryzyka i określaniu sektorów działalności o szczególnym natężeniu powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

**Art. 47.** 1. Wojewódzkie urzędy pracy i powiatowe urzędy pracy, w celu realizacji ich zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w ustawie, pozyskują za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy dane z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 14–16 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przekazywane w drodze ich wymiany odpowiednio między systemami teleinformatycznymi, o których mowa w art. 46 ust. 5 pkt 1 i 2.

**Art. 48.** 1. W celach monitorowania, sprawozdawczości, komunikacji i promocji, oceny, zarządzania finansami, weryfikacji i audytów, określenia kwalifikowalności wydatków oraz

beneficjentów obejmowanych wsparciem określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/691 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG) oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 1309/2013 (Dz. Urz. UE L 153 z 03.05.2021, str. 48, z późn. zm.<sup>6)</sup>), minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego, minister właściwy do spraw pracy oraz wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy przetwarzają dane osobowe beneficjentów objętych wsparciem.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) dane identyfikujące osoby fizyczne:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) adres i adres poczty elektronicznej,
  - c) nazwa podmiotu, który zatrudniał beneficjenta, i adres tego podmiotu,
  - d) numer telefonu,
  - e) numer PESEL, numer identyfikacji podatkowej NIP, numer identyfikacyjny REGON,
  - f) płeć, wiek, wykształcenie,
  - g) identyfikatory internetowe;
- 2) dane związane z zakresem uczestnictwa osób fizycznych w projekcie, niewskazane w pkt 1, takie jak rodzaj beneficjenta, rodzaj przyznanego wsparcia, obywatelstwo, obszar według stopnia urbanizacji (DEGURBA), data rozpoczęcia udziału w projekcie, data zakończenia udziału w projekcie, status na rynku pracy, sytuacja osoby po zakończeniu udziału w projekcie;
- 3) dane osób fizycznych, niewskazane w pkt 1 i 2, które widnieją na dokumentach potwierdzających kwalifikowalność wydatków.

3. Dane, o których mowa w ust. 2, są przekazywane odpowiednio między ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego wykonującym zadania państwa członkowskiego, ministrem właściwym do spraw pracy oraz wojewódzkimi i powiatowymi urzędami pracy.

4. Podmioty, o których mowa w ust. 3, są administratorami w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w

---

<sup>6)</sup> Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 224 z 24.06.2021, str. 42.

sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.<sup>7)</sup>).

## DZIAŁ VI

### **Rejestracja oraz status bezrobotnego i poszukującego pracy**

**Art. 49.** 1. Rejestracja bezrobotnych albo poszukujących pracy następuje na wniosek.

2. W celu dokonania rejestracji osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako bezrobotny lub poszukujący pracy:

- 1) składa wniosek o dokonanie rejestracji w PUP za pośrednictwem formularza elektronicznego udostępnionego w systemie informatycznym przez ministra właściwego do spraw pracy albo
- 2) zgłasza się do wybranego PUP.

3. Wniosek o rejestrację jako bezrobotny zawiera następujące dane:

- 1) imię (imiona) i nazwisko oraz płeć;
- 2) obywatelstwo albo obywatelstwa;
- 3) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) imiona rodziców;
- 5) datę i miejsce urodzenia;
- 6) nazwisko rodowe;
- 7) stan cywilny oraz informację o pozostawaniu albo niepozostawaniu małżonka w rejestrze bezrobotnych i poszukujących pracy;
- 8) liczbę dzieci na utrzymaniu, daty ich urodzenia oraz informację o samotnym wychowywaniu dzieci;
- 9) informacji o byciu opiekunem osoby niepełnosprawnej;
- 10) adres zamieszkania oraz adres do korespondencji, a także adres poczty elektronicznej lub numer telefonu lub inne dane kontaktowe, jeżeli posiada;
- 11) wykształcenie;
- 12) ukończone szkoły;

---

<sup>7)</sup> Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

- 13) zawody wyuczone, zawody wykonywane, kwalifikacje cząstkowe w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226);
- 14) zawód, w którym osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako bezrobotny albo poszukujący pracy chciałaby pracować i ma ku temu odpowiednie kompetencje i kwalifikacje potwierdzone stosownymi dokumentami lub udokumentowaną ciągłość pracy w okresie minimum 6 miesięcy;
- 15) poziom znajomości języków obcych;
- 16) posiadane uprawnienia i ukończone szkolenia zwiększające szanse na podjęcie i utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej;
- 17) rodzaj i stopień niepełnosprawności, jeżeli dotyczy;
- 18) kierunki szkoleń, którymi osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako bezrobotny albo poszukujący pracy jest zainteresowana, oraz ewentualne zainteresowanie podjęciem zatrudnienia w państwach, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c;
- 19) numer rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli posiada, w celu przekazywania przyznanych świadczeń.

4. Wniosek o rejestrację jako bezrobotny albo poszukujący pracy zawiera dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1 -6 i 9-19.

5. Osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako bezrobotny albo poszukujący pracy w trybie określonym w ust. 2 pkt 2 przedkłada do wglądu pracownikowi PUP dokonującemu rejestracji:

- 1) dowód osobisty, a w przypadku jego braku – inny dokument potwierdzający tożsamość;
- 2) odpowiednio: świadectwa ukończenia szkoły, dyplomy lub inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje lub zaświadczenia o ukończeniu szkolenia;
- 3) świadectwa pracy i inne dokumenty niezbędne do ustalenia jej uprawnień przysługujących na podstawie przepisów ustawy, w szczególności do zasiłku dla bezrobotnych;
- 4) dokumenty stwierdzające przeciwwskazania do wykonywania określonych prac, jeżeli takie posiada.

6. Cudzoziemiec ubiegający się o zarejestrowanie jako bezrobotny albo poszukujący pracy przekazuje we wniosku dane, o których mowa w ust. 3 albo ust. 4, numer PESEL, o ile posiada, a także informacje o statusie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2–5.

7. Do wniosku z o rejestrację jako bezrobotny załącza się oświadczenia o:

- 1) zdolności i gotowości do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy;
- 2) braku stałego źródła dochodu.

8. Rejestracja bezrobotnego w urzędzie pracy wyłącza możliwość rejestracji tej osoby jako poszukująca pracy oraz posiadania takiego statusu przez okres posiadania statusu bezrobotnego.

9. W przypadku ubiegania się o zasiłek dla bezrobotnych do wniosku należy dołączyć oświadczenia oraz dokumenty potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa w art. 214, w szczególności potwierdzenie:

- 1) okresów zatrudnienia z podaniem nazwy pracodawcy, zajmowanego stanowiska pracy, wymiaru czasu pracy i podstawy wykonywania pracy;
- 2) okresów wykonywania innej pracy zarobkowej i opłacania składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności;
- 3) innych okresów zaliczanych do okresu uprawniającego do zasiłku dla bezrobotnych, o których mowa w ustawie;
- 4) sposobów rozwiązania stosunku albo stosunków pracy (stosunku albo stosunków służbowych) w ostatnich 6 miesiącach przed dniem rejestracji w zakresie koniecznym do ustalenia uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych.

10. Informacje przedstawione we wniosku składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

**Art. 50.** Rejestracja bezrobotnych i poszukujących pracy następuje w oparciu o dane pozyskiwane w szczególności z systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Krajowej Administracji Skarbowej, Krajowego Rejestru Sądowego, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy.



**Art. 51.** 1. Rejestracji osoby ubiegającej się o zarejestrowanie jako bezrobotny albo poszukujący pracy dokonuje się z dniem, w którym osoba:

- 1) wniosła kompletny wniosek o dokonanie rejestracji, w trybie określonym w art. 49 ust. 2 pkt 1;
- 2) zgłosiła się do PUP – po poświadczeniu przez nią własnoręcznym podpisem przekazanych przez nią danych i złożeniu, w obecności pracownika PUP i pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, oświadczenia o prawdziwości przekazanych danych oraz o zapoznaniu się z warunkami zachowania statusu w brzmieniu: „Świadomy/a odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, oświadczam, że wszystkie podane przeze mnie w trakcie rejestracji dane są zgodne ze stanem faktycznym oraz zostałem pouczone o warunkach zachowania statusu bezrobotnego lub poszukującego pracy.

2. Minister właściwy do spraw pracy określi w rozporządzeniu szczegółowy sposób rejestracji mając na uwadze zapewnienie prawidłowego procesu rejestracji.

**Art. 52.** 1. Bezrobotny i poszukujący pracy:

- 1) jest informowany o przysługujących mu prawach i obowiązkach wynikających z ustawy oraz formach pomocy określonych w ustawie;
- 2) potwierdza zapoznanie się z informacją o której mowa w pkt 1.

2. Osoby będące osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079), mają prawo do otrzymania informacji, o których mowa w ust. 1 w zrozumiały dla nich sposób, w szczególności z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824 oraz z 2022 r. poz. 583 i 830).

**Art. 53.** 1. Status bezrobotnego przysługuje przez okres 3 lat od dnia rejestracji z zastrzeżeniem sytuacji, w których zgodnie z ustawą następuje utrata statusu bezrobotnego.

2. Okres, o którym mowa w ust. 1, ulega przedłużeniu o czas niezbędny do zakończenia przez bezrobotnego formy pomocy określonej w ustawie.

3. W przypadku urodzenia dziecka przez kobietę w okresie, o którym mowa w ust. 1, okres ten ulega przedłużeniu o czas, przez który przysługiwałby jej, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński.

4. Ponowne nabycie statusu osoby bezrobotnej może nastąpić w wyniku ponownej rejestracji, po upływie 90 dni od dnia upływu okresu, o którym mowa w ust. 1-3; w przypadku ponownej rejestracji okres, o którym mowa w ust. 1, liczy się od początku.

**Art. 54.** Nie stanowi przeszkody do nabycia oraz posiadania statusu bezrobotnego:

- 1) wykonywanie przez wolontariuszy świadczeń odpowiadających świadczeniu pracy na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeżeli wolontariusz przedstawi właściwemu powiatowemu urzędowi pracy porozumienie z korzystającym;
- 2) odbywanie praktyki absolwenckiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2018 r. poz. 1244), jeżeli praktykant przedstawi właściwemu PUP umowę o praktykę absolwencką.

**Art. 55. 1.** Starosta pozbawia statusu bezrobotnego, który:

- 1) nie spełnia warunków, o których mowa w art. 2 pkt 1;
- 2) z własnej winy po skierowaniu przez powiatowy urząd pracy nie podjął lub przerwał realizację formy pomocy określonej w ustawie, chyba że powodem niepodjęcia lub przerwania realizacji było podjęcie pracy lub działalności gospodarczej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu skierowania, albo od dnia przerwania realizacji, na okres 180 dni;
- 3) odmówił bez uzasadnionej przyczyny propozycji prac społecznie użytecznych; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia odmowy na okres 180 dni.
- 4) otrzymał jednorazowo środki z Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub inne środki publiczne na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej lub na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z dniem podpisania umowy;
- 5) otrzymał pożyczkę ze środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, z wyłączeniem pożyczki, o której mowa w art. 170 pkt 1; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z dniem podpisania umowy;

- 6) rozpoczął realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w art. 195 ust. 1 lub podpisał kontrakt socjalny, o którym mowa w art. 194 ust. 1; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego;
- 7) pozostaje niezdolny do pracy wskutek choroby lub przebywania w zakładzie leczenia odwykowego przez nieprzerwany okres 90 dni, przy czym za okres nieprzerwany uważa się również okresy niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przebywania w zakładzie leczenia odwykowego w sytuacji, gdy każda kolejna przerwa między okresami niezdolności do pracy wynosi mniej niż 30 dni kalendarzowych; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z upływem ostatniego dnia wskazanego okresu 90-dniowego na okres 90 dni;
- 8) nie przedstawił zaświadczenia o niezdolności do pracy wskutek choroby, o którym mowa w art. 233 ust. 2; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z pierwszym dniem niezdolności do pracy na okres 90 dni;
- 9) złożył wniosek o pozbawienie statusu bezrobotnego; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia złożenia wniosku.

2. W przypadku gdy bezrobotnemu przyznano zasiłek, w tym na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, lub państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, decyzja starosty o pozbawieniu statusu bezrobotnego oznacza także pozbawienie prawa do tego zasiłku.

**Art. 56.** 1. Starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego, o którym mowa w art. 55 ust. 1 pkt 6, kobiety w ciąży z powodu niezdolności do pracy związanej z ciążą trwającej przez nieprzerwany okres 90 dni, z wyłączeniem przypadku złożenia wniosku o pozbawienie tego statusu przez samą bezrobotną.

2. Starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego:

- 1) matki dziecka,
- 2) ojca dziecka,
- 3) bezrobotnego po przyjęciu przez niego dziecka na wychowanie i wystąpieniu do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka

lub po przyjęciu przez niego dziecka na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej

– z uwagi na brak zdolności i gotowości do podjęcia zatrudnienia spowodowany opieką nad tym dzieckiem przez okres, przez który przysługiwałyby im, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński w okresie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego, urlopu ojcowskiego, z wyłączeniem przypadku złożenia wniosku o pozbawienie tego statusu przez samego bezrobotnego.

3. Starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego będącego członkiem założycielem spółdzielni, która została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego po dniu zarejestrowania bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy, w związku z uwzględnieniem przez starostę jego wniosku o przyznanie środków na założenie spółdzielni socjalnej, do dnia podpisania umowy o jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej.

**Art. 57.** Bezrobotny zawiadamia PUP o okolicznościach powodujących utratę statusu bezrobotnego w terminie 7 dni od daty ich wystąpienia.

**Art. 58.** 1. Starosta pozbawia statusu poszukującego pracy, który:

- 1) nie utrzymuje kontaktu z PUP co najmniej raz na 90 dni w celu potwierdzenia zainteresowania pomocą określoną w ustawie;
- 2) z własnej winy po skierowaniu nie podjął lub przerwał realizację formy pomocy określonej w ustawie;
- 3) pobierał w Rzeczypospolitej Polskiej, na zasadach określonych w przepisach o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, zasiłek nabyty w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie określonym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c oraz opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub został pozbawiony tego zasiłku przez właściwą instytucję tego państwa;
- 4) złożył wniosek o pozbawienie statusu poszukującego pracy.

2. Pozbawienie statusu poszukującego pracy z powodów, o których mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1-2 – następuje na okres 180 dni odpowiednio:
  - a) po upływie 90 dni od dnia ostatniego kontaktu z PUP,
  - b) od dnia następnego po dniu skierowania albo od dnia przerwania realizacji, albo od dnia niepodjęcia działań, o których mowa w art. 90;
- 2) pkt 3 – następuje od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w tym przepisie;

3) pkt 4 – następuje od dnia złożenia wniosku.

3. Wniosek o pozbawienie statusu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, złożony przez poszukującego pracy po skierowaniu do realizacji formy pomocy określonej w ustawie, pozostawia się bez rozpoznania.

## DZIAŁ VII

### Formy pomocy

#### Rozdział 1

#### Przepisy ogólne

**Art. 59.** Pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w formach pomocy określonych w ustawie przysługuje:

- 1) bezrobotnym członkom rodzin wielodzietnych posiadającym Kartę Dużej Rodziny, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744);
- 2) bezrobotnym powyżej 50 roku życia;
- 3) bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych;
- 4) bezrobotnym niepełnosprawnym;
- 5) długotrwale bezrobotnym;
- 6) bezrobotnym i poszukującym pracy poniżej 30. roku życia.

**Art. 60.** Formy pomocy określone w ustawie świadczą powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy, agencje zatrudnienia lub podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1 pkt 5 i 7.

**Art. 61.** Starosta świadczy pomoc z uwzględnieniem sytuacji i potrzeb osoby, której udzielana jest pomoc biorąc pod uwagę możliwość zastosowania form pomocy określonych w ustawie. Przepis stosuje się odpowiednio do pracodawców oraz innych podmiotów.

**Art. 62. 1.** Z form pomocy określonych w ustawie mogą korzystać na zasadach określonych w ustawie:

- 1) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1, pkt 2 lit. a–j oraz pkt 3 i 5;
- 2) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. 1 oraz m – z wyłączeniem prawa do świadczeń określonych w art. 97 i art. 218 ust. 1.

2. Na zasadach określonych w ustawie z form pomocy określonych w ustawie dotyczących pracy sezonowej w rozumieniu art. 43 ustawy o zatrudnianiu cudzoziemców,

mogą korzystać osoby, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. n, z wyłączeniem prawa do świadczeń określonych w art. 97 i art. 218 ust. 1.

**Art. 63.** 1. Starosta, przed skierowaniem bezrobotnego do formy pomocy określonej w ustawie, weryfikuje warunki do posiadania statusu bezrobotnego w systemie teleinformatycznym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego prowadzonego przez ministra właściwego do spraw pracy.

2. Starosta, kierując osobę bezrobotną lub poszukującą pracy do formy pomocy określonej w ustawie, informuje ją o jej prawach i obowiązkach związanych z uczestnictwem w tej formie pomocy.

3. Bezrobotny lub poszukujący pracy potwierdza zapoznanie się z prawami i obowiązkami związanymi z uczestnictwem w danej formie pomocy.

**Art. 64.** 1. Starosta w ramach formy pomocy określonej w ustawie, w szczególności przed skierowaniem bezrobotnego lub poszukującego pracy, do pracodawcy lub przedsiębiorcy, pozyskuje za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy od:

- 1) organów Krajowej Administracji Skarbowej – informacje o zaległościach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych albo podatku dochodowego od osób prawnych;
- 2) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – informacje o niedopełnieniu przez pracodawcę lub przedsiębiorcę obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Solidarnościowy oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, lub niezgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych pracowników lub innych osób objętych obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi;
- 3) Państwowej Inspekcji Pracy – informacje, że pracodawca:
  - a) został prawomocnie ukarany za popełnienie czynu określonego w art. 74 ust. 1 i ust. 3–5 ustawy z dnia .... o zatrudnianiu cudzoziemców,
  - b) w ciągu dwóch lat od uznania za winnego popełnienia czynu, o którym mowa w art. 74 ust. 1 ustawy z dnia .... o zatrudnianiu cudzoziemców, został ponownie prawomocnie ukarany za popełnienie podobnego czynu.

2. Starosta może odmówić przyznania formy pomocy określonej w ustawie, jeżeli uzyskał informację o naruszeniach, o których mowa w ust. 1.

**Art. 65.** Bezrobotny może zostać skierowany do udziału w formie pomocy określonej w ustawie, realizowanej przez inny PUP niż ten, w którym jest zarejestrowany, na warunkach określonych w porozumieniu między powiatowymi urzędami pracy.

**Art. 66.** Bezrobotny może być skierowany do udziału w formie pomocy określonej w ustawie do przedsiębiorcy niezatrudniającego pracownika na zasadach przewidzianych dla pracodawców.

**Art. 67.** Bezrobotny albo poszukujący pracy, który bez uzasadnionej przyczyny przerwał realizację formy pomocy określoną w ustawie finansowaną z Funduszu Pracy, z wyłączeniem pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, nie może korzystać z tej formy pomocy przez okres 180 dni od dnia jej przerwania, chyba że powodem przerwania było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

**Art. 68. 1.** Środki przyznawane pracodawcom i przedsiębiorcom w ramach form pomocy określonych w ustawie są przyznawane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

2. Środki na podjęcie działalności gospodarczej, na założenie spółdzielni socjalnej lub na przystąpienie do niej po jej założeniu są przyznawane, a usługi doradcze i szkoleniowe świadczone w związku z przyznawaniem tych środków są realizowane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

**Art. 69. 1.** Osoby, pracodawcy, przedsiębiorcy lub inne podmioty nie mogą otrzymać w ramach formy pomocy finansowania z Funduszu Pracy, w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do jednostek sektora finansów publicznych w przypadku, gdy określone w nim koszty zostały sfinansowane:

- 1) ze środków publicznych z prowadzonej działalności, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634);
- 2) z dochodów publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3. W przypadku sfinansowania tych samych kosztów, na które zostały przekazane środki Funduszu Pracy, z innych środków publicznych, środki Funduszu Pracy, podlegają zwrotowi w terminie 14 dni od dnia otrzymania środków z innego źródła.

**Art. 70. 1.** PUP publikuje na stronie internetowej urzędu wykaz pracodawców, przedsiębiorców i innych podmiotów, z którymi w okresie ostatnich dwóch lat zawarto umowy w ramach form pomocy określonych w ustawie.

2. PUP aktualizuje wykaz, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia każdej nowej umowy w ramach form pomocy określonych w ustawie.

3. PUP po zakończeniu każdego roku kalendarzowego, w terminie do dnia 31 stycznia, przekazuje właściwej powiatowej radzie rynku pracy wykaz, o którym mowa w ust. 1.

4. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, jest prowadzony w systemie teleinformatycznym i zawiera:

- 1) nazwę pracodawcy, przedsiębiorcy albo innego podmiotu, z którym zawarto umowę;
- 2) wskazanie formy pomocy, w tym:
  - a) liczbę utworzonych stanowisk pracy lub stanowisk utworzonych w ramach form pomocy,
  - b) kwotę przyznaną pracodawcy, przedsiębiorcy albo innemu podmiotowi na kształcenie ustawiczne współfinansowane ze środków KFS.

## Rozdział 2

### **Pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe**

**Art. 71. 1.** Pośrednictwo pracy polega na udzielaniu pomocy bezrobotnym, poszukującym pracy i osobom niezarejestrowanym w uzyskaniu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz pracodawcom w pozyskaniu kandydatów do pracy.

2. Pośrednictwo pracy jest realizowane w szczególności poprzez:

- 1) pozyskiwanie i upowszechnianie ofert pracy;
- 2) udzielanie pracodawcom informacji o kandydatach do pracy;
- 3) udzielanie bezrobotnym, poszukującym pracy lub osobom niezarejestrowanym informacji o ofertach pracy upowszechnianych w Centralnej Bazie Ofert Pracy, zwaną dalej „CBOP”, oraz w innych ogólnodostępnych bazach;
- 4) inicjowanie i organizowanie kontaktów bezrobotnych, poszukujących pracy lub osób niezarejestrowanych i pracodawców, w tym w formie giełd pracy lub targów pracy;
- 5) nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z bezrobotnymi, poszukującymi pracy, lub osobami niezarejestrowanymi oraz pracodawcami.



**Art. 72.** W rozumieniu niniejszego oddziału w zakresie pośrednictwa pracy przez pracodawcę rozumie się:

- 1) przedsiębiorcę,
- 2) jednostkę organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, posiadającą siedzibę lub oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) osobę fizyczną

– którzy na podstawie umowy lub innego stosunku prawnego powierzają lub zamierzają powierzyć wykonywanie pracy co najmniej jednej osobie.

**Art. 73.** 1. Minister właściwy do spraw pracy prowadzi CBOP.

2. Oferty pracy do CBOP:

- 1) przekazują podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902);
- 2) mogą przekazywać pracodawcy.

3. Minister właściwy do spraw pracy może upowszechniać w CBOP ogłoszenia o pracę pochodzące z innych ogólnodostępnych baz publikujących informacje o wolnych miejscach pracy.

4. Pracodawca zgłaszając ofertę pracy do CBOP może nie wyrazić zgody na podawanie do wiadomości publicznej informacji umożliwiających jego identyfikację przez osoby niezarejestrowane. W przypadku, o którym mowa w zdaniu pierwszym oferta może być udostępniona w pełnym zakresie bezrobotnym lub poszukującym pracy, którzy spełniają wymagania określone w tej ofercie.

5. W CBOP nie mogą być zamieszczane oferty pracy oraz ogłoszenia o pracę, które naruszają zasady równego traktowania w zatrudnieniu w rozumieniu przepisów prawa pracy lub dyskryminują kandydatów do pracy.

6. Pracodawca zgłaszający ofertę pracy do CBOP jest sprawdzany w systemach teleinformatycznych pozyskiwanych od:

- 1) organów Krajowej Administracji Skarbowej – w zakresie zaległości z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych albo podatku dochodowego od osób prawnych;
- 2) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – w zakresie niedopełnienia przez niego obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Solidarnościowy oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, lub niezgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych pracowników lub innych osób objętych obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi.

7. W przypadku, gdy w wyniku sprawdzenia powstaną wątpliwości co do prawidłowości dokonanych rozliczeń zgłoszona oferta pracy jest automatycznie przekazywana do PUP właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy w celu jej weryfikacji.

8. W przypadku:

- 1) niestwierdzenia naruszeń, o których mowa w ust. 6, PUP wprowadza ofertę pracy do CBOP i niezwłocznie informuje o tym pracodawcę;
- 2) stwierdzenia naruszeń, o których mowa w ust. 6 PUP niezwłocznie przekazuje pracodawcy informację o przyczynie odrzucenia oferty pracy.

9. W przypadku, gdy oferta pracy zamieszczona w CBOP przez pracodawcę zawiera wymagania naruszające zasadę równego traktowania w zatrudnieniu lub dyskryminuje kandydatów do pracy PUP właściwy ze względu na siedzibę pracodawcy niezwłocznie usuwa tę ofertę z CBOP, o usunięciu oferty PUP powiadamia pracodawcę.

**Art. 74.** Minister właściwy do spraw pracy prowadzi Centralną Bazę CV i umożliwia bezrobotnym, poszukującym pracy i osobom niezarejestrowanym tworzenie w niej profili zawodowych.

**Art. 75.** Centralna Baza Ofert Pracy i Centralna Baza CV w sposób automatyczny kojarzą oferty pracy z profilami zawodowymi.

**Art. 76. 1.** Pośrednictwo pracy związane ze swobodnym przepływem pracowników na terenie państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c:

- 1) jest realizowane przez wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy oraz OHP, wyłącznie w ramach sieci EURES;
- 2) może być realizowane w ramach sieci EURES przez podmioty prowadzące agencje zatrudnienia lub podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1 pkt 5 i 7 po uzyskaniu akredytacji.

2. Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES obejmuje następujące rodzaje działań:

- 1) przekazywanie udostępnianych publicznie ofert pracy na portal EURES, o którym mowa w przepisach Unii Europejskiej z zakresu sieci EURES, zwanym dalej „portalem EURES”, przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego prowadzonego przez ministra właściwego do spraw pracy;
- 2) przekazywanie posiadanych danych bezrobotnych, poszukujących pracy lub osób niezarejestrowanych na portal EURES przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego

prowadzonego przez ministra właściwego do spraw pracy pod warunkiem, że osoby zainteresowane wyrażą na to zgodę;

- 3) pośrednictwo pracy, o którym mowa w art. 71 ust. 2 pkt 1–4, oraz inne usługi świadczone w ramach sieci EURES, określone w przepisach Unii Europejskiej.

3. Z pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES mogą korzystać, z zastrzeżeniem ust. 4:

- 1) bezrobotni i poszukujący pracy;
- 2) osoby niezarejestrowane;
- 3) pracodawcy, o których mowa w art. 72;
- 4) pracodawcy z państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c.

4. Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES prowadzone przez OHP jest skierowane do młodzieży w wieku od 14. do 25. roku życia.

5. Do pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES prowadzonego przez OHP nie stosuje się przepisów art. 251 i art. 253.

6. W pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES działania, o których mowa w art. 71 ust. 2 pkt 2 i 4, stosuje się również do pracodawców z państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c.

7. Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES jest realizowane zgodnie z Krajowym Planem Działań sieci EURES.

8. Minister właściwy do spraw pracy opracowuje i zatwierdza Krajowy Plan Działań sieci EURES oraz sprawozdanie z realizacji tego planu, uwzględniając w tych dokumentach działania własne, WUP, PUP, OHP i podmiotów akredytowanych.

9. Wkłady do Krajowego Planu Działań sieci EURES oraz sprawozdania z jego realizacji w części działań planowanych i zrealizowanych przez:

- 1) WUP i PUP z terenu województwa - przygotowuje WUP;
- 2) OHP - przygotowuje Komendant Główny OHP;
- 3) podmiot akredytowany - przygotowuje przedstawiciel tego podmiotu.

10. Wkłady, o których mowa w ust. 9, WUP, Komendant Główny OHP oraz przedstawiciel podmiotu akredytowanego przekazują ministrowi właściwemu do spraw pracy w formie i terminie określonym przez tego ministra.

11. Minister właściwy do spraw pracy prowadzi, w postaci elektronicznej, bazę monitoringu działań EURES, która zawiera sprawozdania z realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES.

12. Sprawozdania, o których mowa w ust. 11, uzupełniane są w terminie do 14 dnia miesiąca następującego po zakończeniu każdego kwartału przez:

- 1) WUP i PUP, które składają sprawozdania z realizacji działań własnych;
- 2) wojewódzkie jednostki OHP, które składają sprawozdania za działania własne oraz działania odpowiednich jednostek OHP z terenu województwa;
- 3) podmiot akredytowany, który składa sprawozdania z realizacji działań własnych.

**Art. 77.** Akredytacja jest udzielana w następujących kategoriach:

- 1) kategorii członka EURES, w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej z zakresu sieci EURES, uprawniającej do prowadzenia wszystkich rodzajów działań, o których mowa w art. 76 ust. 2, albo
- 2) kategorii partnera EURES, w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej z zakresu sieci EURES, uprawniającej do prowadzenia co najmniej jednego, lecz nie więcej niż dwóch rodzajów działań, wybranych spośród wymienionych w art. 76 ust. 2 pkt 1–3.

**Art. 78. 1.** Podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji składa do ministra właściwego do spraw pracy wniosek o udzielenie akredytacji.

2. O udzielenie akredytacji w kategorii członka EURES może ubiegać się podmiot, który spełnia następujące kryteria akredytacyjne:

- 1) posiada wpis do rejestru agencji zatrudnienia lub jest podmiotem, o którym mowa w art. 305 ust. 1 pkt 5 i 7;
- 2) spełnia warunki określone w art. 306 i art. 323 ust. 1–2;
- 3) nie jest podmiotem, w stosunku do którego jest prowadzone postępowanie, które może skutkować wykreśleniem z rejestru agencji zatrudnienia na podstawie art. 314 ust. 1;
- 4) posiada stronę internetową;
- 5) posiada systemy teleinformatyczne umożliwiające realizację pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES zgodnie z przepisami Unii Europejskiej w zakresie sieci EURES, w postaci elektronicznej bazy ofert pracy oraz elektronicznej bazy danych osób, które poszukują pracy;
- 6) posiada minimum dwuletnie doświadczenie w prowadzeniu pośrednictwa pracy w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych lub w zakresie kierowania cudzoziemców do pracy do podmiotów prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w ciągu pięciu lat poprzedzających złożenie wniosku o udzielenie akredytacji;

7) posiada minimum roczne doświadczenie w informowaniu lub doradztwie na temat warunków życia i pracy związanych ze swobodnym przepływem pracowników w Unii Europejskiej, w ciągu dwóch lat poprzedzających złożenie wniosku o udzielenie akredytacji.

3. O udzielenie akredytacji w kategorii partnera EURES może ubiegać się podmiot, który:

- 1) uzasadni, że nie może prowadzić wszystkich rodzajów działań, o których mowa w art. 76 ust. 2;
- 2) zamierza realizować co najmniej jedno lecz nie więcej niż dwa rodzaje działań wybrane z działań wymienionych art. 76 ust. 2 pkt 1–3;
- 3) spełnia następujące kryteria akredytacyjne:
  - a) określone w ust. 2 pkt 1–4,
  - b) posiada systemy teleinformatyczne umożliwiające realizację pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES w postaci:
    - elektronicznej bazy ofert pracy, w przypadku gdy podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji zamierza podczas realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES udostępniać oferty pracy, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej w zakresie sieci EURES, lub
    - elektronicznej bazy danych osób, które poszukują pracy, w przypadku gdy podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji zamierza podczas realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES udostępniać dane osób, które poszukują pracy, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej w zakresie sieci EURES,
  - c) określone w ust. 2 pkt 6 i 7, w przypadku gdy podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji zamierza prowadzić wszystkie działania, o których mowa w art. 76 ust. 2 pkt 3.

4. O ponowne udzielenie akredytacji nie może ubiegać się podmiot, z którym minister właściwy do spraw pracy rozwiązał uprzednio umowę akredytacyjną w drodze wypowiedzenia z powodu stwierdzenia, w wyniku kontroli przeprowadzonej przez wojewodę, dyrektora WUP lub Państwową Inspekcję Pracy, naruszenia przez podmiot przepisów ustawy lub umowy akredytacyjnej i nie usunięcia przez podmiot tych naruszeń w wyznaczonym terminie, a od dnia rozwiązania tej umowy nie upłynęło dwa lata.

5. Minister właściwy do spraw pracy ogłasza, w szczególności na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra oraz na stronie internetowej obsługującej rejestr podmiotów

akredytowanych, o którym mowa w art. 82, informacje o terminach składania wniosków o udzielenie akredytacji w kategorii członka EURES lub kategorii partnera.

**Art. 79. 1.** Wniosek o udzielenie akredytacji zawiera:

- 1) oznaczenie podmiotu;
- 2) adres, pod którym podmiot prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza tym terytorium o ile taki przypadek występuje wraz z podaniem formy organizacyjnej prowadzenia działalności poza tym terytorium;
- 3) adres, pod którym podmiot będzie prowadził pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES wraz z planowanym zakresem działań i usług do realizacji w ramach tego pośrednictwa pod tym adresem, z podaniem nazwy gminy, powiatu, województwa i kraju, o ile dysponuje lokalem pod tym adresem;
- 4) oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności;
- 5) numer identyfikacji podatkowej NIP – o ile podmiot taki numer posiada;
- 6) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – o ile podmiot taki numer posiada;
- 7) adres poczty elektronicznej i inne dane teleadresowe;
- 8) informację o wpisie do rejestru agencji zatrudnienia – o ile podmiot taki wpis posiada;
- 9) kategorię akredytacji, o którą podmiot wnioskuje;
- 10) planowany przez podmiot zakres działań i usług do realizacji w pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES;
- 11) uzasadnienie, że podmiot nie może prowadzić wszystkich działań, o których mowa w art. 76 ust. 2, w przypadku gdy podmiot ubiega się o udzielenie akredytacji w kategorii partnera EURES;
- 12) informację o posiadanych przez podmiot systemach teleinformatycznych umożliwiających realizację pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES zgodnie z przepisami Unii Europejskiej w zakresie sieci EURES;
- 13) adres strony internetowej podmiotu oraz informacje o zakresie tematycznym tej strony i jej funkcjonalnościach;
- 14) informację o posiadaniu bądź nie posiadaniu elektronicznej bazy ofert pracy oraz elektronicznej bazy danych osób, które poszukują pracy wraz z zakresem danych i informacji występujących w tych bazach;
- 15) opis doświadczenia podmiotu w prowadzeniu pośrednictwa do pracy za granicą lub kierowania cudzoziemców do pracy w Polsce oraz w informowaniu lub doradztwie

na temat warunków życia i pracy związanych ze swobodnym przepływem pracowników w Unii Europejskiej, z uwzględnieniem internetowych i poza internetowych kanałów komunikacji z bezrobotnymi, poszukującymi pracy, osobami zarejestrowanymi i pracodawcami, w tym świadczonych usług elektronicznych;

- 16) informację o stanie zatrudnienia w podmiocie na dzień złożenia wniosku o udzielenie akredytacji, w tym o przewidywanej liczbie osób do realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES oraz innych działań wynikających z realizacji umowy akredytacyjnej a także informację o znajomości języków obcych przez te osoby;
- 17) informację o opłatach pobieranych przez podmiot od pracodawców za pośrednictwo pracy;
- 18) informację o pozbawieniu akredytacji, w przypadku gdy podmiot posiadał ją w przeszłości;
- 19) inne informacje, które podmiot chciałby dodatkowo podać.

2. W przypadku gdy podmiot ubiega się o akredytację w kategorii partnera EURES może on nie podawać we wniosku o udzielenie akredytacji informacji o:

- 1) posiadanej elektronicznej bazie ofert pracy, w przypadku gdy podmiot nie zamierza podczas realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES udostępniać oferty pracy, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej w zakresie sieci EURES;
- 2) posiadanej elektronicznej bazie danych osób, które poszukują pracy, w przypadku gdy podmiot nie zamierza podczas realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES udostępniać dane osób, które poszukują pracy, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej w zakresie sieci EURES;
- 3) doświadczeniu, o którym mowa w art. 78 ust. 2 pkt 6–7, w przypadku gdy podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji nie zamierza prowadzić wszystkich działań, o których mowa w art. 76 ust. 2 pkt 3.

3. Wniosek o udzielenie akredytacji składany jest w postaci elektronicznej i zawiera dane w ustalonym formacie elektronicznym.

4. Wniosek o udzielenie akredytacji składany jest z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez ministra właściwego do spraw pracy, po zastosowaniu zapewnionych w systemie sposobów potwierdzenia pochodzenia oraz integralności przesłanych danych.

5. Podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji dołącza do wniosku o jej udzielenie oświadczenie potwierdzające:

- 1) spełnianie warunków, o których mowa w art. 306 i art. 323 ust. 1–2;
- 2) nieprowadzenie w stosunku do podmiotu postępowania, które może skutkować wykreśleniem z rejestru agencji zatrudnienia na podstawie art. 314 ust. 1;
- 3) znajomość przepisów art. 7–83 oraz przepisów Unii Europejskiej w zakresie realizacji działań sieci EURES;
- 4) posiadanie zasobów finansowych umożliwiających realizację działań sieci EURES wynikających z ustawy oraz przepisów Unii Europejskiej w zakresie sieci EURES;
- 5) kompletność danych zawartych we wniosku o udzielenie akredytacji oraz ich zgodność z prawdą.

6. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Podmiot składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

7. Minister właściwy do spraw pracy odmawia, w drodze decyzji, udzielenia akredytacji, w przypadku gdy podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji:

- 1) w kategorii członka EURES – nie spełnia kryteriów akredytacyjnych, o których mowa w art. 78 ust. 2;
- 2) w kategorii partnera EURES – nie spełnia kryteriów akredytacyjnych, o których mowa w art. 78 ust. 3;
- 3) nie przedstawi we wniosku o udzielenie akredytacji danych i informacji niezbędnych do oceny:
  - a) spełniania przez ten podmiot kryteriów akredytacyjnych, o których mowa w art. 78 ust. 2 i 3,
  - b) możliwości realizacji przez ten podmiot zobowiązań wynikających z umowy akredytacyjnej;
- 4) podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji nie złoży oświadczenia, o którym mowa w ust. 5;
- 5) odmówi zawarcia umowy akredytacyjnej.

**Art. 80. 1.** Minister właściwy do spraw pracy zawiera umowę akredytacyjną z podmiotem spełniającym kryteria akredytacyjne, o których mowa w art. 78 ust. 2 albo 3.

2. Umowa akredytacyjna zawiera w szczególności:

- 1) informację o kategorii udzielonej akredytacji;



- 2) zakres zobowiązań podmiotu, któremu udziela się akredytacji, w związku z realizacją działań sieci EURES wynikających z ustawy oraz przepisów Unii Europejskiej w zakresie sieci EURES, w tym związanych z planowaniem, realizacją, monitorowaniem i sprawozdawczością;
- 3) rodzaj działań określonych w art. 76 ust. 2, do realizacji których zobowiązuje się podmiot, któremu udziela się akredytacji;
- 4) zobowiązanie podmiotu, któremu udziela się akredytacji, do:
  - a) współpracy z organami zatrudnienia przy realizacji działań sieci EURES z uwzględnieniem konieczności zachowania równowagi na krajowym rynku pracy,
  - b) udziału, przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy oraz zgodnie z technicznymi normami i formatami określonymi w przepisach Unii Europejskiej z zakresu sieci EURES, w systemie wymiany informacji oraz udostępniania ofert pracy lub danych bezrobotnych, poszukujących pracy lub osób niezarejestrowanych, które poszukują pracy,
  - c) realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES we współpracy wyłącznie z podmiotami uprawnionymi do realizacji działań tej sieci z państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c,
  - d) niepobierania opłat od bezrobotnych, poszukujących pracy i osób niezarejestrowanych za pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES,
  - e) zapewnienia odpowiednio wykwalifikowanych i przeszkolonych osób do realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES oraz pozostałych działań związanych z realizacją zobowiązań wynikających z umowy akredytacyjnej, z których co najmniej jedna posiada znajomość języka angielskiego w stopniu wystarczającym do wykonywania zadań,
  - f) zapewnienia dostępu do informacji o pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES na stronie internetowej podmiotu, któremu jest udzielana akredytacja, oraz za pośrednictwem innych sposobów przepływu informacji stosowanych przez ten podmiot,
  - g) używania akronimu oraz znaku towarowego EURES wyłącznie podczas prowadzenia pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES,

- h) umieszczania w dokumentach, ogłoszeniach i ofertach pracy związanych z realizacją pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES numeru wpisu do rejestru podmiotów akredytowanych, o którym mowa w art. 82,
  - i) informowania ministra właściwego do spraw pracy o zmianie formy prawnej lub oznaczenia podmiotu lub adresu siedziby podmiotu, w terminie 14 dni od dnia ich powstania,
  - j) informowania ministra właściwego do spraw pracy o postawieniu podmiotu w stan likwidacji lub ogłoszenia upadłości lub zawieszenia przez podmiot wykonywania działalności gospodarczej lub zaprzestania tej działalności, w terminie 14 dni od zaistnienia tych zdarzeń prawnych,
  - k) informowania ministra właściwego do spraw pracy o planowanych zmianach w zakresie rodzaju działań do realizacji w pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES, o których mowa w art. 76 ust. 2, w terminie co najmniej 30 dni przed wdrożeniem planowanych przez podmiot zmian;
- 5) sposoby realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, w tym zakres danych, które należy zawrzeć w zgłoszeniach ofert pracy;
  - 6) informację o wysokości opłat pobieranych od pracodawców przez podmiot, któremu jest udzielana akredytacja za pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES;
  - 7) okres, na jaki umowa akredytacyjna zostaje zawarta;
  - 8) datę, od której obowiązuje umowa akredytacyjna.

3. W przypadku gdy podmiot, który ubiegał się o udzielenie akredytacji w kategorii partnera EURES:

- 1) wybrał do realizacji rodzaje działań, o których mowa odpowiednio w art. 76 ust. 2 pkt 1 lub 2 – umowa akredytacyjna zawiera zobowiązanie, o którym mowa w ust. 2 pkt 4 lit. b;
- 2) nie wybrał do realizacji rodzajów działań, o których mowa odpowiednio w art. 76 ust. 2 pkt 1 lub 2 – umowa akredytacyjna nie zawiera zobowiązania, o którym mowa w ust. 2 pkt 4 lit. b.

4. Akredytacja jest udzielana na czas określony z możliwością jej przedłużenia na czas nieokreślony.

5. Przedłużenie akredytacji na czas nieokreślony jest możliwe pod warunkiem niestwierdzenia przez ministra właściwego do spraw pracy uchybień związanych z realizacją przez podmiot, któremu udzielono akredytacji, zadań określonych w ustawie, umowie

akredytacyjnej oraz przepisach Unii Europejskiej z zakresu sieci EURES obowiązujących w okresie pozostawania w mocy umowy akredytacyjnej na czas określony.

6. Minister właściwy do spraw pracy udziela podmiotowi akredytacji z dniem wskazanym w umowie akredytacyjnej jako data, od którego umowa obowiązuje.

7. Zmiana formy prawnej lub oznaczenia podmiotu lub adresu jego siedziby nie skutkuje pozbawieniem podmiotu akredytacji.

8. W przypadku gdy podmiot, któremu udzielono akredytacji, chce zmienić kategorię akredytacji w trakcie obowiązywania umowy akredytacyjnej z:

- 1) kategorii członka EURES na kategorię partnera EURES, konieczna jest odpowiednia zmiana umowy akredytacyjnej;
- 2) kategorii partnera EURES na kategorię członka EURES, konieczna jest pozytywna weryfikacja przez ministra właściwego do spraw pracy spełniania przez podmiot, któremu udzielono akredytacji w kategorii partnera EURES, kryteriów akredytacji obowiązujących w kategorii członka EURES, określonych w art. 78 ust. 2, a następnie odpowiednia zmiana umowy akredytacyjnej.

**Art. 81.** Minister właściwy do spraw pracy niezwłocznie po zawarciu umowy akredytacyjnej udostępnia jej treść wojewodzie, dyrektorowi WUP i okręgowemu inspektorowi pracy właściwym ze względu na siedzibę podmiotu, któremu udzielono akredytacji.

**Art. 82. 1.** Rejestr podmiotów akredytowanych prowadzi minister właściwy do spraw pracy.

2. Rejestr podmiotów akredytowanych jest jawny i prowadzony w systemie teleinformatycznym prowadzonym przez ministra właściwego do spraw pracy.

3. Minister właściwy do spraw pracy dokonuje, z urzędu, w formie czynności materialno-technicznej:

- 1) wpisu do rejestru podmiotów akredytowanych niezwłocznie po rozpoczęciu obowiązywania umowy akredytacyjnej;
- 2) zmiany wpisu do rejestru podmiotów akredytowanych niezwłocznie po rozpoczęciu obowiązywania zmiany kategorii akredytacji na podstawie zmian dokonanych w umowie akredytacyjnej;
- 3) wykreślenia podmiotu, który został pozbawiony akredytacji, z rejestru podmiotów akredytowanych niezwłocznie po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy akredytacyjnej;

- 4) sprostowania wpisu do rejestru podmiotów akredytowanych zawierającego błędy pisarskie oraz oczywiste omyłki.

**Art. 83.** 1. Pozbawienie akredytacji następuje po:

- 1) rozwiązaniu umowy akredytacyjnej w trybie wypowiedzenia przez ministra właściwego do spraw pracy lub podmiot, któremu udzielono akredytacji, albo
- 2) wygaśnięciu umowy akredytacyjnej po zakończeniu okresu, na jaki została zawarta.

2. Minister właściwy do spraw pracy wypowiada umowę akredytacyjną w przypadku, gdy podmiot, któremu udzielono akredytacji:

- 1) przestał spełniać kryteria akredytacyjne, o których mowa w art. 78 ust. 2 albo 3, lub
- 2) naruszył przepisy ustawy lub umowy akredytacyjnej i nie usunął tych naruszeń w wyznaczonym terminie.

3. Okoliczności, o których mowa w ust. 2, stwierdza minister właściwy do spraw pracy, wojewoda, dyrektor WUP lub Państwowa Inspekcja Pracy.

4. Wojewoda, dyrektor WUP lub Państwowa Inspekcja Pracy niezwłocznie powiadamiają ministra właściwego do spraw pracy o okolicznościach, o których mowa w ust. 2, stwierdzonych w wyniku kontroli.

**Art. 84.** 1. Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu pomocy bezrobotnym, poszukującym pracy i osobom niezarejestrowanym w wyborze lub zmianie zawodu, miejsca pracy, kierunku kształcenia lub szkolenia, a także w planowaniu rozwoju zawodowego.

2. Poradnictwo zawodowe realizowane jest w szczególności przez:

- 1) udzielanie informacji o rynku pracy, zawodach, możliwościach kształcenia i szkolenia;
- 2) udzielanie porad zawodowych w zakresie możliwości rozwoju zawodowego, w tym pomocy w określeniu kompetencji, umiejętności, zainteresowań, uzdolnień i doświadczenia zawodowego oraz w zakresie umiejętności niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu w szczególności z wykorzystaniem metod i programów, w tym standaryzowanych narzędzi diagnostycznych.

3. Poradnictwo zawodowe jest świadczone w formie porady indywidualnej lub grupowej.

4. Porada indywidualna lub grupowa może być świadczona na odległość z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych.

5. Koszt prowadzenia zajęć przez osoby niebędące pracownikami powiatowych urzędów pracy w ramach porad grupowych wymagających specjalistycznej wiedzy, którą nie dysponują pracownicy PUP, może być finansowany ze środków Funduszu Pracy.

**Art. 85. 1.** Starosta, udzielając pomocy określonej w ustawie, może przygotować dla bezrobotnego lub poszukującego pracy, indywidualny plan działania, zwany dalej „IPD”.

2. Przygotowanie IPD jest obowiązkowe dla:

- 1) bezrobotnego, który jest zarejestrowany łącznie przez okres ponad 120 dni w okresie ostatnich 180 dni;
- 2) długotrwale bezrobotnego;
- 3) bezrobotnego lub poszukującego pracy poniżej 30 roku życia.

3. Przygotowanie IPD następuje w trakcie rozmowy z bezrobotnym lub poszukującym pracy, podczas której dokonuje się analizy sytuacji bezrobotnego lub poszukującego pracy, biorąc pod uwagę jego oddalenie od rynku pracy i gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy.

4. IPD obejmuje w szczególności:

- 1) formy pomocy określone w ustawie dostosowane do sytuacji i potrzeb bezrobotnego lub poszukującego pracy;
- 2) działania, które bezrobotny lub poszukujący pracy może zrealizować samodzielnie;
- 3) terminy realizacji form pomocy i działań podejmowanych przez bezrobotnego lub poszukującego pracy samodzielnie;
- 4) termin zakończenia realizacji IPD.

5. IPD może być zmieniany przy udziale bezrobotnego lub poszukującego pracy.

6. Starosta w okresie realizacji IPD kontaktuje się z bezrobotnych lub poszukującym pracy co najmniej raz na 15 dni w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w IPD.

7. Kontakt, o którym mowa w ust. 6, może być realizowany w formie spotkania, rozmowy telefonicznej albo wymiany informacji drogą elektroniczną lub pocztową.

8. Jeżeli w wyniku realizacji IPD bezrobotny lub poszukujący pracy nie podjął zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub nie rozpoczął działalności gospodarczej, starosta dokonuje analizy IPD, ustala przyczyny niepowodzenia i przygotowuje przy udziale bezrobotnego lub poszukującego pracy nowy IPD.

9. Jeżeli w wyniku realizacji IPD bezrobotny, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub rozpoczął działalność gospodarczą wówczas doradca do spraw zatrudnienia, za zgodą tego bezrobotnego, może utrzymywać z nim kontakt przez okres do 60 dni od dnia jego wyrejestrowania, mający na celu jego wspieranie w utrzymaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

10. Wsparcie, o którym mowa w ust. 9, polega w szczególności na:

- 1) przeprowadzaniu rozmów z osobą, która podjęła zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub rozpoczęła działalność gospodarczą w celu:
  - a) ustalenia jej sytuacji zawodowej,
  - b) utrzymania jej motywacji do pracy lub
  - c) udzielenia informacji o możliwościach skorzystania z pomocy instytucji publicznych w zakresie rozwiązania jej problemów;
- 2) wymianie informacji drogą elektroniczną.

**Art. 86.** 1. Zadania w zakresie pośrednictwa pracy realizują:

- 1) młodszy doradca do spraw zatrudnienia;
- 2) doradca do spraw zatrudnienia;
- 3) starszy doradca do spraw zatrudnienia.

2. Młodszym doradcą do spraw zatrudnienia może zostać osoba, która posiada, co najmniej średnie wykształcenie.

3. Doradcą do spraw zatrudnienia może zostać osoba, która posiada, co najmniej wyższe wykształcenie i wykonywała zadania w zakresie pośrednictwa pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy.

4. Starszym doradcą do spraw zatrudnienia może zostać osoba spełniająca łącznie następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej wyższe wykształcenie;
- 2) ukończyła studia podyplomowe z zakresu pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, lub pokrewne;
- 3) wykonywała zadania w zakresie pośrednictwa pracy przez okres co najmniej 24 miesięcy.

**Art. 87.** Młodszy doradca do spraw zatrudnienia wykonuje zadania w zakresie pośrednictwa pracy pod nadzorem doradcy do spraw zatrudnienia lub starszego doradcy do spraw zatrudnienia lub przełożonego.

**Art. 88.** 1. Zadania z zakresu pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES realizują doradcy do spraw zatrudnienia, asystenci EURES i doradcy EURES.

2. Asystentem EURES może zostać osoba, która spełnia następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej wyższe wykształcenie albo
- 2) posiada co najmniej wykształcenie średnie oraz 12 miesięcy doświadczenia zawodowego.

3. Doradcą EURES może zostać osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej wykształcenie wyższe;
- 2) posiada znajomość języka angielskiego co najmniej na poziomie B1;
- 3) ukończyła wspólny program szkoleń określony w przepisach Unii Europejskiej w zakresie sieci EURES;
- 4) wykonywała zadania z zakresu pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego przez okres co najmniej 12 miesięcy.

**Art. 89.** 1. Zadania w zakresie poradnictwa zawodowego realizują:

- 1) młodszy doradca zawodowy;
- 2) doradca zawodowy;
- 3) starszy doradca zawodowy.

2. Młodszym doradcą zawodowym może zostać osoba, która posiada, co najmniej średnie wykształcenie i co najmniej 12 miesięczne doświadczenie zawodowe lub posiada wyższe wykształcenie.

3. Doradcą zawodowym może zostać osoba, która posiada, co najmniej wyższe wykształcenie i wykonywała zadania w zakresie poradnictwa zawodowego przez okres co najmniej 24 miesięcy.

4. Starszym doradcą zawodowym może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 3 oraz ukończyła studia podyplomowe z zakresu poradnictwa zawodowego, lub pokrewne.

**Art. 90.** Młodszy doradca zawodowy wykonuje zadania w zakresie poradnictwa zawodowego pod nadzorem doradcy zawodowego lub starszego doradcy zawodowego lub przełożonego.

**Art. 91.** Zadania z zakresu pośrednictwa pracy mogą być realizowane przez doradców zawodowych.

**Art. 92.** Zadania z zakresu poradnictwa zawodowego mogą być realizowane przez doradców do spraw zatrudnienia, jeśli posiadają wyższe wykształcenie lub studia podyplomowe, w zakresie poradnictwa zawodowego, lub pokrewne.

**Art. 93.** 1. PUP wyznacza bezrobotnemu, poszukującemu pracy i pracodawcy doradcę do spraw zatrudnienia.

2. Doradca do spraw zatrudnienia wyznaczony dla bezrobotnego lub poszukującego pracy:

- 1) świadczy pomoc w zakresie pośrednictwa pracy oraz ułatwia dostęp do innych form pomocy określonych w ustawie;
- 2) może świadczyć pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego;
- 3) przeprowadza rozmowy z bezrobotnym lub poszukującym pracy w celu ustalenia jego sytuacji i potrzeb w zakresie możliwości wejścia lub powrotu na rynek pracy;
- 4) przygotowuje indywidualne plany działania i monitoruje ich realizację;
- 5) utrzymuje stały kontakt z bezrobotnym lub poszukującym pracy.

3. Doradca do spraw zatrudnienia wyznaczony dla pracodawcy:

- 1) pozyskuje do współpracy pracodawców;
- 2) przeprowadza rozmowy z pracodawcami w celu ustalenia ich oczekiwań w zakresie form pomocy określonych w ustawie;
- 3) udziela pracodawcom pomocy określonej w ustawie, w szczególności w zakresie pośrednictwa pracy oraz ułatwiania dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie;
- 4) utrzymuje stały kontakt z pracodawcami, z którymi została nawiązana współpraca.

**Art. 94.** Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki realizacji, tryb i sposoby świadczenia pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego przez wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy, a w części dotyczącej pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES także przez OHP, uwzględniając zakres pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, konieczność zapewnienia respektowania praw osób korzystających z tych form pomocy oraz ujednoczenie ich realizacji przez wojewódzkie, powiatowe urzędy pracy oraz OHP;
- 2) zawartość zgłoszeń ofert pracy używanych w pośrednictwie pracy, w tym w pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES oraz publikowanych w CBOP uwzględniając konieczność zapewnienia w ofertach pracy zakresu informacji niezbędnego dla znalezienia odpowiednich kandydatów do pracy;
- 3) minimalną liczbę pracowników realizujących w wojewódzkich i powiatowych urzędach pracy poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, w tym pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES oraz minimalną liczbę pracowników realizujących w OHP pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES, uwzględniając konieczność zapewnienia szerokiej dostępności tych form pomocy dla bezrobotnych, poszukujących pracy i osób niezarejestrowanych.



## Rozdział 3

### Rozwój zasobów ludzkich

**Art. 95. 1.** Starosta może udzielić bezrobotnemu lub poszukującemu pracy pomocy w nabywaniu wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji, zwiększających szanse na podjęcie i utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, przez finansowanie z Funduszu Pracy:

- 1) na wniosek bezrobotnego lub poszukującego pracy wybranego przez niego szkolenia;
- 2) szkolenia zamawianego przez PUP w oparciu o:
  - a) diagnozę zapotrzebowania na zawody, umiejętności lub kwalifikacje na rynku pracy lub
  - b) zgłoszenie pracodawcy lub przedsiębiorcy;
- 3) kosztów potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub kosztów uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności;
- 4) bonu na kształcenie ustawiczne;
- 5) pożyczki edukacyjnej na sfinansowanie form kształcenia lub szkolenia potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności;
- 6) opłaty pobieranej za postępowanie nostryfikacyjne albo postępowanie, o którym mowa w art. 327 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.<sup>8)</sup>);
- 7) opłaty za przeprowadzenie postępowania i wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej, o której mowa w art. 14 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2021 poz. 1646).

2. Starosta w celu udzielenia pomocy o której mowa w :

- 1) ust. 1 pkt 1 i 2, wydaje bezrobotnemu lub poszukującemu pracy skierowanie;
- 2) ust. 1 pkt 3 i 5–7, zawiera z bezrobotnym lub poszukującym pracy umowę.

---

<sup>8)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wyżej wymienionej ustawy opublikowane zostały w: Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 655, 682, 807, 1010, 1079 i 1117 i 1459.

3. Szkolenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, art. 103 ust. 3 pkt 1, oraz szkolenie finansowane w ramach pożyczki edukacyjnej, o której mowa w art. 107 ust. 1, są realizowane w formie kursu.

4. Szkolenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, mogą trwać do 24 miesięcy.

**Art. 96.** Starosta, na wniosek bezrobotnego lub poszukującego pracy może sfinansować wybrane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia, a koszt należny instytucji szkoleniowej w części finansowanej przez starostę nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia.

**Art. 97. 1.** Starosta, w przypadkach uzasadnionych potrzebami rynku pracy oraz w oparciu o diagnozę zapotrzebowania na zawody, umiejętności lub kwalifikacje na rynku pracy lub zgłoszenie pracodawcy lub przedsiębiorcy, może sfinansować dla grupy bezrobotnych lub poszukujących pracy realizację:

- 1) szkolenia;
- 2) potwierdzenie nabycia wiedzy i umiejętności;
- 3) uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności.

2. W przypadku szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, starosta finansuje należność dla instytucji szkoleniowej dla jednego uczestnika do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia.

3. Koszty potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lub uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, starosta finansuje do wysokości przeciętnego wynagrodzenia dla jednej osoby.

**Art. 98.** Starosta, na wniosek bezrobotnego lub poszukującego pracy, może sfinansować koszty potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności do wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

**Art. 99.** Starosta, na wniosek bezrobotnego lub poszukującego pracy, może sfinansować opłatę pobieraną za postępowanie nostryfikacyjne albo postępowanie, o którym mowa w art. 327 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

**Art. 100.** Starosta, na wniosek bezrobotnego lub poszukującego pracy, może sfinansować opłatę za przeprowadzenie postępowania i wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej, o której mowa w art. 14 ustawy z dnia 22 grudnia

2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

**Art. 101.** 1. Starosta zamawia usługi w instytucji szkoleniowej, instytucji potwierdzającej nabycie wiedzy i umiejętności lub instytucji wydającej dokumenty potwierdzające nabycie wiedzy i umiejętności, mając na uwadze zapewnienie najwyższej jakości udzielanej pomocy, zgodnie z zasadami konkurencyjności, równego traktowania i przejrzystości.

2. Finansowanie szkolenia realizowane jest na podstawie umowy ze starostą, a w przypadku realizatora szkolenia będącego jednostką założoną i prowadzoną przez starostę właściwego dla PUP, na podstawie porozumienia. Płatność jest dokonywana na rachunek płatniczy realizatora szkolenia.

3. W przypadku potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub uzyskiwania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności, płatność jest dokonywana na rachunek płatniczy realizatora działań.

4. Starosta, w celu sfinansowania procesu potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub sfinansowania wydania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności, może zawrzeć umowę z realizatorem tych działań.

**Art. 102.** Szkolenia, o których mowa w art. 95 ust. 1 pkt 1 i 2 i art. 103 ust. 3 pkt 1 oraz szkolenia finansowane w ramach pożyczki edukacyjnej, o której mowa w art. 107 ust. 1, realizują podmioty wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2020 r. poz. 299 oraz z 2022 r. poz. 807 i 1079) w zakresie świadczenia usług szkoleniowych.

**Art. 103.** 1. Na wniosek bezrobotnego lub poszukującego pracy, w oparciu o diagnozę zapotrzebowania na zawody, umiejętności lub kwalifikacje na rynku pracy lub zgłoszenie pracodawcy lub przedsiębiorcy, starosta może przyznać bon na kształcenie ustawiczne stanowiący gwarancję sfinansowania bezrobotnemu lub poszukującemu pracy wskazanego przez niego kształcenia ustawicznego w postaci opłacenia kosztów, o których mowa w ust. 3.

2. Rozpoczęcie kształcenia ustawicznego finansowanego w ramach bonu następuje w ciągu 6 miesięcy od dnia przyznania bonu. Kształcenie ustawiczne ma zostać zakończone nie później niż w terminie 30 miesięcy od dnia przyznania bonu. W uzasadnionych przypadkach, z uwagi na szczególną sytuację bezrobotnego lub poszukującego pracy starosta może zmienić termin realizacji bonu.

3. W ramach bonu starosta finansuje bezrobotnemu lub poszukującemu pracy:

- 1) należność dla instytucji szkoleniowej za realizację jednego lub kilku szkoleń – w formie wpłaty na rachunek płatniczy instytucji szkoleniowej;
- 2) należność dla instytucji realizującej studia podyplomowe – w formie wpłaty na rachunek płatniczy realizatora studiów;
- 3) koszty potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub koszty uzyskania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności – w formie wpłaty na rachunek płatniczy instytucji potwierdzającej nabycie wiedzy i umiejętności lub instytucji wydającej dokumenty potwierdzające nabycie wiedzy i umiejętności.

4. Starosta finansuje koszty, o których mowa w ust. 3, do wysokości przeciętnego wynagrodzenia, a bezrobotny lub poszukujący pracy pokrywa koszty przekraczające ten limit.

5. Cena usług finansowanych przez starostę w ramach bonu nie może być rażąco wyższa od cen podobnych usług oferowanych na rynku.

**Art. 104.** 1. Łączne koszty należne instytucjom szkoleniowym, organizatorom studiów podyplomowych, instytucjom potwierdzającym nabycie wiedzy i umiejętności, instytucjom wydającym dokumenty potwierdzające nabycie wiedzy i umiejętności oraz pobierającym opłaty, o których mowa w art. 99 i 100, nie mogą przekroczyć 450% przeciętnego wynagrodzenia na jedną osobę w okresie kolejnych trzech lat.

2. Do limitu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się kwoty pożyczki, o której mowa w art. 107 ust. 1.

**Art. 105.** 1. Osoba, która z własnej winy:

- 1) nie podjęła lub nie ukończyła szkolenia, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 1 i 2 i art. 103 ust. 3 pkt 1,
- 2) nie przystąpiła do potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności, o których mowa w art. 97 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 98 i art. 103 ust. 3 pkt 3;
- 3) przerwała postępowanie nostryfikacyjne lub postępowanie, o którym mowa w art. 327 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- 4) przerwała postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej, o której mowa w art. 14 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach

uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej,

5) nie podjęła lub nie ukończyła studiów podyplomowych, o których mowa w art. 103 ust. 3 pkt 2

– zwraca sfinansowane z Funduszu Pracy należności: dla instytucji szkoleniowych, potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności, wydających dokumenty potwierdzające nabycie wiedzy i umiejętności, pobierających opłaty, o których mowa w art. 99 oraz art. 100, organizatora studiów podyplomowych, oraz koszty badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 202 ust. 2, i koszty ubezpieczenia, o którym mowa w art. 235, z wyjątkiem przypadku, gdy przyczyną było podjęcie trwającego co najmniej miesiąc zatrudnienia lub prowadzenia, co najmniej miesiąc działalności gospodarczej.

2. Starosta nie zawiesza finansowania kosztów, o których mowa w art. 95 ust. 2 pkt 1 i 2, oraz w art. 103 osobie, która utraciła status bezrobotnego lub poszukującego pracy w trakcie realizacji wsparcia.

**Art. 106.** Bezrobotny, biorący udział w szkoleniu finansowanym na podstawie umów z innym podmiotem niż PUP, powiadamia PUP o udziale w tym szkoleniu co najmniej na 7 dni przed dniem jego rozpoczęcia.

**Art. 107.** 1. Starosta może, na wniosek bezrobotnego lub poszukującego pracy, udzielić mu pożyczki edukacyjnej na sfinansowanie należności dla instytucji prowadzącej kształcenie lub instytucji szkoleniowej, instytucji potwierdzającej nabycie wiedzy i umiejętności lub instytucji wydającej dokumenty potwierdzające nabycie wiedzy i umiejętności, w celu poprawy jego sytuacji na rynku pracy. W ramach pożyczki, o której mowa w zdaniu pierwszym, nie finansuje się studiów I, II i III stopnia.

2. Pożyczka, o której mowa w ust. 1, jest nieoprocentowana i udzielana do wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy pożyczki.

3. Okres spłaty pożyczki rozpoczyna się nie później niż 3 miesiące od ukończenia działań objętych pożyczką.

4. Spłata pożyczki następuje według planu spłaty rat określonych w umowie pożyczki, przy czym okres spłaty pożyczki nie może przekroczyć 18 miesięcy. Od raty pożyczki niespłaconej w terminie nalicza się odsetki ustawowe za opóźnienie.

5. W przypadku wykorzystania pożyczki na cele inne niż określone w umowie, niepodjęcia lub nieukończenia kształcenia, szkolenia, nieprzystąpienia do procesu

potwierdzenia wiedzy i umiejętności lub uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności z własnej winy, pożyczka podlega zwrotowi w całości wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty pożyczki od dnia jej wypłaty, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

6. Starosta umarza 20% pożyczki, jeśli pożyczkobiorca ukończył kształcenie, szkolenie, proces potwierdzenia wiedzy i umiejętności lub uzyskał dokument potwierdzający nabycie wiedzy i umiejętności oraz spłacił w terminie 80% pożyczki.

**Art. 108.** Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb realizacji przez starostę pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w nabywaniu wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji, w tym:

- 1) elementy wniosków o udzielenie pomocy i tryb ich rozpatrywania,
  - 2) elementy skierowania na szkolenie,
  - 3) elementy umowy z bezrobotnym lub poszukującym pracy o:
    - a) sfinansowanie kosztów potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub kosztów uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności,
    - b) sfinansowanie opłaty pobieranej za postępowanie nostryfikacyjne albo postępowanie, o którym mowa w art. 327 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
    - c) sfinansowanie opłaty za przeprowadzenie postępowania i wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej,
  - 4) sposób i kryteria wyboru instytucji szkoleniowej,
  - 5) tryb realizacji i elementy umowy lub porozumienia między starostą a instytucją szkoleniową,
  - 6) tryb realizacji i elementy umowy z bezrobotnym lub poszukującym pracy o udzielenie pożyczki edukacyjnej,
  - 7) elementy zaświadczenia o ukończeniu szkolenia,
  - 8) tryb realizacji i rozliczenia bonu na kształcenie ustawiczne,
  - 9) prowadzenie ewaluacji i dokumentacji realizacji pomocy
- mając na względzie konieczność ujednoczenia procedur realizacji pomocy.

**Art. 109. 1.** Starosta może skierować bezrobotnego do odbycia stażu do organizatora stażu, o ile organizator zobowiąże się zatrudnić bezrobotnego po odbyciu stażu w wymiarze

czasu pracy wynoszącym co najmniej połowę wymiaru czasu pracy przez okres co najmniej równy okresowi stażu.

2. Organizatorem stażu może być:

- 1) pracodawca;
- 2) przedsiębiorca niezatrudniający pracowników;
- 3) podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;
- 4) rolnicza spółdzielnia produkcyjna;
- 5) pełnoletnia osoba fizyczna, zamieszkująca i prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym obejmującym obszar użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzącej dział specjalny produkcji rolnej, o którym mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

3. Staż może trwać od 3 do 6 miesięcy, a w przypadkach określonych w art. 114 ust. 1 – od 3 do 12 miesięcy.

4. Wymiar stażu realizowanego w formie zdalnej nie może przekroczyć 50% czasu odbywania stażu.

5. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez starostę z organizatorem stażu, uwzględniającej zobowiązanie do zatrudnienia bezrobotnego, o którym mowa w ust. 1, według przygotowanego przez organizatora stażu programu określonego w umowie. Przy ustalaniu programu powinny być uwzględnione predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, wykształcenie oraz dotychczasowa wiedza i umiejętności bezrobotnego.

6. Podmiot, o którym mowa w ust. 2, może wystąpić z wnioskiem o zawarcie umowy o organizację stażu do starosty właściwego ze względu:

- 1) na siedzibę tego podmiotu lub jego oddziału;
- 2) miejsce odbywania stażu.

**Art. 110.** 1. U organizatora stażu będącego pracodawcą staż mogą odbywać bezrobotni w liczbie nieprzekraczającej liczby pracowników zatrudnionych u niego w dniu składania wniosku w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

2. U organizatora stażu, który nie jest pracodawcą albo w dniu składania wniosku zatrudnia pracownika lub pracowników w łącznym wymiarze nieprzekraczającym jednego etatu, staż może odbywać jeden bezrobotny.

3. Bezrobotny nie może odbywać stażu u tego samego organizatora, u którego wcześniej odbywał staż lub był zatrudniony, w tym jako pracownik młodociany w celu przygotowania zawodowego.

4. Bezrobotny może odbyć staż u tego samego organizatora, jeśli od dnia zakończenia poprzedniego stażu lub zatrudnienia u tego organizatora upłynęło co najmniej 24 miesiące. Łączny okres staży realizowanych przez bezrobotnego u tego samego organizatora nie może przekroczyć 12 miesięcy.

5. Łączny okres staży odbywanych przez bezrobotnego nie może przekroczyć 24 miesięcy.

**Art. 111. 1.** Przed powierzeniem bezrobotnemu wykonania zadań przewidzianych programem stażu organizator stażu:

- 1) na własny koszt kieruje bezrobotnego na wstępne badania lekarskie, na zasadach przewidzianych dla pracowników;
- 2) zapoznaje bezrobotnego z obowiązującym regulaminem pracy;
- 3) przekazuje bezrobotnemu na piśmie zakres obowiązków i uprawnień oraz program stażu.

2. Na zasadach przewidzianych dla pracowników organizator stażu zapewnia bezrobotnemu odbywającemu staż:

- 1) bezpieczne i higieniczne warunki odbywania stażu;
- 2) szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych;
- 3) odzież i obuwie robocze, środki ochrony indywidualnej, niezbędne środki higieny osobistej oraz profilaktyczne posiłki i napoje;
- 4) profilaktyczną ochronę zdrowia;
- 5) okresy odpoczynku;
- 6) ochronę przed mobbingiem.

3. Organizator stażu przestrzega zasady równego traktowania i nie może dyskryminować stażysty.

4. W przypadku:

- 1) przerwania stażu przez starostę z powodu nierealizowania przez organizatora programu stażu,
- 2) przerwania stażu przez organizatora stażu bez uzasadnionej przyczyny,



- 3) niewywiązania się przez organizatora stażu z obowiązku zatrudnienia i utrzymania w zatrudnieniu bezrobotnego, z wyjątkiem niepodjęcia zatrudnienia przez bezrobotnego, rozwiązania umowy o pracę przez bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 albo art. 53 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, albo wygaśnięcia stosunku pracy w okresie objętym umową

– organizator stażu nie może korzystać z form pomocy określonych w ustawie, z wyłączeniem pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, przez okres 12 miesięcy odpowiednio od dnia przerwania realizacji stażu przez starostę, przerwania stażu przez organizatora stażu, zakończenia stażu w przypadku niewywiązania się przez organizatora z obowiązku zatrudnienia bezrobotnego lub rozwiązania stosunku pracy przez organizatora stażu.

5. Starosta pozyskuje z systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dane, o których mowa w art. 50 ust. 14-16 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy w celu ustalenia, czy organizator stażu spełnił warunek, o którym mowa w art. 109 ust. 1 lub dokonuje ustaleń w oparciu o dokumenty pozyskane od organizatora stażu.

**Art. 112.** 1. Bezrobotny w trakcie odbywania stażu:

- 1) przestrzega ustalonego przez organizatora rozkładu czasu pracy;
- 2) sumiennie i starannie wykonuje zadania objęte programem stażu oraz stosuje się do poleceń organizatora stażu i opiekuna stażysty, o ile nie są one sprzeczne z prawem;
- 3) przestrzega przepisów i zasad obowiązujących u organizatora stażu, w szczególności regulaminu pracy, tajemnicy służbowej, zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych.

2. Na zasadach przewidzianych dla pracowników bezrobotny odbywający staż może wziąć udział w podróży służbowej i szkoleniu zorganizowanym z inicjatywy organizatora stażu lub za jego zgodą.

3. Bezrobotny, który w trakcie odbywania stażu utracił status bezrobotnego z powodu nabycia prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty socjalnej, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ma prawo do ukończenia tego stażu zgodnie z programem, o ile nie pozostaje w zatrudnieniu.

4. Osoba, o której mowa w ust. 3, po wyrażeniu woli kontynuacji stażu, jest rejestrowana przez PUP jako osoba poszukująca pracy.

5. Bezrobotny, który na okres krótszy niż 6 miesięcy utracił status bezrobotnego z powodu odbywania ćwiczeń wojskowych lub przeszkolenia wojskowego, ma prawo do ukończenia tego stażu zgodnie z programem, za zgodą organizatora stażu po ponownej rejestracji w PUP.

**Art. 113.** 1. Czas realizacji programu stażu przez bezrobotnego odbywającego staż nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy, w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy. Czas realizacji programu stażu bezrobotnego będącego osobą niepełnosprawną zaliczoną do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.

2. Czas realizacji programu stażu przez bezrobotnego odbywającego staż nie może być krótszy niż 20 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy, w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy.

3. Bezrobotny nie może odbywać stażu w niedziele i święta, w porze nocnej, w systemie pracy zmianowej ani w godzinach nadliczbowych.

4. Starosta może wyrazić zgodę na realizację stażu w niedzielę i święta, w porze nocnej lub w systemie pracy zmianowej, o ile charakter pracy w danym zawodzie wymaga takiego rozkładu czasu pracy.

5. Na wniosek bezrobotnego odbywającego staż organizator stażu udziela mu 2 dni wolnych po odbyciu każdego miesiąca stażu. Za ostatni miesiąc odbywania stażu organizator stażu udziela dni wolnych przed upływem terminu zakończenia stażu. Za niepełny miesiąc pozostający do zakończenia stażu bezrobotnemu przysługują dni wolne ustalone proporcjonalnie. Niepełny dzień wolny zaokrągla się w górę do pełnego dnia.

6. Bezrobotny, który z uzasadnionej przyczyny przerwał staż może w okresie 6 miesięcy od dnia przerwania udziału w stażu za zgodą starosty i organizatora stażu dokończyć realizację programu stażu.

**Art. 114.** 1. Staż może być zakończony potwierdzeniem nabycia wiedzy lub umiejętności przeprowadzanym przez uprawnioną instytucję, w tym określoną w ust. 3 i 4.

2. W przypadku stażu, o którym mowa w ust. 1, program stażu dostosowany jest do wymagań potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności.

3. W przypadku stażu zakończonego egzaminem zawodowym lub egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie, przeprowadzanymi przez okręgową komisję egzaminacyjną, zgodnie z przepisami rozdziału 3b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie

oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 oraz z 2022 r. poz. 583, 1116, 1700 i 1730) program stażu uwzględnia wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego. Uczestnik stażu, który zdał egzamin zawodowy, egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, otrzymuje odpowiednio certyfikat kwalifikacji zawodowej, świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dyplom zawodowy lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

4. W przypadku stażu zakończonego egzaminem czeladniczym, przeprowadzanym przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych, zgodnie z przepisami w sprawie egzaminów na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie, program stażu uwzględnia standardy wymagań będące podstawą przeprowadzania egzaminu czeladniczego. Uczestnik stażu, który zdał egzamin czeladniczy, otrzymuje świadectwo czeladnicze.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 4, opiekun stażysty musi posiadać kwalifikacje instruktora praktycznej nauki zawodu, określone w przepisach dotyczących praktycznej nauki zawodu.

6. W przypadku podjęcia zatrudnienia lub działalności gospodarczej przed ukończeniem programu stażu, bezrobotny ma prawo do potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności oraz uzyskania dodatku, o którym mowa w art. 115 ust. 1.

7. Uczestnik stażu, o którym mowa ust. 1, informuje PUP o wyniku potwierdzenia wiedzy i umiejętności, w terminie 14 dni od powzięcia tej informacji.

8. W przypadku, gdy bezrobotny nie uzyskał pozytywnego wyniku potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności, koszty ponownego przystąpienia do potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności, nie mogą być sfinansowane z Funduszu Pracy.

9. Bezrobotny, który z własnej winy przerwał realizację stażu, o którym mowa w ust. 1, lub nie przystąpił do procesu potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności, zwraca koszty potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności, z wyjątkiem sytuacji, gdy powodem przerwania programu stażu lub nieprzystąpienia do egzaminu zawodowego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub egzaminu czeladniczego było podjęcie trwającego co najmniej miesiąc zatrudnienia lub trwającego co najmniej miesiąc prowadzenia działalności gospodarczej.

**Art. 115.** 1. Uczestnikowi stażu, o którym mowa w art. 114 ust. 1, przysługuje dodatek do stypendium po uzyskaniu dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności, w terminie 12 miesięcy od ukończenia stażu.

2. Dodatek do stypendium jest finansowany ze środków Funduszu Pracy i wypłacany przez starostę w wysokości 20% zasiłku, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1 za każdy pełny miesiąc zrealizowanego stażu.

3. Wysokość dodatku do stypendium za niepełny miesiąc ustala się dzieląc kwotę dodatku za pełny miesiąc przez 30, a następnie mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych realizacji stażu.

4. Dodatek do stypendium, o którym mowa w ust. 1, jest przyznawany na wniosek bezrobotnego złożony w terminie do 3 miesięcy od dnia uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności. Do wniosku należy dołączyć kopię dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności.

**Art. 116.** 1. Organizatorowi stażu, o którym mowa w art. 114 ust. 1, przysługuje premia finansowana ze środków Funduszu Pracy po zakończeniu tej formy pomocy, jeżeli uczestnik stażu uzyskał w terminie 12 miesięcy od ukończenia stażu, dokument potwierdzający nabycie wiedzy i umiejętności.

2. Premia jest wypłacana przez starostę w wysokości 500 zł za każdy pełny miesiąc programu stażu, zrealizowanego dla każdego skierowanego bezrobotnego, na podstawie umowy, o której mowa w art. 109 ust. 5. Kwota premii podlega waloryzacji na zasadach określonych w art. 223 ust. 1.

3. Wysokość premii za niepełny miesiąc ustala się dzieląc kwotę premii za pełny miesiąc przez 30, a następnie mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych realizacji stażu.

4. Premia jest przyznawana na wniosek organizatora stażu złożony w terminie do 3 miesięcy od dnia uzyskania przez uczestnika stażu dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności.

**Art. 117.** 1. Nadzór nad odbywaniem stażu przez bezrobotnego sprawuje starosta.

2. Organizator stażu po zakończeniu stażu wydaje bezrobotnemu opinię zawierającą informacje o realizowanych przez niego zadaniach oraz nabytej wiedzy i umiejętnościach. Starosta wydaje bezrobotnemu zaświadczenie o odbyciu stażu.

**Art. 118.** Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb organizowania stażu oraz warunki nabywania wiedzy i umiejętności przez bezrobotnych, w tym elementy:

- 1) wniosku o organizację stażu,
- 2) programu stażu,
- 3) umowy o organizację stażu,

- 4) skierowania do odbycia stażu,
- 5) wniosku o dodatek do stypendium,
- 6) wniosku o premię,
- 7) zaświadczenia o odbyciu stażu

– mając na uwadze sprawną i bezpieczną organizację stażu, skuteczność nabycia wiedzy i umiejętności, prawidłowość wydatkowania środków Funduszu Pracy i konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

**Art. 119.** 1. Środki KFS stanowią wydzieloną część Funduszu Pracy przeznaczoną na wspomaganie podmiotów inwestujących w zawodowe kształcenie ustawiczne osób zatrudnionych lub świadczących inną pracę zarobkową.

2. Celem pomocy udzielanej ze środków KFS jest utrzymanie zatrudnienia i rozwój potencjału osób pracujących przez dostosowanie ich wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji do wymagań zmieniającej się gospodarki.

3. Pomoc udzielana jest według ustalanych corocznie równorzędnych priorytetów wydatkowania, o których mowa w art. 24 ust 1 pkt 1 lit. b, art. 31 pkt 2 lit. b i art. 37 ust. 1 pkt 18 lit. b.

4. Środki KFS mogą być wydatkowane poza priorytetami wydatkowania, o których mowa w art. 24 ust 1 pkt 1 lit. b, art. 31 pkt 2 lit. b i art. 37 ust. 1 pkt 18 lit. b, o ile wnioski spełniające priorytety zostały rozpatrzone.

5. Kwotę równą 0,5% środków przeznaczonych na KFS w danym roku (podzieloną na 17 równych części) przeznacza się na działania urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy, oraz wojewódzkie urzędy pracy w zakresie promocji oraz badań i analiz KFS.

6. Starosta może przeznaczyć środki KFS na działania, o których mowa w ust. 5 w ramach otrzymanego limitu.

7. Ze środków KFS, z wyłączeniem środków, o których mowa w ust. 5 i 6, mogą korzystać podmioty, które w okresie co najmniej 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie środków KFS odprowadzały składki na Fundusz Pracy bądź są z nich zwolnione z mocy prawa.

8. Ze środków KFS nie mogą korzystać:

- 1) publiczne służby zatrudnienia, z wyłączeniem środków, o których mowa w ust. 5 i 6;
- 2) podmioty, które posiadają zaległości z tytułu podatków lub innych należności publicznoprawnych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz

Emerytur Pomostowych lub pozostają pod zarządem komisarycznym bądź znajdują się w toku likwidacji albo postępowania upadłościowego lub naruszyły w sposób rażący jakąkolwiek umowę zawartą ze starostą w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie środków KFS;

- 3) podmioty zbiorowe, wobec których sąd orzekł zakaz korzystania z dotacji, subwencji lub innych form pomocy finansowanej ze środków publicznych, przez okres, na który sąd orzekł zakaz.

9. Ze środków KFS mogą być finansowane koszty związane z zawodowym kształceniem ustawicznym obejmujące należności:

- 1) dla instytucji realizującej szkolenia wskazane przez podmiot wnioskujący o udzielenie pomocy na kształcenie ustawiczne;
- 2) dla instytucji potwierdzającej nabytą wiedzę i umiejętności lub wydającej dokumenty potwierdzające nabycie wiedzy i umiejętności;
- 3) dla instytucji realizującej badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia przez osoby pracujące kształcenia lub zadań zawodowych po ukończonym kształceniu;
- 4) z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem, ponoszone przez podmiot wnioskujący o udzielenie pomocy na zawodowe kształcenie ustawiczne lub instytucję realizującą to kształcenie.

10. Środki KFS nie mogą zostać przeznaczone na opłacenie kosztów zawodowego kształcenia ustawicznego, które:

- 1) zostało sfinansowane z innych środków publicznych;
- 2) pracodawca jest obowiązany zapewnić na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) obejmuje działania rozpoczęte przed dniem podpisania umowy o dofinansowanie.

**Art. 120. 1.** Na wniosek podmiotu ubiegającego się o pomoc, starosta może przyznać na podstawie umowy środki KFS na sfinansowanie kosztów, o których mowa w art. 119 ust. 9, w wysokości do 50% tych kosztów, jednak nie więcej niż 200% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku kalendarzowym, dla wskazanego we wniosku uczestnika zawodowego kształcenia ustawicznego.

2. W przypadku podmiotów zatrudniających w dniu złożenia wniosku o środki KFS w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy nie więcej niż 9 osób, starosta może przyznać środki KFS na sfinansowanie kosztów, o których mowa w art. 119 ust. 9, w wysokości do 70% tych kosztów, jednak nie więcej niż 200% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku

kalendarzowym dla wskazanego we wniosku uczestnika zawodowego kształcenia ustawicznego.

3. Wysokość środków KFS dla jednego wnioskodawcy w roku kalendarzowym nie może przekroczyć kwoty:

- 1) czterokrotności przeciętnego wynagrodzenia w danym roku kalendarzowym – w przypadku podmiotów niezatrudniających pracowników, albo które zatrudniają w dniu złożenia wniosku o środki KFS w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy nie więcej niż 9 osób;
- 2) ośmiokrotności przeciętnego wynagrodzenia w danym roku kalendarzowym – w przypadku podmiotów, które zatrudniają w dniu złożenia wniosku o środki KFS w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy więcej niż 9 osób, jednak nie więcej niż 249 osób;
- 3) dwunastokrotności przeciętnego wynagrodzenia w danym roku kalendarzowym – w przypadku podmiotów, które zatrudniają w dniu złożenia wniosku o środki KFS w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy co najmniej 250 osób.

**Art. 121.** 1. Podmiot, który zawarł umowę, o której mowa w art. 120 ust. 1:

- 1) utrzymuje zatrudnienie osoby, na której zawodowe kształcenie ustawiczne przyznano finansowanie, przez okres co najmniej 6 miesięcy od momentu otrzymania przez nią dokumentu potwierdzającego ukończenie szkolenia lub nabycie wiedzy i umiejętności, z wyjątkiem rozwiązania przez nią umowy o pracę, rozwiązania z nią umowy o pracę na podstawie art. 52 albo art. 53 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, albo wygaśnięcia stosunku pracy, lub otrzymania finansowania w przypadku wymienionym w art. 213 ust. 1;
- 2) nie zawiesza albo nie zaprzestaje prowadzenia dotychczasowej działalności gospodarczej przez okres 6 miesięcy od momentu otrzymania dokumentu potwierdzającego ukończenie szkolenia lub nabycie wiedzy i umiejętności, w przypadku gdy z finansowania zawodowego kształcenia ustawicznego skorzystał pracodawca lub jednoosobowy przedsiębiorca, chyba że powodem będzie ogłoszenie przez niego upadłości;
- 3) zatrudnia, zawiera umowy lub umowy cywilnoprawne dotyczące świadczenia usług na okres co najmniej 6 miesięcy od momentu otrzymania dokumentu potwierdzającego ukończenie szkolenia lub nabycie wiedzy i umiejętności z osobą, która skorzystała z finansowanego zawodowego kształcenia ustawicznego, niebędącą pracownikiem, pracodawcą lub jednoosobowym przedsiębiorcą.

2. W przypadku nie dotrzymania warunków, o których mowa w pkt 1–3 podmiot nie otrzyma dofinansowania w ciągu trzech kolejnych lat po roku ukończenia dofinansowanej formy kształcenia.

3. Starosta, pozyskuje z rejestrów, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 3 i pkt 11–12 za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy, dane niezbędne do ustalenia, czy podmiot spełnił warunek, o którym mowa w art. 121 ust. 1 lub dokonuje ustaleń w oparciu o dokumenty pozyskane od podmiotu.

**Art. 122.** 1. Podmiot dokonuje wyboru realizatora działań finansowanych z udziałem środków KFS, mając na uwadze zasady konkurencyjności, równego traktowania i przejrzystości.

2. Realizatorem szkolenia finansowanego ze środków KFS może być realizator wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w zakresie świadczenia usług szkoleniowych.

**Art. 123.** Podmiot, który zawarł umowę o przyznanie środków KFS, nie może dokonać zakupu usług objętych umową, o której mowa w art. 120 ust. 1, od podmiotów powiązanych z nim osobowo lub kapitałowo. Przez powiązania kapitałowe lub osobowe rozumie się wzajemne powiązania między tym podmiotem a realizatorem działań finansowanych z udziałem środków KFS, polegające na:

- 1) uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej;
- 2) posiadaniu udziałów lub co najmniej 5% akcji;
- 3) pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta, pełnomocnika;
- 4) pozostawaniu w takim stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności w wyborze realizatora.

**Art. 124.** W przypadku finansowania pracownikowi ze środków KFS kosztów kształcenia ustawicznego, przepisy rozdziału III działu IV ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy stosuje się odpowiednio.

**Art. 125.** 1. Płatność ze środków KFS jest dokonywana przelewem na rachunek płatniczy wskazany przez podmiot, który zawarł umowę o przyznanie środków KFS, niezwłocznie po przedstawieniu niezapłaconych rachunku albo faktury oraz dowodu wpłaty wkładu własnego podmiotu.



2. Podmiot, który zawarł umowę o finansowanie zawodowego kształcenia ustawicznego ze środków KFS, zwraca powiatowemu urzędowi pracy środki KFS, w przypadku gdy:

- 1) osoba, na której zawodowe kształcenie ustawiczne przyznano finansowanie nie podejmie lub nie ukończy tego kształcenia, lub nie przystąpi do potwierdzenia nabytej wiedzy i umiejętności lub uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności;
- 2) środki KFS zostały wydatkowane niezgodnie z umową;
- 3) niedotrzymane zostały zobowiązania, o których mowa w art. 121.

3. W przypadkach określonych w ust. 2 podmiot dokonuje zwrotu wydatkowanych środków KFS wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty wypłaconych środków od dnia ich wypłaty, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

**Art. 126.** 1. Starosta może przeprowadzać kontrolę w zakresie przestrzegania postanowień umowy, o której mowa w art. 120 ust. 1, wydatkowania środków KFS zgodnie z przeznaczeniem, właściwego dokumentowania wykorzystania środków, wywiązywania się ze zobowiązania, o którym mowa w art. 121, oraz kontrolę finansowanych działań w trakcie i miejscu ich przeprowadzania, i w tym celu może żądać danych, dokumentów i udzielania wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli. Do kontroli przeprowadzanej przez PUP przepisy art. 343, art. 345, art. 346 i art. 350 stosuje się odpowiednio.

2. Starosta może pozyskiwać z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy, dane, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 13, w celu weryfikacji warunków, o których mowa w 119 ust. 4 i art. 120 ust. 1–2.

**Art. 127.** Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb przyznawania środków KFS, a w tym:

- 1) wzór wniosku podmiotu ubiegającego się o finansowanie działań ze środków KFS,
- 2) procedurę naboru wniosków o finansowanie działań ze środków KFS oraz kryteria i oceny i wyboru wniosków,
- 3) elementy umowy na finansowanie działań ze środków KFS

– mając na względzie prawidłowość wydatkowania środków KFS i konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

**Art. 128.** 1. Pracownicy WUP, PUP i OHP są zobowiązani stale podnosić kwalifikacje zawodowe, w tym uczestniczyć w szkoleniach i innych formach doskonalenia zawodowego.

2. Pracownicy publicznych służb zatrudnienia i OHP realizujący zadania określone ustawą mogą korzystać ze szkoleń, studiów, w tym studiów podyplomowych, dotyczących realizacji zadań wynikających bezpośrednio lub pośrednio z ustawy, finansowanych z Funduszu Pracy.

3. PUP mogą organizować i finansować szkolenia dla swoich pracowników.

4. WUP mogą organizować i finansować szkolenia dla pracowników WUP i PUP.

5. Urzędy wojewódzkie mogą organizować i finansować szkolenia dla pracowników urzędów wojewódzkich, WUP i PUP.

6. OHP mogą organizować i finansować szkolenia dla swoich pracowników.

7. Minister właściwy do spraw pracy może organizować i finansować szkolenia dla pracowników urzędu obsługującego tego ministra, WUP, PUP, urzędów wojewódzkich, OHP i podmiotów akredytowanych.

8. Maksymalny koszt ponoszony na szkolenie, studia, w tym studia podyplomowe, na jednego pracownika, o którym mowa w ust. 2, w roku budżetowym, nie może przekroczyć 150% przeciętnego wynagrodzenia.

9. Do limitu, o którym mowa w ust. 8, nie wlicza się kosztów szkoleń organizowanych i finansowanych przez ministra właściwego do spraw pracy, wojewodę lub WUP, niebędących pracodawcą pracownika, o którym mowa w ust. 1.

## Rozdział 4

### Zatrudnienie subsydiowane

**Art. 129.** 1. Starosta na podstawie zawartej umowy zwraca pracodawcy, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy na okres do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdą osobę bezrobotną, obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

2. Starosta, kierując bezrobotnego do prac interwencyjnych, bierze pod uwagę jego wiek, stan zdrowia oraz rodzaje uprzednio wykonywanej pracy.

3. Pracodawca stosownie do zawartej umowy, zatrudnia skierowanego bezrobotnego przez okres refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne oraz przez połowę okresu przysługiwania refundacji po zakończeniu okresu tej refundacji.

4. Niewywiązanie się z warunku, o którym mowa w ust. 3, lub naruszenie innych warunków umowy wiąże się ze zwrotem uzyskanej pomocy wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości uzyskanej pomocy od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

5. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 albo art. 53 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy albo wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego w trakcie okresu objętego refundacją albo przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 3, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy kolejnego bezrobotnego.

6. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca zwraca uzyskaną pomoc w całości wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku braku możliwości skierowania bezrobotnego przez PUP na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca nie zwraca uzyskanej pomocy za okres, w którym uprzednio skierowany bezrobotny pozostawał w zatrudnieniu.

**Art. 130.** 1. Starosta zwraca organizatorowi robót publicznych, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz 50% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

2. Na wniosek organizatora robót publicznych starosta może przyznawać zaliczki z Funduszu Pracy na poczet wypłat wynagrodzeń oraz opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne.

3. Organizator robót publicznych może wskazać pracodawcę, u którego będą wykonywane roboty publiczne. W takiej sytuacji umowa zawierana jest ze wskazanym pracodawcom i beneficjentem pomocy *de minimis* jest wskazany pracodawca uzyskujący

refundacje kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne.

4. Kwota zaliczki, o której mowa w ust. 2, nie może przekroczyć należnej organizatorowi robót publicznych kwoty kosztów podlegających refundacji za dany miesiąc poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu zatrudnienia skierowanych bezrobotnych.

5. Naruszenie warunków umowy w zakresie zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres trwania robót publicznych powoduje obowiązek zwrotu uzyskanych refundacji wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości uzyskanych refundacji od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. Przepisy art. 129 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

6. Organizując roboty publiczne, podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 33, są obowiązane zatrudniać w pierwszej kolejności bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi.

7. Bezrobotni będący dłużnikami alimentacyjnymi w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów mogą zostać skierowani przez starostę, na zasadach dotyczących robót publicznych, do wykonywania przez okres do 6 miesięcy pracy niezwiązanej z wyuczonym zawodem, w wymiarze nieprzekraczającym połowy wymiaru czasu pracy, w instytucjach użyteczności publicznej oraz organizacjach zajmujących się problematyką kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej lub pomocy społecznej.

**Art. 131.** Prace interwencyjne i roboty publiczne nie mogą być organizowane w powiatowych i wojewódzkich urzędach pracy oraz biurach poselskich i senatorskich.

**Art. 132.** 1. Pracodawca składa wniosek o organizowanie prac interwencyjnych do wybranego PUP.

2. Organizator robót publicznych składa wniosek o organizowanie robót publicznych do PUP właściwego ze względu na miejsce wykonywania tych robót.

3. Wniosek o organizację prac interwencyjnych i robót publicznych może złożyć podmiot, który:

- 1) w okresie ostatnich 2 lat nie był karany za:
  - a) przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów lub przeciwko obrotowi gospodarczemu, na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów

zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2020 r. poz. 358 oraz z 2021 r. poz. 1177, 1488 i 1726),

- b) przestępstwo skarbowe na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;

2) na dzień złożenia wniosku nie zalega z:

- a) wypłacaniem wynagrodzeń pracownikom, z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz z wpłatami na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- b) opłacaniem innych danin publicznych.

4. Potwierdzenie okoliczności, o których mowa w ust. 3 następuje na postawie oświadczenia. Oświadczenie, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

5. Złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia o którym mowa w ust. 4, powoduje obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości uzyskanej pomocy od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

6. Starosta w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2 informuje wnioskodawcę o rozpatrzeniu wniosku i wyrażeniu zgody lub jej braku na zorganizowanie prac interwencyjnych lub robót publicznych. W przypadku wniosków niekompletnych starosta wyznacza wnioskodawcy 14 dniowy termin na ich uzupełnienie. Wnioski nieuzupełnione w terminie pozostawia się bez rozpoznania.

**Art. 133.** Starosta nie może skierować bezrobotnego do prac interwencyjnych i robót publicznych, jeżeli w okresie ostatnich 180 dni, bezrobotny był zatrudniony w ramach tych prac lub robót u danego pracodawcy.

**Art. 134.** 1. Starosta zwraca:

- 1) podmiotowi prowadzącemu dom pomocy społecznej, o którym mowa w art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwanemu dalej „podmiotem prowadzącym DPS”,
- 2) jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, o której mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej „jednostką organizacyjną WRiPZ”

– zatrudniającym skierowanych bezrobotnych lub poszukujących pracy w domu pomocy społecznej albo w jednostce organizacyjnej WRiPZ, przez okres do 12 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej w umowie, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. W przypadku, gdy podmiotem prowadzącym DPS jest starosta, wójt, burmistrz lub prezydent miasta koszty, o których mowa w ust. 1 są zwracane domowi pomocy społecznej.

3. Starosta nie dokonuje zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, podmiotowi prowadzącemu DPS, jednostce organizacyjnej WRiPZ, albo domowi pomocy społecznej które:

- 1) zalegają z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych albo wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

- 2) zalegają z opłacaniem innych danin publicznych.

4. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, następuje na wniosek podmiotu prowadzącego DPS, jednostki organizacyjnej WRiPZ, albo domu pomocy społecznej składany do wybranego PUP.

5. Podmiot prowadzący DPS jednostka organizacyjna WRiPZ albo dom pomocy społecznej nie może wystąpić z wnioskiem o zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, na pracownika, który w okresie ostatnich 6 miesięcy był zatrudniony w tym domu pomocy społecznej albo w tej jednostce organizacyjnej WRiPZ.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) nazwę podmiotu prowadzącego DPS jednostki organizacyjnej WRiPZ, albo domu pomocy społecznej, adres siedziby i miejsce prowadzenia działalności;
- 2) numer identyfikacyjny REGON, w przypadku domu pomocy społecznej, a w przypadku jednostki organizacyjnej WRiPZ – jeżeli ten numer został nadany;

- 3) numer identyfikacji podatkowej NIP, jeżeli został nadany;
- 4) oznaczenie formy organizacyjno-prawnej prowadzonej działalności oraz w przypadku domów pomocy społecznej - numer w rejestrze domów pomocy społecznej prowadzonym przez wojewodę;
- 5) liczbę bezrobotnych lub poszukujących pracy proponowanych do zatrudnienia oraz okres ich zatrudnienia;
- 6) miejsce i rodzaj prac, które mają być wykonywane przez skierowanych bezrobotnych lub poszukujących pracy, oraz niezbędne lub pożądane kwalifikacje;
- 7) wysokość proponowanego wynagrodzenia dla skierowanych bezrobotnych lub poszukujących pracy oraz wnioskowaną wysokość podlegających zwrotowi kosztów poniesionych na wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia skierowanych bezrobotnych lub poszukujących pracy.

7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się oświadczenie o niezaleganiu w dniu jego złożenia z zapłatą wynagrodzeń pracownikom, należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz innych danin publicznych.

8. Starosta w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 4, informuje wnioskodawcę o rozpatrzeniu wniosku i podjętej decyzji.

9. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 4, jest nieprawidłowo wypełniony lub niekompletny, starosta wyznacza wnioskodawcy co najmniej 7-dniowy termin na jego uzupełnienie. Wniosek nieuzupełniony we wskazanym terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

10. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 4, starosta zawiera z podmiotem prowadzącym DPS, jednostką organizacyjną WRiPZ albo domem pomocy społecznej umowę określającą w szczególności:

- 1) liczbę bezrobotnych lub poszukujących pracy oraz okres, na jaki zostaną zatrudnieni;
- 2) rodzaj i miejsce wykonywanych prac oraz niezbędne lub pożądane kwalifikacje bezrobotnych lub poszukujących pracy;
- 3) terminy i wysokość podlegających zwrotowi przez starostę kosztów poniesionych z Funduszu Pracy na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne;

- 4) obowiązek informowania starosty o każdym przypadku wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę ze skierowanym bezrobotnym lub poszukującym pracy oraz o zmianach w zawartej z bezrobotnym lub poszukującym pracy umowie o pracę;
- 5) obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy na warunkach określonych w ustawie, w przypadku nieutrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego lub poszukującego pracy przez wymagany okres.

11. Podmiot prowadzący DPS, jednostka organizacyjna WRiPZ albo dom pomocy społecznej są obowiązane do utrzymania w zatrudnieniu skierowanych bezrobotnych lub poszukujących pracy przez okres wynikający z umowy, o której mowa w ust. 10. Przepisy art. 129 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

12. Niewywiązanie się z warunków, o których mowa w ust. 5 i 11, lub naruszenie innych warunków umowy powoduje obowiązek zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości uzyskanych środków od dnia otrzymania pierwszego zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

**Art. 135.** 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia albo poszukującego pracy, który ukończył 60 lat – w przypadku kobiety lub 65 lat – w przypadku mężczyzny.

2. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje przez okres:

- 1) 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat lub
- 2) 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat lub poszukującego pracy, o którym mowa w ust. 1.

3. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego albo poszukującego pracy, o którym mowa w ust. 1.

4. Pracodawca lub przedsiębiorca utrzymuje w zatrudnieniu:

- 1) skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia przez okres dalszych:
  - a) 6 miesięcy w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1,
  - b) 12 miesięcy w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2;



2) skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w ust. 1, po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia przez okres dalszych 12 miesięcy.

5. W przypadku niewywiązania się z warunku, o którym mowa w ust. 4, oraz nieutrzymania zatrudnienia w okresie przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia pracodawca lub przedsiębiorca zwraca wszystkie otrzymane środki wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty otrzymanych środków od dnia wypłaty pierwszego dofinansowania wynagrodzenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

6. W przypadku utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego albo poszukującego pracy, o którym mowa w ust. 1 przez okres przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia oraz przez co najmniej połowę okresu, o którym mowa w ust. 4, pracodawca lub przedsiębiorca zwraca 50% łącznej kwoty, o której mowa w ust. 5, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

7. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego albo poszukującego pracy, o którym mowa w ust. 1, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego albo poszukującego pracy, o którym mowa w ust. 1, w trakcie okresu objętego dofinansowaniem albo przed upływem okresu odpowiednio 6 lub 12 miesięcy, o którym mowa w ust. 4, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

8. W przypadku braku odpowiedniego bezrobotnego albo poszukującego pracy, o którym mowa w ust. 1 w sytuacji określonej w ust. 7 pracodawca lub przedsiębiorca nie zwracają uzyskanego dofinansowania wynagrodzenia za okres zatrudniania skierowanego bezrobotnego albo poszukującego pracy, o którym mowa w ust. 1.

**Art. 136.** 1. Prace społecznie użyteczne mogą być organizowane na rzecz społeczności lokalnej przez gminę w:

- 1) jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej;
- 2) podmiotach ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej .

2. Starosta może skierować do wykonywania prac społecznie użytecznych bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń pomocy społecznej, jeżeli bezrobotny zamieszkuje lub przebywa na terenie gminy, która organizuje te prace.

3. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się bez nawiązywania stosunku pracy.

4. Gmina do dnia 31 stycznia każdego roku sporządza roczny plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych, który określa w szczególności rodzaj i miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych wraz z oznaczeniem podmiotów, w których będą organizowane prace społecznie użyteczne oraz liczbę stanowisk i godzin wykonywania prac społecznie użytecznych, i przesyła go właściwemu miejscowo dyrektorowi PUP i kierownikowi ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1818) – dyrektorowi centrum usług społecznych.

5. Kierowanie do prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych zawieranego między starostą a wójtem lub burmistrzem lub prezydentem miasta.

6. Porozumienie, o którym mowa w ust. 5, określa w szczególności:

- 1) liczbę bezrobotnych, którzy w okresie objętym porozumieniem zostaną skierowani do wykonywania prac społecznie użytecznych;
- 2) liczbę stanowisk i godzin wykonywania prac społecznie użytecznych;
- 3) rodzaj i miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych wraz z oznaczeniem podmiotów, w których będą organizowane te prace, a w przypadku prac społecznie użytecznych wykonywanych na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych – zakres codziennych obowiązków domowych wykonywanych w ramach tych prac, obejmujących w szczególności prace o charakterze pomocniczym, z wyłączeniem prac związanych z bezpośrednią opieką nad osobą niepełnosprawną, w szczególności pielęgnacją tych osób, zabiegami higienicznymi i podawaniem leków;
- 4) kwoty i źródła finansowania świadczeń z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych;
- 5) terminy refundowania przez starostę z Funduszu Pracy świadczeń z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych wypłaconych bezrobotnym;
- 6) sposób przekazywania między stronami informacji o przebiegu realizacji prac społecznie użytecznych;
- 7) sposób kontroli i zakres monitorowania prac społecznie użytecznych.

7. W miastach na prawach powiatu prace społecznie użyteczne organizuje się na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r.

o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, skierowany do właściwego PUP, zawierający informacje i wymagania, o których mowa w ust. 6.

8. Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektor centrum usług społecznych, na podstawie porozumienia, o którym mowa w ust. 5, sporządza listę bezrobotnych, którzy mogą być skierowani do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, i przesyła ją do właściwego miejscowo PUP.

9. Lista, o której mowa w ust. 8, zawiera dane bezrobotnych obejmujące:

- 1) nazwisko i imiona;
- 2) miejsce zamieszkania lub pobytu;
- 3) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, serię i numer innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

10. Gmina lub podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3:

- 1) zapewniają bezrobotnym bezpieczne i higieniczne warunki wykonywania prac społecznie użytecznych;
- 2) prowadzą ewidencję prac społecznie użytecznych wykonywanych przez bezrobotnych, która zawiera dane tych bezrobotnych obejmujące:
  - a) nazwisko i imiona,
  - b) miejsce zamieszkania lub pobytu,
  - c) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, serię i numer innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) ustalają wysokości świadczeń przysługujących bezrobotnym wykonującym prace społecznie użyteczne z uwzględnieniem rodzaju wykonywanej pracy;
- 4) niezwłocznie zawiadamiają pisemnie dyrektora PUP i właściwego kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, w przypadku, gdy bezrobotny:
  - a) nie zgłosi się do wykonywania prac społecznie użytecznych,
  - b) nie podejmie przydzielonych prac społecznie użytecznych,
  - c) opuści miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych,

d) naruszy porządek i dyscyplinę w miejscu wykonywania prac społecznie użytecznych.

11. Prace społecznie użyteczne są realizowane przez bezrobotnego w wymiarze nie przekraczającym 10 godzin tygodniowo przez okres nie dłuższy niż 90 dni w roku kalendarzowym.

12. Bezrobotnemu przysługuje świadczenie w wysokości nie niższej niż wysokość minimalnej stawki godzinowej ogłaszanej na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U z 2020 r. poz. 2207). za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych.

13. Świadczenie nie przysługuje za okres niewykonywania pracy społecznie użytecznej, w tym za okres udokumentowanej niezdolności do pracy.

14. Starosta refunduje gminie z Funduszu Pracy za bezrobotnych wykonujących prace społecznie użyteczne:

- 1) do 60% minimalnej kwoty przysługującego tym bezrobotnym świadczenia;
- 2) 100% minimalnej kwoty przysługującego tym bezrobotnym świadczenia, jeżeli skierowani zostali do wykonania prac społecznie użytecznych na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych.

15. Świadczenie, o którym mowa w ust. 12, może być w całości finansowane z budżetu gminy.

## Rozdział 5

### **Godzenie życia rodzinnego i zawodowego**

**Art. 137.** 1. Starosta może zawrzeć umowę, na podstawie której refunduje pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres do 6 miesięcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne za skierowanych bezrobotnych opiekunów osoby niepełnosprawnej, zatrudnionych co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

2. Przepisy art. 129 ust. 3-6 stosuje się odpowiednio.

**Art. 138.** 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy środki Funduszu Pracy, zwane dalej „grantem”, na utworzenie stanowiska pracy zdalnej w rozumieniu art. 67<sup>18</sup> ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy dla skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy, posiadającego co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia lat, lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną.

2. Grant przysługuje w kwocie określonej w umowie zawartej ze starostą, nie wyższej jednak niż 3-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego skierowanego bezrobotnego.

3. Stosownie do zawartej umowy, pracodawca lub przedsiębiorca utrzymuje w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez okres 18 miesięcy w połowie wymiaru czasu pracy.

4. Niewywiązanie się z warunku, o którym mowa w ust. 3, lub wykorzystanie grantu niezgodnie z umową, lub jego niewykorzystanie powoduje obowiązek zwrotu grantu wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania grantu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

5. Zwrot grantu następuje:

- 1) w kwocie proporcjonalnej do okresu, w którym warunek określony w ust. 3 nie został spełniony, wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania grantu – w przypadku niewywiązania się z tego warunku;
- 2) w całości wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania grantu – w przypadku wykorzystania grantu niezgodnie z umową lub jego niewykorzystania.

6. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 3, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

7. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy pracodawca lub przedsiębiorca zwraca grant w kwocie określonej w ust. 5 pkt 1. W przypadku braku możliwości skierowania odpowiedniego bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy pracodawca lub przedsiębiorca nie zwraca grantu za okres zatrudniania skierowanego bezrobotnego.

**Art. 139.** 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy środki Funduszu Pracy na utworzenie stanowiska pracy zdalnej w rozumieniu art. 67<sup>18</sup> ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy jeśli - zadeklarowane przez poszukującego pracy lub bezrobotnego kierowanego do pracy miejsce świadczenia pracy zdalnej oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych znajdują się w terenie obszaru zagrożonego marginalizacją, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 9. . Bezrobotny lub poszukujący pracy składa stosowne oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznane pracodawcy lub przedsiębiorcy na utworzenie stanowiska pracy dla osoby:

- 1) poniżej 30. roku życia;
- 2) która ukończyła nie więcej niż 40 lat oraz:
  - a) pozostaje w związku małżeńskim lub wychowuje co najmniej jedno własne lub przysposobione małoletnie dziecko, lub
  - b) samotnie wychowują co najmniej jedno własne lub przysposobione małoletnie dziecko;
- 3) sprawującej opiekę nad osobą zależną.

3. Środki, o których mowa w ust. 1, przysługują w kwocie określonej w umowie zawartej ze starostą, nie wyższej jednak niż 2-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego skierowanego bezrobotnego.

4. Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego lub poszukującego pracy przez okres 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez okres 18 miesięcy w połowie wymiaru czasu pracy.

5. Do środków, o których mowa w ust. 1 przepis art. 138 ust. 4–7 stosuje się.

6. Minister właściwy do spraw pracy określi w drodze rozporządzenia obszary zagrożone marginalizacją, mając na względzie w szczególności zmiany w liczbie ludności, prognozowaną liczbę ludności przez Główny Urząd Statystyczny, zmiany w liczbie bezrobotnych, zmiany liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

**Art. 140.** 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy grant, o którym mowa w art. 138, za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego opiekuna osoby niepełnosprawnej.

2. Grant przysługuje w kwocie określonej w umowie zawartej ze starostą, nie wyższej jednak niż 12-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego skierowanego bezrobotnego opiekuna osoby niepełnosprawnej.

3. Do grantu, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 138 ust. 3–7 stosuje się odpowiednio.

**Art. 141.** 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną.

2. Świadczenie aktywizacyjne przysługuje przez okres 12 miesięcy w wysokości:

- 1) połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, w przypadku zatrudnienia skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) jednej czwartej minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, w przypadku zatrudnienia skierowanego bezrobotnego w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy.

3. Pracodawca po upływie okresu przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego, zatrudnia skierowanego bezrobotnego odpowiednio przez okres 6 miesięcy.

4. W przypadku rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę w trakcie przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego lub niewywiązania się z warunku utrzymania osoby w zatrudnieniu przez okres o 6 miesięcy przypadających po ustaniu prawa do tego świadczenia pracodawca zwraca wszystkie otrzymane świadczenia aktywizacyjne wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty otrzymanych świadczeń aktywizacyjnych od dnia wypłaty pierwszego świadczenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

5. W przypadku utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres uzyskiwania świadczenia aktywizacyjnego oraz przez co najmniej połowę okresu wymaganego utrzymania zatrudnienia po upływie prawa do świadczenia pracodawca jest zwraca 50% łącznej kwoty, o której mowa w ust. 4, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

6. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego w trakcie przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego albo przed upływem 6 miesięcy, o którym mowa w ust. 4, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

7. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy pracodawca zwraca wszystkie otrzymane świadczenia aktywizacyjne wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty świadczenia aktywizacyjne od dnia wypłaty

pierwszego świadczenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku braku możliwości skierowania odpowiedniego bezrobotnego przez PUP na zwolnione stanowisko pracy pracodawca nie zwraca uzyskanych środków za okres zatrudniania skierowanego bezrobotnego.

8. Świadczenie aktywizacyjne nie przysługuje w przypadku uzyskania przez pracodawcę prawa do pożyczki z Funduszu Pracy na utworzenie miejsca pracy dla osoby, która miałaby być objęta świadczeniem aktywizacyjnym.

**Art. 142.** Poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekun osoby niepełnosprawnej, może korzystać na zasadach takich jak bezrobotny z form pomocy określonych w ustawie.

**Art. 143.** 1. Starosta może, po udokumentowaniu poniesionych kosztów, refundować bezrobotnemu koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do 7. roku życia, a w przypadku dziecka lub dzieci niepełnosprawnych – do 18. roku życia, w wysokości uzgodnionej, nie wyższej jednak niż połowa zasiłku, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1, na każde dziecko, na opiekę którego poniesiono koszty, jeżeli bezrobotny podejmie zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub zostanie skierowany do innej formy pomocy określonej w ustawie, oraz pod warunkiem osiągnięcia z tego tytułu miesięcznie przychodów nieprzekraczających minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Refundacja, o której mowa w ust. 1, przysługuje na okres do 6 miesięcy.

3. W przypadku skierowania do innej formy pomocy określonej w ustawie refundacja, o której mowa w ust. 1, następuje na okres odbywania tej formy.

4. Na wniosek osoby, o której mowa w ust. 1, starosta może wypłacić zaliczkę na refundację kosztów opieki nad dzieckiem.

5. Na zasadach określonych w ust. 1-4 może nastąpić również refundacja kosztów opieki nad osobą zależną.

## Rozdział 6

### Wspieranie przedsiębiorczości

**Art. 144.** Starosta może przyznać z Funduszu Pracy:

- 1) bezrobotnemu,
- 2) absolwentowi centrum integracji społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 1a ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176 i z 2022 r. poz. 218 i 1812), zwanemu dalej „absolwentem CIS”, lub absolwentowi klubu integracji



społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, zwanemu dalej „absolwentem KIS”,

- 3) poszukującemu pracy niepozostającemu w zatrudnieniu i niewykonującemu innej pracy zarobkowej opiekunowi osoby niepełnosprawnej

– jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, zwane dalej „dofinansowaniem podjęcia działalności gospodarczej”, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia.

**Art. 145.** 1. Wniosek o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej może złożyć bezrobotny, który:

- 1) w okresie ostatnich 2 lat nie był karany za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów lub przeciwko obrotowi gospodarczemu, na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub za przestępstwo skarbowe na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2022 r. poz. 859 i 1301);
- 2) w okresie ostatnich 12 miesięcy nie wykonywał działalności gospodarczej i nie pozostawał w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) nie skorzystał z bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej;
- 4) w okresie ostatnich 12 miesięcy nie przerwał z własnej winy realizacji formy pomocy określonej w ustawie;
- 5) nie złożył do innego starosty wniosku o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej lub wniosku o jednorazowe środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.

3. Wniosek o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej może złożyć poszukujący pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, który:

- 1) spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1, 3–5;
- 2) nie wykonuje działalności gospodarczej i nie pozostaje w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej.

4. Wniosek o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej może złożyć absolwent CIS lub absolwent KIS, który spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1–3 i 5.

**Art. 146.** 1. Starosta weryfikuje spełnienie warunków uprawniających do ubiegania się o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej na podstawie posiadanych przez niego

danych, rejestrów publicznych, do których ma dostęp lub oświadczeń złożonych przez wnioskodawcę.

2. Oświadczenia, potwierdzające spełnianie warunków, od których zależy przyznanie formy pomocy, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

**Art. 147.** 1. Podstawą przyznania dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej jest umowa zawarta przez starostę z bezrobotnym, absolwentem CIS, absolwentem KIS lub poszukującym pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3.

2. Umowa wymaga ustanowienia zabezpieczenia.

3. Starosta może odmówić przyjęcia zaproponowanego zabezpieczenia, jeżeli w wyniku weryfikacji uzna, że wskazane zabezpieczenie nie pokryje zobowiązań, które mogą powstać w związku z nieprawidłową realizacją umowy.

4. Dane osobowe osoby, która otrzymała dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, lub poręczyciela, niezbędne do ustanowienia zabezpieczenia, są przetwarzane przez okres wymagany do zrealizowania obowiązków wynikających z umowy i dochodzenia roszczeń.

**Art. 148.** 1. Do obowiązków osoby, która otrzymała dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej należy:

- 1) rozliczenie otrzymanych środków;
- 2) zwrot niewydatkowanych środków;
- 3) wykonywanie działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy;
- 4) niezawieszanie wykonywania działalności gospodarczej łącznie na okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 5) niepodejmowanie zatrudnienia w okresie, o którym mowa w pkt 3.

2. Do okresu wykonywania działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie wlicza się okresu zawieszenia działalności gospodarczej oraz trwającej dłużej niż 3 miesiące przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej z powodu choroby lub korzystania ze świadczenia rehabilitacyjnego.

3. Do okresu wykonywania działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, wlicza się okres prowadzenia przedsiębiorstwa przez zarządcę sukcesyjnego lub właściciela przedsiębiorstwa w spadku, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170).

**Art. 149.** 1. Jeżeli osoba, która otrzymała dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, nabędzie prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług, o którym mowa w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, z późn. zm.<sup>9)</sup>) należnego o kwotę podatku naliczonego, jest obowiązana do zwrotu równowartości podatku od towarów i usług zakupionych w ramach umowy.

2. Zwrot równowartości podatku od towarów i usług zakupionych w ramach umowy dokonywany jest w terminie nie dłuższym niż 90 dni od dnia złożenia pierwszej deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której ten podatek mógł być naliczony.

3. Zwrot równowartości podatku od towarów i usług po terminie określonym w ust. 2 powoduje konieczność zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie.

**Art. 150.** 1. Osoba, która otrzymała dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej jest obowiązana dokonać zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi od dnia ich otrzymania do dnia dokonania zwrotu, jeżeli naruszyła obowiązki określone w art. 148 ust. 1 lub zostały naruszone inne warunki umowy dotyczące przyznania tych środków.

2. Osoba, która otrzymała dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu żłobka lub klubu dziecięcego z miejscami integracyjnymi lub polegającej na świadczeniu usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w tym usług mobilnych, jest obowiązana dokonać zwrotu otrzymanych środków proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 12 miesięcy wykonywania działalności gospodarczej, bez odsetek, jeżeli działalność gospodarcza była wykonywana przez okres krótszy niż 12 miesięcy. W przypadku naruszenia innych warunków umowy dotyczących przyznania tych środków, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, który otrzymał dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej.

---

<sup>9)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 974, 1137, 1301, 1488 i 1561.

4. Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej łącznie na okres dłuższy niż 6 miesięcy przez osobę, o której mowa w ust. 2 i 3, wywołuje takie same skutki prawne, jak zaprzestanie wykonywania działalności gospodarczej.

5. W przypadku śmierci osoby wykonującej działalność gospodarczą przed upływem 12 miesięcy jej prowadzenia i nieustanowienia zarządu sukcesyjnego, zwrot dofinansowania następuje proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 12 miesięcy wykonywania działalności gospodarczej, bez odsetek.

6. Zwrot środków, o którym mowa w ust. 1, 2 i 5 jest dokonywany w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty .

**Art. 151.** Dochodzenie roszczeń wynikających z zawartej umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.<sup>10)</sup>).

**Art. 152.** 1. Starosta z Funduszu Pracy może zrefundować przedsiębiorcy, niepublicznemu przedszkolu, niepublicznej szkole, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, lub osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, zamieszkującej lub mającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będącej posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) lub prowadzącej dział specjalny produkcji rolnej, o którym mowa w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.<sup>11)</sup>) lub w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.<sup>12)</sup>), zwanym dalej „producentem rolnym”, koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3.

---

<sup>10)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855 i 1967.

<sup>11)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1163, 1243, 1551, 1574, 1834, 1981, 2071, 2105, 2133, 2232, 2269, 2270, 2328, 2376, 2427, 2430 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1, 24, 64, 138, 501, 558, 583, 646, 655, 830, 872, 1079, 1265, 1301, 1358, 1459, 1512, 1561, 1692, 1846 i 1967.

<sup>12)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1927, 2105, 2106, 2269 i 2427 oraz z 2022 r. poz. 583, 655, 830, 872, 1079, 1265, 1561, 1812 i 1967.

2. Starosta z Funduszu Pracy może również zrefundować koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3:

- 1) związanego bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć – żłobkom lub klubom dziecięcym tworzonym i prowadzonym przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, o których mowa w przepisach o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, zwanych dalej „żłobkiem lub klubem dziecięcym”;
- 2) związanego bezpośrednio ze świadczeniem usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych, w tym usług mobilnych – podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług rehabilitacyjnych, zwanemu dalej „podmiotem świadczącym usługi rehabilitacyjne”.

3. Wysokość refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy jest określona w umowie i stanowi nie więcej niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia w przypadku zatrudnienia skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, w pełnym wymiarze czasu pracy, a w przypadku zatrudnienia skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, w niepełnym wymiarze czasu pracy jest proporcjonalna do wymiaru czasu pracy na utworzonym stanowisku pracy.

4. W przypadku wykorzystania stanowiska pracy w pracy zmianowej, wysokość przyznanej refundacji, określona w umowie, stanowi kwotę nie wyższą niż iloczyn kwoty, o której mowa w ust. 3, oraz liczby zatrudnionych skierowanych bezrobotnych lub skierowanych poszukujących pracy, o których mowa w art. 144 pkt 3, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

**Art. 153.** 1. Wniosek o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, o którym mowa w art. 152 ust. 1, może złożyć przedsiębiorca, w tym żłobek lub klub dziecięcy, lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne, niepubliczne przedszkole lub niepubliczna szkoła, które:

- 1) w okresie ostatnich 2 lat nie były karane za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów lub przeciwko obrotowi gospodarczemu, na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;

- 2) w okresie ostatnich 2 lat nie były karane za przestępstwo skarbowe na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- 3) przez ostatnie 6 miesięcy przedsiębiorca, w tym żłobek lub klub dziecięcy, lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne wykonywał działalność gospodarczą, a w przypadku niepublicznego przedszkola lub niepublicznej szkoły – działalność na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 4) w okresie ostatnich 6 miesięcy nie zmniejszyły wymiaru czasu pracy i zatrudnienia pracowników z przyczyn dotyczących pracodawcy;
- 5) nie zalegają z wypłacaniem wynagrodzeń pracownikom, z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz z wpłatami na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 6) nie zalegają z opłacaniem innych danin publicznych;
- 7) nie posiadają nieuregulowanych w terminie zobowiązań cywilnoprawnych.

2. Wniosek o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, o którym mowa w art. 152 ust. 2, może złożyć żłobek lub klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne, który spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1, 2 i 5-7 oraz nie zmniejszył wymiaru czasu pracy i zatrudnienia pracowników z przyczyn dotyczących pracodawcy w okresie ostatnich 6 miesięcy lub w okresie swego funkcjonowania, w przypadku gdy wykonuje działalność gospodarczą krócej niż 6 miesięcy.

3. Wniosek o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy może złożyć producent rolny, który:

- 1) spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1, 2 i 4-7;
- 2) przez ostatnie 6 miesięcy posiadał gospodarstwo rolne lub prowadził dział specjalny produkcji rolnej;
- 3) w okresie ostatnich 6 miesięcy zatrudniał w każdym miesiącu co najmniej jednego pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy.

**Art. 154. 1.** Podstawą refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy jest umowa zawarta przez starostę z przedsiębiorcą, niepublicznym przedszkolem, niepubliczną szkołą lub producentem rolnym.

2. W przypadku gdy przedsiębiorcy, niepublicznemu przedszkolu, niepublicznej szkole lub producentowi rolnemu przysługuje prawo do obniżenia podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, refundacja obejmuje wydatki na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy bez podatku od towarów i usług.

3. W przypadku gdy przedsiębiorca, niepubliczne przedszkole, niepubliczna szkoła lub producent rolny nabędzie prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, przepisy art. 149 stosuje się odpowiednio.

**Art. 155.** 1. Do obowiązków podmiotu, który zawarł umowę o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, należy:

- 1) rozliczenie wydatków niezbędnych do wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy;
- 2) utrzymanie stanowiska pracy utworzonego w związku z przyznaną refundacją przez okres co najmniej 24 miesięcy;
- 3) zatrudnienie na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy łącznie przez okres 24 miesięcy w wymiarze czasu pracy określonym w umowie, nie mniejszym niż:
  - a) pełen wymiar czasu pracy – w przypadku skierowanego bezrobotnego, zatrudnionego na stanowisku, o którym mowa w art. 152 ust. 1, lub
  - b) połowa wymiaru czasu pracy – w przypadku skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, zatrudnionego na stanowisku, o którym mowa w art. 152 ust. 1, lub skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, zatrudnionego na stanowisku pracy, o którym mowa w art. 152 ust. 2.

2. Starosta przed dokonaniem refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy i skierowaniem odpowiednio bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, do przedsiębiorcy, niepublicznego przedszkola, niepublicznej szkoły lub producenta rolnego, stwierdza utworzenie stanowiska pracy, jego wyposażenie lub doposażenie.

**Art. 156.** 1. W przypadku gdy podmiot, z którym została podpisana umowa o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, naruszył obowiązek określony w art. 155 ust. 1 pkt 2 lub 3, zwraca otrzymane środki wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi od dnia ich otrzymania do dnia dokonania zwrotu, proporcjonalnie do okresu niezatrudniania na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy w odpowiednim

wymiarze czasu pracy określonym w umowie lub nieutrzymania stanowiska pracy przez wymagany okres.

2. Naruszenie innych warunków umowy o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy powoduje obowiązek zwrotu całości otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi od dnia ich otrzymania do dnia dokonania zwrotu.

3. Do okresu, o którym mowa w art. 155 ust. 1 pkt 3, wliczany jest okres wykonywania pracy na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy w okresie prowadzenia przedsiębiorstwa przez zarządcę sukcesyjnego lub właściciela przedsiębiorstwa w spadku, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw.

4. W przypadku śmierci osoby fizycznej wykonującej działalność gospodarczą przed upływem 24 miesięcy utrzymania stanowiska pracy lub zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy i nieustanowienia zarządu sukcesyjnego, zwrot refundacji następuje proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 24 miesięcy zatrudnienia lub utrzymania stanowiska pracy, bez odsetek.

5. Zwrot środków, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, jest dokonywany w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

**Art. 157.** Do wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy stosuje się odpowiednio przepisy art. 146, art. 147 ust. 2-4 oraz art. 151.

**Art. 158.** Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób składania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej i refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- 2) rodzaje informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej i we wniosku o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz rodzaje dokumentów składanych z wnioskiem,
- 3) formy zabezpieczenia umowy,
- 4) sposób realizacji umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej oraz umowy o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, w tym sposób rozliczania wydatków



– mając na względzie uproszczenie ubiegania się o środki, sprawną realizację zadań starosty w zakresie przyznawania środków i rozliczania zawartych umów oraz zapewnienie racjonalności i efektywności gospodarowania środkami publicznymi.

**Art. 159.** Starosta z Funduszu Pracy może przyznać:

- 1) bezrobotnemu,
- 2) absolwentowi CIS,
- 3) absolwentowi KIS,
- 4) poszukującemu pracy niepozostającemu w zatrudnieniu lub niewykonującemu innej pracy zarobkowej, w tym poszukującemu pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3

– jednorazowo środki na założenie spółdzielni socjalnej lub na przystąpienie do spółdzielni socjalnej po jej założeniu, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu.

**Art. 160.** 1. Wniosek o jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej może złożyć bezrobotny lub poszukujący pracy, o którym mowa w art. 159 pkt 4, który:

- 1) w okresie ostatnich 2 lat nie był karany za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów lub przeciwko obrotowi gospodarczemu, na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub za przestępstwo skarbowe na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy;
- 2) w okresie ostatnich 12 miesięcy nie wykonywał działalności gospodarczej i nie pozostawał w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) nie skorzystał z bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej;
- 4) w okresie ostatnich 12 miesięcy nie przerwał z własnej winy realizacji formy pomocy określonej w ustawie;
- 5) w okresie ostatnich 6 miesięcy nie był członkiem zarządu spółdzielni socjalnej;
- 6) nie złożył do innego starosty wniosku o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej lub wniosku o jednorazowe środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.

2. Wniosek o jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej może złożyć poszukujący pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, który:

- 1) spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1, 3-6;
- 2) nie wykonuje działalności gospodarczej i nie pozostaje w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;

3. Wniosek o jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej może złożyć absolwent CIS lub absolwent KIS, który spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1-3, 5 i 6 .

4. Bezrobotni, absolwenci CIS, absolwenci KIS lub poszukujący pracy, o których mowa w art. 159 pkt 4, zamierzający założyć spółdzielnię socjalną mogą złożyć wspólny wniosek o jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej.

5. Do wniosku o jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej bezrobotny, absolwent CIS, absolwent KIS lub poszukujący pracy, o którym mowa w art. 159 pkt 4, dołączają pisemne oświadczenia założycieli spółdzielni socjalnej o:

- 1) wykorzystaniu zgodnie z przeznaczeniem środków Funduszu Pracy przyznanych na założenie spółdzielni socjalnej, które będą wniesione przez członków do spółdzielni socjalnej;
- 2) zwrocie podatku od towarów i usług zakupionych w ramach przyznanych środków, o ile spółdzielnia socjalna będzie miała prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego.

**Art. 161.** Wniosek o jednorazowe środki na przystąpienie do spółdzielni socjalnej może złożyć osoba lub osoby spełniające warunki określone odpowiednio w art. 160 ust. 1-3, a spółdzielnia socjalna:

- 1) zobowiązała się do przyjęcia osoby składającej wniosek na członka oraz do jej zatrudnienia przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia przystąpienia do spółdzielni socjalnej, po wniesieniu środków na przystąpienie do spółdzielni socjalnej;
- 2) w okresie ostatnich 2 lat nie była karana za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów lub przeciwko obrotowi gospodarczemu lub przestępstwo skarbowe na podstawie ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- 3) nie zalega z wypłacaniem wynagrodzeń pracownikom, z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz z wpłatami na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 4) nie zalega z opłacaniem innych danin publicznych;

- 5) nie posiada nieuregulowanych w terminie zobowiązań cywilnoprawnych;
- 6) nie znajduje się w stanie likwidacji.

**Art. 162.** 1. Podstawą przyznania jednorazowo środków na założenie spółdzielni socjalnej jest umowa zawarta przez starostę z osobą zakładającą spółdzielnię socjalną.

2. Podstawą przyznania jednorazowo środków na przystąpienie do spółdzielni socjalnej jest umowa zawarta przez starostę z osobą przystępującą do spółdzielni socjalnej oraz ze spółdzielnią socjalną.

3. W przypadku gdy spółdzielnia socjalnej przysługuje prawo do obniżenia podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, jednorazowe środki na przystąpienie do spółdzielni socjalnej obejmują wydatki bez podatku od towarów i usług.

4. W przypadku gdy spółdzielnia socjalna nabędzie prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, przepisy art. 149 stosuje się odpowiednio.

**Art. 163.** 1. Do obowiązków osoby, która otrzymała środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, należy w szczególności:

- 1) rozliczenie otrzymanych środków;
- 2) zwrot niewydatkowanych środków;
- 3) członkostwo w spółdzielni socjalnej przez okres co najmniej 12 miesięcy;
- 4) niepodejmowanie zatrudnienia w okresie 12 miesięcy od dnia założenia spółdzielni socjalnej lub przystąpienia do spółdzielni socjalnej.

2. Osoba, która otrzymała środki na przystąpienie do spółdzielni socjalnej, przedkłada staroście potwierdzenie wpłaty środków do spółdzielni socjalnej.

**Art. 164.** 1. Osoba, która otrzymała jednorazowo środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, jest obowiązana dokonać zwrotu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty, otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi od dnia ich otrzymania do dnia dokonania zwrotu, jeżeli naruszyła obowiązki, o których mowa w art. 163 ust. 1, 3 lub 4, lub naruszyła inne warunki umowy.

2. Jeżeli niespełnienie obowiązków określonych w art. 161 ust. 1 pkt 1-4 lub naruszenie innych warunków umowy wynika z działania lub zaniechania spółdzielni, obowiązek zwrotu środków spoczywa na spółdzielni socjalnej.

3. Jednorazowe środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej nie podlegają zwrotowi, jeżeli osoba, która je otrzymała i przekazała na rzecz spółdzielni, zmarła.

4. Jednorazowe środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej nie podlegają zwrotowi osobie, która je otrzymała, jeżeli wystąpiła ze spółdzielni socjalnej po upływie 12 miesięcy od dnia jej założenia lub przystąpienia do niej po jej założeniu.

5. Środki, o których mowa w ust. 3 i 4, spółdzielnia socjalna wykorzystuje na działalność gospodarczą.

**Art. 165.** Starosta z Funduszu Pracy może przyznać spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwu społecznemu, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej:

- 1) jednorazowo środki na utworzenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 159 pkt 4, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia;
- 2) finansowanie kosztów wynagrodzenia wypłacane miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy dla zatrudnionego skierowanego bezrobotnego lub zatrudnionego skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 159 pkt 4.

**Art. 166.** 1. Wniosek o jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy może złożyć spółdzielnia socjalna lub przedsiębiorstwo społeczne, które:

- 1) przez ostatnie 6 miesięcy wykonywały działalność gospodarczą lub prowadziły działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 lub 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;
- 2) w okresie ostatnich 6 miesięcy nie zmniejszyły wymiaru czasu pracy i zatrudnienia pracowników z przyczyn dotyczących pracodawcy;
- 3) spełniają warunki określone w art. 161 pkt 2-6.

2. Wniosek o finansowanie kosztów wynagrodzenia może złożyć spółdzielnia socjalna lub przedsiębiorstwo społeczne, które:

- 1) nie zmniejszyły wymiaru czasu pracy i zatrudnienia pracowników z przyczyn dotyczących pracodawcy w okresie ostatnich 6 miesięcy lub w okresie swego funkcjonowania, w przypadku gdy wykonywały działalność gospodarczą lub działalność,

o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 lub 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, krócej niż 6 miesięcy;

2) spełniają warunki określone w art. 161 pkt 2-6.

**Art. 167.** 1. Podstawą przyznania środków na utworzenie stanowiska pracy lub finansowania kosztów wynagrodzenia jest umowa zawarta przez starostę ze spółdzielnią socjalną lub przedsiębiorstwem społecznym.

2. W przypadku gdy spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwu społecznemu przysługuje prawo do obniżenia podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy obejmują wydatki bez podatku od towarów i usług.

3. W przypadku gdy spółdzielnia socjalna lub przedsiębiorstwo społeczne nabędzie prawo do obniżenia kwoty podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, przepisy art. 149 stosuje się odpowiednio.

4. Do obowiązków spółdzielni socjalnej i przedsiębiorstwa społecznego, które otrzymały środki na utworzenie stanowiska pracy, należy:

- 1) rozliczenie wydatków niezbędnych do utworzenia stanowiska pracy;
- 2) zwrot niewydatkowanych środków;
- 3) zatrudnienie na utworzonym stanowisku pracy łącznie przez okres 24 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 159 pkt 4;
- 4) utrzymanie utworzonego stanowiska pracy przez okres co najmniej 24 miesięcy.

5. Do obowiązków spółdzielni socjalnej i przedsiębiorstwa społecznego, które otrzymały finansowanie kosztów wynagrodzenia, należy:

- 1) złożenie rozliczeń potwierdzających wypłatę wynagrodzenia skierowanemu bezrobotnemu lub skierowanemu poszukującemu pracy, o którym mowa w art. 159 pkt 4, przez wymagany okres;
- 2) zatrudnienie łącznie przez okres 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 159 pkt 4.

6. W przypadku gdy podmiot, z którym została podpisana umowa o środki na utworzenie stanowiska pracy, naruszył obowiązek określony w ust. 4 pkt 3 lub 4, dokonuje zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi od dnia ich otrzymania do

dnia dokonania zwrotu, proporcjonalnie do okresu niezatrudniania na utworzonym stanowisku pracy lub nieutrzymania stanowiska pracy przez wymagany okres.

7. W przypadku gdy podmiot, z którym została podpisana umowa o finansowanie kosztów wynagrodzenia, naruszył obowiązek określony w ust. 5 pkt 2, dokonuje zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi od dnia ich otrzymania do dnia dokonania zwrotu, proporcjonalnie do okresu niezatrudniania skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 159 pkt 4.

8. W przypadku naruszenia obowiązków, o których mowa w ust. 4 pkt 1-2, lub innych warunków umowy, na podstawie których przyznane zostały środki na utworzenie stanowiska pracy lub w przypadku naruszenia obowiązków, o których mowa w ust. 5 pkt 1, lub innych warunków umowy, na podstawie których przyznane zostało finansowanie kosztów wynagrodzenia, spółdzielnia socjalna lub przedsiębiorstwo społeczne zwracają całość otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi, liczonymi od dnia ich otrzymania do dnia dokonania zwrotu.

9. Środki, o których mowa w ust. 6-8, są zwracane w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

**Art. 168.** Do wniosków o jednorazowe środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej oraz wniosków spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwa społecznego o jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy lub o finansowanie kosztów wynagrodzenia stosuje się odpowiednio art. 146, natomiast do umów zawieranych na podstawie uwzględnionych wniosków – art. 147 ust. 2-4, oraz art. 151.

**Art. 169.** Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób składania i rozpatrywania wniosków o jednorazowe środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy oraz finansowanie kosztów wynagrodzenia,
- 2) rodzaje informacji zawartych we wniosku o jednorazowe środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, wniosku o jednorazowe środki na utworzenie miejsca pracy oraz wniosku o finansowanie kosztów wynagrodzenia oraz rodzaje dokumentów składanych z wnioskiem,
- 3) formy zabezpieczenia umowy,
- 4) sposób realizacji umowy o jednorazowe środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, umowy o jednorazowe środki na utworzenie miejsca pracy

oraz umowy o finansowanie kosztów wynagrodzenia, w tym sposób rozliczania wydatków

– mając na względzie uproszczenie ubiegania się o środki, sprawną realizację zadań starosty w zakresie przyznawania środków i rozliczania zawartych umów oraz zapewnienie racjonalności i efektywności gospodarowania środkami publicznymi.

**Art. 170.** 1. Z Funduszu Pracy lub ze środków Unii Europejskiej mogą być finansowane:

- 1) pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej:
  - a) bezrobotnym,
  - b) poszukującym pracy, niezatrudnionym i niewykonującym innej pracy zarobkowej,
  - c) poszukującym pracy, o których mowa w art. 144 pkt 3,
  - d) studentom ostatniego roku studiów, niezatrudnionym i niewykonującym innej pracy zarobkowej;
  - e) powracającym z zagranicy;
- 2) usługi doradcze i szkoleniowe dla osób, którym udzielono pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

2. Z Funduszu Pracy i ze środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2021–2027 i kolejnych mogą być finansowane:

- 1) pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej poszukującym pracy, którzy w okresie ostatnich trzech miesięcy przed miesiącem złożenia wniosku o pożyczkę średniomiesięcznie uzyskiwali wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia, lub innej pracy zarobkowej, zasiłki lub inne świadczenia wypłacane z Funduszu Pracy lub inne przychody w wysokości nieprzekraczającej przeciętnego wynagrodzenia;
- 2) usługi doradcze i szkoleniowe dla osób, którym udzielono pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

3. Z Funduszu Pracy lub ze środków Unii Europejskiej mogą być finansowane pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, w tym skierowanych przez PUP przedsiębiorcom, niepublicznym przedszkolom, niepublicznym szkołom lub producentom rolnym na utworzenie stanowiska pracy.

4. Z Funduszu Pracy lub ze środków Unii Europejskiej mogą być także finansowane pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3:

- 1) związanego bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć – żłobkom lub klubom dziecięcym;
- 2) związanego bezpośrednio ze świadczeniem usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych, w tym usług mobilnych – podmiotom świadczącym usługi rehabilitacyjne.

**Art. 171.** 1. Pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej i na utworzenie stanowiska pracy udzielają oraz usługi doradcze i szkoleniowe zapewniają pośrednicy finansowi wybierani przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

2. Pośrednicy finansowi przyjmują wnioski o pożyczkę oraz dokonują ich oceny, zawierają umowy o pożyczkę oraz dokonują wypłat środków w ramach udzielonych pożyczek.

3. Pośrednikiem finansowym może zostać bank lub instytucja finansowa, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 2439, z późn. zm.<sup>13)</sup>).

**Art. 172.** 1. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej jest udzielana na wniosek osoby, o której mowa w art. 170 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 pkt 1, po przedstawieniu opisu i kosztorysu zamierzonej działalności gospodarczej, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 20-krotność przeciętnego wynagrodzenia.

2. Pożyczka może stanowić do 100% kosztów podjęcia działalności gospodarczej.

3. Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,25%.

4. Okres spłaty pożyczki nie może być dłuższy niż 7 lat, z możliwością skorzystania z karencji w spłacie kapitału na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

5. Spłata pożyczki jest dokonywana na rachunek bankowy właściwego pośrednika finansowego.

6. Pożyczkobiorca nie ponosi opłat i kosztów z tytułu udzielenia i obsługi pożyczki.

**Art. 173.** 1. Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy, o której mowa w art. 170 ust. 3 lub ust. 4, jest udzielana na wniosek podmiotu po przedstawieniu kosztorysu dotyczącego tworzonego stanowiska pracy, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia.

2. Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,25%.

---

<sup>13)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2447 oraz z 2022 r. poz. 830, 872, 1358, 1488, 1692 i 1933.



3. Okres spłaty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy nie może być dłuższy niż 3 lata, chyba że pożyczkobiorca korzysta jednocześnie z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej. W takim przypadku okres spłaty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy może zostać wydłużony do końca okresu spłaty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

4. Pożyczkobiorcy nie przysługuje prawo do karencji w spłacie pożyczki.

5. Do pożyczki na utworzenie stanowiska pracy stosuje się przepisy art. 172 ust. 5 i 6.

**Art. 174.** 1. Podmiotom, którym udzielono pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, można udzielić pożyczki na utworzenie stanowiska pracy nie wcześniej niż po upływie co najmniej 3 miesięcy od rozpoczęcia spłaty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

2. W przypadku gdy pożyczkobiorca korzysta z karencji w spłacie kapitału, bieg trzymiesięcznego terminu rozpoczyna się po zakończeniu okresu karencji.

**Art. 175.** 1. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej może zostać udzielona osobom, o których mowa w art. 170 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 pkt 1, które:

- 1) w okresie 2 lat przed wystąpieniem z wnioskiem o pożyczkę nie były karane za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów lub przeciwko obrotowi gospodarczemu, na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub za przestępstwo skarbowe na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy;
- 2) w okresie 12 miesięcy przed wystąpieniem z wnioskiem o pożyczkę nie wykonywały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej i nie pozostawały w okresie zawieszenia wykonywania tej działalności gospodarczej;
- 3) na dzień złożenia wniosku nie wykonują za granicą działalności gospodarczej i nie pozostają w okresie zawieszenia wykonywania tej działalności gospodarczej;
- 4) na dzień złożenia wniosku nie posiadają nieuregulowanych w terminie zobowiązań publicznoprawnych lub cywilnoprawnych.

2. Do oświadczeń o spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 1 i 3 oraz w art. 170 ust. 1 pkt 1 lit. b–e i ust. 2 pkt 1, stosuje się przepis art. 146 ust. 2.

3. Podejmowana działalność gospodarcza nie może być jednocześnie finansowana w ramach pożyczki i innych środków publicznych.

**Art. 176.** 1. Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy może zostać udzielona podmiotom, o których mowa w art. 170 ust. 3 lub 4:

- 1) niezalegającym ze spłatą rat pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczki na utworzenie stanowiska pracy;
- 2) niezalegającym z wypłacaniem wynagrodzeń pracownikom, z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy lub Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- 3) niezalegającym z opłacaniem innych danin publicznych;
- 4) nieposiadającym nieuregulowanych w terminie zobowiązań cywilnoprawnych;
- 5) w okresie ostatnich 2 lat niekarany, za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów lub przeciwko obrotowi gospodarczemu, na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- 6) w okresie ostatnich 2 lat niekarany, , za przestępstwo skarbowe na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

2. Warunki, o których mowa w ust. 1, muszą być spełnione na dzień złożenia wniosku.

3. Tworzone stanowisko pracy nie może być jednocześnie finansowane w ramach pożyczki i refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, o której mowa w art. 152 ust. 1 lub 2, lub innych środków publicznych.

4. Do oświadczeń o spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 1 i 3, stosuje się przepis art. 146 ust. 2.

**Art. 177.** 1. Podstawą udzielenia pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej jest umowa zawierana między pośrednikiem finansowym a osobą, o której mowa w art. 170 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 pkt 1, a w przypadku pożyczki na utworzenie stanowiska pracy – umowa zawierana między pośrednikiem finansowym a podmiotem, o którym mowa w art. 170 ust. 3 lub 4.

2. Umowa pożyczki na działalność gospodarczą jest zawierana po rozpoczęciu wykonywania działalności gospodarczej.

3. Umowa z powracającym z zagranicy może zostać zawarta, jeżeli powracający z zagranicy będzie zamieszkiwał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Formą zabezpieczenia spłaty i zwrotu udzielonych pożyczek jest weksel własny in blanco wraz z innym zabezpieczeniem. Wybór form zabezpieczenia zależy od oceny zdolności kredytowej pożyczkobiorcy i ryzyka kredytowego.

**Art. 178.** 1. Do obowiązków osoby, która otrzymała pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej należy:

- 1) wykonywanie działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy;
- 2) niezawieszanie wykonywania działalności gospodarczej łącznie na okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 3) rozliczenie pożyczki na podstawie opłaconych faktur lub innych równoważnych dokumentów księgowych.

2. Do okresu wykonywania działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 nie wlicza się okresu zawieszenia działalności gospodarczej oraz trwającej dłużej niż 3 miesiące przerwy w wykonywaniu działalności gospodarczej z powodu choroby lub korzystania ze świadczenia rehabilitacyjnego.

3. Do okresu wykonywania działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wlicza się okres prowadzenia przedsiębiorstwa przez zarządcę sukcesyjnego lub właściciela przedsiębiorstwa w spadku, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw.

4. Do obowiązków osoby, która otrzymała pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy, o którym mowa w art. 170 ust. 3, należy:

- 1) zatrudnienie łącznie przez okres 24 miesięcy na utworzonym stanowisku pracy, w pełnym wymiarze czasu pracy bezrobotnego lub zatrudnienie łącznie przez okres 12 miesięcy na utworzonym stanowisku pracy poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, w wymiarze określonym w umowie, nie mniejszym niż połowa wymiaru czasu pracy;
- 2) rozliczenie pożyczki na podstawie opłaconych faktur lub innych równoważnych dokumentów księgowych.

5. Do obowiązków osoby, która otrzymała pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy, o którym mowa w art. 170 ust. 4, należy:

- 1) zatrudnienie łącznie przez okres 12 miesięcy na utworzonym stanowisku pracy w wymiarze określonym w umowie, nie mniejszym niż połowa wymiaru czasu pracy, bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3;
- 2) rozliczenie pożyczki na podstawie opłaconych faktur lub innych równoważnych dokumentów księgowych.

6. Do okresu, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lub ust. 5 pkt 1, wlicza się okres wykonywania pracy na utworzonym stanowisku pracy w okresie prowadzenia

przedsiębiorstwa przez zarządcę sukcesyjnego lub właściciela przedsiębiorstwa w spadku, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw.

**Art. 179.** 1. Pożyczkobiorca dokonuje zwrotu niespłaconej kwoty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub pożyczki na utworzenie stanowiska pracy, wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pożyczki, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wezwania do jej zwrotu przez pośrednika finansowego, jeżeli wykonywał działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy lub zatrudniał na utworzonym stanowisku pracy bezrobotnego przez okres krótszy niż 12 miesięcy lub w mniejszym wymiarze czasu pracy niż wynikający z umowy lub pożyczkobiorca naruszył inne warunki umowy.

2. Zwrot niespłaconej kwoty pożyczki, o której mowa w ust. 1, podlega zwiększeniu o kwotę uzyskanej korzyści wynikającej z różnicy oprocentowania spłaconej części pożyczki w stosunku do oprocentowania równego stopie referencyjnej obliczonej zgodnie z metodologią określoną w Komunikacie Komisji z dnia 19 stycznia 2008 r. w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14 z 19.01.2008, str. 6) obowiązującego w dniu podpisania umowy pożyczki.

3. Pożyczkobiorca dokonuje zwrotu niespłaconej kwoty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu żłobka lub klubu dziecięcego z miejscami integracyjnymi lub na świadczeniu usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych, w tym usług mobilnych, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wezwania do jej zwrotu, proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 12 miesięcy wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli wykonywał działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy. Pozostała część pożyczki spłacana jest według nowego harmonogramu, na warunkach określonych w umowie.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do pożyczkobiorcy będącego poszukującym pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, któremu udzielono pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

5. Pożyczkobiorca zwraca niespłaconą kwotę pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, lub na utworzenie stanowiska pracy, o którym mowa w art. 170 ust. 4, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wezwania do jej zwrotu, proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 12 miesięcy zatrudnienia

na utworzonym stanowisku pracy, jeżeli zatrudniał na utworzonym stanowisku pracy poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3 lub bezrobotnego, przez okres krótszy niż 12 miesięcy lub w mniejszym wymiarze czasu pracy niż wynikający z umowy. Pozostała część pożyczki spłacana jest według nowego harmonogramu, na warunkach określonych w umowie.

6. W przypadku gdy pożyczkobiorca, z zastrzeżeniem ust. 1, który utworzył stanowisko pracy z wykorzystaniem pożyczki, o której mowa w art. 170 ust. 3, nie utrzymał na utworzonym stanowisku pracy zatrudnienia łącznie przez okres 24 miesięcy, w pełnym wymiarze czasu pracy spłaca pozostały do spłaty kapitał pożyczki wraz z odsetkami równymi stopie referencyjnej, o której mowa w ust. 2, obowiązującej w dniu podpisania umowy, liczonymi od dnia naruszenia obowiązku, zgodnie z przyjętym harmonogramem spłaty pożyczki.

**Art. 180.** W przypadku śmierci pożyczkobiorcy korzystającego z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub na utworzenie stanowiska pracy i nieustanowienia zarządu sukcesyjnego, osoba zobowiązana do spłaty pożyczki spłaca pozostały do spłaty kapitał pożyczki, zgodnie z przyjętym harmonogramem spłaty pożyczki.

**Art. 181.** Spłata rat pożyczki po terminie wynikającym z harmonogramu spłat pożyczki powoduje konieczność zapłaty odsetek równych stopie referencyjnej, o której mowa w art. 179 ust. 2, naliczonych od daty spłaty wynikającej z harmonogramu.

**Art. 182.** 1. Minister właściwy do spraw pracy, na wniosek pożyczkobiorcy korzystającego jednocześnie z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczki na utworzenie pierwszego stanowiska pracy dla bezrobotnego, skierowanego przez PUP, może umorzyć jednorazowo należności z tytułu udzielonej pożyczki na utworzenie pierwszego stanowiska pracy dla bezrobotnego, skierowanego przez PUP w wysokości należności pozostałej do spłaty na dzień złożenia wniosku spełniającego warunki określone w ust. 2.

2. Warunkami umorzenia, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) utrzymanie, przez co najmniej 12 miesięcy od dnia zatrudnienia, pierwszego stanowiska pracy dla bezrobotnego, skierowanego przez PUP;
- 2) niezaleganie ze spłatą rat pożyczki na utworzenie stanowiska pracy oraz pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

3. Z dniem wpływu wniosku, o którym mowa w ust. 1, do pośrednika finansowego, spłata pożyczki na utworzenie pierwszego stanowiska pracy dla bezrobotnego, skierowanego przez PUP, ulega zawieszeniu.

4. W przypadku stwierdzenia braku spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2, pożyczkobiorca spłaca zaległe raty pożyczki wraz z odsetkami zgodnie z harmonogramem ustalonym przez pośrednika finansowego.

**Art. 183.** 1. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej udzielona osobie uprawnionej do otrzymania środków, o których mowa w art. 144, podlega jednorazowo, na wniosek pożyczkobiorcy, umorzeniu przez pośrednika finansowego w części równej 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia, jednak nie wyższej niż 50% wartości pożyczki.

2. Warunkami umorzenia, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) wykonywanie przez pożyczkobiorcę działalności gospodarczej przez co najmniej 12 miesięcy;
- 2) niezaleganie ze spłatą rat pożyczki;
- 3) nieskorzystanie ze środków, o których mowa w art. 144, lub innych bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej.

3. Przeciętne wynagrodzenie jest przyjmowane w wysokości obowiązującej w dniu zawarcia umowy pożyczki.

4. Umorzenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy pożyczek współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

**Art. 184.** 1. Minister właściwy do spraw pracy może umorzyć w całości lub w części należności z tytułu niespłaconych pożyczek, o których mowa w art. 170 ust. 1 pkt 1, ust. 3 lub 4, finansowanych w całości ze środków Funduszu Pracy, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 56 lub art. 57 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Do umarzania należności, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 58 ust. 2–4 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stosuje się.

**Art. 185.** Umorzenie, o którym mowa w art. 182 i art. 183, a także umorzenie, o którym mowa w art. 184, dokonane na podstawie przesłanek wynikających z art. 56 ust. 1 pkt 5 i art. 57 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

**Art. 186.** 1. Bank Gospodarstwa Krajowego zarządza środkami Funduszu Pracy przekazanymi przez ministra właściwego do spraw pracy oraz pełni funkcję koordynatora

realizacji pożyczek i świadczenia usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 170.

2. Podstawę realizacji zadań w zakresie określonym w ust. 1 stanowi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw pracy a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

**Art. 187.** Do zadań Banku Gospodarstwa Krajowego w zakresie, o którym mowa w art. 186 ust. 1, należy w szczególności:

- 1) dokonywanie wyboru pośredników finansowych i zawieranie z nimi umów;
- 2) przekazywanie środków pośrednikom finansowym;
- 3) gromadzenie środków z tytułu spłat i zwrotu pożyczek oraz oprocentowania wolnych środków;
- 4) monitorowanie realizacji pożyczek oraz zapewnienia świadczenia usług doradczych i szkoleniowych przez pośredników finansowych;
- 5) prowadzenie rozliczeń i sporządzanie sprawozdawczości dla ministra właściwego do spraw pracy;
- 6) opracowywanie jednolitych wzorów wniosków o udzielenie pożyczek oraz wzorów innych niezbędnych dokumentów;
- 7) opracowywanie jednolitych wzorów rozliczeń i sprawozdań w zakresie udzielonych pożyczek;
- 8) sprawowanie kontroli realizacji pożyczek przez pośredników finansowych;
- 9) opiniowanie wniosków o umorzenie należności z tytułu udzielonych pożyczek przed przekazaniem ich do ministra właściwego do spraw pracy;
- 10) monitorowanie dochodzenia roszczeń z tytułu niespłaconych pożyczek udzielanych przez pośredników finansowych.

**Art. 188.** Do zadań pośredników finansowych w zakresie, o którym mowa w art. 171 ust. 1, należy w szczególności:

- 1) rozpatrywanie wniosków oraz zawieranie umów w sprawie udzielania pożyczek;
- 2) monitorowanie realizacji umów dotyczących udzielonych pożyczek;
- 3) bieżąca obsługa finansowa pożyczek oraz naliczanie odsetek za niedotrzymanie przez pożyczkobiorców warunków określonych w umowach;
- 4) dochodzenie roszczeń z tytułu niespłaconych pożyczek;

- 5) opiniowanie, w zakresie finansowym oraz formalnoprawnym, wniosków pożyczkobiorców w przedmiocie umorzenia należności z tytułu udzielonych pożyczek, o którym mowa w art. 182 i art. 184;
- 6) przekazywanie Bankowi Gospodarstwa Krajowego skompletowanych i zweryfikowanych pod względem merytorycznym i finansowym wniosków o umorzenie pożyczek, o którym mowa w art. 182 i art. 184;
- 7) umarzanie pożyczek w zakresie, o którym mowa w art. 183;
- 8) prowadzenie rozliczeń i sporządzanie sprawozdawczości dla Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 9) zapewnienie dostępu do usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 170 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 pkt 2;
- 10) przekazywanie, na wnioski starostów, informacji o wynikach monitorowania zatrudnienia przez wymagany okres, osób skierowanych przez powiatowe urzędy pracy u pożyczkobiorców, na utworzonych stanowiskach pracy.

**Art. 189.** 1. Pośrednicy finansowi podejmują współpracę z uczelniami, a za ich pośrednictwem z organizacjami działającymi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, w szczególności akademickimi inkubatorami przedsiębiorczości, akademickimi biurami karier i centrami informacyjno-doradczymi, w celu zapewnienia możliwości skorzystania z usług doradczych i szkoleniowych przez osoby ubiegające się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczkobiorców, którym takiej pożyczki udzielono.

2. Pośrednicy finansowi w miejscu obsługi osób ubiegających się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej zapewniają tym osobom dostęp do danych kontaktowych instytucji, o których mowa w ust. 1, w celu skorzystania z usług doradczych i szkoleniowych w zakresie przedsiębiorczości, obejmujących w szczególności sporządzanie opisu i kosztorysu przedsięwzięcia.

3. Pożyczkobiorcy mogą skorzystać z usług doradczych i szkoleniowych świadczonych przez instytucje, o których mowa w ust. 1, w szczególności w zakresie:

- 1) zakładania działalności gospodarczej;
- 2) form opodatkowania planowanej działalności gospodarczej;
- 3) prowadzenia księgowości.

4. Usługi doradcze i szkoleniowe świadczone pożyczkobiorcom mogą być finansowane ze środków, o których mowa w art. 170 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, do wysokości 30% przeciętnego wynagrodzenia na jedną uprawnioną osobę.



**Art. 190.** Do zadań starostów należy współpraca z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i pośrednikami finansowymi, polegająca w szczególności na:

- 1) wydawaniu opinii w zakresie dostępności osób bezrobotnych lub poszukujących pracy, o których mowa w art. 144 pkt 3, posiadających kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na planowanym do utworzenia stanowisku pracy ze środków pożyczki, o której mowa w art. 170 ust. 3 i 4;
- 2) wydawaniu zaświadczeń potwierdzających posiadanie statusu bezrobotnego lub poszukującego pracy przez osoby ubiegające się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej;
- 3) kierowaniu bezrobotnych lub poszukujących pracy, o których mowa w art. 144 pkt 3, na utworzone stanowiska pracy;
- 4) monitorowaniu, we współpracy z pośrednikami finansowymi, zatrudnienia przez wymagany okres bezrobotnych lub poszukujących pracy, o których mowa w art. 144 pkt 3, skierowanych przez powiatowe urzędy pracy u pożyczkobiorców, na utworzonych stanowiskach pracy.

**Art. 191.** 1. Pożyczkobiorca, któremu została udzielona pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, skierowanych przez PUP, informuje z 14-dniowym wyprzedzeniem, PUP oraz pośrednika finansowego o terminie zatrudnienia oraz potwierdzić zatrudnienie bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, w terminie 7 dni od dnia zatrudnienia.

2. Pożyczkobiorca, który otrzymał pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, skierowanych przez PUP informuje PUP oraz pośrednika finansowego o rozwiązaniu umowy o pracę ze skierowanym bezrobotnym lub poszukującym pracy, o których mowa w art. 144 pkt 3, nie później niż w terminie 7 dni od dnia jej rozwiązania.

3. W przypadku gdy PUP w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 2, nie skieruje bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, spełniającego wymagania utworzonego stanowiska pracy, pożyczkobiorca może zatrudnić na tym stanowisku bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 144 pkt 3, bez skierowania PUP.

**Art. 192.** 1. Pośrednicy finansowi przetwarzają dane osobowe osób składających wnioski o udzielenie pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 170 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 pkt 1:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) seria i numer dowodu osobistego, o ile posiada;
- 4) data i miejsce urodzenia;
- 5) nazwisko rodowe;
- 6) wiek;
- 7) płeć;
- 8) adres zamieszkania oraz adres do doręczeń;
- 9) adres poczty elektronicznej i numer telefonu, o ile posiada;
- 10) wykształcenie, kwalifikacje, ukończone szkolenia;
- 11) doświadczenie zawodowe;
- 12) informacje niezbędne do ustalenia statusu uprawniającego do złożenia wniosku o udzielenie pożyczki;
- 13) numer rachunku płatniczego;
- 14) informacje o wyrażeniu albo niewyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych w związku z działaniami informacyjno-promocyjnymi i badawczymi.

2. W przypadku osób składających wnioski o udzielenie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy, o której mowa w art. 170 ust. 3 lub 4, oraz pożyczkobiorców korzystających z pożyczek, o których mowa w art. 170 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2, ust. 3 lub 4, poza danymi wskazanymi w ust. 1, pośrednicy finansowi przetwarzają następujące dane osobowe:

- 1) numer identyfikacji podatkowej NIP;
- 2) numer identyfikacyjny REGON;
- 3) adres wykonywania działalności gospodarczej lub innej działalności uprawniającej do ubiegania się o pożyczkę, o której mowa w art. 170 ust. 3 lub 4.

3. W celu ustanowienia zabezpieczenia umowy o pożyczkę, o której mowa w art. 177 ust. 1, pośrednik finansowy przetwarza dane osobowe pożyczkobiorcy lub poręczyciela w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, oraz dane osobowe dotyczące:

- 1) stanu cywilnego;
- 2) danych osobowych małżonka:

- a) imię (imiona) i nazwisko,
  - b) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,
  - c) seria i numer dowodu osobistego, o ile posiada;
- 3) sytuacji majątkowej: wspólności majątkowej, uzyskiwanych dochodów, aktualnych zobowiązań finansowych, posiadanego majątku.

4. W związku z umową pożyczki na utworzenie stanowiska pracy, pośrednik finansowy, a w przypadku wniosku o umorzenie pożyczki, o którym mowa w art. 182 ust. 1 – także Bank Gospodarstwa Krajowego i minister właściwy do spraw pracy przetwarzają, poza danymi wskazanymi w ust. 1 i 2, dane osobowe pracownika pożyczkobiorcy:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) data i miejsce urodzenia;
- 4) adres zamieszkania oraz adres do doręczeń;
- 5) miejsce i okres zatrudnienia.

5. W celu rozpatrzenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia, o którym mowa w art. 181 ust. 2, pośrednik finansowy i Bank Gospodarstwa Krajowego, a w przypadku wniosku o umorzenie pożyczki, o którym mowa w art. 184 – także minister właściwy do spraw pracy przetwarzają, poza danymi wskazanymi w ust. 1-4, dane osobowe dotyczące sytuacji rodzinnej i majątkowej pożyczkobiorcy oraz osób zamieszkujących z pożyczkobiorcą we wspólnym gospodarstwie domowym. W szczególnych przypadkach mogą być również przetwarzane dane osobowe dotyczące zdrowia pożyczkobiorcy lub osób zamieszkujących z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do innych osób zobowiązanych do zwrotu pożyczki lub należności z nią związanych.

7. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1–5, są przetwarzane przez okres wymagany do rozliczenia pożyczki i dochodzenia roszczeń wynikających z umowy pożyczki.

## Rozdział 7

### **Zlecenie zadań agencjom zatrudnienia**

**Art. 193.** 1. Starosta może zawrzeć z agencją zatrudnienia umowę na doprowadzenie skierowanego bezrobotnego do zatrudnienia, z tytułu którego osoba będzie osiągała

miesięcznie wynagrodzenie w wysokości co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę, trwającego przez okres 180 dni w okresie 240 dni od dnia skierowania bezrobotnego do agencji zatrudnienia.

2. Do okresu zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1:

- 1) zalicza się okres zatrudnienia, podejmowanego na podstawie oferty przedstawionej przez agencję zatrudnienia;
- 2) nie zalicza się okresu zatrudnienia, z tytułu którego osoba będzie osiągała wynagrodzenie dofinansowane lub refundowane z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego lub Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) liczbę bezrobotnych, którzy kierowani będą do agencji zatrudnienia;
- 2) tryb kierowania bezrobotnych do agencji zatrudnienia, w tym zasady uzupełniania liczby bezrobotnych, o których mowa w pkt 1, w przypadku niestawienia się bezrobotnego skierowanego przez PUP w agencji zatrudnienia lub zrezygnowania bezrobotnego z udziału w tej formie pomocy;
- 3) zakres danych o bezrobotnych, przekazywanych agencji zatrudnienia przez PUP, obejmujący:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,
  - c) adres zamieszkania,
  - d) wykształcenie, uprawnienia i doświadczenie zawodowe;
- 4) dane przekazywane staroście przez agencję zatrudnienia w formie pisemnej, obejmujące w szczególności:
  - a) informacje mające wpływ na status bezrobotnego,
  - b) nazwę i dane identyfikacyjne pracodawcy zgłaszającego osobę do ubezpieczeń społecznych;
- 5) kwotę wynagrodzenia należnego agencji zatrudnienia za utrzymanie przez osobę zatrudnienia spełniającego warunki, o których mowa w ust. 1;
- 6) warunki i tryb przekazania środków Funduszu Pracy przysługujących agencji zatrudnienia.

4. Wynagrodzenie należne agencji zatrudnienia, o którym mowa w ust. 3 pkt 5, nie może przekroczyć 150%, a w przypadku długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych poniżej 30.

roku życia 200% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu opublikowania ogłoszenia o wszczęciu postępowania w celu wyłonienia agencji zatrudnienia.

5. Wypłata wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 4, następuje w dwóch częściach:

- 1) 15% wynagrodzenia – po utrzymaniu przez osobę przez okres 30 dni zatrudnienia spełniającego warunki, o których mowa w ust. 1,
- 2) 85% wynagrodzenia – po utrzymaniu przez osobę przez okres kolejnych 150 dni zatrudnienia spełniającego warunki, o których mowa w ust. 1

– niezwłocznie po pozyskaniu przez PUP informacji, o których mowa w ust. 7.

6. W przypadku gdy okres, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, jest krótszy niż 150 dni, wynagrodzenie obliczane jest proporcjonalnie do okresu utrzymania zatrudnienia z kwoty 85% wynagrodzenia.

7. Starosta pozyskuje z systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dane, o których mowa w art. 50 ust. 14 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy w celu ustalenia, czy osoba była zatrudniona przez okresy, o których mowa w ust. 5, oraz czy podjęte zatrudnienie spełniało warunki, o których mowa w ust. 1, lub dokonuje ustaleń w oparciu o dokumenty pozyskane od osoby lub jej pracodawcy.

8. Pozyskanie informacji, o których mowa w ust. 5 następuje:

- 1) niezwłocznie po upływie 30 dni od dnia utraty statusu bezrobotnego z powodu podjęcia zatrudnienia,
- 2) po uzyskaniu od agencji zatrudnienia informacji o utracie przez osobę zatrudnienia, nie później niż po upływie 240 dni od dnia skierowania bezrobotnego do agencji zatrudnienia.

9. W okresie udziału bezrobotnego w działaniach realizowanych przez agencję zatrudnienia, zgodnie z umową, o której mowa w ust. 1, PUP nie kieruje bezrobotnego do innych form pomocy określonych w ustawie, z zastrzeżeniem możliwości sfinansowania kosztów przejazdu, o których mowa w art. 203.

## Rozdział 8

### Wsparcie dla długotrwale bezrobotnych

**Art. 194. 1.** W celu zaplanowania i realizacji działań umożliwiających powrót na rynek pracy długotrwale bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, starosta

i kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektor centrum usług społecznych, zawierają porozumienie o współpracy, które określa w szczególności zasady współpracy, zakres pomocy możliwej do udzielenia długotrwale bezrobotnemu oraz tryb wymiany informacji obejmujących:

- 1) informacje o udzielonej osobie długotrwale bezrobotnej pomocy i jej efektach oraz planowanych wobec tej osoby działaniach realizowanych przez:
  - a) starostę i inne podmioty lub instytucje działające na jego zlecenie, lub realizujące wobec długotrwale bezrobotnego działania na skutek skierowania przez starostę,
  - b) ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych, w ramach kontraktu socjalnego;
- 2) informacje o długotrwale bezrobotnych zawierające dane tych osób obejmujące:
  - a) imię (imiona) i nazwisko,
  - b) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość.

**Art. 195. 1.** PUP może skierować długotrwale bezrobotnego do centrum integracji społecznej w celu realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym z powiadomieniem właściwego dla zamieszkania lub pobytu tej osoby ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych.

2. Centrum integracji społecznej realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w ust. 1, po zakończeniu jego realizacji przekazuje PUP zaświadczenie, o którym mowa w art. 13 ust. 5a ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

**Art. 196. 1.** Starosta w ramach środków Funduszu Pracy może zlecić realizację działań w zakresie reintegracji społecznej długotrwale bezrobotnych, mających na celu odbudowanie i podtrzymanie u długotrwale bezrobotnych umiejętności pełnienia ról społecznych w życiu

społecznym i zawodowym oraz zmotywowanie tych osób do podejmowania aktywności zawodowej:

- 1) instytucjom tworzącym centra integracji społecznej lub kluby integracji społecznej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, lub
- 2) podmiotom prowadzącym działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2. Realizacja działań w zakresie reintegracji społecznej długotrwale bezrobotnych odbywa się na podstawie umowy, która określa w szczególności:

- 1) liczbę długotrwale bezrobotnych;
- 2) zakres działań obejmujący w szczególności indywidualne lub grupowe poradnictwo specjalistyczne, warsztaty motywacyjne, grupy terapeutyczne i grupy wsparcia;
- 3) okres realizacji;
- 4) przewidywane efekty, z podaniem mierników pozwalających ocenić indywidualne efekty;
- 5) kwotę i tryb przekazania środków Funduszu Pracy przysługujących z tytułu realizacji działań w zakresie reintegracji społecznej;
- 6) zasady i zakres dokumentowania działań w zakresie reintegracji społecznej podjętych wobec długotrwale bezrobotnych oraz sposób wymiany informacji;
- 7) sposób kontroli i zakres monitorowania.

3. Działania, o których mowa w ust. 1, są realizowane w wymiarze 4 godzin dziennie przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

4. Kwota środków przeznaczonych z Funduszu Pracy na finansowanie zleconych działań w zakresie reintegracji społecznej jest ustalana z uwzględnieniem stawki godzinowej pracy trenera z 5-osobową grupą bezrobotnych, w wysokości nie wyższej niż 200 zł.

5. W okresie udziału długotrwale bezrobotnego w działaniach, o których mowa w ust. 1, PUP nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy określonych w ustawie, z zastrzeżeniem sfinansowania kosztów przejazdu, o których mowa w art. 203.

6. Do zlecenia działań w zakresie reintegracji społecznej osób długotrwale bezrobotnych, o którym mowa w ust. 1, w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio

przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

**Art. 197.** Spółdzielnia socjalna lub przedsiębiorstwo społeczne, które zatrudniły długotrwale bezrobotnego skierowanego przez PUP, na podstawie umowy o jednorazowe środki na utworzenie stanowiska pracy albo umowy o finansowanie kosztów wynagrodzenia, o której mowa w art. 165 ust. 1, informują w terminie 30 dni od zakończenia realizacji tej umowy, starostę o rodzaju podjętych wobec długotrwale bezrobotnego działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej, a także wpływie tych działań na realizację celów, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085 oraz z 2022 r. poz. 1812).

## Rozdział 9

### **Pakiet aktywizacyjny**

**Art. 198.** 1. PUP może skierować bezrobotnego do realizacji pakietu aktywizacyjnego, składającego się z więcej niż jednej formy pomocy.

2. W ramach pakietu aktywizacyjnego, o którym mowa w ust. 1, dopuszcza się maksymalnie trzy formy pomocy, o których mowa w art. 27 pkt 1 objętych wskaźnikiem efektywności.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 wskaźnik efektywności liczony jest od zakończenia ostatniej formy pomocy objętej pakietem aktywizacyjnym.

## Rozdział 10

### **Wsparcie dla osób poniżej 30. roku życia**

**Art. 199.** 1. Starosta w ramach środków Funduszu Pracy powierza co najmniej jednemu doradcy do spraw zatrudnienia, o którym mowa art. 89 ust. 1, funkcję doradcy do spraw osób młodych poniżej 30 roku życia, którego zadaniem jest przygotowanie IPD.

2. Sporządzenie IPD jest poprzedzone oceną umiejętności cyfrowych bezrobotnego lub poszukującego pracy poniżej 30. roku życia.

3. Doradca do spraw zatrudnienia pełniący funkcję doradcy do spraw osób młodych poniżej 30. roku życia, posiada umiejętności niezbędne do przeprowadzenia oceny, o której mowa w ust. 2.



4. Osobie poniżej 30. roku życia w okresie do 4 miesięcy od dnia rejestracji jako bezrobotny lub poszukujący pracy przedstawia się propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia albo innej formy pomocy określonej w ustawie, zgodnie z IPD.

5. Rozpoczęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia albo innej formy pomocy określonej w ustawie powinno zostać poprzedzone szkoleniem bezrobotnego lub poszukującego pracy poniżej 30. roku życia z zakresu umiejętności cyfrowych, o ile odbycie takiego szkolenia będzie niezbędne na podstawie wyników oceny, o której mowa w ust. 2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach rozpoczęcia formy pomocy może nastąpić w trakcie szkolenia z umiejętności cyfrowych.

6. Szkolenie osoby poniżej 30. roku życia z zakresu umiejętności cyfrowych może polegać na nabyciu umiejętności cyfrowych w ramach:

- 1) szkolenia, o którym mowa w art. 96 lub art. 97 ust. 1 pkt 1, albo szkolenia realizowanego w ramach bonu na kształcenie ustawiczne lub stażu – w przypadku gdy program tego szkolenia albo stażu obejmuje nabycie umiejętności cyfrowych;
- 2) poradnictwa zawodowego, o którym mowa w art. 84.

**Art. 200.** WUP lub PUP może utworzyć ze środków Funduszu Pracy lub innych środków publicznych punkt obsługi osób młodych poniżej 30. roku życia, oferujący:

- 1) kompleksową informację w zakresie możliwości:
  - a) zatrudnienia i innych form wsparcia oferowanych przez PUP,
  - b) skorzystania z usług pomocy społecznej,
  - c) skorzystania z opieki zdrowotnej, w tym rehabilitacji,
  - d) dalszego kształcenia,
  - e) najmu mieszkania lub innych form wsparcia przy zakwaterowaniu;
- 2) możliwość uzyskania poradnictwa zawodowego i psychologicznego.

**Art. 201.** 1. Rada Ministrów może przyjąć rządowe programy promocji zatrudnienia i podnoszenia umiejętności skierowane do osób młodych poniżej 30. roku życia.

2. Programy, o których mowa w ust. 1, mogą w szczególności dotyczyć realizacji form wsparcia, o których mowa w art. 95 i w art. 109, na zasadach odrębnych.

## Rozdział 11

### **Dodatkowe formy pomocy**

**Art. 202.** 1. PUP może skierować bezrobotnego lub poszukującego pracy na badania lekarskie lub psychologiczne mające na celu stwierdzenie zdolności bezrobotnego

lub poszukującego pracy do wykonywania pracy, uczestnictwa w formie pomocy określonej w ustawie lub wykluczenie przeciwwskazań do wykonywania prac związanych z formą pomocy.

2. Koszty badań, o których mowa w ust. 1, są finansowane z Funduszu Pracy, w formie wpłaty na konto wykonawcy badania albo bezrobotnego.

3. Koszty zwracane bezrobotnemu nie mogą być wyższe niż 120% kosztów analogicznego badania finansowanego przez wpłatę na konto wykonawcy badania.

**Art. 203.** 1. Starosta może finansować z Funduszu Pracy przez okres do 12 miesięcy koszty przejazdu w związku z podjęciem przez bezrobotnego lub poszukującego pracy zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie nastąpiło na podstawie skierowania PUP, lub umowy ze starostą, lub na podstawie skierowania agencji zatrudnienia w przypadku określonym w art. 190, lub gdy pomoc jest realizowana na podstawie umowy, o której mowa w art. 87 ust. 3;
- 2) uzyskiwane wynagrodzenie lub inny przychód nie przekracza połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Starosta może zwrócić bezrobotnemu koszt przejazdu do pracodawcy i powrotu do miejsca zamieszkania w przypadku skierowania go do pracodawcy, który zgłosił ofertę pracy.

3. Starosta może zwrócić bezrobotnemu lub poszukującemu pracy koszt przejazdu na badania lekarskie lub psychologiczne i powrotu do miejsca zamieszkania, jeżeli na badania te został on skierowany przez starostę i dojeżdża do tych miejsc.

4. Na wniosek bezrobotnego lub poszukującego pracy starosta może wypłacić zaliczkę na sfinansowanie kosztów przejazdu.

5. Starosta refunduje z Funduszu Pracy koszty wyżywienia osoby skierowanej na szkolenie odbywane poza miejscem zamieszkania, jeżeli wynika to z umowy zawartej z instytucją szkoleniową.

6. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zorganizowanego przez starostę przejazdu bezrobotnych lub poszukujących pracy w związku z podjęciem przez nich udziału w formie pomocy określonej w ustawie.

**Art. 204.** 1. Starosta może finansować z Funduszu Pracy koszty zorganizowanego przejazdu bezrobotnych lub poszukujących pracy, skierowanych przez starostę do udziału

w targach pracy i giełdach pracy organizowanych przez WUP w ramach pośrednictwa pracy na terenie innego powiatu.

2. Zorganizowany przejazd bezrobotnych lub poszukujących pracy na miejsce targów pracy i giełd pracy, o których mowa w ust. 1, i z powrotem, odbywa się z miejsc określonych przez PUP.

3. WUP i PUP organizując targi pracy może sfinansować z Funduszu Pracy, w szczególności koszty związane z wynajmem, montażem i transportem sprzętu, koszty usług teleinformatycznych oraz koszty wynajmu powierzchni i stoisk wystawienniczych.

**Art. 205.** 1. Na wniosek bezrobotnego, starosta może na podstawie umowy przyznać bon na zasiedlenie w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, w związku z zamiarem podjęcia przez bezrobotnego pracy na podstawie umowy o pracę, innej pracy zarobkowej zwanych dalej „pracą” lub zamiarem wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z zamiarem podjęcia pracy lub działalności gospodarczej, wynosi co najmniej 80 km lub łączny czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do dotychczasowego miejsca zamieszkania przekracza 3 godziny dziennie.

2. Środki z Funduszu Pracy przyznane w ramach bonu na zasiedlenie bezrobotny przeznacza na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem pracy lub wykonywaniem działalności gospodarczej, o których mowa w ust. 1.

3. Bezrobotny, któremu został przyznany bon na zasiedlenie, jest obowiązany:

- 1) w okresie 240 dni liczonych od dnia zawarcia umowy z PUP, wykonywać przez okres co najmniej 180 dni pracę lub prowadzić działalność gospodarczą, o których mowa w ust. 1;
- 2) z tytułu wykonywanej pracy lub działalności gospodarczej, o których mowa w pkt 1, osiągać wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie;
- 3) nie później, niż w terminie 7 dni następujących po upływie 240 dni od dnia podpisania umowy z PUP złożyć oświadczenie o spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz oświadczenie lub dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2.

4. Do okresu 240 dni, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3, nie wlicza się czasu, w którym bezrobotny po otrzymaniu bonu na zasiedlenie został powołany do ćwiczeń wojskowych lub

przeszkolenia wojskowego na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 974 i 1725).

5. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 3, zawierają:

- 1) nazwę pracodawcy lub zleceniodawcy, lub nazwę działalności gospodarczej;
- 2) numer identyfikacji podatkowej NIP pracodawcy, zleceniodawcy lub przedsiębiorcy;
- 3) miejsce wykonywania pracy lub działalności gospodarczej;
- 4) formę i okres pracy lub okres wykonywanej działalności gospodarczej;
- 5) informację o spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2;
- 6) informację o odległości lub czasie dojazdu – od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszkał w związku z podjęciem pracy lub wykonywaniem działalności gospodarczej.

6. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 3, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenia jest obowiązany do zawarcia w nich klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

7. Na wniosek bezrobotnego starosta z uzasadnionej przyczyny może przedłużyć okres 240 dni, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, nie dłużej jednak niż o 60 dni, o ile wniosek ten zostanie złożony przed upływem 7 dni, o których mowa w ust. 3 pkt 3. Wnioski złożone po terminie starosta pozostawia bez rozpatrzenia.

8. Starosta pozyskuje z systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dane, o których mowa w art. 50 ust. 14–16 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy w celu ustalenia, czy osoba spełniła warunki, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, lub dokonuje ustaleń w oparciu o dokumenty pozyskane od osoby lub jej pracodawcy.

9. Do okresu pracy lub działalności gospodarczej, o których mowa w ust. 3 pkt 1, nie zalicza się:

- 1) okresu pracy u pracodawcy lub zleceniodawcy, na rzecz którego osoba wykonywała pracę w okresie 180 dni przypadających bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotny;
- 2) okresu pracy z tytułu, którego osoba będzie osiągała wynagrodzenie dofinansowane lub refundowane z Funduszu Pracy;

3) okresu prowadzenia działalności gospodarczej, na którą osoba w ciągu ostatnich 12 miesięcy otrzymała z Funduszu Pracy dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej.

10. Kwota bonu na zasiedlenie podlega zwrotowi:

- 1) w całości – w przypadku niepodjęcia pracy, niewykonywania działalności gospodarczej lub niewywiązania się osoby z któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, 2 lub 3;
- 2) proporcjonalnie do okresu niewykonywania pracy lub działalności gospodarczej – w przypadku gdy okres pracy lub wykonywanie działalności gospodarczej, spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1 i 3 pkt 2, jest krótszy niż 180 dni.

11. W przypadku niewywiązania się przez bezrobotnego z obowiązku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, wzywa się go do złożenia oświadczeń, wyznaczając mu termin nie krótszy niż 7 dni od daty doręczenia wezwania. Niezłożenie oświadczeń w wyznaczonym terminie powoduje obowiązek zwrotu kwoty bonu na zasiedlenie w całości.

12. Zwrot kwoty bonu, o której mowa w ust. 10 i 11, następuje bez odsetek ustawowych.

## Rozdział 12

### Programy specjalne

**Art. 206.** 1. Starosta może inicjować i realizować program specjalny w celu aktywizacji zawodowej i przywracania na rynek pracy bezrobotnych.

2. Program specjalny może być realizowany samodzielnie przez starostę lub we współpracy z:

- 1) publicznymi służbami zatrudnienia,
- 2) agencjami zatrudnienia,
- 3) podmiotami ekonomii społecznej,
- 4) gminami,
- 5) pracodawcami

– na podstawie pisemnego porozumienia.

3. Program specjalny jest finansowany z kwoty środków (limitu) na finansowanie form pomocy określonych w ustawie, o której mowa w art. 266 ust. 1, oraz może być wspierany innymi środkami.

4. Realizowane w ramach programu specjalnego formy pomocy określone w ustawie i specyficzne elementy wspierające zatrudnienie są finansowane z Funduszu Pracy w zakresie określonym w art. 299 ust. 2.

5. Maksymalna wysokość środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie specyficznych elementów wspierających zatrudnienie na jednego uczestnika programu specjalnego nie może przekroczyć 150% przeciętnego wynagrodzenia.

6. Specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, zakupione z Funduszu Pracy przez PUP, mogą stać się własnością uczestnika programu specjalnego po zakończeniu programu specjalnego lub po zakończeniu udziału w programie specjalnym z powodu podjęcia zatrudnienia, o ile są niezbędne do uzyskania lub utrzymania zatrudnienia.

7. Minister właściwy do spraw pracy może przyznać na realizację programów specjalnych środki z rezerwy Funduszu Pracy, o której mowa w art. 266 ust. 2.

## Rozdział 13

### **Programy regionalne**

**Art. 207.** 1. Program regionalny jest inicjowany przez marszałka województwa.

2. Program regionalny może być inicjowany na wniosek starosty, wojewódzkiej rady rynku pracy albo wojewódzkiej rady dialogu społecznego.

3. Program regionalny jest inicjowany na podstawie diagnozy sytuacji na rynku pracy dokonanej na podstawie analiz i prognoz dotyczących w szczególności:

- 1) sytuacji bezrobotnych na rynkach pracy województwa, powiatów i gmin;
- 2) zapotrzebowania pracodawców na zawody, umiejętności lub kwalifikacje na regionalnym rynku pracy;
- 3) mobilności siły roboczej.

4. Program regionalny obejmuje co najmniej jeden z priorytetów polityki zatrudnienia określonych w Planie Rozwoju Publicznych Służb Zatrudnienia, o którym mowa w art. 24 ust. 3.

5. Program regionalny jest realizowany przez marszałka województwa w porozumieniu ze starostą.

6. Na podstawie diagnozy sytuacji na rynku pracy marszałek województwa określa grupy bezrobotnych, dla których jest konieczne przygotowanie programu regionalnego, oraz dokonuje wyboru powiatów o najwyższym udziale tych bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiecie.

7. Marszałek województwa przekazuje staroście przewidzianym do udziału w programie regionalnym założenia programu regionalnego, obejmujące w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji na wojewódzkim rynku pracy, z uwzględnieniem sytuacji w poszczególnych powiatach i gminach;
- 2) wykaz powiatów proponowanych do objęcia programem regionalnym;
- 3) proponowaną:
  - a) liczbę i strukturę uczestników programu regionalnego w poszczególnych powiatach,
  - b) wysokość środków Funduszu Pracy w przeliczeniu na jednego uczestnika programu regionalnego,
  - c) wysokość środków Funduszu Pracy dla poszczególnych powiatów;
- 4) oczekiwane wskaźniki efektywności programu regionalnego dla poszczególnych powiatów.

8. Po akceptacji założeń programu regionalnego przez starostę, marszałek województwa przygotowuje propozycję działań, którymi zostaną objęci uczestnicy programu regionalnego w powiecie.

9. Marszałek województwa we współpracy ze starostą:

- 1) uzgadnia zakres działań, którymi zostaną objęci uczestnicy programu regionalnego, oraz przewidywane wskaźniki efektywności programu regionalnego dla powiatu;
- 2) dokonuje analizy czynników mogących wpłynąć negatywnie na efektywność programu regionalnego w powiecie oraz uzgadnia propozycję działań niezbędnych do podjęcia w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu regionalnego w powiecie.

10. Podstawą wdrożenia programu regionalnego jest porozumienie zawarte między marszałkiem województwa a starostą, które określa w szczególności:

- 1) wykaz powiatów, na których terenie będzie realizowany program regionalny, i uzasadnienie wyboru tych powiatów;
- 2) liczbę i strukturę uczestników programu regionalnego, ogółem i odrębnie dla poszczególnych powiatów;
- 3) zakres działań planowanych do realizacji w ramach programu regionalnego w poszczególnych powiatach;
- 4) koszt programu regionalnego, ogółem i odrębnie dla poszczególnych powiatów oraz źródła finansowania;
- 5) wskaźniki efektywności, ogółem dla programu regionalnego i odrębnie dla poszczególnych powiatów;

6) czynniki mogące wpłynąć negatywnie na efektywność programu regionalnego oraz działania niezbędne do podjęcia w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu regionalnego.

11. Programy regionalne są finansowane ze środków Funduszu Pracy, o których mowa w art. 299 ust 5 pkt. 20 oraz mogą być wspierane innymi środkami.

12. Marszałek województwa monitoruje realizację programu regionalnego w poszczególnych powiatach oraz wdraża działania zaradcze w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu regionalnego.

## Rozdział 14

### Projekty pilotażowe

**Art. 208.** 1. Projekt pilotażowy może być inicjowany przez ministra właściwego do spraw pracy, marszałka lub starostę.

2. Projekt pilotażowy inicjowany przez ministra właściwego do spraw pracy jest realizowany na terenie całego kraju lub jego części przez podmiot wskazany przez ministra w umowie, o której mowa w ust. 5.

3. Projekt pilotażowy inicjowany przez marszałka lub starostę wymaga akceptacji ministra właściwego do spraw pracy.

4. Marszałek lub starosta przedkłada ministrowi właściwemu do spraw pracy projekt pilotażowy zawierający w szczególności opis nowych rozwiązań o charakterze systemowym wraz z uzasadnieniem potrzeby ich wdrożenia.

5. Projekt pilotażowy po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw pracy, realizowany jest na podstawie umowy zawieranej między ministrem właściwym do spraw pracy a marszałkiem lub starostą.

6. Umowa, o której mowa w ust. 5, określa w szczególności warunki realizacji projektu pilotażowego, wysokość środków przeznaczonych na ten cel i sposób ich wydatkowania.

7. Projekt pilotażowy może być realizowany przez:

- 1) WUP i PUP samodzielnie lub we współpracy;
- 2) organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 lub 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 3) OHP;
- 4) agencje zatrudnienia;
- 5) instytucje szkoleniowe;



- 6) jednostki samorządu terytorialnego;
- 7) spółdzielnie socjalne;
- 8) podmioty tworzące centra integracji społecznej lub podmioty prowadzące kluby integracji społecznej, o których mowa w z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

8. Do wyboru podmiotów o których mowa w ust. 1 współpracy, o której mowa w ust. 1 przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812 i 1933) nie stosuje się.

9. Projekty pilotażowe są finansowane z rezerwy Funduszu Pracy, o której mowa w art. 266 ust. 2.

## Rozdział 15

### **Program aktywizacyjny dla cudzoziemców**

**Art. 209.** 1. Minister właściwy do spraw pracy może opracować resortowy program aktywizacyjny dla cudzoziemców.

2. W ramach programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców mogą być podejmowane działania mające na celu wspieranie aktywizacji zawodowej, integracji i aktywności społecznej cudzoziemców.

3. Program aktywizacyjny dla cudzoziemców jest finansowany z Funduszu Pracy.

4. Powierzenie realizacji zadań w zakresie programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców odbywa się po przeprowadzeniu konkursu ofert ogłaszanego przez ministra właściwego do spraw pracy.

5. Konkurs ofert jest kierowany do:

- 1) organizacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 lub 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) publicznych służb zatrudnienia;
- 3) OHP;
- 4) agencji zatrudnienia;
- 5) instytucji szkoleniowych lub;
- 6) jednostek samorządu terytorialnego;
- 7) spółdzielni socjalnych;
- 8) podmiotów tworzących centra integracji społecznej lub podmiotów prowadzących kluby integracji społecznej, o których mowa w z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

6. Na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw pracy w Biuletynie Informacji Publicznej umieszcza się ogłoszenie o konkursie ofert oraz informacje o wyniku tego konkursu.

7. Do wyboru realizatorów zadań nie stosuje się przepisów o prowadzeniu działalności pożytku publicznego na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych, o których mowa w dziale II w rozdziale 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

**Art. 210.** 1. W ogłoszeniu o konkursie ofert określa się:

- 1) zadanie będące przedmiotem konkursu ofert;
- 2) wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania;
- 3) terminy i warunki realizacji zadania;
- 4) kryteria oceny ofert;
- 5) miejsce i termin składania ofert – przy czym termin ten nie może być krótszy niż 7 dni od dnia ogłoszenia konkursu;
- 6) termin rozstrzygnięcia konkursu ofert;
- 7) termin i sposób ogłoszenia wyników konkursu ofert;
- 8) informację o możliwości odwołania konkursu ofert przed upływem terminu na złożenie ofert oraz możliwości przedłużenia terminu złożenia ofert i terminu rozstrzygnięcia konkursu ofert;
- 9) dodatkowe warunki lub informacje – o ile jest to konieczne.

2. Oferta złożona w konkursie ofert zawiera:

- 1) szczegółowy sposób realizacji zadania;
- 2) termin i miejsce realizacji zadania;
- 3) harmonogram działań w zakresie realizacji zadania;
- 4) kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania;
- 5) inne postanowienia wynikające z dodatkowych warunków lub informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 9.

3. Do oferty dołącza się:

- 1) aktualny odpis z odpowiedniego rejestru lub inne dokumenty informujące o statusie prawnym podmiotu składającego ofertę i umocowaniu osób go reprezentujących;
- 2) oświadczenie potwierdzające, że w stosunku do podmiotu składającego ofertę nie stwierdzono niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków publicznych;
- 3) oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu składającego ofertę o niekaralności zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami

publicznymi oraz niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

4. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

5. Minister właściwy do spraw pracy może powołać zespół do oceny ofert w składzie co najmniej trzech osób. W przypadku powołania zespołu minister właściwy do spraw pracy wyznacza przewodniczącego zespołu.

6. Do członków zespołu biorących udział w przeprowadzaniu konkursu ofert oraz dokonywaniu wyboru najkorzystniejszych ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, dotyczące wyłączenia pracownika.

**Art. 211.** 1. Realizacja programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców odbywa się na podstawie umowy.

2. Umowa określa:

- 1) liczbę cudzoziemców objętych programem;
- 2) zakres działań i okres ich realizacji;
- 3) przewidywane efekty, z podaniem mierników pozwalających ocenić indywidualne efekty;
- 4) kwotę i tryb przekazania środków Funduszu Pracy przysługujących z tytułu realizacji programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców;
- 5) kwotę przekazywanych środków;
- 6) termin i sposób rozliczenia przyznanych środków z Funduszu Pracy;
- 7) termin zwrotu niewykorzystanej części środków z Funduszu Pracy;
- 8) zasady i zakres dokumentowania działań podjętych wobec cudzoziemców w ramach realizacji programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców;
- 9) sposób kontroli i zakres monitorowania realizacji programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców, w tym rozliczania przyznanych środków z Funduszu Pracy;
- 10) warunki i sposób zmiany oraz rozwiązania umowy;
- 11) inne postanowienia wynikające z dodatkowych warunków lub informacji, o których mowa w art. 210 ust. 1 pkt 9.

**Art. 212.** 1. Do środków z Funduszu Pracy przekazanych na realizację programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców stosuje się odpowiednio przepisy art. 57, art. 168 i art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Środki Funduszu Pracy przyznane na realizację programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
- 2) niewykorzystane,
- 3) pobrane nienależnie,
- 4) pobrane w nadmiernej wysokości

– podlegają zwrotowi na rachunek dysponenta Funduszu Pracy.

3. Środki Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 3 i 4, podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

## Rozdział 16

### **Zwolnienia monitorowane**

**Art. 213.** 1. Pracodawca zamierzający zwolnić z przyczyn dotyczących pracodawcy co najmniej 50 pracowników w okresie 3 miesięcy, zwanego dalej „zwolnieniem monitorowanym” uzgadnia z PUP właściwym dla siedziby tego pracodawcy lub właściwym ze względu na miejsce wykonywania pracy zakres i formy pomocy dla zwalnianych pracowników, w tym pracowników niepełnosprawnych, dotyczące w szczególności:

- 1) pośrednictwa pracy;
- 2) poradnictwa zawodowego;
- 3) szkoleń, potwierdzenia nabytej wiedzy i umiejętności oraz uzyskania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności.

2. W przypadku zwolnienia monitorowanego pracodawca podejmuje działania polegające na zapewnieniu pracownikom przewidzianym do zwolnienia lub będącym w trakcie wypowiedzenia lub w okresie 6 miesięcy po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego pomocy, o której mowa w ust. 1 i zrealizować te działania w formie programu.

3. Program, o którym mowa w ust. 2, może być realizowany także przez starostę, marszałka województwa, agencję zatrudnienia lub instytucję szkoleniową.

4. Program jest finansowany przez pracodawcę.

5. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może być udzielona przez starostę pracownikowi po zarejestrowaniu się jako poszukujący pracy.

## Rozdział 17

### Świadczenia dla bezrobotnych

**Art. 214.** 1. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu za każdy dzień kalendarzowy od dnia zarejestrowania się w PUP, z zastrzeżeniem art. 215 i art. 224, jeżeli w okresie 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania, łącznie przez okres co najmniej 365 dni:

- 1) był zatrudniony i osiągał wynagrodzenie w kwocie co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy, z zastrzeżeniem zwolnienia ze składki kategorii osób, o których mowa w art. 261-264; w okresie tym nie uwzględnia się okresów urlopów bezpłatnych trwających łącznie dłużej niż 30 dni;
- 2) wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą i osiągał z tego tytułu dochód w wysokości co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 3) świadczył usługi na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo współpracował przy wykonywaniu tych umów, za które opłacono składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, z zastrzeżeniem art. 261 ust. 2, przy czym podstawę wymiaru tych składek stanowiła kwota co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na okres pełnego miesiąca;
- 4) opłacał składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, z zastrzeżeniem art. 261 ust. 2, przy czym podstawę wymiaru tych składek stanowiła kwota co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 5) wykonywał pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 6) wykonywał pracę w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, będąc członkiem tej spółdzielni, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę;

- 7) opłacał składkę na Fundusz Pracy w związku z pracą za granicą u pracodawcy zagranicznego w państwie niewymienionym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w wysokości 9,75% przeciętnego wynagrodzenia za każdy miesiąc zatrudnienia;
- 8) był zatrudniony za granicą i przybył do Rzeczypospolitej Polskiej jako repatriant;
- 9) pełnił służbę lub wykonywał inną pracę zarobkową i osiągał wynagrodzenie lub dochód, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy.

2. Do 365 dni, o których mowa w ust. 1, zalicza się również okresy:

- 1) zasadniczej służby wojskowej, terytorialnej służby wojskowej, służby w aktywnej rezerwie w dniach tej służby oraz odbywaniu ćwiczeń wojskowych w ramach pasywnej rezerwy, zawodowej służby wojskowej, służby w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, służby w rezerwie, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, służby kandydackiej, kontraktowej zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej, terytorialnej służby wojskowej pełnionej rotacyjnie lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej, a także służby w charakterze funkcjonariusza, o którym mowa w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 1626);
- 2) urlopu wychowawczego udzielonego na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w pkt 1, renty szkoleniowej oraz przypadające po ustaniu zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej albo zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy okresy pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli podstawę wymiaru tych zasiłków i świadczenia, z uwzględnieniem kwoty składek na ubezpieczenia społeczne, stanowiła kwota wynosząca co najmniej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 4) niewymienione w ust. 1, za które były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, jeżeli podstawę wymiaru składek stanowiła kwota wynosząca co najmniej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę;

- 5) za które przyznano odszkodowanie z tytułu niezgodnego z przepisami rozwiązania przez pracodawcę stosunku pracy lub stosunku służbowego, oraz okres, za który wypłacono pracownikowi odszkodowanie z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę;
- 6) świadczenia usług na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1324 i 1383);
- 7) pobierania renty rodzinnej, w przypadku gdy nastąpił zbieg prawa do tej renty z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy i wybrano pobieranie renty rodzinnej;
- 8) sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem przez osoby, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 9) pobierania świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłku dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 10) zatrudnienia z wynagrodzeniem poniżej minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie w przypadku osób, którym na podstawie art. 15g ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.<sup>14)</sup>) obniżono wymiar czasu pracy skutkujący obniżeniem wysokości wynagrodzenia poniżej minimalnego wynagrodzenia za pracę, jeżeli przed wskazanym obniżeniem wymiaru czasu pracy osiągały miesięcznie wynagrodzenie w kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę.

3. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym z zakładów karnych i aresztów śledczych, zarejestrowanym w okresie 30 dni od dnia zwolnienia, jeżeli suma okresów, o których mowa w ust. 1 i 2, przypadających w okresie 18 miesięcy przed ostatnim pozbawieniem wolności oraz wykonywania pracy w okresie pozbawienia wolności wynosiła co najmniej 365 dni, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota w wysokości co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę. W przypadku pozbawienia wolności w okresie pobierania zasiłku, po zwolnieniu z zakładu karnego lub aresztu śledczego przysługuje prawo do zasiłku na okres skrócony o okres pobierania zasiłku przed pozbawieniem wolności i w trakcie przerwy

---

<sup>14)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wyżej wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2021 r. poz. 2120, 2133, 2262, 2269, 2317, 2368, 2459, z 2022 r. poz. 202, 218, 655, 830, 1301 i 1370, 1488, 1561, 1723, 1768 i 1783.

w odbywaniu kary. W przypadku pozbawienia wolności w okresie o którym mowa w art. 224 ust. 2 prawo do zasiłku przysługuje na okres na jaki zostałyby przyznane po upływie okresu wskazanego w art. 224 ust. 2 gdyby pozbawienie wolności nie miało miejsca.

4. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym z zasadniczej służby wojskowej lub okresowej służby wojskowej, jeżeli okres jej odbywania wynosił co najmniej 240 dni i przypadał w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania się w PUP.

5. Okresy wymienione w ust. 1 i 2, które stanowiły już raz podstawę do nabycia prawa do zasiłku, nie mogą być ponownie uwzględnione do 365 dni, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem nabycia prawa do zasiłku na okres uzupełniający w trybie art. 221 ust. 3.

**Art. 215.** 1. Prawo do zasiłku nie przysługuje bezrobotnemu, który przed rejestracją w PUP:

- 1) rozwiązał ostatni stosunek pracy lub stosunek służbowy za wypowiedzeniem albo na mocy porozumienia stron, chyba że porozumienie stron nastąpiło z powodu upadłości, likwidacji pracodawcy lub zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn dotyczących pracodawcy albo rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego za wypowiedzeniem lub na mocy porozumienia stron nastąpiło z powodu zmiany miejsca zamieszkania lub pracownik rozwiązał umowę o pracę w trybie art. 55 § 1 i 1<sup>1</sup> ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- 2) spowodował rozwiązanie ze swej winy ostatniego stosunku pracy lub stosunku służbowego bez wypowiedzenia;
- 3) rozwiązał stosunek pracy zawarty na podstawie skierowania przez starostę do pracodawcy otrzymującego w związku z tym skierowaniem środki z Funduszu Pracy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy ostatni stosunek pracy lub stosunek służbowy nie stanowi podstawy nabycia prawa do zasiłku.

**Art. 216.** W przypadku udokumentowania przez bezrobotnego okresu uprawniającego do zasiłku po dniu zarejestrowania się w PUP, jednak w okresie posiadania statusu bezrobotnego, prawo do zasiłku przysługuje od dnia udokumentowania tego prawa na okres, o którym mowa w art. 220 ust. 1.

**Art. 217.** 1. W przypadku gdy bezrobotny spełnia warunki do nabycia zasiłku określone w art. 214, a okresy jego ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, lub państwie, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronną umowę



międzynarodową o zabezpieczeniu społecznym, mogą mieć wpływ jedynie na ustalenie wysokości zasiłku, starosta wydaje decyzję na podstawie art. 37 pkt 13 lit. b, z uwzględnieniem jedynie okresów wymienionych w art. 214 ust. 1 i 2.

2. Po wydaniu decyzji, o której mowa w ust. 1, PUP niezwłocznie przekazuje sprawę do WUP w celu ustalenia, czy okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione przez bezrobotnego w innym państwie, o którym mowa w ust. 1, mają wpływ na ustalenie wysokości zasiłku.

3. W przypadku ustalenia, że okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione przez bezrobotnego w innym państwie, o którym mowa w ust. 1, mają lub mogłyby mieć wpływ na ustalenie wysokości zasiłku, marszałek województwa wydaje decyzję na podstawie art. 34 ust. 1.

4. Wydanie przez marszałka województwa decyzji, o której mowa w ust. 3, oznacza uchylenie decyzji wydanej na podstawie ust. 1, przy czym świadczenia wypłacone na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 1, zalicza się na poczet świadczeń wynikających z decyzji, o której mowa w ust. 3.

5. W przypadku ustalenia, że okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione przez bezrobotnego w innym państwie, o którym mowa w ust. 1, nie mają ani nie mogłyby mieć wpływu na ustalenie wysokości zasiłku, marszałek województwa umarza prowadzone postępowanie administracyjne.

**Art. 218.** 1. W przypadkach, o których mowa w art. 61 i 65 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 883/2004”, marszałek województwa rozstrzyga w drodze decyzji administracyjnej o przyznaniu albo odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 64 rozporządzenia 883/2004, marszałek województwa stwierdza zachowanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w Rzeczypospolitej Polskiej przez bezrobotnego udającego się do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa określonego w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, w drodze wydania dokumentu, o którym mowa w art. 55 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia

społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 987/2009”.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 64 rozporządzenia 883/2004, marszałek województwa rozstrzyga w drodze decyzji administracyjnej o odmowie stwierdzenia zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w Rzeczypospolitej Polskiej przez bezrobotnego udającego się do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa określonego w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c.

4. Wydanie rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 1, następuje na podstawie odpowiednich dokumentów wydanych przez instytucje innych państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw określonych w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, innych dokumentów mających wpływ na prawo do zasiłku przedstawionych przez osobę ubiegającą się o przyznanie prawa oraz po sprawdzeniu w rejestrze centralnym udostępnianym przez ministra właściwego do spraw pracy, o którym mowa w art. 44 ust. 1, danych bezrobotnego, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 51 ust. 2.

5. W przypadku gdy bezrobotny zarejestrowany w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie określonym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c oświadczy, że zachowuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prawo do zasiłku dla bezrobotnych nabyte w państwie rejestracji jako bezrobotny, starosta rejestruje takiego bezrobotnego jako poszukującego pracy. PUP niezwłocznie przekazuje do WUP oświadczenie bezrobotnego, złożone przez niego dokumenty oraz dane, o których mowa w ust. 4.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, WUP, w celu wykonania obowiązków określonych w art. 55 ust. 4 zdanie pierwsze rozporządzenia 987/2009, sprawdza w rejestrze centralnym dane dotyczące posiadania statusu poszukującego pracy.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, WUP niezwłocznie po wykonaniu obowiązków określonych w art. 55 ust. 4 zdanie pierwsze rozporządzenia 987/2009 przekazuje do PUP informację wskazującą okres, w którym bezrobotny, zarejestrowany w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie określonym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, zachowuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prawo do zasiłku dla bezrobotnych nabyte w państwie rejestracji jako bezrobotny. W okresie wskazanym przez wojewódzki urząd pracy do bezrobotnego, zarejestrowanego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie określonym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, stosuje się, zgodnie z art. 55 ust. 5 rozporządzenia 987/2009.

8. Stwierdzenie zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ust. 2, następuje na podstawie danych uzyskanych z rejestru centralnego, dotyczących posiadania przez bezrobotnego prawa do zasiłku dla bezrobotnych, okresu, na jaki przysługuje zasiłek, wysokości zasiłku oraz wszelkich innych okoliczności wpływających na wypłatę zasiłku.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, WUP, po otrzymaniu z instytucji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa określonego w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c informacji określonych w art. 55 ust. 4 rozporządzenia 987/2009, niezwłocznie przekazuje te informacje do PUP.

10. Przed przedłużeniem, zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. c zdanie drugie lub ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia 883/2004, okresu zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ust. 2, marszałek województwa sprawdza w PUP, czy wobec bezrobotnego nie jest planowane zastosowanie jednej z usług rynku pracy oraz czy nie ma dla niego propozycji odpowiedniej pracy.

11. PUP niezwłocznie powiadamia WUP o utracie statusu osoby bezrobotnej przez bezrobotnego, wobec którego jest prowadzone postępowanie administracyjne w sprawie, o której mowa w ust. 1, jeżeli utrata statusu nastąpi przed wydaniem w tej sprawie ostatecznej decyzji administracyjnej.

12. PUP niezwłocznie powiadamia WUP o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych przez bezrobotnego, który korzysta z uprawnienia do zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, określonego w ust. 2.

13. W okresie, o którym mowa w ust. 6, PUP niezwłocznie informuje WUP o wystąpieniu w stosunku do poszukującego pracy okoliczności, o których mowa w art. 55 ust. 1 pkt 1 i 2, a także o przedstawieniu przez poszukującego pracy dokumentu stwierdzającego niezdolność do pracy.

14. W okresie, o którym mowa w ust. 6, PUP przekazuje WUP co miesiąc, na jego wniosek, informacje dotyczące usług rynku pracy zastosowanych wobec bezrobotnego, o którym mowa w ust. 5.

15. WUP przekazuje właściwemu PUP odpis wydanej decyzji administracyjnej w sprawie, o której mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia jej wydania.

16. WUP niezwłocznie informuje właściwy PUP o wniesieniu odwołania od decyzji administracyjnej wydanej w sprawie, o której mowa w ust. 1.

**Art. 219.** 1. W przypadku gdy w trakcie okresów, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 1–6 i 9, ust. 2 pkt 3–4 oraz ust. 3, osiągnano:

- 1) co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę lub podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę – wysokość zasiłku wynosi 1304,10 zł w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa oraz 1024,10 zł w okresie kolejnych dni jego posiadania;
- 2) wynagrodzenie za pracę w wysokości poniżej minimalnego wynagrodzenia za pracę jednak nie niższej niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę lub podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota niższa niż minimalne wynagrodzenia za pracę jednak nie niższa niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę – wysokość zasiłku wynosi 652,05 zł w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa oraz 512,05 zł w okresie kolejnych dni jego posiadania.

2. Okresy, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 7–8, ust. 2 pkt 1–2 i 5–10 oraz ust. 4, zalicza się do otrzymania zasiłku w wyższej wysokości.

3. Okres, o którym mowa w art. 214 ust. 2 pkt 5, zalicza się do otrzymania zasiłku w wysokości, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli bezpośrednio przed rozwiązaniem stosunku pracy lub stosunku służbowego, o którym mowa w tym przepisie lub przed skróceniem okresu wypowiedzenia osiągnęto co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę.

4. Bezrobotnemu, którego łączne okresy wymienione w art. 214 ust. 1, ust. 2 pkt 1–2 i 4–5 wynoszą co najmniej 20 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 120% kwoty zasiłku określonego w ust. 1.

5. Do okresu, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku, zalicza się również okresy pobierania gwarantowanego zasiłku okresowego, okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego młodocianych pracowników, okres zatrudnienia za granicą osoby, która przesiedliła się do kraju na warunkach repatriacji w rozumieniu przepisów o repatriacji, oraz okresy urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych, a także okresy niewykonywania pracy przed dniem 8 czerwca 1968 r. stanowiące przerwę w zatrudnieniu spowodowaną opieką nad dzieckiem:

- 1) w wieku do 4 lat – w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie z okresami, o których mowa w art. 214 ust. 2 pkt 2, bez względu na liczbę dzieci – do 6 lat;
- 2) na które, ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny, przysługuje zasiłek pielęgnacyjny – dodatkowo do 3 lat na każde dziecko.

6. Do okresu, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku, zalicza się również:

- 1) okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przebyte przed dniem 1 stycznia 1997 r., jeżeli podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne lub zaopatrzenie emerytalne i Fundusz Pracy stanowiła kwota wynosząca co najmniej połowę wówczas obowiązującego najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, określonego na podstawie odrębnych przepisów; okres prowadzenia działalności pozarolniczej przed dniem 1 stycznia 1997 r. podlega zaliczeniu, pod warunkiem opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy z tego tytułu, o ile podstawę wymiaru tych składek stanowiła kwota wynosząca co najmniej połowę wówczas obowiązującego najniższego wynagrodzenia za pracę;
- 2) okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przebyte przed dniem 1 maja 2004 r. za granicą u pracodawcy zagranicznego w państwie wymienionym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, za które były opłacane składki na Fundusz Pracy.

**Art. 220.** 1. Okres pobierania zasiłku wynosi:

- 1) 180 dni – dla bezrobotnych zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze powiatu, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku nie przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju;
- 2) 365 dni – dla bezrobotnych:
  - a) zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze powiatu, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju lub
  - b) powyżej 50. roku życia oraz posiadających jednocześnie co najmniej łącznie 20-letni okres wymieniony w art. 214 ust. 1, ust. 2 pkt 1–2 i 4–5, lub
  - c) którzy mają na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat, a małżonek bezrobotnego jest także bezrobotny i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania po dniu nabycia prawa do zasiłku przez tego bezrobotnego, lub
  - d) samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat.

2. W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek w okresie, o którym mowa w ust. 1, lub w ciągu 30 dni po jego zakończeniu, okres ten ulega przedłużeniu o czas, przez który przysługiwałby jej, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński.

3. Okres pobierania zasiłku, o którym mowa w ust. 1 i 2, ulega skróceniu o okres zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz o okres odbywania

szkolenia, stażu przypadających na okres, w którym przysługiwałby zasiłek, oraz o okresy nieprzysługiwania zasiłku, o których mowa w art. 224 ust. 1–3.

4. Okres pobierania zasiłku przez bezrobotnego nie ulega zmianie, jeżeli w okresie jego pobierania następuje zmiana miejsca zamieszkania bezrobotnego lub miejscowość, w której on mieszka, została objęta obszarem działania innego powiatu.

**Art. 221.** 1. Bezrobotny, który utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności lub współpracy, lub uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie i zarejestrował się w PUP jako bezrobotny w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego po ustaniu zatrudnienia, zaprzestaniu wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, lub osiągnięcia przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, posiada prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego oraz o okresy, o których mowa w art. 220 ust. 3.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku:

- 1) powołania i zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, terytorialnej służby wojskowej, służby w aktywnej rezerwie w dniach tej służby oraz odbywaniu ćwiczeń wojskowych w ramach pasywnej rezerwy, zawodowej służby wojskowej, służby w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, służby w rezerwie, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, służby kandydackiej, kontraktowej zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, w tym poszczególnych dni w przypadku ćwiczeń wojskowych rotacyjnych, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej, a także stawienia się i zwolnienia z ćwiczeń wojskowych rotacyjnych lub terytorialnej służby wojskowej pełnionej rotacyjnie;
- 2) bezrobotnych odbywających szkolenia lub staże organizowane przez inny podmiot niż PUP.

3. Osoba, która utraciła na okres krótszy niż 365 dni status bezrobotnego, a w dniu kolejnej rejestracji spełnia warunki określone w art. 214, uzyskuje prawo do zasiłku na okres

poniejszony o poprzedni okres pobierania zasiłku oraz o okresy, o których mowa w art. 220 ust. 3.

**Art. 222.** Do obliczania okresu przysługiwania odpowiednio zasiłku nie stosuje się ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w zakresie dotyczącym terminów oraz ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny w zakresie dotyczącym sposobu obliczania terminów.

**Art. 223.** 1. Zasiłek, o którym mowa w art. 214, podlega corocznej waloryzacji z dniem 1 czerwca, o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku. Nie dokonuje się waloryzacji zasiłków, w przypadku gdy średnioroczny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem nie zmienił się lub uległ zmniejszeniu.

2. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, o którym mowa w ust. 1, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do stypendium, o którym mowa w art. 228 ust. 1, art. 229 ust. 1 i art. 230 ust. 1, dodatku aktywizacyjnego, o którym mowa w art. 227 ust. 1 pkt 1.

4. Minister właściwy do spraw pracy, na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w ust. 2, ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, kwoty zasiłków po waloryzacji.

**Art. 224.** 1. Prawo do zasiłku od dnia zarejestrowania w PUP nie przysługuje bezrobotnemu, który:

- 1) otrzymał odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę;
- 2) odbywa odpłatną praktykę absolwencką i otrzymuje z tego tytułu miesięczne świadczenie pieniężne w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 3) zarejestrował się jako bezrobotny w okresie, zgłoszonego do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej, jeśli okres prowadzenia tej działalności stanowi podstawę lub jest uwzględniany do nabycia prawa do zasiłku;

4) nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników.

2. Bezrobotnemu, o którym mowa w ust. 1, spełniającemu warunki określone w art. 214, zasiłek przysługuje:

- 1) po upływie okresu, za który otrzymał ekwiwalent, odprawę lub odszkodowanie, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) po zakończeniu odbywania praktyki absolwenckiej i otrzymywania z tego tytułu miesięcznie świadczenia pieniężnego w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 3) po okresie 90 dni od dnia zarejestrowania się w PUP w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 3.

3. Okresy zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, pobierania zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia, zaprzestaniu wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy oraz uzyskiwania przychodu, wymienione w art. 221 ust. 1, oraz okresy wymienione w art. 221 ust. 2, wlicza się do okresów, o których mowa w ust. 2.

**Art. 225.** 1. Bezrobotny przesyła do właściwego PUP oświadczenia o przychodach w terminie 7 dni od dnia uzyskania tych przychodów.

2. Oświadczenie o przychodach jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

3. Oświadczenie o przychodach jest składane za pośrednictwem systemu informatycznego albo przesyłane w postaci papierowej do właściwego PUP.

4. Przepis ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio do innych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnień do świadczeń przewidzianych w ustawie.

**Art. 226.** Bezrobotny zawiadamia PUP w terminie 7 dni o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej lub o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę prawa do zasiłku.



**Art. 227.** 1. Bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku przysługuje dodatek aktywizacyjny, jeżeli z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą.

2. Dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości 50% przyznanego zasiłku, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1 albo 2, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

3. Starosta przyznaje dodatek aktywizacyjny od dnia złożenia wniosku po udokumentowaniu podjęcia zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej albo prowadzenia działalności gospodarczej. Przepis art. 220 stosuje się odpowiednio.

4. Dodatek aktywizacyjny nie przysługuje w przypadku:

- 1) skierowania bezrobotnego przez PUP do prac interwencyjnych, robót publicznych, na refundowane stanowisko pracy, o którym mowa w art. 152 ust. 1 lub 2, na utworzone stanowisko pracy, o którym mowa w art. 165 pkt 1 lub art. 170 ust. 3 lub 4, lub do pracy w spółdzielni socjalnej, lub przedsiębiorstwie społecznym zgodnie z art. 165 pkt 2;
- 2) podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej u pracodawcy, który był jego ostatnim pracodawcą, lub dla którego ostatnio wykonywał inną pracę zarobkową przed zarejestrowaniem jako bezrobotny;
- 3) podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy pracy za granicą Rzeczypospolitej Polskiej u pracodawcy zagranicznego;
- 4) przebywania na urlopie bezpłatnym;
- 5) nieobecności nieusprawiedliwionej;
- 6) podjęcia działalności gospodarczej w wyniku otrzymania środków na rozpoczęcie podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w art. 144, lub innych środków publicznych;
- 7) podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej w wyniku otrzymania środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.

**Art. 228.** 1. Bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz szkolenia realizowanego w ramach bonu na kształcenie ustawiczne, przysługuje stypendium wypłacane przez starostę.

2. Wysokość stypendium, o którym mowa w ust.1, wynosi miesięcznie 120% zasiłku, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin. W przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin szkolenia wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie.

3. Bezrobotnemu uprawnionemu w tym samym okresie do stypendium oraz zasiłku, przysługuje stypendium w wysokości nie niższej niż zasiłek.

4. Stypendium za okres szkolenia nie przysługuje za dni nieobecności na szkoleniu, z zastrzeżeniem ust. 5–7.

5. Stypendium przysługuje za dni nieobecności na szkoleniu w przypadku usprawiedliwienia tej nieobecności obowiązkiem stawiennictwa przed sądem lub organem administracji publicznej.

6. Do bezrobotnych odbywających szkolenie stosuje się przepisy o usprawiedliwianiu nieobecności pracowników wydane na podstawie art. 298<sup>2</sup> ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z zastrzeżeniem ust. 5, a prawo do stypendium za okres usprawiedliwionej nieobecności bezrobotny zachowuje odpowiednio za okresy zwolnienia, za które pracownicy, zgodnie z tymi przepisami, zachowują prawo do wynagrodzenia.

7. Za okres udokumentowanej niezdolności do pracy bezrobotny zachowuje prawo do stypendium w wysokości 50% kwoty stypendium.

8. Wysokość stypendium, o którym mowa w ust. 2 i 7, przysługującego bezrobotnemu nie może być niższa niż 20% zasiłku, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1.

9. Stypendium nie przysługuje bezrobotnemu, jeżeli w okresie odbywania szkolenia przysługuje mu z tego tytułu inne stypendium, dieta lub innego rodzaju świadczenie pieniężne w wysokości równej lub wyższej niż stypendium finansowane z Funduszu Pracy.

**Art. 229.** 1. Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu, o którym mowa w art. 109 ust. 1 i art. 114 ust. 1, przysługuje stypendium, wypłacane przez starostę. Przepis art. 228 ust. 3–7 stosuje się.

2. Osobie, o której mowa w art. 112 ust. 3, kontynuującej staż, jest wypłacane stypendium finansowane Funduszu Pracy, a w przypadku osoby niepełnosprawnej ze środków ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

3. Wysokość stypendium, o którym mowa w ust. 1 i ust. 2 wynosi miesięcznie 140% zasiłku, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1, jeżeli miesięczny wymiar stażu jest równy maksymalnemu wymiarowi określonemu w art. 113 ust. 1. W przypadku niższego miesięcznego wymiaru stażu wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie.

4. Stypendium, o którym mowa w ust. 1 i ust. 2 przysługuje również za dni wolne, o których mowa w art. 113 ust. 5.

**Art. 230.** 1. Bezrobotnemu uczestniczącemu w zleconych przez starostę działaniach w zakresie reintegracji społecznej, o których mowa w art. 196, przysługuje stypendium w wysokości 60% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1, wypłacane przez starostę.

2. Bezrobotnemu uprawnionemu w tym samym okresie do zasiłku stypendium nie przysługuje.

3. Bezrobotny zachowuje prawo do stypendium w wysokości 30% zasiłku za okres usprawiedliwionej nieobecności przypadający w okresie odbywania działań w zakresie reintegracji społecznej, o których mowa w art. 196.

**Art. 231.** 1. Zasiłek albo dodatek aktywizacyjny:

- 1) wypłaca się w okresach miesięcznych z dołu na rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej. W przypadku gdy bezrobotny nie podał żadnego rachunku bankowego. Zasiłek albo dodatek aktywizacyjny wypłacany jest w kasie PUP;
- 2) za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę przysługującego zasiłku albo dodatku aktywizacyjnego przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie, za który przysługuje zasiłek albo dodatek aktywizacyjny.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do stypendium, o którym mowa w art. 228 ust. 1, art. 229 ust. 1 i art. 230 ust. 1.

**Art. 232.** 1. Bezrobotny zachowuje prawo do zasiłku i stypendium za okres udokumentowanej niezdolności do pracy, przypadający w okresie przysługiwania zasiłku, za który na podstawie odrębnych przepisów pracownicy zachowują prawo do wynagrodzenia lub przysługują im zasiłki z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa.

2. W przypadku nie uzyskania przez starostę zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego niezdolność do pracy bezrobotnego w formie dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, bezrobotni, z wyjątkiem odbywających leczenie w zakładzie leczenia odwykowego lub sanatoryjnego, przedstawiają wydruk zaświadczenia lekarskiego albo zaświadczenia lekarskiego, o których mowa odpowiednio w art. 55a ust. 6 lub 7 tej ustawy.

**Art. 233.** 1. Bezrobotnemu uprawnionemu do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium, w przypadku czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby lub pobytu w stacjonarnym

zakładzie opieki zdrowotnej lub konieczności osobistego sprawowania opieki nad członkiem rodziny w przypadkach, o których mowa w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, PUP wypłaca zasiłek lub stypendium po otrzymaniu zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 55 ust. 1 albo art. 55a ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1732), albo wydruku zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 55a ust. 6 tej ustawy.

2. Bezrobotny zawiadamia PUP o niezdolności do pracy w terminie 2 dni od dnia wystawienia zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 55 ust. 1 albo art. 55a 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz dostarcza do PUP zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 55a ust. 7 albo art. 55a ust. 6 tej ustawy, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

3. W uzasadnionych przypadkach starosta może wyrazić zgodę na dostarczenie zaświadczenia z przekroczeniem terminu, o którym mowa w ust. 2.

**Art. 234.** 1. Okresy pobierania zasiłku oraz stypendium przyznanego na podstawie art. 228 ust. 1, art. 229 ust. 1, art. 230 ust. 1 i wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Okresów pobierania zasiłku i stypendium nie wlicza się do:

- 1) okresów wymaganych do nabycia prawa do zasiłku;
- 2) okresu zatrudnienia, od którego zależy nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego;
- 3) stażu pracy określonego w odrębnych przepisach, wymaganego do wykonywania niektórych zawodów.

3. Przepisy ust. 1 i ust. 2 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio do okresu pobierania świadczeń socjalnych przysługujących na urlopie górniczym, górniczych zasiłków socjalnych, okresu uprawnienia do świadczenia górniczego lub okresu pobierania stypendium na przekwalifikowanie, określonych w odrębnych przepisach.

**Art. 235.** Starosta ubezpiecza osobę, której sfinansował pomoc w nabywaniu wiedzy i umiejętności, o której mowa w art. 95 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 98 art. 103 ust. 3 pkt 1 i 3, z wyjątkiem osób posiadających z tego tytułu prawo do stypendium, od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku ze szkoleniem lub potwierdzeniem nabycia

wiedzy i umiejętności oraz w drodze do miejsca szkolenia lub potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności i z powrotem.

**Art. 236.** 1. Starosta ustala i opłaca, na zasadach i w wysokości określonych w odrębnych przepisach, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od zasiłków wypłaconych bezrobotnym.

2. Starosta ustala i opłaca, na zasadach i w wysokości określonych w odrębnych przepisach, składki na ubezpieczenia społeczne od stypendiów wypłaconych na podstawie art. 228 ust. 1, art. 229 ust. 1 art. 230 ust. 1.

**Art. 237.** Uprawnionym do zasiłku, stypendium i innych świadczeń wypłacanych z Funduszu Pracy przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie, jeżeli PUP z przyczyn niezależnych od uprawnionych osób nie dokonał ich wypłaty w terminie.

**Art. 238.** 1. Świadczenia z tytułu bezrobocia przysługujące bezrobotnym i innym uprawnionym osobom stanowią ich prawa majątkowe i przechodzą po ich śmierci, w równych częściach, na małżonka oraz inne osoby spełniające warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W razie braku takich osób prawa te wchodzi do spadku.

2. W przypadku śmierci bezrobotnego lub poszukującego pracy decyzje w przedmiocie prawa do zasiłku lub innych świadczeń z tytułu bezrobocia wygasają.

**Art. 239.** 1. Na zasadach określonych w ustawie zasiłek i inne świadczenia z tytułu bezrobocia przysługują osobom, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1, 2 lit. a-g i lit. k-m oraz pkt 3 i 5.

2. Na zasadach określonych w ustawie zasiłek przysługuje osobom, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. i.

**Art. 240.** 1. Osoba, która pobrała nienależne świadczenie pieniężne, jest obowiązana do zwrotu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji starosty w przedmiocie obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego, kwoty otrzymanego świadczenia wraz z przekazaną od tego świadczenia zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne.

2. Za nienależnie pobrane świadczenie pieniężne uważa się:

- 1) świadczenie pieniężne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do jego pobierania, jeżeli pobierający to świadczenie był pouczony o tych okolicznościach;

- 2) świadczenie pieniężne wypłacone na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd starosty przez osobę pobierającą to świadczenie;
- 3) koszt badań lekarskich i psychologicznych, o których mowa w art. 202 ust. 2, poniesionych w przypadku:
  - a) skierowania do formy pomocy określonej w ustawie na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd starosty przez osobę lub
  - b) niepodjęcia lub przerwania formy pomocy określonej w ustawie z własnej winy;
- 4) zasiłek, stypendium lub inne świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy wypłacone osobie za okres, za który nabyła prawo do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli organ rentowy, który przyznał świadczenie, nie dokonał jego pomniejszenia na zasadach określonych w art. 247;
- 5) należność wypłaconą instytucji szkoleniowej oraz koszt ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w odniesieniu do osób nieposiadających prawa do stypendium w przypadku określonym w art. 218 ust. 7 w przypadkach określonych w art. 105 ust. 1 pkt 1, lub w przypadku gdy skierowanie na szkolenie nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd PUP przez bezrobotnego lub poszukującego pracy;
- 6) należność wypłaconą instytucji potwierdzającej nabycie wiedzy i umiejętności, lub wydającej dokumenty potwierdzające nabycie wiedzy i umiejętności oraz koszt ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, w przypadku określonym w art. 105 ust. 1 pkt 2 lub w przypadku gdy sfinansowanie kosztów potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub uzyskania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd PUP przez bezrobotnego lub poszukującego pracy;
- 7) opłatę, o której mowa w art. 99 w przypadku określonym w art. 105 ust. 1 pkt 3 lub w przypadku gdy sfinansowanie opłaty nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń

- lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd PUP przez bezrobotnego lub poszukującego pracy;
- 8) opłatę, o której mowa w art. 100 w przypadku określonym w art. 105 ust. 1 pkt 4 lub w przypadku gdy sfinansowanie opłaty nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd PUP przez bezrobotnego lub poszukującego pracy;
  - 9) należność dla instytucji realizującej studia podyplomowe w przypadku określonym w art. 105 ust. 1 pkt 5 lub w przypadku gdy sfinansowanie studiów podyplomowych nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd PUP przez bezrobotnego lub poszukującego pracy;
  - 10) koszty potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności w przypadku określonym w art. 114 ust. 9 lub w przypadku gdy sfinansowanie tych kosztów nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd PUP przez bezrobotnego lub poszukującego pracy;
  - 11) zasiłek wypłacony za okres, za który w związku z orzeczeniem sądu wypłacono:
    - a) wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy lub
    - b) odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy o wypowiedaniu umowy o pracę wypowiedzenia umowy o pracę, lub
    - c) odszkodowanie z tytułu rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązaniu umowy o pracę w tym trybie;
  - 12) świadczenie pieniężne wypłacone z Funduszu Pracy za okres po śmierci uprawnionego;
  - 13) świadczenie przedemerytalne wypłacone w kwocie zaliczkowej, jeżeli organ rentowy odmówił wydania decyzji ustalającej wysokość emerytury w celu ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego.

3. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

**Art. 241.** 1. Starosta może odroczyć termin spłaty lub rozłożyć na raty należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia albo należności z tytułu zwrotu środków przyznanych na finansowanie form pomocy.

2. Starosta, po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy, może umorzyć w całości albo w części należności, o których mowa w ust. 1, jeżeli wystąpiła jedna z przesłanek:

- 1) w postępowaniu egzekucyjnym lub na podstawie innych okoliczności lub dokumentów stwierdzono, że osoba lub inny podmiot zobowiązane do zwrotu należności nie posiadają majątku, z którego można dochodzić należności;
- 2) dochodzenie należności mogłoby pozbawić osobę zobowiązaną do zwrotu lub osobę pozostającą na jej utrzymaniu niezbędnych środków utrzymania;
- 3) osoba zobowiązana do zwrotu zmarła, nie pozostawiając majątku, z którego można dochodzić należności;
- 4) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty należności przewyższającej wydatki egzekucyjne;
- 5) osoba prawna została wykreślona z właściwego rejestru osób prawnych przy jednoczesnym braku majątku, z którego można dochodzić należności, a odpowiedzialność z tytułu należności nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie;
- 6) jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej uległa likwidacji;
- 7) zachodzi interes publiczny.

3. W przypadku gdy umorzenie nastąpiło w sytuacji wystąpienia jednej z okoliczności, o których mowa w ust. 2 pkt 3, 5 i 6, lub w przypadku, gdy miejsce pobytu osoby zobowiązanej nie jest znane, decyzję o umorzeniu należności pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

4. Odroczenie terminu spłaty, rozłożenie na raty, umorzenie należności w części albo w całości stanowi dla przedsiębiorcy lub pracodawcy pomoc *de minimis* i jest przyznawane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

**Art. 242.** 1. Od należności z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia i od należności z tytułu zwrotu środków przyznanych na finansowanie formy pomocy których termin spłaty odroczone lub które rozłożono na raty, nie nalicza się odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia wydania decyzji w przedmiocie odroczenia terminu spłaty lub rozłożenia na raty do dnia upływu terminu spłaty określonego w decyzji.

2. Jeżeli zapłata odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia nie zostanie dokonana w terminie określonym w decyzji, o której mowa w ust. 1, pozostała do spłaty kwota staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczonymi od terminu spłaty określonego w decyzji, o której mowa w art. 229 ust. 1.

3. Jeżeli spłata odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu zwrotu środków przyznanych na finansowanie form pomocy nie zostanie dokonana w terminie określonym



w decyzji, o której mowa w ust. 1, pozostała do spłaty kwota staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczonymi od terminów płatności określonych w przepisach regulujących zwrot należności w poszczególnych formach pomocy.

**Art. 243.** Starosta nie dochodzi należności z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia lub środków przyznanych na finansowanie form pomocy, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł.

**Art. 244.** Obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, o którym mowa w art. 229 ust. 2 pkt 8, obciąża w równych częściach małżonka oraz inne osoby spełniające warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

**Art. 245.** 1. Roszczenia z tytułu zasiłków, stypendiów i innych świadczeń pieniężnych finansowanych z Funduszu Pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia spełnienia warunków do ich nabycia przez uprawnioną osobę, a roszczenia PUP wygasają z upływem 3 lat od dnia ich wypłaty.

2. Roszczenia do należnych a niepobranych kwot zasiłków dla bezrobotnych i innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy ulegają przedawnieniu z upływem 6 miesięcy od dnia postawienia ich do dyspozycji osobom uprawnionym do ich pobrania .

3. Roszczenia z tytułu umów o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, o jednorazowe środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, a także innych umów będących podstawą przyznania środków na finansowanie formy pomocy pracodawcy lub przedsiębiorcy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia wykonania umowy, a w przypadku jej niewykonania – od dnia, w którym umowa powinna być wykonana .

4. Roszczenia pracodawców z tytułu należności z Funduszu Pracy lub refundacji z Funduszu Pracy należnych świadczeń ulegają przedawnieniu z upływem 12 miesięcy od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

5. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1-4 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny dotyczące rozpoczęcia i przerwania biegu terminu przedawnienia.

**Art. 246.** Roszczenia starosty z tytułu nienależnie pobranych zasiłków, stypendiów i innych świadczeń pieniężnych finansowanych z Funduszu Pracy przyznanych decyzją administracyjną w przypadku śmierci zobowiązanego do zwrotu dłużnika wygasają, z zastrzeżeniem art. 229 ust. 2 pkt 8.

**Art. 247. 1.** W przypadku przyznania bezrobotnemu albo poszukującemu pracy prawa do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w art. 214 ust. 2 pkt 1, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę za okres, za który pobierali zasiłek, stypendium, dodatek aktywizacyjny albo inne świadczenie pieniężne z tytułu pozostawania bez pracy, pobrane z tego tytułu kwoty w wysokości uwzględniającej zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych i składkę na ubezpieczenie zdrowotne zalicza się na poczet przyznanego przez organ rentowy świadczenia. Kwoty te traktuje się jak świadczenia wypłacane w kwocie zaliczkowej w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Kwota zaliczona na poczet przyznanego świadczenia nie może być wyższa niż ustalona za poszczególne miesiące okresu, o którym mowa w ust. 1, kwota emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w art. 214 ust. 2 pkt 1, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub renty rodzinnej.

3. Organ rentowy przekazuje kwotę zaliczoną na poczet przyznanego świadczenia, o której mowa w ust. 1, na rachunek bankowy Funduszu Pracy PUP który wypłacił zasiłek, stypendium, dodatek aktywizacyjny albo inne świadczenie pieniężne z tytułu pozostawania bez pracy.

4. W przypadku przyznania bezrobotnemu prawa do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w art. 214 ust. 2 pkt 1, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę na okres, w którym był bezrobotny, pozbawienie statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku, następuje za okres, za który przyznano emeryturę, świadczenie przedemerytalne, rentę z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w art. 214 ust. 2 pkt 1, rentę szkoleniową, rentę socjalną, zasiłek macierzyński, zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub rentę rodzinną w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę.

**Art. 248.** Kwoty zasiłków, stypendiów i innych świadczeń z tytułu bezrobocia finansowanych z Funduszu Pracy za należny okres zaokrągla się w górę do 10 groszy.

**Art. 249.** Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, w terminie do dnia 30 września każdego roku, ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przeciętną stopę bezrobocia w kraju oraz na obszarze powiatów według stanu na dzień 30 czerwca danego roku.

**Art. 250. 1.** Osoby podejmujące pracę za granicą u pracodawcy zagranicznego w państwie niewymienionym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c mogą opłacać składkę na Fundusz Pracy pod warunkiem zawiadomienia na piśmie PUP właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej o przystąpieniu do opłacania tych składek.

2. Wysokość składki, o której mowa w ust. 1, wynosi 9,75% przeciętnego wynagrodzenia za każdy miesiąc zatrudnienia.

3. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia tryb opłacania składek na Fundusz Pracy przez osoby, o których mowa w ust. 1, uwzględniając brak możliwości ich opłacania za okresy wsteczne oraz ich zwrotu, chyba że zostały wpłacone w wyższej od obowiązującej wysokości.

## Rozdział 18

### **Kierowanie cudzoziemców do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przez agencje zatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**

**Art. 251. 1.** Agencja zatrudnienia albo podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1, w ramach świadczonej usługi kierowania cudzoziemców do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej do podmiotów prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, mogą kierować cudzoziemców wyłącznie bezpośrednio do tych podmiotów.

2. Skierowanie cudzoziemca przez agencję zatrudnienia albo podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1, do podmiotu, o którym mowa w ust. 1, powierzającego wykonanie zatrudnienia lub inną pracę zarobkową cudzoziemcowi, odbywa się na podstawie pisemnej umowy zawartej między agencją zatrudnienia albo podmiotami, o których mowa w art. 305 ust. 1, a tym cudzoziemcem.

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, określa w szczególności:

- 1) podmiot powierzający wykonanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i jego siedzibę;
- 2) okres zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej;

- 3) rodzaj umowy oraz warunki zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i wynagrodzenia, a także przysługujące cudzoziemcowi kierowanemu do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej świadczenia socjalne;
- 4) warunki ubezpieczeń społecznych, jakimi cudzoziemiec będzie objęty;
- 5) obowiązki i uprawnienia agencji zatrudnienia albo podmiotów, o których mowa w art. 305 ust. 1, oraz cudzoziemca kierowanego do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
- 6) zakres odpowiedzialności cywilnej stron w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej między agencją zatrudnienia albo podmiotem, o których mowa w art. 305 ust. 1, a cudzoziemcem kierowanym do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

4. Agencja zatrudnienia albo podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1, mają obowiązek przedstawienia cudzoziemcowi kierowanemu do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przed podpisaniem umowy, o której mowa w ust. 2, jej pisemnego tłumaczenia na język dla niego zrozumiały.

5. Agencja zatrudnienia albo podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1, mają obowiązek poinformować na piśmie:

- 1) cudzoziemca kierowanego do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w języku dla niego zrozumiałym, o zasadach dotyczących wjazdu, pobytu i pracy cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) podmiot, do którego agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1, kierują cudzoziemców do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, o zasadach dotyczących wjazdu, pobytu i pracy cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o obowiązkach, o których mowa w art. 258 ust. 1 i art. 261.

6. Agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1, są obowiązane do prowadzenia w formie pisemnej, w postaci papierowej albo elektronicznej:

- 1) wykazu podmiotów, do których są kierowani cudzoziemcy do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zawierającego w szczególności oznaczenie podmiotu i określenie jego siedziby;
- 2) wykazu cudzoziemców kierowanych do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zawierającego imię i nazwisko, obywatelstwo i datę urodzenia cudzoziemca oraz oznaczenie podmiotu, do którego skierowano cudzoziemca do pracy i określenie jego siedziby oraz okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

## Rozdział 19

### **Podejmowanie pracy za granicą u pracodawców zagranicznych**

**Art. 252.** 1. Podejmowanie pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, o których mowa ustawie z dnia ... o zatrudnianiu cudzoziemców (Dz. U. poz...) odbywa się w trybie i na zasadach obowiązujących w państwie zatrudnienia oraz określonych w umowach międzynarodowych oraz innych porozumieniach z partnerami zagranicznymi, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 4 oraz w art. 31 pkt 13.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie do wykonywania przez osoby fizyczne innej pracy zarobkowej za granicą, powierzanej przez zagraniczne osoby fizyczne.

**Art. 253.** 1. Podejmowanie pracy za granicą następuje w drodze bezpośrednich uzgodnień dokonywanych przez osoby podejmujące pracę z pracodawcami zagranicznymi lub za pośrednictwem publicznych służb zatrudnienia, a także agencji zatrudnienia albo podmiotów, o których mowa w art. 305 ust. 1, wyłącznie w ramach świadczonej usługi kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych.

2. Kierowanie osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych za pośrednictwem agencji zatrudnienia oraz podmiotów, o których mowa w art. 305 ust. 1, odbywa się wyłącznie bezpośrednio do pracodawcy zagranicznego na podstawie pisemnej umowy zawieranej przez te agencje albo podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1, z osobami kierowanymi.

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, określa w szczególności:

- 1) oznaczenie pracodawcy zagranicznego i jego siedzibę;
- 2) miejsce pracy, a w przypadku braku stałego lub głównego miejsca pracy określenie regionu lub kraju, na obszarze którego pracownik będzie wykonywał pracę;
- 3) okres pracy;
- 4) rodzaj umowy;
- 5) warunki pracy, w tym właściwe dla danego stanowiska pracy długość typowego dnia lub tygodnia pracy oraz maksymalny dobowy wymiar pracy;
- 6) warunki wynagradzania;
- 7) walutę, w której wynagrodzenie ma być wypłacane;
- 8) świadczenia pieniężne lub w naturze, związane z pracą za granicą, w przypadku gdy ma to zastosowanie;
- 9) przysługujące osobie kierowanej do pracy świadczenia socjalne;

- 10) warunki ubezpieczenia społecznego oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków i chorób tropikalnych;
- 11) warunki repatriacji pracownika, w przypadku gdy ma to zastosowanie;
- 12) dane do kontaktu osoby kierowanej z przedstawicielami agencji zatrudnienia albo podmiotów, o których mowa w art. 305 ust. 1, w okresie jej pracy za granicą, zawierające numer telefonu lub adres poczty elektronicznej a także dni i przedziały godzinowe, kiedy możliwy jest taki kontakt;
- 13) obowiązki i uprawnienia stron;
- 14) zakres odpowiedzialności cywilnej stron w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej między agencją zatrudnienia albo podmiotami, o których mowa w art. 305 ust. 1, a osobą kierowaną, w tym stronę pokrywającą koszty dojazdu i powrotu osoby skierowanej do pracy w przypadku niewywiązania się pracodawcy zagranicznego z warunków umowy oraz tryb dochodzenia związanych z tym roszczeń;
- 15) kwoty należne agencji zatrudnienia albo podmiotom, o których mowa w art. 305 ust. 1, z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą, poniesione na:
  - a) dojazd i powrót osoby skierowanej,
  - b) wydanie wizy,
  - c) badania lekarskie,
  - d) tłumaczenia dokumentów;
- 16) informację o trybie i warunkach dopuszczania cudzoziemców do rynku pracy w państwie wykonywania pracy.

4. Przepisu ust. 2 pkt 7, 8 i 11 nie stosuje się, jeżeli okres pracy za granicą wynosi miesiąc lub mniej.

5 Agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1, przedstawiają cudzoziemcowi kierowanemu do pracy za granicą u pracodawcy zagranicznego, przed podpisaniem umowy, o której mowa w ust. 2, jej pisemne tłumaczenie na język dla niego zrozumiały.

6. Agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1, zawierają z pracodawcą zagranicznym, do którego zamierzają kierować osoby do pracy za granicą, pisemne umowy określające w szczególności:

- 1) liczbę miejsc pracy;
- 2) okres pracy;

- 3) rodzaj oraz warunki pracy, zasady wynagradzania, a także przysługujące osobom podejmującym pracę świadczenia socjalne;
- 4) zakres odpowiedzialności cywilnej stron w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej między pracownikiem a pracodawcą, w tym stronę pokrywającą koszty dojazdu i powrotu osoby skierowanej do pracy w razie niewywiązania się pracodawcy zagranicznego z warunków umowy, oraz tryb dochodzenia związanych z tym roszczeń.

7. Agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1, prowadzą, w formie pisemnej, w postaci papierowej albo elektronicznej:

- 1) wykaz podmiotów, do których są kierowane osoby do pracy za granicą, zawierający w szczególności oznaczenie i siedzibę podmiotu oraz nazwę państwa pochodzenia podmiotu;
- 2) wykaz osób kierowanych do pracy za granicą, zawierający imię i nazwisko, adres zamieszkania osoby oraz w szczególności oznaczenie i siedzibę podmiotu, do którego skierowano osobę do pracy za granicą, nazwę państwa pochodzenia podmiotu oraz okresy pracy.

8. Agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 305 ust. 1, mają obowiązek:

- 1) przechowywać umowy zawierane z osobami kierowanymi do pracy za granicą, o których mowa w ust. 2, oraz umowy zawierane z pracodawcami zagranicznymi, o których mowa w ust. 5, przez okres wykonywania przez osobę kierowaną pracy u pracodawcy zagranicznego oraz przez okres dwóch lat po jej zakończeniu;
- 2) poinformować na piśmie osobę kierowaną do pracy za granicą o przysługujących jej uprawnieniach, o których mowa w art. 242; przestrzegania międzynarodowych umów, porozumień i programów dotyczących zatrudnienia wiążących Rzeczpospolitą Polską oraz obowiązujących w państwie zatrudnienia przepisów o zatrudnieniu oraz przepisów regulujących działalność agencji zatrudnienia.

9. Przepisy ust. 1-8 mają zastosowanie do wykonywania przez osoby kierowane do innej pracy zarobkowej za granicą, powierzanej przez zagraniczne osoby fizyczne.

**Art. 254.** Udokumentowane okresy zatrudnienia, przebyte za granicą u pracodawcy zagranicznego, są zaliczane do okresów pracy w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie uprawnień pracowniczych.

**Art. 255.** 1. Okresy zatrudnienia obywateli polskich w byłej Niemieckiej Republice Demokratycznej i byłej Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych przypadające przed dniem 1 grudnia 1991 r. są traktowane jak okresy zatrudnienia w Państwie Polskim w zakresie uprawnień pracowniczych.

2. Okres urlopu bezpłatnego udzielonego pracownikowi na okres skierowania do pracy za granicą na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (Dz. U. z 1990 r. poz. 259, z 1991 r. poz. 346 oraz z 1993 r. poz. 452), a także przypadający bezpośrednio po zakończeniu tego urlopu okres niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną – wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, jeżeli pracownik podjął zatrudnienie u macierzystego pracodawcy w terminie przewidzianym w tym rozporządzeniu.

3. Okres zatrudnienia za granicą pracownika, który nie pozostawał w stosunku pracy przed skierowaniem do pracy za granicą na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2, jest traktowany jak okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie uprawnień pracowniczych. Dotyczy to także pracownika, któremu udzielono urlopu bezpłatnego na okres skierowania do pracy za granicą, a który nie podjął pracy u macierzystego pracodawcy po zakończeniu pracy za granicą lub podjął pracę u macierzystego pracodawcy, lecz po upływie terminu przewidzianego w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2.

## DZIAŁ VIII

### Fundusz Pracy

#### Rozdział 1

#### Przepisy ogólne

**Art. 256.** 1. Fundusz Pracy jest państwowym funduszem celowym.

2. Dysponentem Funduszu Pracy jest minister właściwy do spraw pracy.

#### Rozdział 2

#### Przychody Funduszu Pracy

**Art. 257.** Przychodami Funduszu Pracy są:

- 1) składki na Fundusz Pracy, o których mowa w ustawie;
- 2) dotacje budżetu państwa;



- 3) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej na finansowanie w szczególności projektów EFS, działań z zakresu udziału w sieci EURES oraz innych działań publicznych służb zatrudnienia prefinansowanych lub realizowanych z wkładem ze środków Funduszu Pracy;
- 4) odsetki od środków Funduszu Pracy, w szczególności od:
  - a) środków pozostających na rachunkach bankowych dysponenta Funduszu Pracy oraz samorządów województw, powiatów, OHP i wojewodów,
  - b) środków pozostających na wyodrębnionych rachunkach bankowych jednostek organizacyjnych realizujących zadania finansowane ze środków Funduszu Pracy,
  - c) wolnych środków przekazanych w zarządzanie zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
- 5) środki z tytułu spłaty rat i odsetek od pożyczek udzielonych z Funduszu Pracy;
- 6) środki ze sprzedaży akcji i udziałów, o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2022 r. poz. 318 i 807);
- 7) środki z tytułu spłaty pożyczek udzielonych osobom fizycznym podejmującym działalność gospodarczą ze środków przekazanych do Banku Gospodarstwa Krajowego na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników;
- 8) środki wycofywane z Banku Gospodarstwa Krajowego, o których mowa w art. 292 ust. 3 pkt 11;
- 9) środki z tytułu kar pieniężnych, grzywien oraz innych opłat i wpłat, o których mowa w ustawie;
- 10) środki przekazywane do Funduszu Pracy na podstawie art. 19 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
- 11) środki z tytułu zwrotu równowartości podatku od towarów i usług dokonywanego w przypadkach, o których mowa w ustawie;
- 12) środki, o których mowa w art. 83 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 105 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1342 oraz z 2022 r. poz. 1079);
- 13) inne wpływy.

### Rozdział 3

#### **Składka na Fundusz Pracy**

**Art. 258.** 1. Obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę opłacają:

- 1) pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne za osoby:
  - a) pozostające w stosunku pracy lub stosunku służbowym,
  - b) wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą,
  - c) wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz za osoby z nimi współpracujące, z wyłączeniem osób świadczących pracę na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
  - d) wykonujące pracę w okresie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,
  - e) pobierające stypendia sportowe,
  - f) otrzymujące świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym,
  - g) za żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy niespełniających warunków do nabycia prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, za których, po zwolnieniu ze służby lub rozwiązaniu stosunku pracy, odprowadzono składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od uposażenia lub wynagrodzenia wypłaconego w okresie służby lub stosunku pracy na podstawie przepisów odrębnych,

- h) za funkcjonariuszy, którzy w chwili zwolnienia ze służby spełniają jedynie warunki do nabycia prawa do policyjnej renty inwalidzkiej, w przypadku przekazania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe,
  - i) za członków rad nadzorczych wynagradzanych z tytułu pełnienia tej funkcji;
- 2) rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielnie kółek rolniczych lub spółdzielnie usług rolniczych - za swoich członków, z wyjątkiem członków, którzy wnieśli wkład gruntowy o powierzchni użytków rolnych większej niż 2 ha przeliczeniowe;
- 3) Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – za małżonka Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) inne niż wymienione w pkt 1-3 osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyjątkiem:
- a) duchownych,
  - b) pobierających na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłek stały,
  - c) pobierających na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych świadczenie pielęgnacyjne, lub specjalny zasiłek opiekuńczy,
  - d) pobierających na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłek dla opiekuna,
  - e) podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników,
  - f) żołnierzy niezawodowych w służbie czynnej,
  - g) odbywających zastępcze formy służby wojskowej,
  - h) przebywających na urloпах wychowawczych oraz pobierających zasiłek macierzyński,
  - i) świadczących pracę na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
  - j) sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
  - k) pobierających zasiłek lub inne świadczenie finansowane z Funduszu Pracy,
  - l) otrzymujących stypendium doktoranckie doktorantów,
  - m) pobierających stypendium słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego.

2. W przypadku gdy kwoty, o których mowa w ust. 1, pochodzą z różnych źródeł, obowiązek opłacania obowiązkowych składek na Fundusz Pracy powstaje wtedy, gdy łączna

kwota stanowiąca podstawę wymiaru składek ustalona zgodnie z ust. 1 wynosi co najmniej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę.

3. Osoba, do której ma zastosowanie przepis ust. 2, składa stosowne oświadczenie każdemu pracodawcy lub w terenowej jednostce organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli sama opłaca składki na ubezpieczenia społeczne.

**Art. 259.** Wysokość obowiązkowej składki na Fundusz Pracy określa ustawa budżetowa.

**Art. 260.** Obowiązkowe składki na Fundusz Pracy opłaca się za osoby wymienione w art. 258 ust. 1, które nie osiągnęły wieku wynoszącego co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn.

**Art. 261.** 1. Pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne nie opłacają obowiązkowych składek na Fundusz Pracy przez okres 12 miesięcy, począwszy od pierwszego miesiąca po zawarciu umowy o pracę, za osoby zatrudnione, które ukończyły 50 rok życia i w okresie 30 dni przed zatrudnieniem pozostawały w ewidencji bezrobotnych PUP.

2. Pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne nie opłacają obowiązkowych składek na Fundusz Pracy przez okres 12 miesięcy, począwszy od pierwszego miesiąca po zawarciu umowy o pracę, za skierowanych przez PUP zatrudnionych bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia.

**Art. 262.** Pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne nie opłacają obowiązkowych składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego w okresie 36 miesięcy począwszy od pierwszego miesiąca po powrocie z urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego.

**Art. 263.** Przedsiębiorcy Polskiego Związku Głuchych i Polskiego Związku Niewidomych oraz Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi Stowarzyszenie oraz zakłady aktywności zawodowej nie opłacają obowiązkowych składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

**Art. 264.** 1. Obowiązkowe składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

2. Poboru obowiązkowych składek na Fundusz Pracy dokonuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

3. Koszty poboru obowiązkowych składek na Fundusz Pracy obciążają ten Fundusz i są potrącane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 0,5% kwoty pobranych składek.

4. Obowiązkowe składki na Fundusz Pracy Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje, z zastrzeżeniem ust. 3, na rachunek bankowy Funduszu Pracy niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od ich rozliczenia.

5. W razie nieopłacania obowiązkowych składek na Fundusz Pracy lub opłacenia ich w niższej od należnej wysokości Zakład Ubezpieczeń Społecznych może obciążyć podmioty i osoby, o których mowa w art. 258, dodatkową opłatą w wysokości do 100% należnej kwoty składek.

6. Od obowiązkowych składek na Fundusz Pracy nieopłaconych w terminie Zakład Ubezpieczeń Społecznych pobiera odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.<sup>15)</sup>). Składki te oraz należności z tytułu odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, o której mowa w ust. 5, nieopłacone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub przepisów o postępowaniu cywilnym.

7. Pobrąną dodatkową opłatą, o której mowa w ust. 5, oraz pobrane odsetki za zwłokę, o których mowa w ust. 6, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje na rachunek bankowy Funduszu Pracy w terminie określonym w ust. 4.

8. W przypadku nieprzekazania w terminie określonym w ust. 4 obowiązkowych składek na Fundusz Pracy, dodatkowej opłaty, o której mowa w ust. 5, oraz pobranych odsetek za zwłokę, o których mowa w ust. 6, na rachunek bankowy Funduszu Pracy należne są od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odsetki ustawowe za opóźnienie.

#### Rozdział 4

#### **Finansowanie z Funduszu Pracy zadań obligatoryjnych i form pomocy**

**Art. 265.** Minister właściwy do spraw pracy przekazuje samorządom powiatów, na wyodrębnione rachunki bankowe, środki Funduszu Pracy na wypłatę zasiłków i innych

---

<sup>15)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wyżej wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2076, 2105, 2262 i 2328, oraz z 2022 r. poz. 835, 974, 1265 i 1301.

obligatoryjnych świadczeń, w kwotach zgłaszanego przez samorząd powiatu zapotrzebowania, do wysokości faktycznych potrzeb.

**Art. 266.** 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje samorządom powiatów, na wyodrębnione rachunki bankowe, środki Funduszu Pracy na finansowanie w roku budżetowym kosztów realizacji form pomocy, o których mowa w art. 299 ust. 2 do wysokości kwot środków (limitów) ustalonych zgodnie z ust. 2-7.

2. Z kwoty środków ujętych w planie finansowym Funduszu Pracy na finansowanie form pomocy przez samorządy powiatów, ustanawia się rezerwę Funduszu Pracy pozostającą w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, stanowiącą 15% tych środków.

3. Minister właściwy do spraw pracy może przeznaczyć nie więcej niż 30% rezerwy, o której mowa w ust. 2, na zwiększanie w ciągu roku kwot środków (limitów) samorządów powiatów na finansowanie w roku budżetowym kosztów realizacji form pomocy w związku ze wzrostem liczby zarejestrowanych bezrobotnych na obszarze tych powiatów.

4. Kwota środków określona w planie finansowym Funduszu Pracy na finansowanie form pomocy przez samorządy powiatów, pomniejszona o kwotę środków przeznaczonych na realizację projektów EFS i rezerwę, o której mowa w ust. 2, jest dzielona między województwa przez ministra właściwego do spraw pracy według algorytmu.

5. Suma kwot środków ustalonych dla województwa zgodnie z ust. 4 oraz zgodnie z art. 269 ust. 1 i 2, jest dzielona między samorządy powiatów przez zarząd województwa, według kryteriów określonych przez sejmik województwa. Określając kryteria, sejmik województwa powinien wziąć pod uwagę w szczególności:

- 1) kwotę środków Funduszu Pracy przeznaczoną dla samorządu powiatu na realizację projektów EFS;
- 2) liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie;
- 3) stopę bezrobocia;
- 4) strukturę bezrobocia, w tym: liczbę zarejestrowanych bezrobotnych długotrwale oraz bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- 5) zaciągnięte w poprzednim roku zobowiązania, o których mowa w art. 268.

6. Marszałek województwa informuje ministra właściwego do spraw pracy o kwotach środków wynikających z dokonanego podziału, o którym mowa w ust. 5, ze wskazaniem środków dla samorządu powiatu, w tym przeznaczonych na realizację projektów EFS, w ramach poszczególnych działań.

7. Minister właściwy do spraw pracy na podstawie informacji, o której mowa w ust. 6, zawiadamia starostów o ustalonych na rok budżetowy kwotach środków (limitach) Funduszu Pracy na finansowanie form pomocy, w tym na realizację projektów EFS, w ramach poszczególnych działań.

**Art. 267.** Wyboru form pomocy dla bezrobotnych i innych uprawnionych osób, w ramach kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej dla powiatu zgodnie z art. 266 ust. 7, dokonuje starosta po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy.

**Art. 268.** Starosta może zawierać umowy, porozumienia i udzielać zleceń dotyczących realizacji form pomocy dla bezrobotnych i poszukujących pracy, powodujących powstawanie zobowiązań przechodzących na rok następny do wysokości 20% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na dany rok budżetowy, o której mowa w art. 266 ust. 7. Zobowiązania te obciążają kwotę środków (limit) Funduszu Pracy ustaloną na rok następny.

**Art. 269. 1.** Podstawę wydatkowania środków Funduszu Pracy na finansowanie w województwie projektów EFS w ramach programów, o których mowa w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przepisach o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz przepisach o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, stanowi umowa zawarta między zarządem województwa a ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, po uprzednim uzgodnieniu treści umowy oraz wysokości środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie tych projektów, w poszczególnych latach realizacji tych programów, z ministrem właściwym do spraw pracy.

2. Jeżeli łączna wysokość kwot środków Funduszu Pracy z przeznaczeniem na realizację projektów EFS, ustalonych zgodnie z ust. 1, różni się od kwoty środków Funduszu Pracy określonej na ten cel w planie finansowym Funduszu Pracy na dany rok, minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego odpowiednio zmienia wysokość tych kwot tak, aby ich łączna wysokość odpowiadała kwocie określonej w planie finansowym Funduszu Pracy na dany rok.

3. Umowy o dofinansowanie projektów EFS zawierane w województwie powodujące powstawanie zobowiązań przechodzących na rok następny i kolejny mogą być zawierane do wysokości kwot ustalonych dla województwa zgodnie z ust. 1 i 2.

**Art. 270. 1.** PUP i WUP mogą finansować projekty ze środków innych niż środki Funduszu Pracy, w szczególności projekty finansowane z udziałem środków Europejskiego

Funduszu Społecznego Plus, inne niż projekty określone w art. 2 pkt 27. W ramach tych projektów zadania mogą być realizowane w zakresie i w celu określonym w art. 1 ust. 2.

2. Starosta oraz marszałek województwa, w ramach kwoty przyznanej na finansowanie kosztów funkcjonowania samorządu powiatu i odpowiednio samorządu województwa, może przeznaczyć środki Funduszu Pracy, jako wkład własny, na finansowanie kosztów zarządzania projektami, o których mowa w ust. 1.

**Art. 271.** 1. Minister właściwy do spraw pracy, na wniosek Komendanta Głównego OHP, ustala na dany rok budżetowy limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie refundacji, o której mowa w art. 337 ust. 1. We wniosku Komendant Główny OHP określa zapotrzebowanie na środki Funduszu Pracy w tym przewidywane zobowiązania oraz zapotrzebowanie na finansowanie kolejnych umów.

2. Środki Funduszu Pracy przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy OHP w transzach, według składanego zapotrzebowania.

## Rozdział 5

### **Finansowanie kosztów funkcjonowania oraz wynagrodzeń pracowników z Funduszu Pracy**

**Art. 272.** 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje samorządom powiatów, na wyodrębnione rachunki bankowe, środki Funduszu Pracy na finansowanie w roku budżetowym kosztów funkcjonowania PUP, o których mowa w art. 299 ust. 3, do wysokości kwot środków (limitów) ustalonych zgodnie z ust. 2-6.

2. Z kwoty środków wynikającej z planu finansowego Funduszu Pracy na finansowanie kosztów funkcjonowania PUP, ustanawia się rezerwę Funduszu Pracy pozostającą w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, stanowiącą 5% tych środków.

3. Kwota środków wynikająca z planu finansowego Funduszu Pracy na finansowanie kosztów funkcjonowania PUP, pomniejszona o rezerwę o której mowa w ust. 2, jest dzielona między województwa przez ministra właściwego do spraw pracy według algorytmu.

4. Ustalone, zgodnie z ust. 3, kwoty dla województw są dzielone między samorządy powiatów przez zarząd województwa, według kryteriów określonych przez sejmik województwa. Określając kryteria, sejmik województwa powinien wziąć pod uwagę w szczególności:

- 1) kwotę środków Funduszu Pracy przeznaczoną dla samorządu powiatu na realizację projektów EFS;



- 2) liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie;
- 3) stopę bezrobocia;
- 4) strukturę bezrobocia, w tym: liczbę zarejestrowanych bezrobotnych długotrwale oraz bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

5. Marszałek województwa informuje ministra właściwego do spraw pracy o kwotach środków wynikających z dokonanego podziału, o którym mowa w ust. 4.

6. Minister właściwy do spraw pracy na podstawie informacji, o której mowa w ust. 5, zawiadamia starostów o ustalonych na rok budżetowy kwotach środków (limitach) Funduszu Pracy na finansowanie kosztów funkcjonowania PUP.

**Art. 273.** 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje samorządom województw, na wyodrębnione rachunki bankowe, środki Funduszu Pracy na finansowanie w roku budżetowym kosztów funkcjonowania wojewódzkich urzędów pracy, o których mowa w art. 299 ust. 3, do wysokości kwot środków (limitów) ustalonych zgodnie z ust. 2 i 3.

2. Z kwoty środków wynikającej z planu finansowego Funduszu Pracy na finansowanie kosztów funkcjonowania wojewódzkich urzędów pracy, ustanawia się rezerwę Funduszu Pracy pozostającą w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, stanowiącą 5% tych środków.

3. Kwota środków wynikająca z planu finansowego Funduszu Pracy na finansowanie kosztów funkcjonowania wojewódzkich urzędów pracy, pomniejszona o rezerwę, o której mowa w ust. 2, jest dzielona między województwa przez ministra właściwego do spraw pracy według algorytmu.

4. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje OHP, na wyodrębniony rachunek bankowy środki Funduszu Pracy na finansowanie w roku budżetowym kosztów funkcjonowania OHP, o których mowa w art. 299 ust. 3, do wysokości kwoty środków (limitu) ustalonego na dany rok budżetowy.

5. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje urządowi wojewódzkim, na wyodrębnione rachunki bankowe kwoty środków Funduszu Pracy na finansowanie w roku budżetowym kosztów funkcjonowania do wysokości kwoty (limitu) ustalonej na dany rok budżetowy z przeznaczeniem na finansowanie kosztów szkoleń pracowników urzędów wojewódzkich, WUP i PUP realizujących zadania określone w ustawie oraz wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemu teleinformatycznego i technologii cyfrowych w urzędach wojewódzkich, służących realizacji zadań określonych w ustawie.

6. Minister właściwy do spraw pracy zawiadamia marszałka województwa, komendanta OHP oraz wojewodę o ustalonych na rok budżetowy kwotach środków (limitach) Funduszu Pracy na finansowanie kosztów funkcjonowania.

**Art. 274.** Minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki dotyczące gospodarki finansowej Funduszu Pracy mając na względzie zapewnienie racjonalności gospodarowania środkami Funduszu Pracy, w tym:

- 1) tryb ustalania kwot środków (limitów) Funduszu Pracy na finansowanie zadań określonych w ustawie, w tym form pomocy, o których mowa w art. 266 ust. 7, oraz kosztów funkcjonowania, o których mowa w art. 272 ust. 6 i art. 273 ust. 6, mając na względzie zapewnienie finansowania realizacji zadań przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy, oraz urzędy wojewódzkie;
- 2) algorytm, o którym mowa w art. 266 ust. 4;
- 3) algorytm, o którym mowa w art. 272 ust. 3 oraz art. 273 ust. 3;
- 4) tryb powierzania przez dyrektora PUP bankom i innym instytucjom dokonywania wypłat świadczeń pieniężnych dla bezrobotnych, o których mowa w art. 37 pkt 13, i innych uprawnionych osób, mając na względzie zapewnienie racjonalności gospodarowania środkami Funduszu Pracy;
- 5) tryb ustalania kwot środków (limitów) rezerwy Funduszu Pracy, o której mowa w art. 266 ust. 2, art. 272 ust. 2 i art. 273 ust. 2, pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, mając na względzie zapewnienie finansowania dodatkowego wsparcia dla realizacji zadań na rzecz bezrobotnych i innych uprawnionych osób.

**Art. 275.** Środki trwałe lub wyposażenie zakupione ze środków Funduszu Pracy przez publiczne służby zatrudnienia na potrzeby związane z realizacją zadań określonych w ustawie stają się własnością Skarbu Państwa albo właściwego samorządu terytorialnego do wyłącznej dyspozycji odpowiednio: urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy, wydzielonej komórki organizacyjnej urzędu obsługującego właściwego wojewodę realizującej zadania określone w ustawie, wojewódzkiego urzędu pracy, powiatowego urzędu pracy.

**Art. 276.** Minister właściwy do spraw pracy, na wniosek wojewody, marszałka województwa, lub starosty, z kwoty określonej w planie finansowym Funduszu Pracy może w trakcie roku budżetowego przyznać dodatkową kwotę środków (limit) Funduszu Pracy na

finansowanie kosztów wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemu teleinformatycznego, służących realizacji zadań wynikających z ustawy.

**Art. 277.** 1. W celu wsparcia samorządów powiatów realizujących zadania na rzecz aktywizacji bezrobotnych, minister właściwy do spraw pracy przekazuje tym samorządom w latach 2023-2026 środki Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów wynagrodzeń zasadniczych, o których mowa w przepisach o pracownikach samorządowych, oraz składek na ubezpieczenia społeczne od wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń zasadniczych pracowników PUP realizujących zadania określone w ustawie, w wysokości 14% kwoty środków ustalonej dla województw na rok budżetowy na realizację projektów EFS, zgodnie z art. 269 ust. 1 i 2.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, są przekazywane samorządom powiatów w roku budżetowym w wysokości proporcjonalnej do udziału PUP w wydatkach ogółem w skali kraju poniesionych z Funduszu Pracy przez PUP na realizację form pomocy wykazanych w informacji uzyskanej na podstawie badań statystycznych prowadzonych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej w roku przed rokiem poprzedzającym rok, w którym przekazywane są środki.

3. Kwota środków, o której mowa w ust. 2, jest przekazywana samorządom powiatów w okresach miesięcznych, w wysokości 1/12 kwoty ustalonej na dany rok.

4. Środki, o których mowa w ust. 1, niewykorzystane do dnia 31 grudnia roku budżetowego, podlegają zwrotowi na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy do dnia 31 stycznia następnego roku budżetowego.

5. Przekazane samorządom powiatów kwoty środków, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód powiatu, o którym mowa w art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

6. Kwoty środków, o których mowa w ust. 5 starosta przekazuje do dyspozycji dyrektora PUP z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów wynagrodzeń zasadniczych, o których mowa w przepisach o pracownikach samorządowych, oraz składek na ubezpieczenia społeczne od wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń zasadniczych pracowników PUP realizujących zadania określone w ustawie.

**Art. 278.** 1. Minister właściwy do spraw pracy może przeznaczyć w roku budżetowym środki Funduszu Pracy na dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na zakładowy fundusz

świadczeń socjalnych pracowników wojewódzkich urzędów pracy wykonujących zadania wynikające z:

- 1) realizacji w województwie projektów EFS do wysokości 1% kwoty środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy przeznaczonej w danym roku na realizację projektów EFS w województwie. Środki te nie stanowią wydatków projektów EFS;
- 2) obsługi KFS w województwie - do wysokości 12-krotności 70 % przeciętnego wynagrodzenia za czwarty kwartał roku poprzedzającego rok, w którym sporządzany jest plan finansowy Funduszu Pracy.

2. Minister właściwy do spraw pracy zawiadamia dyrektora WUP o ustalonych na rok budżetowy kwotach środków (limitach) Funduszu Pracy na finansowanie kosztów, o których mowa w ust.1 pkt 1 i 2.

**Art. 279.** 1. Starosta, w ramach kwoty przyznanej na finansowanie kosztów funkcjonowania PUP, może przeznaczyć środki Funduszu Pracy na finansowanie kosztów zarządzania realizowanymi projektami EFS, w szczególności na:

- 1) pomoc i doradztwo prawne PUP w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego bezpośrednio związanego z realizacją projektów EFS,
- 2) zakup lub amortyzację sprzętu oraz zakup materiałów biurowych dla PUP, niezbędnych i bezpośrednio związanych z realizacją projektów EFS,
- 3) wynagrodzenia zasadnicze, o których mowa w przepisach o pracownikach samorządowych, oraz składki na ubezpieczenia społeczne od wypłaconych wynagrodzeń zasadniczych pracowników zatrudnionych w PUP realizujących zadania związane wyłącznie z obsługą projektów EFS

– do wysokości 3% kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczonej w danym roku na realizację projektów EFS.

2. Środki, o których mowa w ust. 1 nie stanowią wydatków projektów EFS.

**Art. 280.** Minister właściwy do spraw pracy może przeznaczyć środki Funduszu Pracy na refundację kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pracownika urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy, wykonującego zadania wynikające z udziału w sieci EURES.

**Art. 281.** 1. Marszałek województwa i starosta może przyznać pracownikowi realizującemu zadania określone w ustawie raz na 3 miesiące dodatek motywacyjny finansowany z Funduszu Pracy w kwocie nie przekraczającej 1500 zł, biorąc pod uwagę:

- 1) szczególne zaangażowanie pracownika w wykonywanie pracy;
- 2) jakość wykonywanej pracy;
- 3) podnoszenie kwalifikacji zawodowych związanych z wykonywaną pracą;

2. Dodatek motywacyjny może być przyznany jeżeli pracownik co najmniej raz w okresie 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających przyznanie dodatku doskonił kwalifikacje zawodowe wymagane na stanowisku pracy, na którym jest zatrudniony.

3. Tryb przyznawania dodatku motywacyjnego określa marszałek województwa i starosta w regulaminie wynagradzania, o którym mowa w przepisach o pracownikach samorządowych.

4. Przepisy ust. 1-2 stosuje się odpowiednio do osób zatrudnionych w Ochotniczych Hufcach Pracy.

5. Tryb przyznawania dodatku motywacyjnego w OHP określa Komendant Główny OHP w zarządzeniu wewnętrznym.

## Rozdział 6

### **Środki Funduszu Pracy na finansowanie zadań w ramach KFS**

**Art. 282.** Na finansowanie zadań w ramach KFS w danym roku budżetowym przeznaczają się środki w wysokości nie niższej niż 4% i nie wyższej niż 6% przychodów Funduszu Pracy uzyskanych ze składek na Fundusz Pracy w roku poprzedzającym rok, w którym sporządzany jest plan finansowy Funduszu Pracy.

**Art. 283.** Starosta w terminie 30 dni od dnia publikacji informacji, o której mowa w art. 27 pkt 5 lit. b, określa szacunkowe zapotrzebowanie na środki KFS na finansowanie działań, o których mowa w art. 119 ust. 9.

**Art. 284.** 1. Podział kwot środków KFS na zawodowe kształcenie ustawiczne w województwie między poszczególne PUP dokonywany jest przez zarząd województwa z uwzględnieniem zapotrzebowania, o którym mowa w art. 283, oraz sytuacji na rynku pracy.

2. Marszałek województwa informuje ministra właściwego do spraw pracy o kwotach środków KFS dla poszczególnych PUP wynikających z podziału o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw pracy na podstawie informacji, o której mowa w ust. 2, zawiadamia starostów o ustalonych na rok budżetowy kwotach środków (limitach) KFS dla urzędu na zawodowe kształcenie ustawiczne.

**Art. 285.** 1. Starosta, niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w art. 284 ust. 3, publikuje na stronie internetowej urzędu informację o dostępnej na dany rok kwocie środków (limicie) KFS i ogłasza termin (terminy) naboru wniosków o przyznanie środków KFS na finansowanie zawodowego kształcenia ustawicznego w ramach priorytetów, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 31 pkt 2 lit. b i art. 37 ust. 1 pkt 18 lit. b, wraz z zasadami i kryteriami wyboru.

2. Podmioty, o których mowa w art. 119 ust. 7, mogą złożyć do PUP właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności wnioski o przyznanie środków KFS na finansowanie zawodowego kształcenia ustawicznego, w terminie wynikającym z ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1, oraz określonym w dodatkowych naborach ogłaszanych w przypadku nierozdysponowania ustalonej na rok budżetowy kwoty środków (limitu) KFS.

**Art. 286.** 1. Rezerwę KFS, pozostającą w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, stanowią:

- 1) środki KFS na zawodowe kształcenie ustawiczne w województwie niepodzielone między PUP do dnia 30 czerwca danego roku;
- 2) kwoty ze środków (limitów) KFS, które nie zostaną wykorzystane w roku budżetowym przez poszczególne PUP, zgłoszone przez marszałka województwa do ministra właściwego do spraw pracy do dnia 31 sierpnia danego roku w celu zmniejszenia kwot środków (limitów) KFS, o których mowa w art. 284 ust. 3.

2. Minister właściwy do spraw pracy informuje o możliwości wystąpienia przez samorząd powiatu, za pośrednictwem marszałka województwa, z wnioskiem o środki rezerwy KFS dla PUP.

3. Minister właściwy do spraw pracy na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 2 ustala kwotę środków rezerwy KFS dla poszczególnych PUP.

4. Rezerwa KFS jest przeznaczona na zawodowe kształcenie ustawiczne w ramach priorytetów, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 31 pkt 2 lit. b i art. 37 ust. 1 pkt 18 lit. b obowiązujących w danym roku, wskazanych we wnioskach, o których mowa w ust. 2. Przepis art. 119 ust. 4 stosuje się odpowiednio

5. Rezerwa KFS, o której mowa w ust. 1, niewykorzystana na zawodowe kształcenie ustawiczne do dnia 31 października danego roku, może być przeznaczona przez ministra właściwego do spraw pracy na realizację innych zadań określonych w ustawie.

**Art. 287.** Kwoty środków KFS, w ramach limitu określonego w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 284 ust. 3, są przekazywane na wniosek starosty przez ministra właściwego do spraw pracy, na wyodrębniony rachunek bankowy samorządu powiatu.

## Rozdział 7

### **Umowy dotyczące finansowania zadań z Funduszu Pracy**

**Art. 288.** 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje corocznie na podstawie umowy zawartej z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, na wyodrębniony rachunek urzędu obsługującego ministra oświaty i wychowania, środki Funduszu Pracy na pokrycie kosztów przygotowania i przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminu zawodowego, o których mowa w art. 9fa ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w wysokości wynikającej z tego przepisu, nie wyższej niż 50 mln zł.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności tryb przekazywania środków oraz sposób ich rozliczenia.

**Art. 289.** 1. Minister właściwy do spraw pracy na wniosek wojewody przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego środki Funduszu Pracy z przeznaczeniem dla gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, o którym mowa w art. 122 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

2. Podstawą przekazywania środków, o których mowa w ust. 1, jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw pracy a wojewodą.

3. Umowa powinna określać w szczególności wysokość środków oraz tryb ich przekazywania i sposób rozliczania otrzymanych środków.

4. Wojewoda, w drodze pełnomocnictwa, może powierzyć wykonanie, w jego imieniu, zadania związanego z dofinansowaniem pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników kuratorowi oświaty.

5. W przypadku udzielenia pełnomocnictwa, o którym mowa w ust. 4, przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio.

**Art. 290.** 1. Minister właściwy do spraw pracy może przekazać corocznie na zadania realizowane przez ministra właściwego do spraw rodziny, środki Funduszu Pracy na realizację zadań, o których mowa w art. 62 ust. 1 i art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, w kwocie nie większej niż 250 mln zł.

2. Podstawą przekazywania środków, o których mowa w ust. 1, na wyodrębniony rachunek bankowy wojewody, jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw rodziny a wojewodą.

3. Umowa określa w szczególności wysokość środków oraz tryb ich przekazywania na realizację zadań, o których mowa w ust. 1, a także sposób rozliczenia otrzymanych środków.

**Art. 291.** Minister właściwy do spraw pracy może przekazać corocznie środki Funduszu Pracy na zadania realizowane przez ministra właściwego do spraw rodziny, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 13a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w kwocie nie większej niż 70 mln zł.

**Art. 292.** 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy w Banku Gospodarstwa Krajowego środki Funduszu Pracy na finansowanie lub współfinansowanie:

- 1) pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w art. 170 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 pkt 1, pożyczek na utworzenie stanowiska pracy, o których mowa w art. 170 ust. 3 i 4, oraz usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w 170 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 pkt 2;
- 2) kosztów związanych z udzielaniem i obsługą pożyczek.

2. Podstawę przekazywania środków finansowych stanowi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw pracy a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, powinna określać w szczególności:

- 1) wysokość środków finansowych przekazywanych przez ministra właściwego do spraw pracy do Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym wynagrodzenie Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 2) warunki i tryb przekazywania środków finansowych;
- 3) tryb udzielania pożyczek, w tym podział zadań realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz pośredników finansowych, o których mowa w art. 171;
- 4) wymogi, jakie powinien spełniać pośrednik finansowy w zakresie okresu funkcjonowania na rynku, posiadania doświadczenia dotyczącego udzielania pożyczek na podjęcie lub rozwój działalności gospodarczej i wysokości posiadanego kapitału;
- 5) sposób świadczenia usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 170 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 pkt 2;



- 6) sposób realizacji i finansowania działań promocyjno-informacyjnych;
- 7) obowiązki związane z udzielaniem pomocy *de minimis*, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743 oraz z 2022 r. poz. 807);
- 8) warunki i tryb kontroli prawidłowości realizacji umowy, o której mowa w ust. 2, oraz podmioty uprawnione do jej przeprowadzania;
- 9) sposób wykorzystania spłaconego kapitału, odsetek od pożyczek oraz innych przychodów, w tym środków odzyskanych w wyniku działań windykacyjnych;
- 10) zobowiązanie pośredników finansowych do prowadzenia działań windykacyjnych;
- 11) sposób wycofywania środków z Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 12) tryb rozliczania otrzymanych środków oraz sporządzania sprawozdawczości dla ministra właściwego do spraw pracy.

4. Środki z tytułu spłaconych i zwróconych pożyczek oraz z tytułu oprocentowania pożyczek są wykorzystywane na udzielanie kolejnych pożyczek, świadczenie usług doradczych i szkoleniowych, a także finansowanie kosztów związanych z ich obsługą.

**Art. 293.** 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, może przekazać na wyodrębniony rachunek bankowy w Banku Gospodarstwa Krajowego środki Unii Europejskiej na finansowanie pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej lub pożyczek na utworzenie stanowiska pracy oraz usług doradczych i szkoleniowych, a także kosztów związanych z udzielaniem i obsługą pożyczek.

2. Przed przekazaniem środków Unii Europejskiej na finansowanie zadań, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw pracy uzgadnia z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego treść umowy, o której mowa w art. 292 ust. 2, oraz wysokość środków Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie tych zadań.

3. Środki Funduszu Pracy mogą stanowić współfinansowanie krajowe do programów lub projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w ust. 1. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Minister właściwy do spraw pracy i minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego mogą, na podstawie porozumienia, udostępniać sobie wzajemnie informacje dotyczące realizacji pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej lub pożyczek na utworzenie stanowiska pracy oraz usług doradczych i szkoleniowych w zakresie przeprowadzanych kontroli, w tym zawierające dane osobowe.

**Art. 294. 1.** Minister właściwy do spraw pracy przekazuje na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych środki Funduszu Pracy na finansowanie zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków pogrzebowych wraz z kosztami ich obsługi.

2. Podstawą przekazywania środków, o których mowa w ust. 1, jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw pracy a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

3. Umowa powinna określać w szczególności terminy oraz wysokość przekazywanych środków, tryb ich przekazywania oraz wysokość kosztów związanych z obsługą wypłaty świadczeń.

4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje rozliczenia otrzymanych środków w terminie 20 dni po upływie miesiąca, w którym dokonano wypłaty świadczeń.

**Art. 295.** Podstawę wydatkowania w danym roku budżetowym środków Funduszu Pracy na dofinansowanie części zadań wraz z częścią kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pracowników wojewódzkich urzędów pracy wykonujących te zadania, w szczególności na przygotowywanie na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy:

- 1) badań dotyczących rynku pracy, na podstawie jednolitej metodologii,
- 2) opracowań, prognoz, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy,
- 3) opracowań informacji zawodowych o charakterze centralnym,

– stanowi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw pracy a dyrektorem WUP.

**Art. 296.** Minister właściwy do spraw pracy może przekazać na zadania realizowane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego środki Funduszu Pracy na realizację programów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, w wysokości nie większej niż 20 mln zł rocznie.

**Art. 297. 1.** Minister właściwy do spraw pracy przekazuje środki z rezerwy Funduszu Pracy na realizację projektu pilotażowego, na podstawie umowy, o której mowa w art. 208 ust. 5.

2. Minister właściwy do spraw pracy przyznając środki rezerwy Funduszu Pracy na realizację programów, o których mowa w art. 2 pkt 25 i 26, uwzględnia w szczególności wnioski dotyczące realizacji programów kierowanych do bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi.

**Art. 298.** 1. Minister właściwy do spraw pracy, wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy mogą przeznaczyć środki Funduszu Pracy na prefinansowanie działań z zakresu udziału w sieci EURES oraz innych działań publicznych służb zatrudnienia określonych w ustawie, finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej innych niż projekty EFS.

2. Rodzaj działań, o których mowa w ust. 1, oraz wydatków na ich realizację określają:

- 1) porozumienia zawierane między ministrem właściwym do spraw pracy a wojewódzkimi urzędami pracy lub PUP lub
- 2) umowy zawierane przez podmioty, o których mowa w ust. 1, z Unią Europejską, w tym na współfinansowanie partnerstw transgranicznych EURES.

3. Wydatki, o których mowa w ust. 2, podlegają refundacji ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej do wysokości zatwierdzonej zgodnie z umową zawartą z Unią Europejską.

4. Porozumienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, określają w szczególności tryb oraz zasady udzielania i rozliczania środków Funduszu Pracy, zgodnie z przepisami o finansach publicznych, z uwzględnieniem okresów i terminów wynikających z umów zawartych z Unią Europejską.

5. Minister właściwy do spraw pracy, wojewódzkie urzędy pracy i powiatowe urzędy pracy oraz Ochotnicze Hufce Pracy mogą przeznaczyć środki Funduszu Pracy na wydatki związane z prowadzeniem pośrednictwa pracy w ramach w sieci EURES inne niż wydatki, o których mowa w ust. 1-3, związane z poniesionymi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza granicami kraju kosztami rozpowszechniania ofert pracy, korespondencji, komunikowania się, usług teleinformatycznych, tłumaczeń pisemnych i ustnych wraz z obsługą techniczną, podróży służbowych na obszarze kraju oraz poza granicami kraju, wynajmu pomieszczeń i powierzchni, wynajmu sprzętu oraz organizacji targów pracy.

## Rozdział 8

### **Zadania finansowane z Funduszu Pracy**

**Art. 299.** 1. Środki Funduszu Pracy przeznaczają się na finansowanie następujących świadczeń obligatoryjnych:

- 1) zasiłków, o których mowa w art. 214, oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od tych zasiłków, o których mowa w art. 236;

- 2) zasiłków przedemerytalnych, świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków pogrzebowych wraz z kosztami ich obsługi, o których mowa w przepisach o świadczeniach przedemerytalnych;
- 3) dodatków aktywizacyjnych, o których mowa w art. 227;
- 4) świadczeń integracyjnych przyznawanych na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym oraz składek na ubezpieczenia społeczne od tych świadczeń.

2. Środki Funduszu Pracy przeznacza się na finansowanie kosztów realizacji następujących form pomocy:

- 1) zajęć w ramach poradnictwa grupowego, o których mowa w art. 84 ust. 5;
- 2) szkoleń, potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności, o których mowa w art. 96, art. 97, art. 98, wraz ze stypendium, o którym mowa w art. 228 ust. 1, i składkami na ubezpieczenia społeczne opłacanymi od stypendium, o których mowa w art. 236 ust. 2, oraz ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków, o którym mowa w art. 235;
- 3) finansowania opłat, o których mowa w art. 99;
- 4) finansowania opłat, o których mowa w art. 100;
- 5) pożyczek edukacyjnych, o których mowa w art. 107,
- 6) stażu, o którym mowa w art. 109 i art. 114 w zakresie stypendium, o którym mowa w art. 229 ust. 1, i składek na ubezpieczenia społeczne opłacanych od stypendium, o których mowa w art. 236 ust.2 oraz dodatku do stypendium, o którym mowa w art. 115 ust. 1 i premii, o której mowa w art. 116 ust. 1;
- 7) prac interwencyjnych, o których mowa w art. 129;
- 8) robót publicznych, o których mowa w art. 130;
- 9) zwrotu kosztów poniesionych przez podmiot prowadzący DPS albo jednostkę organizacyjną WRiPZ z tytułu zatrudnienia bezrobotnych lub poszukujących pracy, o których mowa w art. 134;
- 10) prac społecznie użytecznych, o których mowa w art. 136;
- 11) refundacji wynagrodzeń, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne opiekunów osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 137;
- 12) grantu, o którym mowa w art. 138 i 139;
- 13) refundacji kosztów opieki nad dzieckiem i osobą zależną, o której mowa w art. 143;
- 14) bonu na kształcenie ustawiczne, o którym mowa w art. 103;
- 15) bonu na zasiedlenie, o którym mowa w art. 205;

- 16) dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 144;
- 17) refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, o której mowa w art. 152;
- 18) środków na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej po jej założeniu, o których mowa w art. 159;
- 19) środków na utworzenie stanowiska pracy oraz finansowania kosztów wynagrodzenia zatrudnionych w spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwie społecznym, o których mowa w art. 165;
- 20) umów zawartych z agencją zatrudnienia, o których mowa w art. 193;
- 21) zleconych działań w zakresie reintegracji społecznej osób długotrwale bezrobotnych, o których mowa w art. 196, wraz ze stypendium, o którym mowa w art. 230 i składkami na ubezpieczenia społeczne opłacanymi od stypendium, o których mowa w art. 236 ust. 2;
- 22) badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 202 ust. 1;
- 23) specyficznych elementów wspierających zatrudnienie, o których mowa w art. 206 ust. 5;
- 24) zatrudnienia wspieranego, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym;
- 25) wsparcia, o którym mowa w art. 12 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
- 26) wsparcia, o którym mowa w art. 21 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;
- 27) restrukturyzacji zatrudnienia w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy;
- 28) refundacji kosztów szkolenia pracowników, o których mowa w art. 6a ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest;
- 29) pakietu aktywizacyjnego, o którym mowa w art. 198.

3. Środki Funduszu Pracy przeznacza się na finansowanie następujących kosztów funkcjonowania:

- 1) przejazdów i szkoleń członków powiatowych rad rynku pracy, o których mowa w art. 14 ust. 2 i 3;
- 2) wydatków związanych z reprezentowaniem przez ministra właściwego do spraw pracy publicznych służb zatrudnienia, o którym mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 lit. g;

- 3) wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemów teleinformatycznych, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 7, i technologii cyfrowych w publicznych służbach zatrudnienia służących realizacji zadań wynikających z ustawy;
- 4) określenia zapotrzebowania na zawody na rynku pracy, o którym mowa w art. 31 pkt 3;
- 5) usług pocztowych, usług tłumaczenia oraz materiałów papierniczych ponoszonych w ramach wykonywania zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, o których mowa w art. 31 pkt 11;
- 6) badania skuteczności wsparcia udzielonego ze środków KFS oraz promocji, o których mowa w art. 31 pkt 2 lit. f oraz art. 37 ust.1 pkt 18 lit. f;
- 7) opracowywania i rozpowszechniania informacji zawodowych oraz zakupu materiałów i wyposażenia w celu prowadzenia pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego przez publiczne służby zatrudnienia i OHP, o których mowa w art. 71 ust. 1 i art. 84 ust. 1;
- 8) szkoleń oraz studiów w tym studiów podyplomowych, o których mowa w art. 128;
- 9) organizacji giełd pracy i targów pracy, o których mowa w art. 71 ust. 2 pkt 4, i kosztów z nimi związanych, o których mowa w art. 204;
- 10) zarządzania projektami EFS, o którym mowa w art. 279;
- 11) refundacji kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, o której mowa w art. 280;
- 12) dodatków motywacyjnych, o których mowa w art. 281;
- 13) wydatków związanych z działaniami z zakresu udziału w sieci EURES oraz działaniami publicznych służb zatrudnienia określonymi w ustawie, o których mowa w art. 298;
- 14) opracowywania, wydawania lub rozpowszechniania informacji o świadczonej pomocy, określonej w ustawie dla pracodawców, bezrobotnych i poszukujących pracy oraz innych osób określonych w ustawie;
- 15) wezwań, zawiadomień, druku kart rejestracyjnych i innych druków niezbędnych do ustalenia uprawnień do zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia, przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń pieniężnych oraz kosztów komunikowania się z pracodawcami, OHP, bezrobotnymi, poszukującymi pracy, organami rentowymi oraz urzędami skarbowymi;
- 16) badań, analiz, ekspertyz, opracowania programów, wydawnictw oraz konkursów dotyczących rynku pracy i udzielonej pomocy;

- 17) wydatków związanych z promocją oraz pomocą prawną zatrudnionym za granicą w ramach umów międzynarodowych;
- 18) przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektów EFS;
- 19) postępowania sądowego i egzekucyjnego w sprawach nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych i innych wypłat z Funduszu Pracy;
- 20) obsługi wyodrębnionych rachunków bankowych Funduszu Pracy;
- 21) korespondencji, komunikowania się, przekazywania środków pieniężnych oraz innych dokumentów niezbędnych do realizacji refundacji kosztów wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych;
- 22) odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań pokrywanych z Funduszu Pracy;
- 23) realizacji przedsięwzięć mających na celu dotarcie do osób niezarejestrowanych jako bezrobotne lub poszukujące pracy z informacją o możliwościach skorzystania z form pomocy określonych w ustawie.

4. Środki Funduszu Pracy przeznacza się na dofinansowanie kosztów wynagrodzeń zasadniczych oraz składek na ubezpieczenia społeczne od wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń, o których mowa w art. 277 ust. 1;

5. Środki Funduszu Pracy przeznacza się na finansowanie pozostałych form pomocy, zadań oraz kosztów:

- 1) działań w ramach KFS, o którym mowa w art. 119;
- 2) pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej lub utworzenie stanowiska pracy, o których mowa w art. 170, wraz z kosztami związanymi z udzielaniem pożyczek oraz usług doradczych i szkoleniowych;
- 3) projektów pilotażowych, o których mowa w art. 208;
- 4) poboru składek, o którym mowa w art. 264 ust. 3;
- 5) przygotowania i przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminu zawodowego, o których mowa w art. 288;
- 6) dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, o którym mowa w art. 289;
- 7) zadań, o których mowa w art. 62 ust. 1 i art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 8) zadań, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 13a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

- 9) programów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;
- 10) zadań, o których mowa w art. 278 ust.1;
- 11) zadań, o których mowa w art. 295;
- 12) spłaty i obsługi kredytów i pożyczek wraz z odsetkami, zaciągniętych przez dysponenta Funduszu Pracy, o których mowa w art. 302 ust. 2;
- 13) refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników, o której mowa w art. 337;
- 14) przeprowadzania operacyjnego audytu zewnętrznego, o którym mowa w art. 351;
- 15) świadczeń na rzecz osób fizycznych, o których mowa w art. 31 i art. 32 ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych;
- 16) szkoleń pracowników, objętych przepisami o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy oraz kosztów związanych z realizacją tych zadań przez powiatowe urzędy pracy;
- 17) zadań wynikających z przepisów o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi;
- 18) konferencji, seminariów, posiedzeń lub spotkań, w tym o charakterze międzynarodowym, organizowanych przez ministra właściwego do spraw pracy, w szczególności dla kadry publicznych służb zatrudnienia;
- 19) kampanii informacyjnych i promujących działania WUP i PUP oraz działań na rzecz docierania do osób niezarejestrowanych. potencjalnych klientów WUP i PUP;
- 20) opracowywania, upowszechniania i wdrażania klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i informacji zawodowych;
- 21) realizacji programów regionalnych, o których mowa w art. 207;
- 22) programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców, o którym mowa w art. 209 ust. 1;
- 23) kosztów szkolenia, o których mowa w art. 22i ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z późn. zm.<sup>16)</sup>).

---

<sup>16)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wyżej wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 682, 683, 684, 830, 930, 1002, 1087, 1383, 1561, 1692 i 1733.



## Rozdział 9

### Inne postanowienia dotyczące Funduszu Pracy

**Art. 300.** Środki Funduszu Pracy mogą być przeznaczone na finansowanie zadań, w tym publicznych służb zatrudnienia i OHP wskazanych w ustawie, szczegółowo określonych w innych ustawach.

**Art. 301.** 1. O ile przepisy ustawy lub umowy zawarte na ich podstawie nie stanowią inaczej, do środków Funduszu Pracy wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem albo pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości stosuje się odpowiednio przepisy o finansach publicznych dotyczące zwrotu dotacji, z tym że środki te wraz z odsetkami podlegają zwrotowi na rachunek bankowy Funduszu Pracy.

2. Do środków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację projektów EFS oraz innych projektów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej, zaliczanych do środków europejskich w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem albo z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 tej ustawy, albo pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, stosuje się art. 207 tej ustawy, z wyłączeniem ust. 4-7.

3. O ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do należności Funduszu Pracy wraz z odsetkami, wynikających z umów zawartych przez marszałka województwa albo starostę, stosuje się odpowiednio przepisy art. 241 ustawy.

4. Umorzenie w całości albo w części należności Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 3, wymaga opinii odpowiednio wojewódzkiej rady rynku pracy lub powiatowej rady rynku pracy.

**Art. 302.** 1. Dysponent Funduszu Pracy może dokonywać przesunięć przewidzianych w planie finansowym Funduszu Pracy kwot na finansowanie poszczególnych zadań oraz na finansowanie nowych, nieprzewidzianych w planie zadań w przypadku ich wprowadzenia ustawą.

2. Dysponent Funduszu Pracy, za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może zaciągać kredyty i pożyczki na uzupełnienie środków niezbędnych na wypłatę zasiłków, zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych.

**Art. 303.** W sprawach z zakresu gospodarowania środkami Funduszu Pracy nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy o finansach publicznych.

## DZIAŁ IX

### Agencje zatrudnienia

**Art. 304.** 1. Prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług:

- 1) pośrednictwa pracy, o którym mowa w art. 71 oraz:
  - a) kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, o którym mowa w art. 252,
  - b) kierowania cudzoziemców do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej do podmiotów prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 251,
  - c) gromadzenia w postaci dokumentu elektronicznego i udostępniania informacji o wolnych i poszukiwanych miejscach pracy za pośrednictwem systemów teleinformatycznych,
- 2) pracy tymczasowej, polegających na zatrudnianiu pracowników i kierowaniu tych pracowników oraz osób niebędących pracownikami do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy użytkownika, na zasadach określonych w przepisach o zatrudnianiu pracowników tymczasowych

– jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców i wymaga wpisu do rejestru agencji zatrudnienia.

2. Wpisowi do rejestru agencji zatrudnienia podlega również wykonywanie usług, o których mowa w ust. 1, przez przedsiębiorcę zagranicznego:

- 1) prowadzącego działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470);
- 2) z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który może korzystać ze swobody świadczenia usług na podstawie umów zawartych przez te państwa z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, posiadającego uprawnienia i prowadzącego zgodnie z prawem działalność w zakresie pracy tymczasowej na terytorium tego państwa oraz zamierzającego świadczyć tę usługę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 3) z państw spoza Unii Europejskiej, spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz państw nie posiadających umów w zakresie świadczenia usług pośrednictwa pracy, oraz pracy tymczasowej; o ile prowadzi na terytorium Polski działalność gospodarczą w postaci spółki zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

**Art. 305. 1.** Nie wymaga wpisu do rejestru agencji zatrudnienia świadczenie usług, o których mowa w art. 304 ust. 1 pkt 1, przez:

- 1) Ochotnicze Hufce Pracy;
- 2) centra integracji społecznej oraz kluby integracji społecznej, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym;
- 3) wyspecjalizowane organy wojskowe, o których mowa art. 236 ust. 16 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 655 i 974);
- 4) uczelnie, które prowadzą działalność na rzecz aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów szkoły wyższej, prowadzoną przez szkołę wyższą lub organizację studencką, do której zadań należy w szczególności:
  - a) dostarczanie studentom i absolwentom szkoły wyższej informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
  - b) zbieranie, klasyfikowanie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych,
  - c) prowadzenie bazy danych studentów i absolwentów uczelni zainteresowanych znalezieniem pracy,
  - d) pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów na wolne miejsca pracy oraz staże zawodowe,
  - e) pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy– jeżeli w tym zakresie uczelnie nie prowadzą działalności gospodarczej;
- 5) centra usług społecznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;
- 6) jednostki samorządu terytorialnego;
- 7) stowarzyszenia, fundacje, organizacje społeczne i zawodowe, jeśli nie prowadzą działalności gospodarczej.

2. Nie wymaga wpisu do rejestru agencji zatrudnienia:

- 1) działalność w zakresie kierowania za granicę do pracodawców zagranicznych własnych pracowników, jeżeli wynika to z umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska;
- 2) działalność w zakresie kierowania za granicę do zatrudnienia polegającego na czasowym przyjęciu do rodziny w zamian za określone świadczenia w celu doskonalenia umiejętności językowych lub zawodowych na okres do 2 lat; przepis art. 253 ust. 2 stosuje się odpowiednio;
- 3) działalność, o której mowa w art. 304 ust. 1 pkt 1 lit. a, prowadzona przez organy określone w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, kierujące nauczycieli do pracy za granicą w środowiskach polonijnych;
- 4) pomoc instytucji szkoleniowych udzielana nieodpłatnie uczestnikom lub absolwentom szkoleń, polegająca na informowaniu o sytuacji na rynku pracy i zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności;
- 5) działalność w zakresie organizowania praktycznej nauki zawodu, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 6) działalność w zakresie kierowania osób do podmiotów w celu nabywania umiejętności praktycznych, w szczególności odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego, niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową; w przypadku kierowania za granicę do podmiotów zagranicznych przepis art. 245 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

**Art. 306.** O wpis do rejestru agencji zatrudnienia może ubiegać się podmiot, który spełnia następujące warunki:

- 1) nie posiada zaległości z tytułu podatków, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych albo składek na ubezpieczenie społeczne rolników, o ile był obowiązany do ich opłacania;
- 2) nie był karany za wykroczenia, o których mowa w art. 345, art. 347, lub za przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, wiarygodności dokumentów oraz obrotowi gospodarczemu;
- 3) nie jest podmiotem, w stosunku do którego została otwarta likwidacja lub ogłoszono jego upadłości.

**Art. 307. 1.** Rejestr agencji zatrudnienia prowadzi marszałek województwa.

2. Rejestr agencji zatrudnienia jest jawny i zawiera dane, o których mowa w art. 308 ust. 2, oraz datę dokonania wpisu.

3. Wpisu do rejestru agencji zatrudnienia dokonuje marszałek województwa:

- 1) właściwy ze względu na siedzibę podmiotu ubiegającego się o wpis;
- 2) wskazany przez przedsiębiorcę zagranicznego spośród marszałków województwa właściwych ze względu na adres korespondencyjny, o którym mowa w art. 308 ust. 2 pkt 2 – w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego, o którym mowa w art. 304 ust. 2.

4. Marszałek województwa z urzędu prostuje wpis do rejestru agencji zatrudnienia zawierający błędy pisarskie oraz oczywiste omyłki. Sprostowanie następuje w formie czynności materialno-technicznej.

5. Rejestr agencji zatrudnienia jest prowadzony w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 lit. d. Minister właściwy do spraw pracy przetwarza dane o agencjach zatrudnienia przekazane przez marszałków województw w formie dokumentu elektronicznego.

**Art. 308.** 1. Wpis do rejestru agencji zatrudnienia jest dokonywany na podstawie wniosku o wpis do rejestru agencji zatrudnienia, złożonego przez podmiot zamierzający prowadzić agencję zatrudnienia.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane:

- 1) oznaczenie podmiotu zamierzającego prowadzić agencję zatrudnienia;
- 2) adres korespondencyjny lub siedziby podmiotu, wraz z nazwą gminy, powiatu i województwa, numerem telefonu oraz adresem poczty elektronicznej;
- 3) oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności;
- 4) określenie rodzaju świadczonych usług:
  - a) pośrednictwa pracy lub
  - b) pracy tymczasowej;
- 5) informację o świadczeniu pośrednictwa pracy w zakresie wykonywania wyłącznie usługi, o której mowa w art. 304 ust. 1 pkt 1;
- 6) numer identyfikacji podatkowej NIP, o ile posiada;
- 7) numer wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – w przypadku przedsiębiorcy, o ile posiada;

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, podmiot zamierzający prowadzić agencję zatrudnienia dołącza:

- 1) oświadczanie następującej treści: „Oświadczam, że:
  - a) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru agencji zatrudnienia są kompletne i zgodne z prawdą,
  - b) znane mi są i spełniam warunki prowadzenia agencji zatrudnienia odpowiednio w zakresie pośrednictwa pracy, lub pracy tymczasowej, określone w ustawie z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz....),
  - c) jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”;
- 2) dowód wniesienia opłaty, o której mowa w art. 309 ust. 1, lub jego cyfrowe odwzorowanie.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, zawiera datę złożenia oświadczenia oraz podpis osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu zamierzającego prowadzić agencję zatrudnienia ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

5. Przedsiębiorca zagraniczny, o którym mowa w art. 304 ust. 2 pkt 1–3, do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza sporządzone przez tłumacza przysięgłego tłumaczenie na język polski dokumentu uprawniającego tego przedsiębiorcę do prowadzenia działalności w zakresie pracy tymczasowej na terytorium państwa pochodzenia.

6. Podmiot zamierzający prowadzić usługę pośrednictwa pracy i pracy tymczasowej składa jeden wniosek, o którym mowa w ust. 1.

7. Wniosek o wpis do rejestru agencji zatrudnienia jest składany w postaci elektronicznej z wykorzystaniem systemu, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 lit. d, po zastosowaniu zapewnionych w systemie sposobów potwierdzenia pochodzenia oraz integralności przesłanych danych.

**Art. 309.** 1. Wpis do rejestru podlega opłacie wynoszącej 1000 zł.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1 stanowi dochód samorządu województwa właściwego ze względu na siedzibę podmiotu.

3. Opłata, o której mowa w ust. 1, nie podlega zwrotowi w przypadku wydania przez marszałka województwa odmowy wpisu podmiotu do rejestru agencji zatrudnienia w przypadkach, o których mowa w art. 313.

4. Dokonanie zmiany wpisu do rejestru lub wykreślenie z wpisu jest zwolnione z opłaty, o której mowa w ust. 1.

**Art. 310.** Przed dokonaniem wpisu do rejestru agencji zatrudnienia marszałek województwa może dokonać sprawdzenia:

- 1) danych podanych we wniosku, lub oświadczeniu, o których mowa w art. 308 ust 2 lub 3,
- 2) spełnienia przez podmiot zamierzający prowadzić agencję zatrudnienia warunków określonych w art. 306

– w celu stwierdzenia, czy podmiot spełnia warunki prowadzenia działalności agencji zatrudnienia.

**Art. 311.** 1. Marszałek województwa dokonuje wpisu podmiotu do rejestru agencji zatrudnienia w terminie 7 dni od dnia wpływu do niego wniosku o wpis wraz z oświadczeniem o spełnieniu warunków wymaganych do wykonywania działalności gospodarczej, dla której rejestr jest prowadzony.

2. Jeżeli marszałek województwa nie dokona wpisu w terminie, o którym mowa w ust. 1, a od dnia wpływu wniosku upłynęło 14 dni, podmiot może rozpocząć działalność. Nie dotyczy to przypadku, gdy marszałek województwa wezwał podmiot do uzupełnienia wniosku o wpis nie później niż przed upływem 7 dni od dnia jego otrzymania. W takiej sytuacji termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym, biegnie odpowiednio od dnia wpływu uzupełnienia wniosku o wpis.

**Art. 312.** 1. Marszałek województwa zmienia wpis w rejestrze agencji zatrudnienia w przypadku otrzymania wniosku o zmianę wpisu w rejestrze dotyczącego zmiany:

- 1) danych, o których mowa w art. 308 ust. 2 pkt 1 i 2, w zakresie zmiany oznaczenia podmiotu oraz adresu siedziby podmiotu;
- 2) rodzaju świadczonych usług, o których mowa w art. 308 ust. 2 pkt 4.

2. W przypadku zmiany adresu siedziby agencji zatrudnienia właściwym do dokonania zmian w rejestrze agencji zatrudnienia jest marszałka województwa właściwy ze względu na nową siedzibę podmiotu. W takim przypadku marszałek województwa przekazuje niezwłocznie dokumenty do marszałka województwa właściwego ze względu na nową siedzibę podmiotu.

3. W przypadku:

- 1) zgłoszenia przez podmiot zmiany adresu siedziby podmiotu do innego województwa, przed zakończeniem postępowania administracyjnego w sprawie wpisu do rejestru agencji zatrudnienia,

- 2) złożenia przez podmiot wniosku o wykreślenie z rejestru agencji zatrudnienia, podając we wniosku nowy adres siedziby znajdujący się w innym województwie
- właściwość miejscowa marszałka województwa nie ulega zmianie.

**Art. 313.** Marszałek województwa w drodze decyzji odmawia, wpisu podmiotu do rejestru agencji zatrudnienia, w przypadku gdy:

- 1) w wyniku dokonanego sprawdzenia, o którym mowa w art. 310 stwierdzono niezgodności danych we wniosku, o którym mowa w art. 308 ust. 1, ze stanem faktycznym po uprzednim wezwaniu podmiotu do złożenia wyjaśnień w tej sprawie w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania;
- 2) podmiot nie spełnia któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 306;
- 3) podmiot wykreślono z rejestru agencji zatrudnienia w przypadkach, o których mowa w art. 314 ust. 1 pkt 4-8 oraz art. 323 ust. 3, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o wpis do rejestru agencji zatrudnienia;
- 4) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem;
- 5) podmiot został założony i jest prowadzony przez osobę fizyczną, która poprzednio dopuściła się naruszenia przepisów ustawy, skutkującego wykreśleniem z rejestru agencji zatrudnienia podmiotu prowadzonego przez tę osobę, w przypadkach, o których mowa w art. 314 ust. 1 pkt 4-8 oraz art. 323 ust. 3, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o wpis do rejestru agencji zatrudnienia;
- 6) podmiot wpisany do rejestru agencji zatrudnienia ponownie wystąpił z wnioskiem o dokonanie wpisu do rejestru;
- 7) podmiot wystąpił z wnioskiem o dokonanie wpisu do rejestru, w terminie wcześniejszym niż po upływie 3 lat od dnia stwierdzenia prowadzenia przez podmiot usług agencji zatrudnienia bez wymaganego wpisu do rejestru.

**Art. 314. 1.** Marszałek województwa w drodze decyzji wykreśla, podmiot wpisany do rejestru agencji zatrudnienia w przypadku:

- 1) pisemnego wniosku podmiotu;
- 2) postawienia przedsiębiorcy w stan likwidacji lub ogłoszenia upadłości;
- 3) nieprowadzenia agencji zatrudnienia, w zakresie pośrednictwa pracy, i pracy tymczasowej, w okresie dwóch kolejnych lat, stwierdzonego na podstawie informacji, o której mowa w art. 323, złożonych za pełne lata kalendarzowe, chyba, że podmiot ten



wykaże, w dniu wszczęcia postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru, prowadzenie działalności objętej wpisem;

- 4) naruszenia przez podmiot warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 306 pkt 2 i 3;
- 5) nieusunięcia przez podmiot, w wyznaczonym terminie, naruszeń warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 306 pkt 1, art. 351 ust. 1-5, art. 308 ust.1 pkt 1-3 i ust. 2-4, art. 252, art. 253 ust. 1-2;
- 6) złożenia przez podmiot oświadczenia, o którym mowa w art. 308 ust. 3 pkt 1, wniosku o zmianę wpisu, o którym mowa w art. 312 ust. 1, przekazania informacji, o której mowa w art. 312 ust. 2 lub informacji, o której mowa w art. 323, niezgodnych ze stanem faktycznym;
- 7) niedoprowadzenia przez podmiot danych w rejestrze agencji zatrudnienia do zgodności ze stanem faktycznym, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania;
- 8) powierzania, na podstawie przepisów o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Marszałek województwa może odstąpić od wykreślenia podmiotu z rejestru agencji zatrudnienia, jeżeli przed dniem rozpoczęcia kontroli w podmiocie kontrolowanym, naruszenie przez niego warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, o których mowa w ust. 4 i 7, zostanie usunięte.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przepis art. 307 stosuje się odpowiednio.

**Art. 315.** Marszałek województwa z urzędu w drodze decyzji wykreśla podmiot z rejestru agencji zatrudnienia po uzyskaniu informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego o wykreśleniu przedsiębiorcy z tej ewidencji albo z tego rejestru.

**Art. 316.** 1. Podmiot, który wykreślono z rejestru agencji zatrudnienia, może uzyskać ponowny wpis do tego rejestru nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, gdy decyzja, o której mowa w art. 314 ust. 1, stała się ostateczna.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do przedsiębiorcy, który wykonywał działalność gospodarczą bez wpisu do rejestru agencji.

**Art. 317.** 1. Marszałek województwa wydaje decyzję o zakazie wykonywania przez podmiot działalności objętej wpisem, gdy stwierdзи naruszenie przez podmiot warunków

wymaganych do prowadzenia agencji zatrudnienia, określonych w art. 320, art. 306 lub art. 326.

2. Decyzji, o której mowa w ust. 1, marszałek województwa może nadać rygor natychmiastowej wykonalności.

3. W przypadku gdy decyzja, o której mowa w ust. 1, stanie się ostateczna, marszałek województwa wykreśla podmiot z rejestru agencji zatrudnienia.

4. Organem wyższego stopnia w stosunku do marszałka województwa w sprawach dotyczących wpisu do rejestru agencji zatrudnienia jest samorządowe kolegium odwoławcze.

5. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w przypadku gdy podmiot wykonuje działalność gospodarczą objętą wpisem także na podstawie wpisów do innych rejestrów działalności regulowanej w tym samym zakresie działalności gospodarczej.

**Art. 318.** 1. Podmiot, który wykreślono z rejestru agencji zatrudnienia, może uzyskać ponowny wpis do tego rejestru nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, gdy decyzja, o której mowa w art. 314 ust. 1, stała się ostateczna.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do przedsiębiorcy, który wykonywał działalność gospodarczą bez wpisu do rejestru agencji zatrudnienia. Nie dotyczy to sytuacji określonej w art. 306 ust. 2.

**Art. 319.** 1. Marszałek województwa doręcza pisma podmiotowi wpisanemu do rejestru agencji zatrudnienia wyłącznie na adres do korespondencji wskazany w rejestrze agencji zatrudnienia.

2. Jeżeli podmiot, o którym mowa w ust. 1, nie dokona zmiany wpisu do rejestru agencji zatrudnienia w przypadku zmiany adresu, doręczenie pisma pod dotychczasowy adres do korespondencji ma skutek prawny.

**Art. 320.** Agencje zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 305, nie mogą dyskryminować ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie ani ze względu na przynależność związkową osób, dla których poszukują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

**Art. 321.** 1. Agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 305:

- 1) nie mogą pobierać kwot innych niż określone w art. 251 ust. 3 pkt 15 od osób, dla których poszukują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz osób zatrudnionych lub niebędących pracownikami agencji pracy tymczasowej lub którym udzielają pomocy w

wyborze lub zmianie zawodu, miejsca pracy, kierunku kształcenia lub szkolenia, a także w planowaniu rozwoju zawodowego;

- 2) przed skierowaniem osoby do pracy za granicą albo pracy tymczasowej, do podmiotu działającego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przekazują jej na piśmie informacji o kosztach, opłatach i innych należnościach, w tym określonych w art. 251 ust. 2 pkt 15, związanych z kierowaniem do pracy oraz podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą.

2. Przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio do osób kierowanych za granicę w celu nabywania umiejętności praktycznych, w formie odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego – niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową.

**Art. 322.** 1. Agencja zatrudnienia składa wniosek o zmianę wpisu w rejestrze agencji zatrudnienia w przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 308 ust. 2 pkt 1 i 2, lub zmiany rodzaju świadczonych usług, o których mowa w art. 308 ust. 2 pkt 4 i 5, w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

2. Agencja zatrudnienia przedstawia marszałkowi województwa informację o zaprzestaniu działalności w zakresie prowadzenia agencji zatrudnienia, w terminie 14 dni od dnia zaprzestania tej działalności.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, oraz informacja, o której mowa w ust. 2, zawiera datę wypełnienia dokumentu oraz podpis osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

4. Do wniosku o zmianę wpisu, o którym mowa w ust. 1, oraz informacji, o której mowa w ust. 2, przepis art. 308 stosuje się odpowiednio.

**Art. 323.** 1. Agencja zatrudnienia przedstawia marszałkowi województwa informację o działalności agencji zatrudnienia w zakresie świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usług, o których mowa w art. 304 ust. 1 i ust. 2 – w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku za rok poprzedni.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera dane o:

- 1) liczbie:
  - a) osób, które podjęły zatrudnienie za pośrednictwem agencji zatrudnienia, z uwzględnieniem grupy elementarnej zawodów, ujętej w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 28 ust. 1,

- b) osób, które podjęły inną pracę zarobkową za pośrednictwem agencji zatrudnienia, z uwzględnieniem grupy elementarnej zawodów, ujętej w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 28 ust. 1,
  - c) osób, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za pośrednictwem agencji zatrudnienia, z uwzględnieniem ich obywatelstwa i grupy elementarnej zawodów, ujętej w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 28 ust. 1,
  - d) osób, kierowanych do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, z uwzględnieniem ich obywatelstwa i grupy elementarnej zawodów, ujętej w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 28 ust. 1;
- 2) działalności w zakresie pracy tymczasowej obejmującej w szczególności:
- a) liczbę osób skierowanych przez agencję zatrudnienia do wykonywania pracy tymczasowej, w tym zatrudnionych w agencjach zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony, w przedziałach do 3 miesięcy, od 3 do 12 miesięcy oraz powyżej 12 miesięcy, z uwzględnieniem grupy elementarnej zawodów, ujętej w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 28 ust. 1,
  - b) liczbę osób skierowanych przez agencję zatrudnienia do wykonywania pracy tymczasowej niebędących pracownikami agencji zatrudnienia, skierowanych na podstawie umowy prawa cywilnego, w przedziałach do 3 miesięcy, od 3 do 12 miesięcy oraz powyżej 12 miesięcy, z uwzględnieniem grupy elementarnej zawodów, ujętej w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 28 ust. 1,
  - c) liczbę osób skierowanych przez agencję zatrudnienia do wykonywania pracy tymczasowej, z uwzględnieniem obywatelstwa osoby kierowanej, w tym liczy osób kierowanych do pracy za granicą u zagranicznych pracodawców użytkowników,
  - d) liczbę pracodawców użytkowników korzystających z usług agencji zatrudnienia, w tym liczbę zagranicznych pracowników użytkowników,
  - e) liczbę zawieranych przez agencję zatrudnienia umów o pracę oraz umów prawa cywilnego z zakresu pracy tymczasowej, z pracownikami tymczasowymi oraz z osobami niebędącymi pracownikami, z podaniem państwa zatrudnienia,

z uwzględnieniem grupy elementarnej zawodów, ujętej w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 28 ust. 1.

3. W przypadku konieczności zmiany informacji o działalności agencji zatrudnienia, o której mowa w ust. 1, agencja zatrudnienia przedstawia marszałkowi województwa zmienioną informację w terminie do dnia 1 marca danego roku.

4. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy agencji zatrudnienia świadczącej wyłącznie usługę, o której mowa w art. 304 ust. 1 pkt 1 lit. c.

5. Do informacji, o której mowa w ust. 1 i 2, przepis art. 307 stosuje się odpowiednio.

**Art. 324.** W dokumentach, ogłoszeniach i ofertach agencja zatrudnienia umieszcza numer wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, a ogłaszane oferty pracy do wykonywania pracy tymczasowej oznacza się jako „oferty pracy tymczasowej”.

**Art. 325.** 1. Podmioty, o których mowa w art. 305, niezwłocznie zwracają osobie, na rzecz której świadczą lub świadczyły usługi z zakresu działalności agencji zatrudnienia, na jej pisemny wniosek, złożone przez nią oryginałów dokumentów, w szczególności dokumenty potwierdzające posiadane wykształcenie, kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy agencji zatrudnienia świadczącej wyłącznie usługę, o której mowa w art. 311 ust. 2.

**Art. 326.** 1. Marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę agencji sprawuje kontrolę nad agencją zatrudnienia, w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, o których mowa w art. 306, art. 323 pkt 1, art. 324-327 .

2. Marszałek województwa pozyskuje z systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy, dane, o których mowa w art. 50 ust. 14a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w odniesieniu do:

1) podmiotu składającego wniosek o wpis do rejestru agencji zatrudnienia – przed dokonaniem wpisu,

2) agencji zatrudnienia – co najmniej raz na kwartał

– w celu ustalenia, czy podmiot albo agencja zatrudnienia mają zaległości z tytułu niepłacenia składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych, o ile były obowiązane do ich opłacania.

3. Marszałek województwa może pozyskać:

- 1) od organów Krajowej Administracji Skarbowej za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy, informacje o zaległościach agencji zatrudnienia z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych albo podatku dochodowego od osób prawnych, formie opodatkowania oraz liczbie podatników przekazanej przez płatnika, w celu ustalenia okoliczności, o których mowa w art. 306 pkt 1, w zakresie nie posiadania zaległości z tytułu tych podatków;
- 2) z systemu teleinformatycznego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy, informacje o zaległościach agencji zatrudnienia z tytułu niepłacenia składek na ubezpieczenie społeczne rolników, w celu ustalenia okoliczności, o których mowa w art. 306 pkt 1.

**Art. 327.** 1. Marszałek województwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw pracy w postaci elektronicznej zbiorczą informację z województwa dotyczącą informacji, o których mowa w art. 323, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, za rok poprzedni.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera również dane o liczbie:

- 1) podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia na koniec okresu sprawozdawczego prowadzących działalność w zakresie pośrednictwa pracy, w tym kierujących do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych;
- 2) podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia na koniec okresu sprawozdawczego prowadzących działalność w zakresie agencji pracy tymczasowej;
- 3) decyzji o:
  - a) wykreśleniu podmiotu z rejestru agencji zatrudnienia, w tym z powodu nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia,
  - b) zakazie wykonywania przez podmiot działalności objętej wpisem, w tym z powodu naruszenia warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, określonych w art. 320, art. 306 ust. 2 lub art. 326,
  - c) odmowie wpisu do rejestru agencji zatrudnienia;
- 4) przeprowadzonych kontroli, w tym liczbę stwierdzonych przypadków nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia;
- 5) przedsiębiorców zagranicznych wpisanych do rejestru świadczących usługi pośrednictwa pracy.

3. Marszałek województwa udostępnia, za pośrednictwem systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy, Państwowej

Inspekcji Pracy informacje w postaci elektronicznej, obejmujące wykaz podmiotów, w stosunku do których wydano decyzję o:

- 1) wykreśleniu podmiotu z rejestru agencji zatrudnienia, w tym z powodu nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia;
- 2) zakazie wykonywania przez podmiot działalności objętej wpisem, w tym z powodu naruszenia warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, określonych w art. 320, art. 306 ust. 2 lub art. 326.

**Art. 328.** Podmiot przechowuje wszystkie dokumenty niezbędne do wykazania spełniania warunków wymaganych do wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru agencji zatrudnienia przez cały okres posiadania wpisu do rejestru oraz przez okres trzech lat od dnia wykreślenia podmiotu z rejestru.

**Art. 329.** W sprawach nieuregulowanych przepisami niniejszego rozdziału w zakresie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 311, w tym przeprowadzania kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

## DZIAŁ X

### Ochotnicze Hufce Pracy

**Art. 330.** 1. OHP są państwową jednostką budżetową nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw pracy.

2. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw pracy w szczególności akceptuje roczne plany pracy i sprawozdania z wykonania planu pracy Ochotniczych Hufców Pracy za rok poprzedni.

3. OHP używają wizerunku orła ustalonego dla godła na zasadach określonych w ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1509).

4. OHP realizują działania na rzecz młodzieży w wieku od 14 do 25 roku życia, zwanej dalej „młodzieżą”, w celu jej wsparcia w wypełnieniu obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki oraz podejmowaniu i utrzymaniu zatrudnienia i rozwoju edukacyjno-zawodowego.

**Art. 331.** 1. OHP realizują działania na rzecz młodzieży, która w szczególności:

- 1) jest zagrożona ryzykiem przedwczesnego opuszczenia systemu edukacji rozumianego jako realizowanie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki w ten sposób, że:

- a) stwarza problemy wychowawcze w trakcie realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki,
  - b) ma opóźnienia w cyklu kształcenia lub nie realizuje obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki;
- 2) po spełnieniu obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, nie uczy się i nie pracuje;
  - 3) pochodzi z rodzin dysfunkcyjnych;
  - 4) pochodzi z rodzin, w których panują warunki socjalno-bytowe lub środowiskowe wskazujące na potrzebę instytucjonalnego wsparcia materialnego, pedagogicznego bądź psychologicznego;
  - 5) potrzebuje wsparcia w podjęciu decyzji edukacyjno-zawodowej lub przygotowania do aktywnego zachowania na rynku pracy.

2. Realizując działania na rzecz młodzieży, OHP w szczególności:

- 1) prowadzą działania środowiskowe mające na celu rozpoznanie problemów i identyfikację młodzieży wymagającej wsparcia oraz prowadzą jej rekrutację do objęcia wsparciem;
- 2) diagnozują indywidualne potrzeby młodzieży i planują dla nich formy wsparcia;
- 3) realizują działania wspierające rozwój osobisty i integrację społeczną młodzieży, w tym działania opiekuńcze, wychowawcze, profilaktyczne i socjalizacyjne;
- 4) ułatwiają młodzieży realizację obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki do 18. roku życia oraz umożliwiają jej nabycie kwalifikacji zawodowych, w tym:
  - a) kierują ją do szkół i placówek, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
  - b) kierują ją do pracodawców lub zatrudniają w celu odbycia przygotowania zawodowego,
  - c) mogą realizować doksztalcanie w zakresie przedmiotów zawodowych,
  - d) zapewniają pomoc wychowawców i pedagogów w okresie nauki;
- 5) umożliwiają młodzieży nabycie dodatkowej wiedzy i umiejętności potrzebnych na rynku pracy, oferując pozaszkolne zajęcia edukacyjne lub kierując ją na szkolenia oraz na kwalifikacyjne kursy zawodowe;
- 6) prowadzą pośrednictwo pracy oraz poradnictwo zawodowe na rzecz młodzieży, z zastosowaniem odpowiednio przepisów art. 71 i art. 82 ust. 1–3;
- 7) prowadzą ocenę skuteczności i efektywności działań realizowanych na rzecz młodzieży objętej wsparciem;



8) realizują działania dotyczące prowadzenia współpracy z organizacjami i instytucjami zagranicznymi oraz organizowaniem międzynarodowej współpracy i wymiany młodzieży.

3. OHP prowadzą pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES z zastosowaniem przepisów art. 76, art. 88 i art. 94.

4. Realizując działania, o których mowa w ust. 2 pkt 2–5 oraz pkt 8, OHP mogą zapewnić młodzieży, w ramach posiadanej bazy lokalowej, nieodpłatnie pobyt całodobowy z zakwaterowaniem i wyżywieniem oraz opieką wychowawczą.

5. W celu realizacji działań, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, OHP przekazują informację o przewidywanej liczbie miejsc nauki dla młodzieży objętej wsparciem do organów prowadzących szkoły i placówki, do dnia 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy.

6. OHP mogą objąć wsparciem młodzież:

- 1) uczęszczającą do szkół podstawowych z oddziałami przysposabiającymi do pracy, jeżeli najpóźniej w roku rozpoczęcia zajęć przewidzianych programem osoba objęta wsparciem OHP ukończy 14 lat;
- 2) uczęszczającą do szkół podstawowych dla dorosłych, jeżeli najpóźniej w roku rozpoczęcia zajęć przewidzianych programem osoba objęta wsparciem OHP ukończy 15 lat oraz ma opóźnienie w cyklu kształcenia lub nie rokuje ukończenia szkoły podstawowej kształcącej dzieci i młodzież albo ma uwarunkowania psychofizyczne lub trudną sytuację życiową – ograniczającą możliwość nauki w szkole podstawowej kształcącej dzieci i młodzież;
- 3) uczęszczającą do szkół branżowych I stopnia;
- 4) realizującą obowiązek nauki w formach pozaszkolnych.

7. OHP mogą udzielić pomocy osobie, która przez okres co najmniej ostatnich 12 miesięcy przed ukończeniem 18 roku życia była objęta wsparciem opiekuńczo-wychowawczym OHP i nie uzyskała kwalifikacji zawodowych. W takim przypadku OHP mogą udzielić pomocy w formie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego do ukończenia 21 roku życia przez osobę objętą wsparciem oraz mogą zaproponować jej udział w szkoleniach, kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub innych pozaszkolnych formach uzyskiwania wiedzy lub umiejętności w celu zdobycia kwalifikacji zawodowych lub zatrudnienia.

8. OHP w porozumieniu z osobą, o której mowa w ust. 7, mogą skierować ją do PUP, który w uzgodnieniu z OHP po zarejestrowaniu takiej osoby jako bezrobotnego, kieruje ją do odpowiedniej formy pomocy określonej w ustawie.

**Art. 332.** 1. OHP realizując działania na rzecz młodzieży współpracują w szczególności:

- 1) ze szkołami i placówkami systemu oświaty, organami prowadzącymi szkoły i kuratorami oświaty, publicznymi służbami zatrudnienia, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, związkami wyznaniowymi, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, kuratorami sądowymi, wymiarem sprawiedliwości, gminami i innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową;
- 2) pracodawcami i organizacjami pracodawców, organizacjami pozarządowymi oraz środowiskami lokalnymi zaangażowanymi w pracę z młodzieżą.

2. OHP mogą organizować dla młodzieży wypoczynek, w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, we współpracy z podmiotami, o których mowa w ust. 1.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1,1 współpracują w zakresie realizacji działań przez OHP.

**Art. 333.** 1. OHP wykonują swoje działania ustawowe pod zwierzchnictwem i nadzorem Komendanta Głównego OHP, przy pomocy Komendy Głównej OHP.

2. Komendant Główny OHP jest zwierzchnikiem i nadzoruje wojewódzkich komendantów OHP, dyrektorów centrum kształcenia i wychowania oraz dyrektorów ośrodków szkolenia zawodowego. Komendant Główny OHP sprawuje zwierzchnictwo oraz nadzór nad OHP, w szczególności przez realizację zadań, o których mowa w art. 335.

3. Komendantowi Głównemu OHP podlegają:

- 1) wojewódzkie komendy OHP, odpowiadające za realizację zadań OHP na terenie województwa, w tym w szczególności refundację, o której mowa w art. 337;
- 2) centra kształcenia i wychowania, odpowiadające za kształcenie młodzieży o charakterze ponadwojewódzkim;
- 3) ośrodki szkolenia zawodowego, odpowiadające za organizację i prowadzenie szkoleń zawodowych o charakterze ponadwojewódzkim.

4. Komendanta Głównego OHP powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw pracy.

5. Komendant Główny OHP powołuje i odwołuje:

- 1) zastępców Komendanta Głównego OHP;
- 2) wojewódzkich komendantów OHP i ich zastępców;

- 3) dyrektorów centrum kształcenia i wychowania;
- 4) dyrektorów ośrodków szkolenia zawodowego.

6. Komendant Główny OHP za uprzednią zgodą ministra właściwego do spraw pracy tworzy, łączy i likwiduje jednostki o których mowa w ust. 3.

7. Komendant Główny OHP nadaje jednostkom, o których mowa w ust. 3 regulaminy organizacyjne.

8. Komendant Główny OHP może wydawać akty o charakterze wewnętrznym obejmujące funkcjonowanie Komendy Głównej OHP oraz jednostek, o których mowa w ust. 3.

**Art. 334.** 1. Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do:

- 1) pracowników Komendy Głównej OHP – dokonuje Komendant Główny OHP;
- 2) wojewódzkich komendantów OHP i ich zastępców, dyrektorów centrów kształcenia i wychowania oraz dyrektorów ośrodków szkolenia zawodowego – dokonuje Komendant Główny OHP;
- 3) pracowników wojewódzkiej komendy OHP – dokonuje wojewódzki komendant OHP;
- 4) pracowników centrum kształcenia i wychowania – dokonuje dyrektor centrum kształcenia i wychowania;
- 5) pracowników ośrodka szkolenia zawodowego – dokonuje dyrektor ośrodka szkolenia zawodowego.

2. Pracodawcą dla pracowników Komendy Głównej OHP jest Komenda Główna OHP.

**Art. 335.** Do zadań Komendanta Głównego OHP należy:

- 1) ustalanie kierunków działalności i strategii rozwoju OHP;
- 2) koordynowanie i nadzorowanie realizacji zadań OHP;
- 3) inicjowanie i nadzorowanie realizacji programów i projektów na rzecz młodzieży, w tym współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej;
- 4) koordynowanie realizacji zadań związanych z refundowaniem pracodawcom kosztów wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń;
- 5) przedkładanie do akceptacji ministrowi właściwemu do spraw pracy rocznych planów pracy OHP i sporządzanie sprawozdania z ich wykonania, a także udostępnianie informacji niezbędnych do sporządzenia okresowych ocen w ramach nadzoru i kontroli nad całością gospodarki finansowej OHP, zgodnie z przepisami o finansach publicznych;

- 6) zatwierdzanie rocznych planów pracy i planów finansowych podległych jednostek;
- 7) realizowanie polityki kadrowej oraz płacowej i tworzenie strategii rozwoju kadr w OHP;
- 8) nadzorowanie dysponowania środkami finansowymi oraz mieniem będącym w zarządzie OHP;
- 9) określanie w regulaminie organizacyjnym szczegółowej organizacji i zakresu działania komórek organizacyjnych Komendy Głównej OHP;
- 10) określanie wzorcowych struktur organizacyjnych jednostek OHP, podległych Komendantowi Głównemu OHP;
- 11) inicjowanie i prowadzenie przedsięwzięć naukowo-badawczych i wdrożeniowych w obszarze rynku pracy, edukacji oraz wychowania;
- 12) możliwość zawierania porozumień z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, organizacjami oraz innymi instytucjami i partnerami społecznymi działającymi na rynku pracy, edukacji oraz wychowania;
- 13) możliwość zawierania porozumień i umów z instytucjami i organizacjami zagranicznymi w sprawach dotyczących współpracy z OHP;
- 14) możliwość powoływania w OHP zespołów zadaniowych, doradczych i opiniodawczych, określając ich nazwę, skład, zakres i tryb działania.

**Art. 336.** 1. OHP działają zgodnie z rocznym planem pracy oraz planem finansowym jednostki, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Komendant Główny OHP przedstawia ministrowi właściwemu do spraw pracy do zatwierdzenia projekt rocznego planu pracy na dany rok, nie później niż do 30 listopada roku poprzedniego. Do dnia zatwierdzenia planu OHP działa na podstawie projektu tego planu.

3. Komendant Główny OHP w terminie do dnia 30 marca każdego roku przedstawia ministrowi właściwemu do spraw pracy do akceptacji sprawozdanie z realizacji planu pracy dotyczące roku poprzedniego.

4. Komendant Główny OHP przekazuje ministrowi właściwemu do spraw pracy do dnia 20 każdego miesiąca miesięczną informację finansową o realizacji refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników za poprzedni miesiąc z wyszczególnieniem refundacji o których mowa w art. 337 ust 1.

5. Komendant Główny OHP, w celu zapewnienia realizacji młodzieży wsparcia i efektywnego wykorzystania zasobów, monitoruje i koordynuje wykorzystanie bazy dydaktyczno-wychowawczej i mienia OHP, w szczególności miejsc umożliwiających młodzieży nieodpłatny pobyt całodobowy z zakwaterowaniem.

6. Minister właściwy do spraw pracy może powierzyć OHP dodatkowe zadania z zakresu określonego ustawą na rzecz osób w wieku od 18. do 25. roku życia, o ile wymaga tego sytuacja na rynku pracy.

7. Środki Funduszu Pracy w OHP przeznacza się na finansowanie:

- 1) kosztów wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, o których mowa w art. 337;
- 2) kosztów korespondencji, komunikowania się, przekazywania środków pieniężnych oraz innych dokumentów niezbędnych do realizacji refundacji kosztów wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych;
- 3) refundacji dodatków motywacyjnych do wynagrodzeń przyznawanych pracownikom OHP;
- 4) opracowywania i rozpowszechniania informacji zawodowych oraz wyposażenia w celu prowadzenia pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego przez OHP;
- 5) kosztów wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemów teleinformatycznych i technologii cyfrowych w OHP, służących realizacji zadań wynikających z ustawy;
- 6) kosztów opracowywania i rozpowszechniania przez OHP materiałów informacyjnych i szkoleniowych dotyczących nabywania umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia.

**Art. 337.** 1. OHP mogą dokonywać zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego z uwzględnieniem wykazu zawodów, o którym mowa w art. 31 pkt 23, do wysokości najniższych stawek, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 191 § 3 Kodeksu Pracy (Dz. U. 2020, poz. 1320 z późn. zm.), obowiązujących w okresie, za który jest dokonywana refundacja na podstawie umowy zawartej z pracodawcą lub organizacją zrzeszającą pracodawców.

2. Refundacji, o której mowa w ust. 1, za pracowników młodocianych zatrudnionych w OHP dokonują komendy wojewódzkie OHP. Informacja o dokonanych refundacjach udzielana jest zgodnie z art. 336 ust 4.

3. Refundacja, o której mowa w ust. 1, udzielana podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 pkt 17 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*

4. OHP mogą prowadzić kontrole realizacji umów o refundację zawartych z pracodawcami w miejscu odbywania przygotowania zawodowego przez młodocianych pracowników lub w siedzibie organizacji zrzeszającej pracodawców rozliczającej zawarte umowy o refundację.

5. Do kontroli prowadzonych przez OHP przepisy art. 343–351 stosuje się odpowiednio.

**Art. 338.** 1. Pracodawca zatrudniający młodocianych może wystąpić z wnioskiem o zawarcie umowy o refundację wynagrodzeń wypłacanych młodocianym oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, zwanym dalej "wnioskiem o zawarcie umowy", jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) zatrudnia młodocianych w zawodach określonych w wykazie zawodów, o którym mowa w art. 31 ust. 23;
- 2) pracodawca, osoba prowadząca zakład pracy w imieniu pracodawcy lub osoba zatrudniona u pracodawcy, spełnia warunki do prowadzenia przygotowania zawodowego w zakresie wymagań zawodowych i pedagogicznych określonych w przepisach regulujących odbywanie przygotowania zawodowego wydanych na podstawie art. 191 § 3 i art. 195 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

2. Pracodawca zatrudniający wyłącznie młodocianych może wystąpić z wnioskiem o zawarcie umowy dotyczącym maksymalnie 3 młodocianych, a pracodawca zatrudniający także pracowników niebędących młodocianymi może wystąpić z wnioskiem o zawarcie umowy dotyczącej młodocianych w liczbie nieprzekraczającej trzykrotnej liczby zatrudnionych w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy na czas nieokreślony niebędących młodocianymi.

3. Za okres powtarzania roku nauki przez młodocianego nie przysługuje refundacja, o której mowa w art. 337 ust. 1.

4. Pracodawca może wystąpić z wnioskiem o zawarcie umowy o refundację pod warunkiem zadeklarowania zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez okres co najmniej 6 miesięcy po zakończeniu przygotowania zawodowego każdego młodocianego, którego dotyczy wniosek o zawarcie umowy o refundację.

5. OHP pozostawia bez rozpoznania wnioski pracodawcy o zawarcie umowy o refundację, jeżeli pracodawca w okresie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia tego wniosku, z przyczyn dotyczących pracodawcy nie wywiązał się z deklaracji sześciomiesięcznego zatrudnienia co najmniej 50% młodocianych, którzy ukończyli w tym czasie przygotowanie zawodowe. Zatrudnienie co najmniej 50% młodocianych, którzy ukończyli w tym czasie przygotowanie zawodowe jest weryfikowane przez złożenie

oświadczenia pracodawcy o zatrudnieniu młodocianych pracowników po zakończeniu przygotowania zawodowego przez okres co najmniej 6 miesięcy w okresie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia tego wniosku.

6. Pracodawca, o którym mowa w ust. 5, może wystąpić z kolejnym wnioskiem o zawarcie umowy o refundację po upływie 12 miesięcy licząc od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 5.

7. W przypadku gdy pracodawcą dla młodocianych zatrudnianych w celu przygotowania zawodowego są OHP, przepisów ust 4–6 nie stosuje się.

**Art. 339.** Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb refundowania pracodawcom ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, w szczególności wzór wniosku o zawarcie umowy o refundację, terminy składania i kryteria rozpatrywania wniosku, wzór opinii do wniosku złożonego przez pracodawcę o zawarcie umowy o refundację, wzór wniosku OHP o przyznanie refundacji, podmioty uprawnione do zawarcia umowy o refundację, wzór umowy o refundację i wzór wniosku o zwrot poniesionych kosztów przez pracodawcę, mając na względzie zapewnienie młodocianym pracownikom właściwych warunków odbywania przygotowania zawodowego.

**Art. 340.** 1. OHP odpowiednio do realizowanych zadań ustawowych wykonywanych odpowiednio przez Komendanta Głównego OHP, wojewódzkich komendantów OHP, dyrektorów centrów kształcenia i wychowania oraz dyrektorów ośrodków szkolenia zawodowego przetwarzają dane osobowe osób fizycznych ubiegających się o wsparcie lub korzystających ze wsparcia OHP, w celu realizacji działań ustawowych, w tym weryfikacji uprawnień i danych, zapewnienia pomocy określonej w ustawie, prowadzenia postępowań kontrolnych, realizacji obowiązków sprawozdawczych i obowiązków w zakresie statystyki publicznej oraz określania planów dalszych działań.

2. W celu realizacji działań ustawowych OHP prowadzą rejestry danych osobowych osób ubiegających się o wsparcie lub korzystających ze wsparcia OHP .

3. W rejestrach OHP są przetwarzane następujące dane osobowe osób fizycznych ubiegających się o wsparcie lub korzystających ze wsparcia OHP:

- 1) imię albo imiona i nazwisko;
- 2) obywatelstwo albo obywatelstwa;

- 3) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) imiona rodziców;
- 5) data urodzenia;
- 6) adres zameldowania na pobyt stały lub czasowy oraz adres do doręczeń i adres zamieszkania;
- 7) wykształcenie;
- 8) ukończone szkoły i szkolenia;
- 9) szkoła, klasa i rodzaj oddziału, gdzie odbywa lub odbywała się ostatnio nauka;
- 10) pracodawca, u którego odbywa się lub odbywało się ostatnio, lub zostało ukończone przygotowanie zawodowe młodocianych, w formie:
  - a) przyuczenia do wykonywania określonej pracy,
  - b) nauki zawodu;
- 11) zawody wyuczone, zawody wykonywane, kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz zawodów, w którym osoba ta chciałaby pracować;
- 12) poziom znajomości języków obcych;
- 13) posiadane uprawnienia zawodowe i kwalifikacje rynkowe włączone do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji;
- 14) rodzaj i stopień niepełnosprawności, jeżeli dotyczy;
- 15) okresy zatrudnienia z podaniem nazwy pracodawcy, zajmowanego stanowiska pracy, wymiaru czasu pracy i podstawy wykonywania pracy;
- 16) kierunki szkoleń, którymi osoba jest zainteresowana, oraz możliwości podejmowania pracy;
- 17) informacja o oświadczeniu o wyrażeniu zgody lub jej braku na przetwarzanie danych osobowych wraz z ich zakresem na podstawie przepisów Unii Europejskiej o sieci EURES;
- 18) numer rachunku płatniczego, jeżeli posiada;
- 19) adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby, jeżeli posiada;
- 20) informacje o liczbie, rodzaju, zakresie i wartości, o ile możliwe jest jej ustalenie, pomocy udzielonej tej osobie przez OHP oraz jej przyjęciu albo odmowie jej przyjęcia;
- 21) informacje o pomocy udzielonej przez:
  - a) publiczne służby zatrudnienia w zakresie określonym w ustawie, przekazywane przez ministra właściwego do spraw pracy lub te służby,



- b) jednostki organizacyjne pomocy społecznej w zakresie danych o przynależności do rodziny o dochodach nieprzekraczających dochodu uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
  - c) jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w zakresie danych o przebywaniu w pieczy zastępczej lub opuszczaniu pieczy zastępczej, określonym w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przekazywane przez ministra właściwego do spraw rodziny lub te jednostki;
- 22) informacje gmin, podmiotów prowadzących szkoły lub organów systemu oświaty o nierealizowaniu obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, w zakresie określonym w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

4. Dane osobowe osób fizycznych, o których mowa w ust. 3, są przetwarzane przez OHP przez okres 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zakończono ubieganie się o wsparcie lub udzielanie wsparcia.

5. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 4, zostanie wytoczone powództwo lub zostanie wszczęte postępowanie, w którym przetwarzane dane osobowe stanowią dowód, okres przetwarzania, o którym mowa w ust. 4, przedłuża się do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania.

6. W celu zapewnienia dostępu do informacji niezbędnych do prawidłowej realizacji zadań OHP, udostępniane są nieodpłatnie następujące kategorie danych, w tym danych osobowych młodzieży, w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań, przetwarzane przez:

- 1) ministra właściwego do spraw pracy i publiczne służby zatrudnienia – dane osób fizycznych, o których mowa w ust. 3, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1-8, 14-17, 19 i 21 lit. a,
- 2) ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego – dane osób fizycznych, o których mowa ust. 3, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5, 6 i 21 lit. b,
- 3) Zakład Ubezpieczeń Społecznych – dane określone w art. 50 ust. 14-16a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 4) Państwową Inspekcję Pracy – informacje o realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1251), oraz kontroli przestrzegania przepisów o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług,
- 5) jednostki organizacyjne pomocy społecznej – dane osób fizycznych, o których mowa ust. 3, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5, 6 i 21 lit. b,

- 6) jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – dane osób fizycznych, o których mowa ust. 3, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5, 6 i 21 lit. d,
- 7) gminy, podmioty prowadzące szkoły lub organy systemu oświaty – dane osób fizycznych, o których mowa ust. 3, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5, 6, 8, 9 i 22,
- 8) dyrektorzy szkół - w zakresie wyników w nauce osiągniętych przez uczestników OHP – w celu uzyskania przez OHP informacji o pomocy udzielanej młodzieży przez te podmioty i weryfikacji uprawnień i danych dotyczących osób ubiegających się o pomoc lub korzystających z pomocy OHP.

7. W celu realizacji przez OHP zadań, o których mowa w art. 331, gmina lub podmiot prowadzący szkoły obowiązani są przekazać do właściwej ze względu na teren działalności wojewódzkiej komendy OHP informacje o młodzieży nierealizującej obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, w zakresie określonym w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

8. OHP udostępniają na wniosek w niezbędnym zakresie przetwarzane dane osobowe osób fizycznych ubiegających się o wsparcie lub korzystających ze wsparcia OHP:

- 1) ministrowi właściwemu do spraw pracy w celu realizacji jego zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w ustawie, dane osób fizycznych, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5, 17, 20 i pkt 21 lit. d,
- 2) wojewódzkim urządowi pracy w celu realizacji ich zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w ustawie, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5, 17 i 20,
- 3) powiatowym urządowi pracy w celu realizacji ich zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w ustawie, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5, 17, 20 i 21 lit. d,
- 4) jednostkom organizacyjnym pomocy społecznej w celu realizacji ich zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w odrębnych przepisach, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5 i 20,
- 5) jednostkom organizacyjnym wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5 i 20,
- 6) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5, 15 i 20,
- 7) Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5, 16 i 22,

8) Państwowej Inspekcji Pracy w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, oraz kontroli przestrzegania przepisów o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1, 3, 5 i 20

– w celu zapewnienia koordynacji wsparcia kierowanego przez te podmioty do poszczególnych osób, a także w celu badań prowadzonych przez te podmioty, organy administracji rządowej lub samorządowej lub podmiotom na ich zlecenie.

9. Dane, o których mowa w ust. 8, są udostępniane na wniosek podmiotów, o których mowa w ust 8, dotyczący określonej osoby fizycznej.

10. W przypadku wniosków składanych z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych przepis ust. 9 stosuje się wobec podmiotów wymienionych w tym przepisie, które spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) posiadają możliwość identyfikacji osoby uzyskującej informacje oraz zakresu, daty i celu ich uzyskania;
- 2) posiadają zabezpieczenia szczególnie środki techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie informacji niezgodnie z celem ich uzyskania;
- 3) zapewniają, że dostęp do danych osobowych jest nadzorowany i rejestrowany zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych;
- 4) zapewniają, że przetwarzanie – udostępnianie danych osobowych odbywa się zgodnie z powszechnie obowiązującymi normami prawa o ochronie danych osobowych.

**Art. 341.** Minister właściwy do spraw pracy mając na względzie zapewnienie efektywności i skuteczności realizacji zadań przez OHP określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zadania OHP w zakresie kształcenia i wychowania oraz zatrudnienia i przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, strukturę i zadania wojewódzkich komend OHP, centrów kształcenia i wychowania, ośrodków szkolenia zawodowego oraz zadania kierowników wskazanych jednostek.

**Art. 342.** Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia sposób organizacji uzupełnienia wykształcenia ogólnego młodzieży w OHP oraz zdobywania przez nią kwalifikacji zawodowych, mając na względzie szczególne potrzeby w tym zakresie młodzieży rekrutowanej do OHP.

## DZIAŁ XI

### Nadzór i kontrola

**Art. 343.** Wojewoda sprawuje nadzór, o którym mowa w art. 29 ust. 1, w szczególności przez:

- 1) badanie dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania nadzoru;
- 2) wykonywanie niezbędnych do celów nadzoru odpisów, wyciągów z dokumentów lub kserokopii oraz zestawień i obliczeń sporządzonych na podstawie dokumentów;
- 3) przeprowadzanie oględzin obiektów i pomieszczeń oraz obserwację przebiegu czynności objętych nadzorem;
- 4) żądanie od pracowników kontrolowanej jednostki udzielania informacji w formie ustnej i pisemnej w związku z czynnościami nadzorczymi;
- 5) wzywianie i przesłuchiwanie świadków;
- 6) zwracanie się o wydanie opinii przez biegłych i specjalistów z zakresu rynku pracy.

**Art. 344.** 1. Wojewoda może przeprowadzać w jednostkach, o których mowa w art. 29 ust. 1, kontrole.

2. Kontrola jest przeprowadzana na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

**Art. 345.** Wojewoda przekazuje ministrowi właściwemu do spraw pracy w terminie do dnia 31 stycznia informację o realizacji w roku poprzednim nadzoru, o którym mowa w art. 29 ust. 1, oraz kontroli, o których mowa w art. 344 ust. 1, wraz z wynikami i oceną, zawierającą w szczególności ocenę poprawności merytorycznej i formalnej zadań objętych nadzorem lub kontrolą.

**Art. 346.** 1. Minister właściwy do spraw pracy może przeprowadzać w publicznych służbach zatrudnienia, OHP oraz innych podmiotach kontrole w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy lub wydatkowania środków Funduszu Pracy.

2. Kontrola jest przeprowadzana na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej.

**Art. 347.** 1. W przypadku stwierdzenia istotnych nieprawidłowości w realizacji zadań ustawowych, w szczególności w zakresie stosowania form pomocy przez urzędy pracy, minister właściwy do spraw pracy lub wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych

środków, zawiadamia o stwierdzonych nieprawidłowościach odpowiednio marszałka województwa lub starostę.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, marszałek województwa lub starosta powiadamia odpowiednio ministra właściwego do spraw pracy lub wojewodę o podjętych czynnościach w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych nieprawidłowościach.

**Art. 348.** 1. Kto nie realizuje zaleceń ministra właściwego do spraw pracy lub wojewody, wydanych w trybie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do 2-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

2. Karę pieniężną wymierza minister właściwy do spraw pracy lub wojewoda w drodze decyzji administracyjnej, biorąc pod uwagę rozmiar, stopień i społeczną szkodliwość stwierdzonych nieprawidłowości.

3. Od kary pieniężnej nieuiszczonej w terminie pobiera się odsetki za zwłokę w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

4. Egzekucja kary pieniężnej wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 3, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

**Art. 349.** 1. Starosta może przeprowadzać kontrolę przyznanej formy pomocy w zakresie prawidłowości realizacji zawartej umowy i wydatkowania środków zgodnie z przeznaczeniem.

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, jest przeprowadzana na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej.

## DZIAŁ XII

### **Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko przepisom ustawy**

**Art. 350.** 1. Bezrobotny, który podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą bez powiadomienia o tym właściwego PUP, podlega karze grzywny nie niższej niż 500 zł.

2. Sprawca nie podlega karze, jeżeli przed dniem rozpoczęcia kontroli w podmiocie kontrolowanym obowiązek, o którym mowa w art. 57 i art. 226, został już spełniony.

**Art. 351.** 1. Kto bez wymaganego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia prowadzi agencję zatrudnienia, świadcząc usługi w zakresie pracy tymczasowej lub pośrednictwa pracy

w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, podlega karze grzywny od 3000 zł do 100 000 zł.

2. Kto, świadcząc usługi, o których mowa w art. 304 ust. 1 lub art. 305, pobiera od osoby, dla której poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz osoby zatrudnionej lub niebędącej pracownikiem agencji pracy tymczasowej lub której udziela pomocy w wyborze lub zmianie zawodu, miejsca pracy, kierunku kształcenia lub szkolenia, a także w planowaniu rozwoju zawodowego, dodatkowe opłaty inne niż wymienione w art. 253 ust. 3 pkt 15, podlega karze grzywny nie niższej niż 3000 zł.

3. Tej samej karze podlega, kto, świadcząc usługi, o których mowa w art. 304 ust. 1 lub art. 305, nie przestrzega zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne, światopogląd i wyznanie lub ze względu na przynależność związkową.

4. Kto, świadcząc usługę, o której mowa w art. 304 ust. 1 pkt 1 lit. a, nie kieruje osoby do pracy za granicą bezpośrednio do pracodawcy zagranicznego lub bezpośrednio do zagranicznej osoby fizycznej powierzającej jej inną pracę zarobkową, lub nie zawiera z tą osobą pisemnej umowy, o której mowa w art. 253 ust. 2, lub zawiera tę umowę niezgodnie z warunkami określonymi w art. 253 ust. 2, podlega karze grzywny od 3000 zł do 30000 zł.

5. Kto, świadcząc usługę, o której mowa w art. 304 ust. 1 pkt 1 lit. a, nie zawiera z pracodawcą zagranicznym pisemnej umowy, o której mowa w art. 253 ust. 6, lub zawiera tę umowę niezgodnie z warunkami określonymi w art. 253 ust. 6, podlega karze grzywny od 3000 zł do 30 000 zł.

6. Kto, świadcząc usługę, o której mowa w art. 304 ust. 1 pkt 1 lit. b:

- 1) nie kieruje cudzoziemca do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bezpośrednio do podmiotów prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
  - 2) nie zawiera z cudzoziemcem umowy, o której mowa w art. 251 ust. 2, lub
  - 3) zawiera z cudzoziemcem umowę niezgodnie z warunkami określonymi w art. 251 ust. 3, lub
  - 4) nie przedstawia cudzoziemcowi pisemnego tłumaczenia umowy, o którym mowa w art. 251 ust. 4, lub
  - 5) nie przedstawia cudzoziemcowi lub podmiotowi pisemnej informacji, o której mowa w art. 251 ust. 5, lub
  - 6) nie prowadzi wykazów, o których mowa w art. 251 ust. 6
- podlega karze grzywny od 3000 zł do 30000 zł.

7. Kto, prowadząc agencję zatrudnienia nie informuje w wyznaczonym terminie dyrektora WUP o zaprzestaniu działalności w zakresie agencji zatrudnienia, o której mowa w art. 322 ust. 2, podlega karze grzywny nie niższej niż 1000 zł.

**Art. 352.** Kto od osoby kierowanej za granicę do podmiotu w celu nabywania umiejętności praktycznych, w szczególności odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego, niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową, pobiera dodatkowe opłaty inne niż wymienione w art. 253 ust. 3 pkt 15, podlega karze grzywny nie niższej niż 3000 zł.

**Art. 353.** Kto, kierując osobę za granicę do podmiotu zagranicznego w celu nabywania umiejętności praktycznych, w szczególności odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego, niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową, nie zawiera z tą osobą umowy, o której mowa w art. 253 ust. 2, podlega karze grzywny od 3000 zł do 30 000 zł.

**Art. 354.** Kto, świadcząc usługi, o których mowa w art. 304 ust. 1 lub art. 305, osobie podejmującej za granicą pracę, pracę tymczasową oraz osobie kierowanej za granicę w celu nabywania umiejętności praktycznych, w formie odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego, niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową, nie przedstawia pisemnej informacji, o której mowa w art. 321 ust. 1 pkt 2, lub przedstawia informację niezgodną ze stanem faktycznym, podlega karze grzywny nie niższej niż 3000 zł.

**Art. 355. 1.** Kto:

- 1) nie dopełnia obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy lub nie opłaca ich w przewidzianym przepisami terminie,
- 2) nie zgłasza wymaganych danych lub zgłasza nieprawdziwe dane mające wpływ na wymiar składek na Fundusz Pracy lub udziela w tym zakresie nieprawdziwych wyjaśnień albo odmawia ich udzielenia

– podlega karze grzywny.

2. Sprawca nie podlega karze, jeżeli przed dniem rozpoczęcia kontroli w podmiocie kontrolowanym zaległe składki na Fundusz Pracy zostały już opłacone w wymaganej wysokości.

**Art. 356.** Kto ze względu na płeć, wiek, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, orientację seksualną, przekonania polityczne, przynależność związkową lub do organizacji pracodawców odmówi zatrudnienia kandydata na

wolnym miejscu zatrudnienia lub miejscu przygotowania zawodowego, podlega karze grzywny nie niższej niż 3000 zł.

**Art. 357.** W sprawach o czyny, o których mowa w art. 357, prawa pokrzywdzonego w imieniu dysponenta Funduszu Pracy wykonuje starosta właściwy ze względu na siedzibę pracodawcy lub przedsiębiorcy

**Art. 358.** 1. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 352 i art. 353-358, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1154).

2. Środki z tytułu orzeczonych i wyegzekwowanych kar grzywnien, o których mowa w art. 352, art. 357 i art. 358, sądy i inne uprawnione podmioty przekazują na rachunek bankowy wyodrębniony dla środków Funduszu Pracy właściwego miejscowo PUP, w trybie i terminach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 198 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Środki te stanowią przychód Funduszu Pracy.

3. Środki z tytułu orzeczonych i wyegzekwowanych kar grzywnien, o których mowa w art. 353–356, sądy i inne uprawnione podmioty przekazują na rachunek bankowy wyodrębniony dla środków Funduszu Pracy właściwego miejscowo wojewódzkiego urzędu pracy, w trybie i terminach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 198 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych. Środki te stanowią przychód Funduszu Pracy.

## DZIAŁ XIII

### Zmiany w przepisach

**Art. 359.** W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r.– Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.<sup>17)</sup>) w art. 833 § 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Przepisy art. 87 i art. 871 Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio do zasiłków dla bezrobotnych, dodatków aktywizacyjnych, oraz stypendiów wypłacanych na podstawie ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej (Dz. U. ...).”.

**Art. 360.** W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, 1301 i 1692) w art. 9 § 11 otrzymuje brzmienie:

---

<sup>17)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459, z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692 i 1855.



„11. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do zasiłków dla bezrobotnych, dodatków aktywizacyjnych oraz stypendiów, wypłacanych na podstawie przepisów ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz.....).”.

**Art. 361.** W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730) w art. 70c w ust. 11 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, o którym mowa w art. 119 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. ...).”, na zasadach dotyczących kursów, lub”.

**Art. 362.** W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 537 oraz z 2021 r. poz. 2447 i 2448) w art. 131 ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Okres pobierania świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, wlicza się do okresów pracy wymaganych do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz do okresów zatrudnienia w rozumieniu przepisów o – emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na takich warunkach, na jakich wlicza się okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, określonych w przepisach ustawy z dnia...o aktywności zawodowej (Dz. U. ...).”.

**Art. 363.** W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2022 r. poz. 933 i 1155) w art. 5c w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

1) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) pobierania świadczenia integracyjnego lub stypendium w okresie odbywania szkolenia lub stażu lub uczestnictwa w zleconych przez starostę działaniach w zakresie reintegracji społecznej, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, na które został skierowany przez powiatowy urząd pracy,

2) pobierania stypendium w okresie odbywania szkolenia lub stażu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, na które został skierowany przez inne niż powiatowy urząd pracy podmioty kierujące na szkolenie lub staż,”;

2) uchyla się pkt 3;

3) dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) pobierania stypendium na podstawie przepisów ustawy o aktywności zawodowej w okresie odbywania szkolenia lub stażu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, na które został skierowany przez powiatowy urząd pracy.”.

**Art. 364.** W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.<sup>18)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14 w ust. 2 pkt 20 otrzymuje brzmienie:

„20) wartość pracy cudzoziemca zatrudnionego nielegalnie w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia ... o zatrudnianiu cudzoziemców (Dz. U. poz.....) ustalona za każdy miesiąc, w którym zostało stwierdzone nielegalne zatrudnienie, w wysokości równoważności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym miesiącu na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020 r. poz. 2207), przy czym przychód powstaje na dzień stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia;”;

2) w art. 21 w ust. 1:

a) pkt 102 i 102a otrzymują brzmienie:

„102) zwrot kosztów otrzymany przez bezrobotnego na podstawie ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ... ) z tytułu:

- a) przejazdu, o którym mowa w art. 203 ust. 1, 2 i 6,
- b) przejazdu na badania lekarskie lub psychologiczne, o których mowa w art. 203 ust. 3,
- c) wyżywienia, o którym mowa w art. 203 ust. 5,
- d) przejazdu do miejsca odbywania stażu, szkolenia, zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- e) przejazdu do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych,
- f) zakwaterowania w miejscu pracy lub miejscu odbywania stażu lub szkolenia,
- g) przejazdu na egzamin
- h) uczestnictwa w zleconych przez starostę działaniach w zakresie reintegracji społecznej,

---

<sup>18)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2021 r. poz. 1163, 1243, 1551, 1574, 1834, 1981, 2071, 2105, 2133, 2232, 2269, 2270, 2328, 2376, 2427, 2430 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1, 24, 64, 138, 501, 558, 583, 646, 655, 830, 872, 1079, 1265, 1301, 1358, 1459, 1512, 1561, 1692 i 1846.

- i) udziału w działaniach realizowanych przez agencję zatrudnienia na podstawie umowy zawartej ze starostą;
- 102a) dochody (przychody) uzyskane z tytułu:
- a) świadczeń otrzymanych w ramach działań aktywizacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia ... o aktywności zawodowej,
  - b) świadczeń z tytułu specyficznych elementów wspierających zatrudnienie otrzymanych w ramach programów specjalnych, o których mowa w art. 2 pkt 25 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej, przez osoby bezrobotne i poszukujące pracy,
  - c) świadczeń przyznawanych z tytułu uczestnictwa w projekcie pilotażowym, o których mowa w art. 2 pkt 28 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej,
  - d) ryczałtu na przejazdy na szkolenia oraz ryczałtu na zakwaterowanie otrzymanych w ramach bonu szkoleniowego, ryczałtu na koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu otrzymanego w ramach bonu stażowego oraz świadczeń otrzymanych w ramach bonu na zasiedlenie, o których mowa w ustawie z dnia ....o aktywności zawodowej,
  - e) stypendiów otrzymanych na podstawie ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej;”;
- b) pkt 118 otrzymuje brzmienie:
- „118) wartość nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych oraz wartość świadczeń rzeczowych, z tytułu:
- a) studiów podyplomowych,
  - b) szkoleń,
  - c) egzaminów lub licencji,
  - d) badań lekarskich lub psychologicznych,
  - e) ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków – otrzymanych na podstawie ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej;”;
- c) pkt 121 i 121a otrzymują brzmienie:
- „121) jednorazowe środki na podjęcie działalności, o którym mowa w art. 144 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej;
- 121a) jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej lub na przystąpienie do spółdzielni socjalnej po jej założeniu przyznane na podstawie art. 159 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej;”;

3) w art. 26ha w ust. 5 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wynagrodzenie wypłacane w okresie 6 miesięcy od dnia zatrudnienia przez podatnika organizującego praktyki zawodowe dla studentów danej uczelni pracownikowi będącemu absolwentem studiów w tej uczelni zatrudnionemu za pośrednictwem jednostki działającej na rzecz aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów szkoły wyższej, prowadzonej przez szkołę wyższą lub organizację studencką, o którym mowa w art. 305 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej, prowadzonego przez tę uczelnię.”;

4) w art. 34:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organy rentowe są obowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent, świadczeń przedemerytalnych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, rent strukturalnych, rent socjalnych oraz rodzicielskich świadczeń uzupełniających.”,

b) w ust. 7 wprowadzenie do wyliczenia trzymuje brzmienie:

„7. Organy rentowe są obowiązane sporządzić i przekazać roczne obliczenie podatku, według ustalonego wzoru, podatnikom uzyskującym dochód z emerytur i rent, rent strukturalnych, rent socjalnych, świadczeń przedemerytalnych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych i rodzicielskich świadczeń uzupełniających oraz urzędowi skarbowemu, przy pomocy którego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika naczelnik urzędu skarbowego wykonuje swoje zadania, a w przypadku podatnika, o którym mowa w art. 3 ust. 2a, urzędowi skarbowemu, przy pomocy którego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych naczelnik urzędu skarbowego wykonuje swoje zadania; obowiązek ten nie dotyczy podatników.”,

c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Jeżeli podatnik dokonał zwrotu nienależnie pobranych emerytur i rent lub zasiłków z ubezpieczenia społecznego, rent strukturalnych, rent socjalnych, świadczeń przedemerytalnych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, rodzicielskich świadczeń uzupełniających, otrzymanych bezpośrednio z tego organu, a obowiązek poboru zaliczek przez ten organ trwa - organ rentowy odejmuje od dochodu kwoty zwrotów dokonanych w roku podatkowym przy ustalaniu wysokości

zaliczek oraz w rocznym obliczeniu dochodu, zamieszczając na tym rozliczeniu odpowiednie informacje.”,

d) ust. 10b otrzymuje brzmienie:

„10b. W przypadku przyznania podatnikowi prawa do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłków z ubezpieczenia społecznego lub renty rodzinnej, za okres, za który podatnik pobierał zasiłek, dodatek szkoleniowy, stypendium albo inne świadczenie pieniężne z tytułu pozostawania bez pracy, nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, lub świadczenie przedemerytalne, pobrane z tego tytułu kwoty w wysokości uwzględniającej zaliczkę na podatek i składkę na ubezpieczenie zdrowotne – organ rentowy odejmuje od przyznanego świadczenia przy ustalaniu wysokości zaliczek oraz w rocznym obliczeniu podatku, zamieszczając na tym rozliczeniu odpowiednie informacje.”.

**Art. 365.** W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 oraz z 2022 r. poz. 583, 1116, 1700 i 1730) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 44zzzb w ust. 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) mogą przystąpić osoby dorosłe, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, o których mowa w ustawie z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz...), jeżeli program przyuczenia do pracy uwzględniał wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego lub podstawie programowej kształcenia w zawodach,”;

2) w art. 92q w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) osoby prawne, osoby fizyczne oraz publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe; instytucje dialogu społecznego i instytucje partnerstwa lokalnego, o których mowa w ustawie z dnia .... o aktywności zawodowej, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową a także pracodawcy, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U z 2022 r. poz. 97) oraz związki zawodowe, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U z 2022 r. poz. 854).”.

**Art. 366.** W ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 514, 1270, 1370 i 1846) w art. 29 uchyla się ust. 3c.

**Art. 367.** W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.<sup>19)</sup>) w art. 18ee w ust. 5 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wynagrodzenie wypłacane w okresie 6 miesięcy od dnia zatrudnienia przez podatnika organizującego praktyki zawodowe dla studentów danej uczelni pracownikowi będącemu absolwentem studiów w tej uczelni zatrudnionemu za pośrednictwem jednostki działającej na rzecz aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów szkoły wyższej, prowadzonej przez szkołę wyższą lub organizację studencką, o którym mowa w art. 305 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ....), prowadzonego przez tę uczelnię.”.

**Art. 368.** W ustawie z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2020 r. poz. 1680) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobom spełniającym warunki do uzyskania statusu bezrobotnego i prawo do zasiłku dla bezrobotnych, określone w ustawie z dnia... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz...), przysługuje świadczenie przedemerytalne, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2167), jeżeli posiadają okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat były zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w zakładach wymienionych w załącznikach nr 2 i 3 do niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. ”;

2) w art. 6a w ust. 1 wyrazy „rejonowy urząd pracy” zastępuje się wyrazami „powiatowy urząd pracy”;

3) w art. 6b w ust. 6 wyrazy „rejonowego urzędu pracy” zastępuje się wyrazami „powiatowego urzędu pracy”.

**Art. 369** W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558, 1700 i 1812) wprowadza się następujące zmiany:

---

<sup>19)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2021 r. poz. 1927, 2105, 2106, 2269 i 2427 oraz z 2022 r. poz. 583, 655, 830, 872, 1079, 1265, 1561 i 1812.

1) w art. 2 w pkt 2 wyrazy „o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” zastępuje się wyrazami „o aktywności zawodowej”;

2) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu ma prawo korzystać z form pomocy na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o aktywności zawodowej”.

2. Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu może również korzystać na zasadach takich jak bezrobotni z następujących form pomocy określonych w ustawie o aktywności zawodowej:

- 1) szkoleń, a także sfinansowania potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności oraz uzyskania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności;
- 2) pożyczki edukacyjnej;
- 3) stażu;
- 4) prac interwencyjnych;
- 5) badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 202 ust. 1 ustawy o aktywności zawodowej;
- 6) zwrotu kosztów przejazdu, o których mowa w art. 203 ust. 1, 2 i 6 ustawy o aktywności zawodowej;
- 7) bonu na zasiedlenie.

3. Wydatki na formy pomocy, o których mowa w ust. 1 i 2, są finansowane w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako:

- 1) bezrobotne – ze środków Funduszu Pracy;
  - 2) poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu – ze środków Funduszu.”;
- 3) w art. 35a w ust. 1 pkt 6a otrzymuje brzmienie:
- „6a) finansowanie z Funduszu wydatków na formy pomocy określone w ustawie o aktywności zawodowej, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu;”.

**Art. 370.** W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, 1079, 1115, 1265 i 1933) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w pkt 2 uchyla się lit <sup>2</sup>;
- 2) w art. 6 w ust. 1:

- a) pkt 9 i 9a otrzymują brzmienie:
    - „9) osobami pobierającymi zasiłek dla bezrobotnych, świadczenie integracyjne lub stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub uczestnictwa w zleconych przez starostę działaniach w zakresie reintegracji społecznej, na które zostały skierowane przez powiatowy urząd pracy, zwanymi dalej “bezrobotnymi”;
    - 9a) osobami pobierającymi stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub uczestnictwa w działaniach w zakresie reintegracji społecznej, na które zostały skierowane przez inne niż powiatowy urząd pracy podmioty kierujące na szkolenie, staż lub uczestnictwo w działaniach w zakresie reintegracji społecznej, zwanymi dalej “osobami pobierającymi stypendium”;
  - b) uchyla się pkt 9b,
  - c) po pkt 9b dodaje się pkt 9c w brzmieniu:
    - „9c) osobami niepełnosprawnymi zarejestrowanymi w powiatowym urzędzie pracy jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu pobierającymi stypendium na podstawie ustawy z dnia      o aktywności zawodowej (Dz. U. ....) w okresie odbywania szkolenia lub stażu, na które zostały skierowane przez powiatowy urząd pracy;”;
- 3) w art. 13:
- a) uchyla się pkt 9b,
  - b) po pkt 9b dodaje się pkt 9c w brzmieniu:
    - „9c) osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9c – od dnia nabycia prawa do stypendium do dnia utraty prawa do niego;”;
- 4) w art. 16:
- a) ust. 1e otrzymuje brzmienie:

„1e. W przypadku stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia cudzoziemca w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia .....o zatrudnianiu cudzoziemców (Dz.U ) lub zaniżenia podstawy wymiaru składek pracowników, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe od wynagrodzenia z tytułu nielegalnego zatrudnienia oraz od części nieujawnionego wynagrodzenia nie obciążają ubezpieczonego i opłacane są w całości z własnych środków przez płatnika składek.”;
  - b) ust. 9a otrzymuje brzmienie:



„9a. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, pobierających stypendium w okresie szkolenia lub stażu kierowanych przez podmioty inne niż powiatowe urzędy pracy, finansują w całości, z własnych środków, podmioty kierujące.”,

- c) uchyla się ust. 9b,
- d) dodaje się ust. 9c w brzmieniu:

„9c. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9c, finansują w całości powiatowe urzędy pracy z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.”;

5) w art. 18:

- a) w ust. 4 uchyla się pkt 9,
- b) w ust. 4 po pkt 9 dodaje się pkt 9a:

„9a) osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9c – stanowi kwota stypendium,”;

6) w art. 40 w ust. 2 w pkt 15 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 16 w brzmieniu:

„16) wymienione we wnioskach, o których mowa w art. 68b ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.<sup>20)</sup>).”;

7) w art. 50 w ust. 14 i 14a w części wspólnej wyrazy „w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” zastępuje się wyrazami “w przepisach ustawy o aktywności zawodowej.”.

**Art. 371.** W ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1732) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) jest uprawniona do zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego;”;

2) w art. 18 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

---

<sup>20)</sup> Zmiany tekstu jednolitego ww. ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. poz. 1292, 1559, 1773, 1834, 1981, 2105, 2120, 2232, 2270, 2427 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 64, 91, 526, 583, 655, 807, 974, 1002, 1079, 1265, 1352, 1700 i 1855.

„7. Świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego oraz do urlopu dla poratowania zdrowia, udzielonego na podstawie odrębnych przepisów.”.

**Art. 372.** W ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1105) w art. 27 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku zawarcia przez starostę umowy, o której mowa w ust. 1, w okresie jej obowiązywania nie stosuje się form pomocy określonych w ustawie z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...).”.

**Art. 373.** W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 167) w art. 28 ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„3. Okres pobierania świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, wlicza się do okresów pracy wymaganych do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz do okresów składkowych w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – na takich warunkach, na jakich wlicza się okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, określonych w przepisach o aktywności zawodowej.”.

**Art. 374.** W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 239) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 37 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Finansowanie z Funduszu Pracy świadczeń, o których mowa w ust. 4, odbywa się jak dla osób poszukujących pracy, o których mowa w 2 pkt 19 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. ... poz....)”;

2) w art. 40 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Finansowanie z Funduszu Pracy kosztów, o których mowa w ust. 3, może odbywać się przez okres i w wysokości przewidzianych w przepisach o aktywności zawodowej, z tym że finansowanie części wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne jest dokonywane na zasadach określonych dla prac interwencyjnych.”.

**Art. 375.** W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1205, z 2021 r. poz. 1621, 1834 oraz z 2022 r. poz. 755) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:  
„4) odbywania szkolenia, stażu przez osobę pobierającą stypendium w okresie odbywania tego szkolenia, stażu, na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub przez inny podmiot kierujący;”;
- 2) w art. 5 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:  
„4) pracodawca, u którego osoba pobierająca stypendium odbywa staż lub szkolenie, lub jednostka, w której osoba pobierająca stypendium odbywa szkolenie – w stosunku do osoby pobierającej stypendium w okresie odbywania tego stażu, lub szkolenia na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub przez inny podmiot kierujący;”;
- 3) w art. 9 w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:  
„3) kwota otrzymanego za ten miesiąc stypendium – dla ubezpieczonych będących osobami pobierającymi stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy, na które zostały skierowane przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący;”.

**Art. 376.** W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. z 2020 r. poz. 984) w art. 2 w ust. 1 pkt 14 otrzymuje brzmienie:

- „14) przy wykonywaniu przez bezrobotnego prac społecznie użytecznych, o których mowa w art. 136 ustawy z dnia ..... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ....);”.

**Art. 377.** W ustawie z dnia 23 listopada 2002r. o restrukturyzacji zobowiązań koncesyjnych operatorów stacjonarnych publicznych sieci telefonicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1700) w art. 7 w ust. 2 uchyla się pkt 3.

**Art. 378.** W ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 461) w art. 6 w ust. 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

- „5) odbyła staż, o którym mowa w art. 109 i 114 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...), obejmujący wykonywanie czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej.”.

**Art. 379.** W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176 z 2022 r. poz. 218) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1:
  - a) w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) długotrwale bezrobotnych, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...),”
  - b) w ust. 3:
    - pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zasiłku dla bezrobotnych; o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej;”
    - uchyla się pkt 2;
- 2) w art. 2 pkt 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8) zatrudnieniu wspieranym – oznacza to udzielanie wsparcia o charakterze doradczym i finansowym osobie, o której mowa w art. 1, w utrzymaniu aktywności zawodowej umożliwiającej podjęcie zatrudnienia, prac społecznie użytecznych w rozumieniu przepisów o aktywności zawodowej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej lub podjęcie działalności gospodarczej;

9) zasiłku dla bezrobotnych – oznacza to zasiłek, o którym mowa w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej.”;
- 3) w art. 9a ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Centrum może realizować działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, o których mowa w art. 196 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej.

2. Realizacja działań, o których mowa w ust. 1, oraz ich finansowanie odbywa się, zgodnie z umową, o której mowa w art. 196 ust. 2 ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej.”;
- 4) w art. 13:
  - a) ust. 5 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„5. Zakończenie realizacji programu następuje w okresie do 6 miesięcy po dniu, w którym uczestnik objęty programem podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową w rozumieniu przepisów o aktywności zawodowej, założył lub przystąpił do spółdzielni socjalnej lub podjął działalność gospodarczą, albo w dniu, w którym upłynął okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w art. 15.”

- b) ust. 5a otrzymuje brzmienie:  
„5a. Po zakończeniu uczestnictwa w zajęciach w Centrum kierownik Centrum wydaje uczestnikowi oraz przekazuje do powiatowego urzędu pracy zaświadczenie potwierdzające uczestnictwo w zajęciach i umiejętności nabyte w ramach reintegracji zawodowej i społecznej.”;
- 5) w art. 15b w ust. 1:  
a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:  
„1) prac społecznie użytecznych na zasadach określonych w przepisach o aktywności zawodowej;”,  
b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:  
„3) orzecznictwa, poradnictwa zawodowego, psychologicznego i społecznego dla osób realizujących prace społecznie użyteczne w rozumieniu przepisów o aktywności zawodowej, podejmujących zatrudnienie, działalność gospodarczą, zakładających lub przystępujących do spółdzielni socjalnej.”;
- 6) w art. 16 w ust. 6 otrzymuje brzmienie:  
„6. W przypadku podjęcia działalności, o której mowa w ust. 1a, przysługują uprawnienia, o których mowa w przepisach o aktywności zawodowej”;
- 7) w art. 18:  
a) w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:  
„6) staże, o których mowa w przepisach o aktywności zawodowej.”,  
b) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:  
„7. Klub integracji społecznej może realizować działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, o których mowa w art. 196 ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej.  
8. Realizacja działań, o których mowa w ust. 7, oraz ich finansowanie odbywa się, zgodnie z umową, o której mowa w art. 196 ust. 2 ustawy z dnia ..... o aktywności zawodowej.”.

**Art. 380.** W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 240) w art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Renta socjalna nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury, uposażenia w stanie spoczynku, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty inwalidzkiej lub pobierającej świadczenie o charakterze rentowym z instytucji zagranicznych, renty

strukturalnej, a także osobie uprawnionej do świadczenia przedemerytalnego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.”.

**Art. 381.** W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 i 1265) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3:
  - a) w pkt 23 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych, o których mowa odpowiednio w art. 219 ust. 1, art. 228 ust. 1, art. 229 ust. 1 i art. 230 ust. 1 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...),”
  - b) w pkt 24:
    - lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych, o których mowa odpowiednio w 219 ust. 1, art. 228 ust. 1, art. 229 ust. 1 i art. 230 ust. 1 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej,”
    - lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) uzyskaniem świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,”
- 2) w art. 11a ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku wyboru dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia o aktywności zawodowej na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, dodatek, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje na żadne dziecko w rodzinie.”;
- 3) w art. 16a w ust. 8 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,”
- 4) w art. 17 w ust. 5 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

- „a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,”;
- 5) w art. 17c ust. 6 otrzymuje brzmienie:  
„6. W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 220 ust. 2 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej lub w ciągu 30 dni po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 219 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.”;
- 6) w art. 23 w ust. 10 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:  
„7) ministrowi właściwemu do spraw pracy – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o status bezrobotnego lub zasiłek dla bezrobotnych.”;
- 7) w art. 48 w ust. 2 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:  
„a) osobom bezrobotnym oraz osobom pobierającym świadczenie przedemerytalne,”.

**Art. 382.** W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.<sup>21)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 pkt 11 otrzymuje brzmienie:  
„11) osoba zatrudniona – osobę pozostającą w zatrudnieniu w rozumieniu przepisów ustawy o aktywności zawodowej lub prowadzącą działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów dotyczących działalności gospodarczej;”;
- 2) w art. 8 w ust. 4 pkt 5 otrzymuje brzmienie:  
„5) świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie art. 136 ust. 12 ustawy z dnia ..... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...) z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych;”;
- 3) w art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

---

<sup>21)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2021 r. poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692 i 1700.

„2. Brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, o którym mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, lub w przypadkach określonych w art. 55 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia ... o aktywizacji zawodowej lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia, odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.”;

4) w art. 17 w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.”;

5) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„7. Podstawą odmowy przyznania albo ograniczenia rozmiarów pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie może być uchylenie się przez osobę lub rodzinę ubiegającą się o pomoc od poddania się przeszkoleniu zawodowemu.”;

6) w art. 105 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Udostępnienie informacji gromadzonych przez publiczne służby zatrudnienia, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej odbywa się na zasadach określonych w art. 46 ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej.”;

7) w art. 107 w ust. 5b pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) decyzji starosty o uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną, utracie statusu osoby bezrobotnej, o przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu, wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych, stypendium, dodatku aktywizacyjnego albo oświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy;”;

8) w art. 108 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku osób bezrobotnych podpisanie kontraktu socjalnego, w ramach którego są realizowane działania na rzecz wzmocnienia aktywności osoby bezrobotnej,



może być dokonywane na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy na zasadach określonych w art. 194 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej.”

**Art. 383.** W ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1867) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w ust. 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz...), zwanej dalej „ustawą o aktywności zawodowej”, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat – kobieta oraz 60 lat – mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub”,

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy „o aktywności zawodowej”, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, lub”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1 ustawy aktywności zawodowej, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;

2) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do okresu 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej wlicza się:

- 1) okresy, za które, zgodnie z art. ... ustawy o aktywności zawodowej, prawo do tego zasiłku dla bezrobotnych nie przysługiwało;
- 2) okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o aktywności zawodowej, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych podjętego w tym okresie; w przypadku gdy zatrudnienie lub inna praca zarobkowa ustanie po upływie 180-dniowego okresu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje, jeżeli wniosek o przyznanie tego świadczenia zostanie złożony w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia ustania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o aktywności zawodowej, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.”;

2) uchyla się art. 25;

3) w art. 26 w ust. 1 uchyla się pkt 1.

**Art. 384.** W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.<sup>22)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1 w części wspólnej po wyrazach „z art. 68” dodaje się wyrazy „i art. 68a”;

2) w art. 66 w ust. 1:

a) pkt 24 otrzymuje brzmienie:

„24) bezrobotni z prawem do zasiłku niepodlegający obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;”;

b) pkt 24a otrzymuje brzmienie:

„24a) osoby pobierające stypendium w okresie odbywania szkolenia lub stażu, na które zostały skierowane przez podmiot inny niż powiatowy urząd pracy, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;”;

c) po pkt 24a dodaje się pkt 24b w brzmieniu:

---

<sup>22)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wyżej wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2021 r. poz. 1292, 1559, 1773, 1834, 1981, 2105, 2120, 2232, 2270, 2427 i 2469, oraz z 2022 r. poz. 64, 91, 526, 583, 655, 807, 974, 1002, 1079, 1265 i 1352,

„24b) osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu pobierające stypendium na podstawie przepisów ustawy o aktywności zawodowej w okresie odbywania szkolenia lub stażu, na które zostały skierowane przez powiatowy urząd pracy, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;”;

3) po art. 68 dodaje się art. 68a–68e w brzmieniu:

„Art. 68a. 1. Osoba, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–2a, może ubezpieczyć się dobrowolnie, jeżeli:

- 1) ma miejsce zamieszkania i przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.<sup>23)</sup>);
- 3) nie otrzymuje dochodu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu na podstawie art. 66 ust. 1 albo na podstawie art. 68, ani nie jest osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji;
- 5) nie podlega obowiązkowi zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego, na podstawie art. 67 ust. 3 przez członka rodziny.

2. Prawo do ubezpieczenia zdrowotnego powstaje po złożeniu wniosku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 68b. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 68a ust. 2, zawiera:

- 1) wskazanie oddziału wojewódzkiego Funduszu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) imię i nazwisko;
- 3) datę urodzenia;
- 4) płeć;
- 5) adres zamieszkania;
- 6) numer PESEL, a w przypadku gdy ubezpieczonemu nie nadano numeru PESEL – serię i numer dowodu osobistego lub paszportu;

---

<sup>23)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wyżej wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2021 r. poz. 1163, 1243, 1551, 1574, 1834, 1981, 2071, 2105, 2133, 2232, 2269, 2270, 2328, 2376, 2427, 2430 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1, 24, 64, 138, 501, 558, 583, 646, 655, 830, 872 i 1079.

- 7) adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 8) oświadczenie o spełnianiu warunków, o których mowa w art.68a ust.1.

2. Informacje przedstawione we wniosku, o którym mowa w ust. 1, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

3. W przypadku zaprzestania spełniania któregokolwiek z warunków uprawniających do ubezpieczenia zdrowotnego, o których mowa w art. 68a ust. 1, osoba objęta ubezpieczeniem zdrowotnym zobowiązana jest złożyć do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosek, który zawiera dane wymienione w ust. 1 pkt 2 i 6 oraz oświadczenie o niespełnianiu warunków, o których mowa w art. 68a ust. 1.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 i 3, składa się wyłącznie w postaci elektronicznej za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych po jego opatrzeniu kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo wykorzystując sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w systemie teleinformatycznym.

5. Potwierdzenie złożenia w postaci elektronicznej wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 3, jest udostępniane osobie ubiegającej się o ubezpieczenie zdrowotne na jej profilu informacyjnym w sposób przyjęty w systemie teleinformatycznym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

6. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest obowiązany do zapewnienia w swojej siedzibie, oddziale lub innej wyznaczonej jednostce organizacyjnej możliwości założenia profilu informacyjnego, o którym mowa w ust. 4, a także do zapewnienia pomocy przy składaniu wniosków, o których mowa w ust. 1 i 3.

Art. 68c. 1. Osoba, o której mowa w art. 68a ust. 1, zostaje objęta ubezpieczeniem zdrowotnym z dniem złożenia wniosku.

2. Objęcie osoby, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–2a, ubezpieczeniem zdrowotnym ustaje z dniem objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu albo wydania decyzji o utracie prawa do ubezpieczenia zdrowotnego.

3. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej osoby, o której mowa w art. 68a ust. 1, powstaje od dnia objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i wygasa po upływie 30 dni od dnia ustania ubezpieczenia zdrowotnego.

Art. 68d. 1. Fundusz wydaje decyzje w sprawach odmowy przyznania świadczenia ubezpieczenia zdrowotnego, utraty prawa do ubezpieczenia zdrowotnego oraz decyzję w sprawie zwrotu kosztów leczenia.

2. Decyzje, postanowienia, zawiadomienia, wezwania i inne pisma w sprawie ubezpieczenia zdrowotnego Fundusz mogą być doręczane osobie ubiegającej się o ubezpieczenie zdrowotne lub osobie ubezpieczonej w postaci elektronicznej. Przepisy art. 39 – 39<sup>1</sup> ustawy dnia 14 czerwca 1960 r Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się.

Art. 68e. 1 Fundusz może dokonać weryfikacji informacji zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 68b ust. 1 pkt 8.

2. W celu dokonania weryfikacji, o której mowa w ust. 1, Fundusz współpracuje z właściwymi organami, w tym organami Krajowej Administracji Skarbowej i pozyskuje za od nich dane w zakresie niezbędnymi do weryfikacji za pośrednictwem systemów teleinformatycznych.”;

4) w art. 73:

a) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 24, powstaje z dniem przyznania zasiłku dla bezrobotnych, a wygasa z dniem utraty tego zasiłku;”;

b) po pkt 7 dodaje się pkt 7b w brzmieniu:

„7b) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 24b, powstaje z dniem nabycia prawa do stypendium, a wygasa z dniem utraty prawa do niego;”;

c) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) osób pobierających świadczenie przedemerytalne obejmuje okres od dnia przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego do dnia utraty prawa do jego pobierania, a w przypadku zasiłku przedemerytalnego – do jego wygaśnięcia, a w odniesieniu do osób niepobierających zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego z przyczyn, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 25 – obejmuje okres od dnia zarejestrowania się w urzędzie pracy do dnia przyznania prawa do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego;”;

5) w art. 75:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Osoby pobierające świadczenie przedemerytalne zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określona w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych do 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek ubezpieczenia lub zaistniały zmiany dotyczące tego obowiązku.”;

b) w ust. 9a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 24a, zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego podmiot kierujący (beneficjent) na szkolenie lub staż, którym jest:”;

c) po ust. 9a dodaje się ust. 9b w brzmieniu:

„9b. Osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 24b, zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego właściwy powiatowy urząd pracy.”;

6) w art. 81:

a) w ust. 8 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 24, jest kwota odpowiadająca wysokości pobieranego zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium;”;

b) po pkt 5a dodaje się pkt 5b w brzmieniu:

„5b) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 24b, jest kwota odpowiadająca wysokości pobieranego stypendium;”;

c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W przypadku przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury, renty lub zasiłków z ubezpieczenia społecznego albo świadczeń pieniężnych dla cywilnych ofiar wojny za okres, za który ubezpieczony pobierał świadczenie z innego właściwego organu emerytalnego lub rentowego, zasiłek, dodatek szkoleniowy, stypendium lub inne świadczenie pieniężne z tytułu pozostawania bez pracy y lub świadczenie przedemerytalne w wysokości uwzględniającej zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych i składkę na ubezpieczenie zdrowotne - Zakład Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne odejmuje te kwoty od przyznanego świadczenia.”;

7) w art. 85 ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Za osobę pobierającą świadczenie przedemerytalne składkę jako płatnik oblicza, pobiera z kwoty świadczenia przedemerytalnego i odprowadza jednostka

organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określona w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.”;

8) po art. 87a dodaje się art. 87b i 87c w brzmieniu:

„Art. 87b. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje do centrali Funduszu nieodpłatnie, w postaci elektronicznej, dane osób o objętych ubezpieczeniem, o którym mowa 68a ust. 1, obejmujące imię i nazwisko, numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz informacje o dacie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym lub dacie ustania ubezpieczenia zdrowotnego tej osoby.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje do dnia 15 dnia każdego miesiąca za poprzedni miesiąc.

3. Dane, o których mowa w ust. 1, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje według stanu na ostatni dzień miesiąca, którego dane dotyczą.

Art. 87c. 1. Fundusz comiesięcznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych i ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informacje dotyczące wysokości kosztów świadczeń opieki zdrowotnej osób ubezpieczonych na podstawie wniosku o którym mowa w art. 68a ust. 1.

2. Na podstawie informacji, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje do Funduszu środki finansowe na finansowania kosztów świadczeń opieki zdrowotnej osób ubezpieczonych na podstawie wniosku o którym mowa w art. 68a ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych zawartych w informacji, o której mowa w ust. 1, oraz tryb i sposób finansowania kosztów świadczeń opieki zdrowotnej osób ubezpieczonych na podstawie wniosku o którym mowa w art. 68a ust. 1, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowego i rzetelnego gospodarowania środkami publicznymi.”.

**Art. 385.** W ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1689) w art. 4 w ust. 1 w pkt 7:

1) lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) bezrobotne, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...),”;

2) uchyla się lit. d.

**Art. 386.** W ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085 oraz z 2022 r. poz. 1812) wprowadza się następujące zmiany w art. 4 w ust. 1:

- 1) pkt 1 otrzymuje brzmienie:  
„1) osoby bezrobotne, w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...),”
- 2) pkt 4–6 otrzymują brzmienie:  
„4) osoby poniżej 30 roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, posiadające status osoby poszukującej pracy, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej;  
5) opiekunowie osoby niepełnosprawnej, o których mowa w art. ... ustawy z dnia o aktywności zawodowej;  
6) osoby poszukujące pracy w rozumieniu ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej”.

**Art. 387.** W ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2020 r. poz. 7) w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organem opiniodawczo-doradczym dysponenta Funduszu w sprawach Funduszu jest Rada Rynku Pracy, powołana na podstawie przepisów o aktywności zawodowej.”.

**Art. 388.** W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1614) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10 w ust. 1 w pkt 3 lit. e i f otrzymują brzmienie:  
„e) prowadzenia agencji zatrudnienia zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...),  
f) prowadzenia działalności przez podmioty, o których mowa w art. 305 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej, zgodnie z warunkami określonymi w art. 306 tej ustawy;”
- 2) w art. 13 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:  
„2) podmioty świadczące usługi pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej w rozumieniu art. 304 ust. 1 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej – w zakresie przestrzegania obowiązków, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. d i e,  
3) podmioty, o których mowa w art. 305 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej – w zakresie przestrzegania warunków określonych w art. 251, art. 253 ust. 2, art. 320, art. 321 i art. 325 tej ustawy;”



- 3) w art. 14 w ust. 1, w art. 19 w ust. 1 w pkt 8 i 9 oraz w art. 63 w ust. 3 wyrazy „o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” zastępuje się wyrazami „o aktywności zawodowej”;
- 4) w art. 37:
  - a) w ust. 2 w pkt 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„starostę – o stwierdzonych przypadkach naruszenia przez bezrobotnego lub przez podmiot kontrolowany przepisów o aktywności zawodowej.”,
  - b) w ust. 3 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) stwierdzonych przypadkach naruszenia warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w przepisach o aktywności zawodowej.”.

**Art. 389.** W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1614) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
  - a) w pkt 17:
    - lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) utratą zasiłku, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1 ustawy o aktywności zawodowej, lub stypendium dla bezrobotnych,”,
    - lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) utratą świadczenia przedemerytalnego,”,
  - b) w pkt 18:
    - lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) uzyskaniem zasiłku, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1 ustawy o aktywności zawodowej lub stypendium dla bezrobotnych,”,
    - lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) uzyskaniem świadczenia przedemerytalnego,”;
- 2) w art. 5 w ust. 3 uchyla się pkt 3.

**Art. 390.** W ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1505 oraz z 2022 r. poz. 24, 88, 646 i 1079) w art. 12 w ust. 1a pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) nawiązanie stosunku pracy na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy z osobą, która ukończyła w Agencji staż w rozumieniu art. 2 pkt 38 ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej.”.

**Art. 391.** W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1691) w art. 73 w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Okres pobierania świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, wlicza się do okresów pracy wymaganych do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz do okresów zatrudnienia w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - na takich warunkach, na jakich wlicza się okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, określonych w przepisach o aktywności zawodowej.”.

**Art. 392.** W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o postępowaniu kompensacyjnym w podmiotach o szczególnym znaczeniu dla polskiego przemysłu stoczniowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1696) w art. 123 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownicy stoczni, w okresie trwania stosunku pracy po wszczęciu postępowania kompensacyjnego oraz po rozwiązaniu lub wygaśnięciu tego stosunku pracy, są objęci, przez okres 6 miesięcy, programem zwolnień monitorowanych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ....), o ile nie podejmą w tym okresie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.”.

**Art. 393.** W ustawie z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 301) w art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie zbiegu prawa do świadczenia z prawem do renty, uposażenia w stanie spoczynku, świadczenia przedemerytalnego lub innego świadczenia o charakterze emerytalnym lub rentowym, ustalonym na podstawie odrębnych ustaw, przysługuje tylko jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez uprawnionego.”.

**Art. 394.** W ustawie z dnia 19 czerwca 2009 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę (Dz. U. z 2016 r. poz. 734) w art. 17 w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 241.ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...) stosuje się odpowiednio.”.

**Art. 395.** W ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1599) w art. 33 w ust. 1 wyrazy „ustawy z dnia z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, 830 i 1079)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ..... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...)”.

**Art. 396.** W ustawie z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. z 2020 r. poz. 2156) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) form pomocy określonych w ustawie z dnia .... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...) oferowanych przez publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia i instytucje szkoleniowe, oraz form pomocy oferowanych przez inne podmioty działające na rzecz zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania bezrobociu.”;
- 2) w art. 8 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) dostępu i warunków korzystania z form pomocy określonych w ustawie z dnia ... o aktywności zawodowej oraz form pomocy oferowanych przez inne podmioty działające na rzecz zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania bezrobociu.”.

**Art. 397.** W ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 379 oraz z 2022 r. poz. 1561) w art. 17 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Pożyczka edukacyjnej, o której mowa w art. 107 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o aktywności zawodowej”, może zostać umorzona w całości lub w części wraz odsetkami, jeżeli na skutek powodzi.”;

**Art. 398.** W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633, 655, 974 i 1079) w art. 5 w ust. 4 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– mogą wykonywać swój zawód w zakładzie leczniczym także na podstawie umowy zawartej przez podmiot leczniczy prowadzący ten zakład z agencją zatrudnienia, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia ... r. o aktywności zawodowej (Dz. U. poz....).”.

**Art. 399.** W ustawie z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 669) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla bezrobotnego ze środków Funduszu Pracy w okresie obowiązywania umowy zawartej z pracownikiem na podstawie ustawy z dnia.... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz...) lub”;
- 2) w art. 5:
- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) finansowane ze środków Funduszu świadczenie na częściowe zaspokojenie wynagrodzenia za czas przestoju ekonomicznego, do wysokości 100% zasiłku, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt.... ustawy z dnia .... r. o aktywności zawodowej, zwiększonego o wysokość składek na ubezpieczenia społeczne należnych od pracownika, w wysokości proporcjonalnej do przestoju ekonomicznego, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika,”
- b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) finansowane ze środków Funduszu świadczenie na częściowe zrekompensowanie wynagrodzenia z tytułu obniżenia wymiaru czasu pracy, do wysokości 100% zasiłku, o którym mowa w art.219 ust. 1, ustawy z dnia. o aktywności zawodowej, zwiększonego o wysokość składek na ubezpieczenia społeczne, należnych od pracownika, w wysokości proporcjonalnej do obniżonego wymiaru czasu pracy pracownika, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy pracownika przed jego obniżeniem,”;
- 3) w art. 28 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Rada Ministrów nie wydaje rozporządzenia, o którym mowa w ust. 3, jeżeli jego wydanie ograniczyłoby wykonywanie bieżących zadań w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych finansowanych z Funduszu oraz w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy.”.

**Art. 400.** W ustawie dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2022 r. poz. 1694) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 16 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Pośrednictwo pracy prowadzą agencje zatrudnienia, o których mowa w ustawie z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz...), zwanej dalej „ustawą”, oraz powiatowe urzędy pracy.”;
- 2) w art. 19 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Agencja zatrudnienia przyjmuje od armatora ofertę pracy na statku, jeżeli w ofercie nie zostały zawarte wymagania, o których mowa w ustawie stawie o aktywności

zawodowej, sprawdza, czy wśród osób zainteresowanych podjęciem pracy na statku są kandydaci spełniający wymagania armatora określone w tej ofercie oraz informuje armatora, czy może skierować do niego odpowiednich kandydatów do pracy na statku, a w przypadku ich braku może poinformować o innych agencjach zatrudnienia prowadzących pośrednictwo pracy.”;

3) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku pośrednictwa pracy dla osób poszukujących pracy na statku o obcej przynależności agencja zatrudnienia zawiera z:

- 1) osobą zainteresowaną podjęciem pracy na statku pisemną umowę, spełniającą wymagania określone w ustawie z dnia ... o aktywności zawodowej;
- 2) armatorem, do którego zamierza kierować osoby do pracy, pisemną umowę, spełniającą wymagania w ustawie z dnia ... ustawy o aktywności zawodowej.”.

**Art. 401.** W ustawie z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2021 r. poz. 541 oraz z 2022 r. poz. 1726) w art. 34 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) bezrobotnych w rozumieniu ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...),

„3) osób poszukujących pracy, niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej,”.

**Art. 402.** W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.<sup>24)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 45 w ust. 11 w pkt 3 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) pozytywną opinię wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 8 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...),”;

2) w art. 68:

a) w ust. 7 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) uzyskaniu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 8 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej, oraz”.

---

<sup>24)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700 i 1730.

- b) w ust. 7c pkt 7 otrzymuje brzmienie:  
„7) realizacji doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego.”;
- 3) w art. 117 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:  
„3) publiczne służby zatrudnienia i Ochotnicze Hufce Pracy, o których mowa w art. 303 ust. 1 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową, oraz agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego i instytucje partnerstwa lokalnego, o których mowa w art. ... tej ustawy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową i posiadające akredytację, o której mowa w art. 118, a także pracodawcy, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) oraz związki zawodowe, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854).”;
- 4) ust. 8a otrzymuje brzmienie:  
„8a. Akredytację na kształcenie ustawiczne prowadzone w formie kwalifikacyjnego kursu zawodowego może uzyskać podmiot prowadzący działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2, a także publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego, o której mowa w ustawie o aktywności zawodowej, prowadząca działalność edukacyjno-szkoleniową, które prowadziły kwalifikacyjne kursy zawodowe lub prowadziły, na podstawie odrębnych przepisów, edukację pozaszkolną w zakresie zawodu lub zawodów odpowiadających zawodowi lub zawodom określonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, przez okres co najmniej 3 lat. Przepisy ust. 2-7 stosuje się.”;
- 5) w art. 168 ust. 5a otrzymuje brzmienie:  
„5a. Szkoła, o której mowa w ust. 4 pkt 6 lit. a, prowadząca kształcenie zawodowe, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi opinię wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 8 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej.”;
- 6) w art. 178 w ust. 3 w pkt 3 lit. d otrzymuje brzmienie:  
„d) opinię wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 8 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej.”.

**Art. 403.** W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574) w art. 49 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W uczelni może działać jednostka, o którym mowa w art. 305 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej(Dz. U. poz....).”.

**Art. 404.** W ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1051) użyte w art. 2 w pkt 3 wyrazy „zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne określone w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,” zastępuje się wyrazami „świadczenia przedemerytalne o których mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych,”.

**Art. 405.** W ustawie z dnia 9 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818) w art. 2 w ust. 2 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) ustawy z dnia ... r. o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...);”.

**Art. 406.** W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 94 w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) bezrobotnych w rozumieniu ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz....),

3) osób poszukujących pracy, niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej;”;

2) w art. 96 w ust. 2 w pkt 2 lit. a i b otrzymują brzmienie:

„a) bezrobotnych, w rozumieniu ustawy z dnia ... r. o aktywności zawodowej,

b) osób poszukujących pracy, niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej,”.

**Art. 407.** W ustawie z dnia z dnia 11 września 2019 r. o pracy na statkach rybackich (Dz. U. z 2019 r. poz. 2197) w art. 2 w pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) agencja zatrudnienia – agencję zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...);”.

**Art. 408.** W ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r. poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 313 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

- „6. Stosowanie przepisów ust. 1–3 nie powoduje utraty uprawnień bezrobotnych, określonych w przepisach ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz....).”;
- 2) w art. 314 w ust. 2, 4 i 5 wyrazy „rejonowy urząd pracy” zastępuje się wyrazami „powiatowy urząd pracy”;
  - 3) w art. 322 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– uwzględniając klasyfikację zawodów i specjalności określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 28 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej oraz konieczność zagwarantowania równości stron umowy oraz zapewnienia sprawności postępowania w zakresie wypłacania ekwiwalentu.”.

**Art. 409.** W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.<sup>25)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 22 ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Obywatel Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, może zarejestrować się oraz zostać uznany jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy, o której mowa w art. 2 pkt 1 albo 19 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...). Do obywateli Ukrainy, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie stosuje się warunku określonego w art. 2 pkt 1 lit. b ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, przepisy wydane na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej stosuje się odpowiednio.”;
- 2) w art. 24 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ochotnicze Hufce Pracy mogą realizować zadania, o których mowa w ustawie z dnia ... o aktywności zawodowej, na rzecz obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 22 ust. 1, którzy ukończyli 15 lat i nie ukończyli 25 lat.”.

**Art. 410.** W ustawie z dnia z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
  - a) w pkt 6 lit. a–c otrzymują brzmienie:

„a) bezrobotnego, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej (Dz. U. poz. ...),

---

<sup>25)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wyżej wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2022 r. poz. 682, 683, 684, 830, 930, 1002, 1087, 1383, 1561, 1692 i 1733.



- b) bezrobotnego długotrwale, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia ... o aktywności zawodowej,
  - c) poszukującego pracy, o którym mowa w art. 2 pkt 19 ustawy z dnia ... o aktywizacji zawodowej:
    - w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia lub
    - niewykonywającego innej pracy zarobkowej, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia o aktywności zawodowej,”
- b) pkt 10 otrzymuje brzmienie:  
„10) zatrudnieniu – należy przez to rozumieć zatrudnienie, o którym mowa w art. 2 pkt 42 ustawy z dnia .... o aktywności zawodowej.”;
- 2) w art. 22 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:  
„1) Funduszu Pracy na zasadach określonych w ustawie z dnia .... aktywności zawodowej;”.

#### DZIAŁ XIV

##### **Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe**

**Art. 411 1.** Postępowania w sprawach indywidualnych wszczęte i niezakończone decyzją ostateczną do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, są prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Do postępowań, o których mowa w art. 18e, 18j, 18l, 18m, 18na i 19ia ustawy uchylanej w art. 434, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się dotychczasowe przepisy.

3. Do postępowań w sprawie zwrotu środków Funduszu Pracy wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem albo pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się dotychczasowe przepisy.

4. Roszczenia powiatowego urzędu pracy z tytułu nienależnie pobranych świadczeń o których mowa w art. 76 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 434, przedawnione w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wygasają z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Roszczenia powiatowego urzędu pracy z tytułu nienależnie pobranych świadczeń o których mowa w art. 76 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 434, nie przedawnione w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wygasają z upływem 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

**Art. 412.** Terminem początkowym liczenia liczby odmów, niepodjęć, przerw, nie zrealizowania działań, rezygnacji, niestawiennictw, o których mowa w art. 57 ust. 1, jest dzień wejścia w życie ustawy.

**Art. 413.** 1. Zasiłki, stypendia i dodatki aktywizacyjne przyznane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są wypłacane w wysokości i przez okresy wynikające z dotychczasowych przepisów.

2. Osoby, będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w okresie nie przysługiwania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 75 ust. 1 i 2 ustawy uchylanej w art. 434, nabywają prawo do zasiłku w wysokości i na okresy wynikające z dotychczasowych przepisów.

3. Zasiłki przyznane do dnia 31 grudnia 2022 r. podlegają waloryzacji na podstawie ustawy, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Zasiłki przyznane do dnia 31 grudnia 2009 r. nie podlegają waloryzacji.

**Art. 414.** 1. Przepisy art. 20 ustawy uchylanej w art. 434 zachowują moc do dnia 31 grudnia 2023 r.

2. Do dnia 31 grudnia 2023 r. szkolenia, o których mowa w art. 95 ust. 1 pkt 1 i 2 i art. 103 ust. 3 pkt 1 oraz szkolenia finansowane w ramach pożyczki edukacyjnej, o której mowa w art. 107 ust. 1, realizują podmioty wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2020 r. poz. 299 oraz z 2022 r. poz. 807 i 1079) w zakresie świadczenia usług szkoleniowych lub do Rejestru Instytucji Szkoleniowych o którym mowa w art. 20 ustawy uchylanej w art. 434.

**Art. 415.** 1. Wnioski o udzielenie wsparcia w ramach instrumentów rynku pracy i usług rynku pracy określonych w ustawie uchylanej w art. 434, które nie zostały uwzględnione jako formy pomocy w niniejszej ustawie, złożone przed dniem wejścia w życie ustawy, pozostawia się bez rozpoznania.

2. Do wniosków o udzielenie wsparcia w ramach instrumentów rynku pracy i usług rynku pracy określonych w ustawie uchylanej w art. 434, uwzględnionych jako formy pomocy określone w niniejszej ustawie, złożone przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

**Art. 416.** 1. Instrumenty rynku pracy i usługi rynku pracy, określone w ustawie uchylanej w art. 434, do których skierowanie nastąpiło albo których realizacja rozpoczęła się przed dniem

wejścia w życie ustawy, są realizowane na zasadach i przez okres wynikający z dotychczasowych przepisów.

2. Indywidualne plany działania określone w art. 34a ustawy uchylanej w art. 434, których przygotowanie albo realizacja rozpoczęły się przed dniem wejścia w życie ustawy, są realizowane na zasadach i przez okres wynikający z dotychczasowych przepisów.

3. Powiatowe urzędy pracy są obowiązane dostosować indywidualne plany działania, o których mowa w ust. 2, jeżeli przewidziane w nich działania nie zostały określone jako formy pomocy w ustawie, a ich realizacja jeszcze się nie rozpoczęła.

**Art. 417.** Świadczenia przysługujące osobie podlegającej ubezpieczeniu społecznemu rolników, z którą stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy i która nie jest uprawniona do zasiłku, przyznane na podstawie art. 62 ustawy uchylanej w art. 434, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są finansowane w wysokości i przez okresy wynikające z dotychczasowych przepisów.

**Art. 418.** 1. Świadczenia szkoleniowe, przyznane na podstawie art. 70 ust. 6 ustawy uchylanej w art. 434, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są wypłacane w wysokości i przez okresy wynikające z dotychczasowych przepisów.

2. W okresie pobierania świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w ust. 1, osoba nie może zarejestrować się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna.

**Art. 419.** 1. Umowy i porozumienia zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 434 są wykonywane na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Umowa zawarta na podstawie art. 109e ustawy uchylanej w art. 434 obowiązuje w dotychczasowym brzmieniu do dnia zawarcia aneksu do umowy na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

3. Wobec pożyczkobiorców, którym udzielono pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub na utworzenie stanowisk pracy na podstawie art. 61e pkt 1 i 2 ustawy uchylanej w art. 434, mają zastosowanie przepisy art. 177-180 niniejszej ustawy.

4. Umowy o refundację wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń zawarte na podstawie przepisów art. 12 ust. 6 ustawy uchylanej w art. 434 są wykonywane na podstawie dotychczasowych przepisów.

**Art. 420.** 1. Na 2023 r. podział i wydatkowanie środków KFS i rezerwy KFS następuje na podstawie art. 109 ust. 2d-2n ustawy uchylanej w art. 434, zgodnie z priorytetami ich wydatkowania ustalonymi w 2022 r.

2. W 2023 r. ze środków KFS mogą być finansowane działania określone w art. 69a ustawy uchylanej w art. 434, zgodnie z zasadami określonymi w art. 69b tej ustawy.

3. W 2023 r. nabór wniosków oraz zawieranie umów o finansowanie działań w ramach KFS odbywa się na podstawie art. 69a i art. 69b ustawy uchylanej w art. 434.

4. Realizacja i rozliczanie umów o finansowanie działań w ramach KFS zawartych przed dniem 1 stycznia 2024 r. odbywa się na podstawie art. 69a i art. 69b ustawy uchylanej w art. 434.

**Art. 421.** 1. Sprawozdanie za rok 2022 z realizacji Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 434, zostanie sporządzone i przedłożone Radzie Ministrów w 2023 r. na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Regionalne plany działań na rzecz zatrudnienia, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy uchylanej w art. 434, które zostały uchwalone na rok 2023 przed dniem wejścia w życie ustawy, zachowują swoją moc do końca 2023 r.

**Art. 422.** Dyrektorzy WUP i wicedyrektorzy WUP oraz dyrektorzy PUP i ich zastępcy z dniem wejścia w życie ustawy stają się odpowiednio dyrektorami WUP i ich zastępcami oraz dyrektorami PUP i ich zastępcami w rozumieniu niniejszej ustawy.

**Art. 423.** Do dnia powołania Rady Rynku Pracy, wojewódzkich rad rynku pracy i powiatowych rad rynku pracy na podstawie przepisów niniejszej ustawy, zadania tych rad wykonują odpowiednio Rada Rynku Pracy, wojewódzkie rady rynku pracy i powiatowe rady rynku pracy, działające w składzie i na zasadach określonych w przepisach ustawy uchylanej w art. 434, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

**Art. 424.** 1. Dodatki do wynagrodzenia dla pracowników powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy oraz Ochotniczych Hufców Pracy, przyznane do dnia wejścia w życie ustawy, są wypłacane pracownikom powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy i Ochotniczych Hufców Pracy na zasadach określonych w dotychczasowych przepisach, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2023 r.

2. Przyznając pierwszy dodatek motywacyjny, o którym mowa w art. 328, kierujący komórką organizacyjną uwzględnia wypłaty dodatków do wynagrodzeń przyznanych

niektórym pracownikom na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 434, w okresie, za który dodatek motywacyjny jest przyznawany.

**Art. 425.** 1. Wpisy do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia i certyfikaty o dokonaniu wpisu podmiotu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, uprawniające do świadczenia pośrednictwa pracy albo pracy tymczasowej wydane agencjom zatrudnienia przez marszałka województwa na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 434, zachowują ważność do czasu wykreślenia podmiotu z rejestru agencji zatrudnienia.

2. Wpisy do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia i certyfikaty o dokonaniu wpisu podmiotu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, uprawniające do świadczenia doradztwa personalnego i poradnictwa zawodowego wydane agencjom zatrudnienia przez marszałka województwa na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 434, tracą ważność z dniem wejścia w życie przepisów ustawy.

3. Podmioty, które w dniu wejścia w życie ustawy posiadają wpis do rejestru agencji zatrudnienia, są obowiązane przechowywać wszystkie dokumenty niezbędne do wykazywania spełnienia warunków wymaganych do wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru agencji zatrudnienia przez cały okres posiadania wpisu do tego rejestru oraz przez okres trzech lat od dnia wykreślenia podmiotu z rejestru.

4. Podmioty zagraniczne, które nie posiadają wpisu do rejestru agencji zatrudnienia są zobowiązane w czasie 3 miesięcy od wejścia w życie ustawy do uzyskania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia.

**Art. 426.** Dane zgromadzone i przetwarzane w rejestrach na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 434, stają się danymi zgromadzonymi i przetwarzanymi w rejestrach prowadzonych na podstawie niniejszej ustawy.

**Art. 427.** Minister właściwy do spraw pracy jest obowiązany dostosować systemy teleinformatyczne do wymagań określonych w ustawie w terminie do 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

**Art. 428.** 1. Do osób pobierających stypendium w okresie odbywania studiów podyplomowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9b ustawy zmienianej w art. 434 w zakresie podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu, stosuje się przepisy tej ustawy w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do wypadków zaistniałych podczas pobierania stypendium w okresie odbywania studiów podyplomowych, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 57, stosuje się przepisy tej ustawy w brzmieniu dotychczasowym.

**Art. 429.** 1. W 2023 r., od dnia wejścia w życie ustawy, z ustalonych na rok 2023 na podstawie ustawy uchylanej w art. 434 kwot środków (limitów) Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej powiatowe urzędy pracy realizują zadania określone w art. 299 ust. 2.

2. W 2023 r., od dnia wejścia w życie ustawy, z ustalonych na rok 2023 na podstawie ustawy uchylanej w art. 434 kwot środków (limitów) Funduszu Pracy na finansowanie innych fakultatywnych zadań wojewódzkie urzędy pracy realizują zadania określone w art. 299 ust. 3 pkt 1, 3–8, 10–14, 16–20 i 22.

3. W 2023 r., od dnia wejścia w życie ustawy, z ustalonych na rok 2023 na podstawie ustawy uchylanej w art. 434 kwot środków (limitów) Funduszu Pracy na finansowanie innych fakultatywnych zadań powiatowe urzędy pracy realizują zadania określone w art. 299 ust. 3 pkt 1, 3, 7–10, 12–16, 19–20 i 22.

4. W 2023 r., od dnia wejścia w życie ustawy, z ustalonych na rok 2023 na podstawie ustawy uchylanej w art. 434 dla OHP kwot środków (limitów) Funduszu Pracy na finansowanie zadań, OHP realizują zadania określone w art. 299 ust. 3 pkt 3, 7, 8, 12, 13, 20 i 21.

5. W 2023 r., od dnia wejścia w życie ustawy, z ustalonych na rok 2023 na podstawie ustawy uchylanej w art. 434 dla wojewodów kwot środków (limitów) Funduszu Pracy, wojewodowie realizują zadania określone w art. 299 ust. 3 pkt 3, 8 i 20.

**Art. 430.** W 2023 r. do finansowania z Funduszu Pracy kosztów, o których mowa w art. 277, stosuje się przepisy art. 108f ustawy uchylanej w art. 434.

**Art. 431.** Projekty realizowane na podstawie art. 109f ustawy uchylanej w art. 434 są realizowane na podstawie dotychczasowych przepisów.

**Art. 432.** Program aktywizacyjny dla cudzoziemców realizowany na podstawie art. 62d-62g ustawy uchylanej w art. 434 jest finansowany na podstawie dotychczasowych przepisów.

**Art. 433.** 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 12 ust. 8, art. 16 ust. 2, art. 23 ust. 13, art. 33 ust. 5, art. 36 ust. 8, art. 53 ust. 9, art. 69b ust. 7 ustawy uchylanej w art. 434, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 339, art. 341, art. 15 ust. 1 art. 51 ust. 2 art. 22 ust.1, art. 118, art. 127 ustawy,

2) art. 35 ust. 5 ustawy uchylanej w art. 434 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 94, art. 108, art. 323

– jednak nie dłużej niż przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, oraz mogą być w tym czasie zmieniane.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 108 ust. 3 i art. 109 ust. 11 ustawy uchylanej w art. 434, zachowują moc i stosowane są odpowiednio do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 274 ustawy, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

1) art. 46 ust. 6 ustawy uchylanej w art. 434, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 158 ustawy,

2) art. 46 ust. 6a ustawy uchylanej w art. 434, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 169 ustawy

– nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy oraz mogą być w tym czasie zmieniane.

4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 20 ustawy uchylanej w art. 434, zachowują moc jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

**Art. 434.** Traci moc ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.<sup>26)</sup>).

**Art. 435.** Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., z wyjątkiem:

1) art. 102, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.;

2) art. 37 ust. 1 pkt 26, który wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2023 r.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Iwona Szulc

Dyrektor Departamentu Prawnego  
w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej

/-podpisano elektronicznie/

---

<sup>26)</sup> Zmiany tekstu jednolitego niniejszej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. poz. 830, 1079, 1383, 1561 i 1812.